

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige

kallas härmed till sammanträde **måndagen den 24 mars 2025 kl. 13:15 i kommunfullmäktigesalen i Rådhuset.**

Mötet inleds med information från Härnösands Energi & miljö AB, VD Per Mellberg och därefter information från Lars Liljedahl, kommundirektör.

Kommunfullmäktiges ärendelista med tillhörande handlingar finns tillgängligt för allmänheten på kommunens webbplats, www.harnosand.se Handlingarna finns även tillgängliga digitalt i kommunreceptionen i kommunens servicecenter i Sambiblioteket, Universitetsbacken 3A.

OBS! Utbildning i digital arvodesrapportering PMobile

Ni som inte fått utbildning är kallad till utbildning i digital arvodesrapportering för förtroendevalda. Utbildningen startar 11:30 och håller på till ca. 12:15 i fullmäktigesalen.

Föredragningslista

1. Informationsärenden
2. Allmänhetens frågestund i kommunfullmäktige 2025
3. Information från revisionen 2025
4. Motion - Krav på utdrag ur belastningsregistret inom socialförvaltningens verksamheter
5. Motion - Möjliggör bostadsnära odling
6. Borgenstak 2025
7. Partistöd 2025 - Samlingsnummer
8. Taxor och avgifter för tillstånd och tillsyn av serveringstillstånd, tobakstillstånd, folköl, e-cigarettor samt receptfria läkemedel
9. Hemställan om godkännande av budgetavvikelse i investeringsprojektet Kattastrand
10. Motion - Ekonomiska krafttag - Total inköps- och investeringsstopp m.m.
11. Interpellation - Kommuninformation i Yippie
12. Interpellation - Hur ser säkerheten ut i våra skolor
13. Interpellation - Lyssneläsning - I stället för att lära sig att läsa
14. Interpellation till samhällsnämndens ordförande - Hastighetsplan för Härnösands kommun

15. Interpellation till kommunstyrelsens ordförande angående busslinje 201
16. Inkomna frågor 2025
17. Val av lekmannarevisorer i kommunens förbund, stiftelser och bolag
18. Avsägelse 2025
19. Valärenden 2025
20. Ärenden för kännedom till kommunfullmäktige 2025
21. Korta frågor - korta svar 2025

Monica Fahlén
ordförande

Kommunstyrelsen

§ 24

Dnr 2024-000283 1.1.1.1

Motion - Krav på utdrag ur belastningsregistret inom socialförvaltningens verksamheter

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att med den nu gällande lagstiftningen som grund, avslå motionen.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Glenn Sehlin (SD), Eva-Clara Viklund (M), Andreas Sjölander (S) och Christina Lindberg (C).

Yrkanden

Glenn Sehlin (SD) yrkar bifall till motionen.

Eva-Clara Viklund (M) yrkar bifall till motionens första attsats.

Christina Lindberg (C) instämmer till Eva-Clara Viklunds (M) yrkande.

Propositionsordning

Ordförande finner att det föreligger tre förslag till beslut, liggande förslag, Glenn Sehlins (SD) bifallsyrkande till motionen och Eva-Clara Viklunds (M) bifallsyrkande på motionens första attsats.

Ordförande frågar om kommunstyrelsen avser att besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande frågar om kommunstyrelsen avser att besluta i enlighet med Glenn Sehlins (SD) yrkande.

Ordförande frågar om kommunstyrelsen avser att besluta i enlighet med Eva-Clara Viklunds (M) yrkande.

Ordförande finner att kommunstyrelsen har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Reservation

Glenn Sehlin (SD), Charlotte Höglund-Bystedt (SD), Eva-Clara Viklund (M), Ingemar Ljunggren (M) och Ida Skogström (M) reserverar sig till förmån för sina egna yrkanden.

Kommunstyrelsen

Bakgrund

Sverigedemokraterna har lämnat in en motion till kommunfullmäktige angående krav på utdrag ur belastningsregistret inom socialförvaltningens verksamheter. Motionärerna föreslår att utdrag ur belastningsregistret skall inhämtas eller överlämnas till Härnösands kommun innan anställning inom Socialförvaltningens vård- och omsorgsverksamheter.

Enligt Regeringsformen ska all maktutövning vara grundad på lag eller annan föreskrift (se 1 kap. 1 § tredje stycket RF). En myndighet får alltså endast vidta åtgärder som har stöd i rättsordningen (se även 5 § första stycket förvaltningslagen).

Kommunfullmäktige bör inte fatta generella beslut som kan leda till att kommunen som arbetsgivare nödgas verkställa beslut som kräver individuella rättsliga prövningar. Vid uppsägning eller avsked krävs alltid en individuell prövning om det föreligger sakliga skäl enligt LAS (Lagen om anställningsskydd). Kommunfullmäktige bör inte fatta beslut som skulle kunna strida mot Sveriges lagstiftning. Kommuner som har gjort olika former av bakgrundsprövningar har kritiserats av JO. Ett exempel är Södertälje kommun som löpande kontrollerade om de ca 7 000 anställda gjort sig skyldiga till sexualbrott, narkotikabrott, våldsbrott eller ekonomisk brottslighet. Ett externt företag genomför kontrollerna på uppdrag av kommunen genom sökningar i en databas med handlingar från domstolar och myndigheter.

Det ska dock tilläggas att det pågår ett arbete där regeringen utreder möjligheter för kommuner att få laglig rätt till utökade kontroller. Sedan 13 november 2024 har registerutdraget utökats för arbete inom skola eller förskola med brott mot terroristbrottslagen eller motsvarande äldre lag samt involverande av underårig i brottslighet.

Bedömning

Frågan om bakgrundskontroller är mycket aktuell inom offentlig sektor med anledning av den ökande välfärdsbrottsligheten. Härnösands kommun har ett pågående arbete inom detta område, men det berör fler förvaltningar än enbart Socialförvaltningen.

Kommunstyrelseförvaltningen bedömer dock att motionen så som den är formulerad ska avslås då det idag inte finns rättslig grund att göra så som motionärerna föreslår.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2025-02-06

Kommunstyrelsen

Motion - Krav på utdrag ur belastningsregistret inom socialförvaltningens verksamheter

_____

Kommunstyrelseförvaltningen

Ina Lindström Skandevall, +46-611-348017

ina.lindstrom@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Motion - Krav på utdrag ur belastningsregistret inom socialförvaltningens verksamheter

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att med den nu gällande lagstiftningen som grund, avslå motionen.

Beskrivning av ärendet

Sverigedemokraterna har lämnat in en motion till kommunfullmäktige angående krav på utdrag ur belastningsregistret inom socialförvaltningens verksamheter. Motionärerna föreslår att utdrag ur belastningsregistret skall inhämtas eller överlämnas till Härnösands kommun innan anställning inom Socialförvaltningens vård- och omsorgsverksamheter.

Enligt Regeringsformen ska all maktutövning vara grundad på lag eller annan föreskrift (se 1 kap. 1 § tredje stycket RF). En myndighet får alltså endast vidta åtgärder som har stöd i rättsordningen (se även 5 § första stycket förvaltningslagen).

Kommunfullmäktige bör inte fatta generella beslut som kan leda till att kommunen som arbetsgivare nödgas verkställa beslut som kräver individuella rättsliga prövningar. Vid uppsägning eller avsked krävs alltid en individuell prövning om det föreligger sakliga skäl enligt LAS (Lagen om anställningsskydd). Kommunfullmäktige bör inte fatta beslut som skulle kunna strida mot Sveriges lagstiftning. Kommuner som har gjort olika former av bakgrundsprövningar har kritiserats av JO. Ett exempel är Södertälje kommun som löpande kontrollerade om de ca 7 000 anställda gjort sig skyldiga till sexualbrott, narkotikabrott, våldsbrott eller ekonomisk brottslighet. Ett externt företag genomför kontrollerna på uppdrag av kommunen genom sökningar i en databas med handlingar från domstolar och myndigheter.

Det ska dock tilläggas att det pågår ett arbete där regeringen utreder möjligheter för kommuner att få laglig rätt till utökade kontroller. Sedan 13 november 2024 har registerutdraget utökats för arbete inom skola eller förskola med brott mot terroristbrottslagen eller motsvarande äldre lag samt involverande av underårig i brottslighet.

Bedömning

Frågan om bakgrundskontroller är mycket aktuell inom offentlig sektor med anledning av den ökande välfärdsbrottsligheten. Härnösands kommun har ett pågående arbete inom detta område, men det berör fler förvaltningar än enbart Socialförvaltningen.

Kommunstyrelseförvaltningen bedömer dock att motionen så som den är formulerad ska avslås då det idag inte finns rättslig grund att göra så som motionärerna föreslår.

Beslutsunderlag

Motion, Sverigedemokraterna, 2024-05-27

Petra Werner
Chef kanslienheten

Ina Lindström Skandevall
Utredare

Motion till Härnösands Kommunfullmäktige 2024-05-27

Krav på utdrag ur belastningsregistret inom Socialförvaltningens verksamheter.

Sveriges Radio uppmärksammade nyligen hur personer med kriminell bakgrund fått arbeta kvar inom hemtjänsten i Härnösands kommun trots upprepad brottslighet så som misshandel och narkotikabrott.

Sverigedemokraterna anser att det är oacceptabelt att personer dömda för brott mot person så som våldsbrott, sexualbrott, brott mot barn eller annan brottslighet som av kommunen kan anses vara problematisk för tjänsten skall enligt oss Sverigedemokrater inte arbeta inom Socialförvaltningens vård- och omsorgsverksamheter.

Personal inom Socialförvaltningens verksamheter kommer likt personalen inom Skolförvaltningens verksamheter i nära kontakt med mycket känsliga och utsatta personer, sådant nära arbete med särskilt sårbara grupper kräver att arbetsgivaren alltid gör sitt yttersta för att skydda de personer vilka de är menade att hjälpa.

Omsorgstagare, såväl vuxna som barn inom Härnösands vård- och omsorgsverksamheter skall kunna känna trygghet då de köper och nyttjar kommunens tjänster. Någon som exempelvis öppnar upp sitt hem för hjälp med städning eller behöver hjälp med dusch, matning och medicinering befinner sig per automatik i ett känsligt, exponerat och utsatt läge. Det är då av yttersta vikt att omsorgstagaren känner sig trygg och bekväm med kommunens personal. I dagsläget är det dock fullt möjligt att bli anställd för att utföra arbetsuppgifter som duschning, tappning, medicinering med mera även om kommunen känner till att sökande tidigare är dömd för exempelvis narkotikabrott eller misshandel. Ett sådant ställningstagande från Härnösands kommun kan i längden skada förtroendet för verksamheten och dess anställda, samt att det för omsorgstagaren och dess anhöriga kan det leda till stor oro och otrygghet i det egna hemmet.

Enligt statistik från Brottsförebyggande rådet (Brå) återfaller 40 % i brottslighet inom 3 år, att då låta dömda personer arbeta med särskilt sårbara grupper inom Kommunens verksamheter är inte acceptabelt anser vi Sverigedemokrater. Vi har också svårt att se hur det är att verka brottsförebyggande när kommunen låter personer dömda för exempelvis upprepad narkotikabrottslighet arbeta med eller i närheten av narkotikaklassade preparat.

För att främja tillit, skapa trygghet och förtroende och samtidigt verka brottsförebyggande så kan Härnösands kommun kräva utdrag ur belastningsregistret innan anställning. Redan idag krävs att intyg från belastningsregistret lämnas in till kommunen innan anställning inom skolans verksamheter, vi ser därför inga hinder med att införa samma förfarande gällande utdrag ur belastningsregistret innan anställning inom Socialförvaltningens verksamheter.

Det är ingen rättighet att få anställning inom Socialförvaltningens verksamheter, speciellt inte när belastningsregistret påvisar kriminellt beteende.

Med anledning av detta yrkar Sverigedemokraterna:

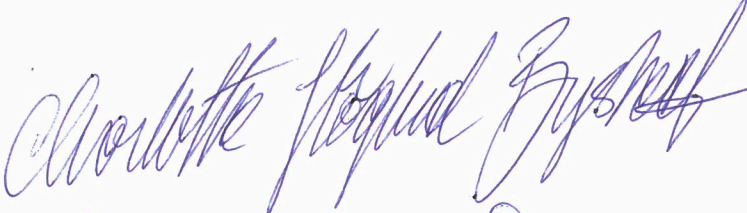
Att: utdrag ur belastningsregistret skall inhämtas eller överlämnas till Härnösands kommun innan anställning inom Socialförvaltningens vård- och omsorgsverksamheter.

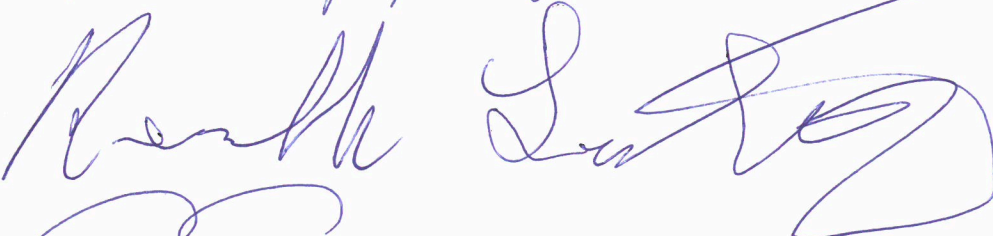
Att: utdrag ur belastningsregistret löpande men med en intervall av maximalt två år, skall inhämtas eller överlämnas till Härnösands kommun från alla anställda av eller på uppdrag av Härnösands kommuns Socialförvaltningens vård- och omsorgsverksamheter.

Att: brott mot person, våldsbrott, sexualbrott, brott mot barn eller annan särskilt utsatt grupp, narkotikabrott eller annan brottslighet som av kommunen kan anses vara problematisk för tjänsten utan undantag skall utesluta anställning eller leda till uppsägning inom Socialförvaltningen i Härnösands kommun.

För Sverigedemokraterna Härnösand

2024-05-27

 Charlotte Högglund
Charlotte Högglund
Bystedt

 Kenneth Lunneborg
Kenneth
Lunneborg

 Göran Sjögren
Göran Sjögren

 Glenn Sehlin
Glenn Sehlin

 MONIKA BRAELDSON
MONIKA BRAELDSON

 ULRIKA JONSSON
ULRIKA JONSSON

Kommunstyrelsen

§ 25

Dnr 2024-000134 1.1.1.1

Motion - Möjliggör bostadsnära odling

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta
att anse motionen besvarad.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Christina Lindberg (C).

Yrkanden

Christina Lindberg (C) yrkar bifall till liggande förslag.

Bakgrund

Christina Lindberg (C) har lämnat in en motion till kommunfullmäktige där hon föreslår kommunfullmäktige att det kommunala bostadsbolaget, Härnösandshus, vid nya bostadsområden beaktar möjligheten att erbjuda hyresgästerna odlingsbädd/lott intill bostaden samt att Härnösandshus överväger, om möjligt, att erbjuda hyresgäster tillgång till odling vid befintligt bostadsbestånd eller på annan lämplig plats.

Härnösandshus har yttrat sig över motionen och är positiva till motionärens intentioner att skapa möjligheter till bostadsnära odling. Bolaget beskriver att man, efter dialog med och önskemål från hyresgästerna, placerat ut odlingslådor på följande områden: Ångecenter, Bildhuggaren, Gådeå Strand och Solbrännan (Brännavägen). Därutöver planeras att under kommande år skapa odlingsmöjligheter även på Tjadervägen och Tunnelplan.

Däremot svarar bolaget att de inte anser det genomförbart att ha ett generellt uppdrag vid exempelvis nyproduktion eller att Härnösandshus ska ansvara för att erbjuda odlingsmöjligheter på andra platser än vid bolagets egna bostadsområden.

Bedömning

Kommunstyrelseförvaltningen menar att motionens förslag om att möjliggöra bostadsnära odling ligger väl i linje med Härnösandshus ägardirektiv såväl som Härnösands tillväxtstrategi och översiktsplan.

Kommunstyrelsen

Då Härnösandshus redan idag har odlingslådor på flera områden samt planerar att skapa fler odlingsmöjligheter är kommunstyrelsens bedömning att motionen ska anses besvarad.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2024-12-16

Remissvar Härnösandshus 2024-11-20

Checklista inför beslut.

_____

Kommunstyrelseförvaltningen
Ina Lindström Skandevall,
Ina.lindstrom@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Motion Möjliggör bostadsnära odling

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Beskrivning av ärendet

Christina Lindberg (C) har lämnat in en motion till kommunfullmäktige där hon föreslår kommunfullmäktige att det kommunala bostadsbolaget, Härnösandshus, vid nya bostadsområden beaktar möjligheten att erbjuda hyresgästerna odlingsbädd/lott intill bostaden samt att Härnösandshus överväger, om möjligt, att erbjuda hyresgäster tillgång till odling vid befintligt bostadsbestånd eller på annan lämplig plats.

Härnösandshus har yttrat sig över motionen och är positiva till motionärens intentioner att skapa möjligheter till bostadsnära odling. Bolaget beskriver att man, efter dialog med och önskemål från hyresgästerna, placerat ut odlingslådor på följande områden: Ängcenter, Bildhuggaren, Gådeå Strand och Solbrännan (Brännavägen). Därutöver planeras att under kommande år skapa odlingsmöjligheter även på Tjädervägen och Tunnelplan.

Däremot svarar bolaget att de inte anser det genomförbart att ha ett generellt uppdrag vid exempelvis nyproduktion eller att Härnösandshus ska ansvara för att erbjuda odlingsmöjligheter på andra platser än vid bolagets egna bostadsområden.

Bedömning

Kommunstyrelseförvaltningen menar att motionens förslag om att möjliggöra bostadsnära odling ligger väl i linje med Härnösandshus ägardirektiv såväl som Härnösands tillväxtstrategi och översiktsplan.

Då Härnösandshus redan idag har odlingslådor på flera områden samt planerar att skapa fler odlingsmöjligheter är kommunstyrelsens bedömning att motionen ska anses besvarad.

Beslutsunderlag

Remissvar Härnösandshus 2024-11-20

Checklista inför beslut.

Petra Werner
Chef Kanslienheten

Ina Lindström Skandevall
Utredare

2024-11-22

Härnösands kommun
Kommunstyrelseförvaltningen

871 80 Härnösand

Remiss 2024-08-22
Dnr KS/2024-000134
Motion – Möjliggör bostadsnära odling

En motion om att möjliggöra bostadsnära odling har lämnats till Kommunfullmäktige i Härnösand från Centerpartiet.

Av motionen framgår att Kommunfullmäktige föreslås besluta att "det kommunala bostadsbolaget Härnösandshus, vid nya bostadsområden beaktar möjligheten att erbjuda hyresgästerna odlingsbädd/lott intill bostaden samt Härnösandshus överväger, om möjligt, att erbjuda hyresgäster tillgång till odling vid befintligt bostadsbestånd eller på annan lämplig plats."

Kommunstyrelseförvaltningen har som ett led i sin behandling av motionen begärt ett yttrande från AB Härnösandshus.

Härnösandshus vill därför anföra följande:

Härnösandshus delar uppfattningen att möjligheten till odling i anslutning till bostaden skapar ett mervärde för hyresgästen och bidrar till gemenskap och trivsel i bostadsområdet.

Mot bakgrund av detta har Härnösandshus, efter dialog med och önskemål från hyresgästerna, placerat ut odlingslådor på följande områden. Ängecenter, Bildhuggaren, Gådeå Strand och Solbrännan (Brännavägen). Därutöver planeras att under kommande år skapa odlingsmöjligheter även på Tjädervägen och Tunnelplan.

Härnösandshus är således positivt inställd till att skapa möjligheter till bostadsnära odling, i dialog med hyresgästerna och vid bostadsområden där det bedöms vara lämpligt.

Ett generellt uppdrag vid exempelvis nyproduktion eller att Härnösandshus ska ansvara för att erbjuda odlingsmöjligheter på andra platser än vid våra egna bostadsområden ser vi inte som genomförbart.

Den positiva effekt på trivsel och gemenskap i våra bostadsområden som vi eftersträvar med bostadsnära odling förutsätter lämpliga platser i hyresgästernas närhet och ett engagemang från hyresgästernas sida.

AB Härnösandshus

Göran Albertsson

Kommunstyrelseförvaltningen

Ina Lindström Skandevall,
Ina.lindstrom@harnosand.se

Motion - Möjliggör bostadsnära odling

- Berör beslutet individer (kvinnor/män)
Ja Nej
- Om svaret är ja – vilka grupper av individer berörs?
(tex äldre/barn/unga/företagare/funktionsnedsatta)

De boende i Härnösandshus berörs av beslutet.

- Vilka konsekvenser (både positiva och negativa) får beslutet för berörd grupp? Beskriv

Det har övervägande positiva konsekvenser för de berörda då de får möjlighet till odling i anslutning till sin bostad vilket kan öka nöjdheten med sitt boende.

- Har berörd grupps synpunkter inhämtats innan beslut?
Ja Nej

- Om ja – beskriv på vilket sätt och vilka synpunkter som inkommit

Dialogen med hyresgästerna sker på bomöten dit samtliga hyresgäster är inbjudna eller på bogruppermöten på de områden där Härnösandshus har bogrupper.
Det har inkommit positiva reaktioner på att skapa möjligheter på bostadsnära odling.

«Enhet»

Datum
2025-02-25Dnr
«Databas»/«Diariennr»

6. Om nej – motivera varför inte

7. Beskriv hur beslutet bidrar till att uppfylla nämndens mål och uppdrag samt kommunens övergripande utveckling (Nämndens mål/uppdrag i verksamhetsplan, gemensamt reglemente, lagstiftning eller andra dokument som är viktiga för nämnden samt övergripande styrdokument – Översiktsplan samt tillväxtstrategi)

I Härnösandshus ägardirektiv framgår att bolaget ska ta ansvar för en socialt, ekologiskt och etiskt hållbar bostadsförsörjning samt garantera hyresgäster boendeinflytande. Bolaget ska ha höga ambitioner för att bidra till ekologisk och social hållbarhet i hela Härnösands kommun. Att utveckla möjligheter till bostadsnära odling i samråd med boende uppfyller detta.

I tillväxtstrategin framgår att kommunen ska arbeta för att utveckla den personliga livsmiljön för att skapa ett lockande boende i en tilltalande trygg miljö. En annan delstrategi i tillväxtstrategin är att hållbarhet ska genomsyra allt. Bostadsnära odling kan anses uppfylla detta då det bidrar till såväl ökad ekologisk som social hållbarhet.

I översiktsplanen finns folkhälsoperspektivet, där det står följande ” folkhälsoperspektivet - Innebär att vi i den fysiska planeringen ska skapa miljöer att trivas, utvecklas och må bra i. Detta kan innebära att skapa platser för vila och eftertanke men även som uppmuntrar till rörelse och motion. Trygghet och trivsel inkluderas som en del av folkhälsoperspektivet i översiktsplanen, vilket innefattar att människors behov av en trygg och säker boendemiljö ska ligga till grund för den fysiska planeringen i både centrum och kommundelarna.”

8. Beskriv vilken eventuell påverkan beslutet har på kommunens ekonomi

De odlingslådor som har placerats ut/planeras att placeras ut finansieras inom Härnösandshus befintliga budget med syftet att öka gemenskapen och trivseln i bostadsområden. Inga kostnader belastar de boende.

9. Beskriv om beslutet har någon påverkan på miljö/klimat? (positiv/negativ)

«Enhet»

Datum
2025-02-25Dnr
«Databas»/«Diariern»

Ingen   Liten X   Stor

Att ha bostadsnära odling är positivt för miljön då det skapar en biologisk mångfald och kan ge näring åt pollinatörer.

10. Beskriv på vilket sätt beslutet påverkar jämställdhet/jämlikhet?

Möjlighet till odling ger en positiv effekt på folkhälsan då det skapar sociala mötesplatser och ger möjlighet till rekreation. Påverkan på jämställdheten går i dagsläget inte att bedöma då det inte finns statistik över vilka som använder sig av odlingslådorna. Lådorna är gemensamma, och ingen har en "egen" låda.

Motion

Möjliggör bostadsnära odling

Bakgrund

Härnösands befolkning minskar. Alla goda idéer till utveckling behövs för att vi ska göra Härnösand mer attraktiv som bostadsort för både nya och nuvarande invånare. Att möjliggöra bostadsnära odling kan vara ett sätt att bidra till att utveckla Härnösand som en tilltalande bostadsort.

Att bo nära naturen och grönområden har en positiv påverkan på oss människor. Vi hämtar kraft och energi därifrån och forskning visar att trädgård och odling har en positiv koppling till personers hälsa. Intresset för odling och självhushållning är något som ligger högt upp på människors önskelista.

Genom att ge hyresgäster möjlighet att kunna odla grönsaker och blommor utanför lägenheten på ytor intill huset, en odlingsbädd/lott, tillförs boendet ett mervärde. Det bidrar också till biologisk mångfald, bättre klimat, höjd livskvalité, gemenskap och trivsel.

Genom att sträva efter att vid nyproduktion av bostäder och vid befintligt bostadsbestånd ge hyresgästerna en egen odlingsbädd/lott för odling, visas en politisk viljeinriktning för ett hållbart Härnösand.

Jag vill därför föreslå kommunfullmäktige att

- det kommunala bostadsbolaget, Härnösandshus, vid nya bostadsområden beaktar möjligheten att erbjuda hyresgästerna odlingsbädd/lott intill bostaden samt
- Härnösandshus överväger, om möjligt, att erbjuda hyresgäster tillgång till odling vid befintligt bostadsbestånd eller på annan lämplig plats

Christina Lindberg (C)

2024-03-21

Kommunstyrelsen

§ 29

Dnr 2025-000058 2.4.2.4

Borgenstak 2025

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att för 2025 ska borgensavgift tas ut på den faktiska låneskulden för AB Härnösandhus, AB Härnösands kommunfastigheter, Härnösands Energi & Miljö AB, Härnösands Elnät, Invest i Härnösand AB och Restore i Höga Kusten AB,

att från och med 2025, att såsom för egen skuld ingå borgen för AB Härnösandhus låneförpliktelser upp till ett totalt högsta belopp om 687 mnkr, jämte därpå löpande ränta och kostnader,

att från och med 2025, att såsom för egen skuld ingå borgen för AB Härnösands kommunfastigheters låneförpliktelser upp till ett totalt högsta belopp om 313 mnkr, jämte därpå löpande ränta och kostnader,

att från och med 2025, att såsom för egen skuld ingå borgen för Härnösands Energi & Miljö AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta belopp om 950 mnkr, jämte därpå löpande ränta och kostnader,

att från och med 2025, att såsom för egen skuld ingå borgen för Härnösands Energi & Miljö AB:s fullgörande av de skyldigheter som åvilar bolaget enligt gällande tillstånd med ärendebeteckning (dnr 551-14192-06), samt det avhjälpande av en miljöskada och de andra återställningsåtgärder som verksamheten kan föranleda, intill ett belopp om 45 mnkr,

att från och med 2025, att såsom för egen skuld ingå borgen för Härnösands Elnät AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta belopp om 125 mnkr, jämte därpå löpande ränta och kostnader,

att från och med 2025, att såsom för egen skuld ingå borgen för Invest i Härnösands AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta belopp om 30 mnkr, jämte därpå löpande ränta och kostnader,

att från och med 2025, att såsom för egen skuld ingå borgen för Restore i Höga Kusten AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta belopp om 1 mnkr, jämte därpå löpande ränta och kostnader,

Kommunstyrelsen

att från och med 2025, att såsom för egen skuld ingå borgen för Härnösands Folkhögskolas låneförpliktelser upp till ett totalt högsta belopp om 11 mnkr, jämte därpå löpande ränta och kostnader,

att från och med 2025, att såsom för egen skuld ingå borgen för Byggn.föreningen Folketshus Viksjö låneförpliktelser upp till ett totalt högsta belopp om 0,5 mnkr, jämte därpå löpande ränta och kostnader,

att från och med 2025, att såsom för egen skuld ingå borgen för Regnbågens Förskola i Härnösand Ekonomiska Förening (tidigare Stormhattens kooperativa förening) låneförpliktelser upp till ett totalt högsta belopp om 0,1 mnkr, jämte därpå löpande ränta och kostnader,

att från och med 2025, att såsom för egen skuld ingå borgen för Älandsbro Folketshus förening låneförpliktelser upp till ett totalt högsta belopp om 2,2 mnkr, jämte därpå löpande ränta och kostnader,

att från och med 2025, att såsom för egen skuld ingå borgen för Öbacka Sportcenter låneförpliktelser upp till ett totalt högsta belopp om 2,2 mnkr, jämte därpå löpande ränta och kostnader, samt

att från och med 2025, att såsom för egen skuld ingå borgen för Härnösands Orienteringsklubb låneförpliktelser upp till ett totalt högsta belopp om 0,5 mnkr, jämte därpå löpande ränta och kostnader.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Eva-Clara Viklund (M), Glenn Sehlin (SD) och Andreas Sjölander (S).

Yrkanden

Eva-Clara Viklund (M) yrkar avslag på att sats sju och åtta.

Glenn Sehlin (SD) yrkar avslag på attsats åtta.

Propositionsordning

Ordförande finner att det föreligger tre förslag till beslut, liggande förslag, Eva-Clara Viklunds (M) avslagsyrkande på attsats sju och Eva-Clara Viklund (M) och Glenn Sehlins (SD) avslagsyrkande på attsats åtta.

Ordförande frågar om kommunstyrelsen avser att besluta i enlighet med liggande förslag.

Ordförande frågar om kommunstyrelsen avser att besluta i enlighet med Eva-Clara Viklund (M) avslagsyrkande på attsats sju.

Ordförande frågar om kommunstyrelsen avser att besluta i enlighet med Eva-Clara Viklund (M) och Glenn Sehlins (SD) avslagsyrkande på attsats åtta.

Ordförande finner att kommunstyrelsen har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Kommunstyrelsen

Reservation

Eva-Clara Viklund (M), Ingemar Ljunggren (M), Ida Skogström (M), Glenn Sehlin (SD) och Charlotte Höglund-Bystedt (SD) reserverar sig till förmån för sina egna yrkanden.

Bakgrund

För de kommunala bolagens och Härnösands Folkhögskolas lån borgar kommunen genom att sätta borgenstak för varje enskilt bolag. Borgenstaket anger hur mycket kommunen maximalt borgar för när dessa bolag tecknar lån hos kreditgivare, samt för övriga garantier. För Invest i Härnösand AB så föreslås ett borgenstak för att ge bolaget möjlighet att arbeta i utvecklingsprojekt samt äga, förvalta och utveckla fastigheter. Restore i Höga Kusten AB behöver ett lån för att kunna hantera likviditeten i den dagliga verksamheten.

Samråd med kommunens och koncernbolagens långivare Kommuninvest i Sverige AB har skett i beredningen av ärendet.

Härnösandshus-koncernen

För Härnösandshus AB föreslås borgenstaket förbli oförändrat 687 mkr. Aktuell låneskuld vid årets slut (2024-12-31) är 460,5 mkr.

För Härnösands kommunfastigheter AB föreslås förbli oförändrat 313 mkr. Aktuell låneskuld vid årets slut (2024-12-31) är 253,2 mkr. Kvarvarande utrymme planeras användas för investeringar i nya idrottsanläggningar.

HEMAB-koncernen

För Härnösands Energi & Miljö AB föreslås att borgenstaket höjas från 860 mkr till 950 mkr. Aktuell låneskuld vid årets slut (2024-12-31) är 795,5 mkr. Kvarvarande låneutrymme räknas behövas till tidigare beslutade och planerade nya investeringar inkl bygget för Kattastrand.

Tidigare har krav om 45 mkr i ekonomisk säkerhet ställda av Länsstyrelsen vid tillståndsgivning enligt miljöbalken att få bedriva deponiverksamhet vid Älands avfallsanläggning ingått i borgenstaket. Kravet på den ekonomiska säkerheten har avsett avhjälpande av eventuell miljöskada och återställningsåtgärder som verksamheten kan föranleda. I samråd med kommunkoncernens långivare Kommuninvest och med anledning av att den ekonomiska säkerheten i dagsläget inte innebär några låneskulder för HEMAB föreslås att den ekonomiska säkerheten om 45 mkr lyfts ur borgenstaket avseende låneskulder och behandlas istället i en separat beslutsmening formulerad utifrån särskilda anvisningar från Länsstyrelsen.

För Härnösands Elnät AB föreslås borgenstaket förbli oförändrat 125 mkr. Aktuell låneskuld vid årets slut (2024-12-31) är 119,4 mkr.

Invest i Härnösand AB-koncernen

Kommunstyrelsen

För Invest i Härnösand AB föreslås ett borgenstak till 30 mnkr. Aktuell låneskuld vid årets slut (2024-12-31) är 0 mnkr.

För Restore i Höga kusten AB föreslås ett borgenstag till 1 mnkr. Aktuell låneskuld vid årets slut (2024-12-31) är 0 mnkr.

Övriga föreningar/bolag som kommunen borgar för

Övriga bolag och föreningar som kommunen går i borgen för redovisas i nedanstående tabell och förslaget till samlat borgensåtagande för dem uppgår totalt till 16,5 mnkr vilket är nästan 6 mnkr lägre än i fjol.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2025-02-03

_____

Kommunstyrelseförvaltningen
Anna-Karin Amérus
anna-karin.amerus@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Borgenstak från 2025

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att för 2025 ska borgensavgift tas ut på den faktiska låneskulden för AB Härnösandshus, AB Härnösands kommunfastigheter, Härnösands Energi & Miljö AB, Härnösands Elnät, Invest i Härnösand AB och Restore i Höga Kusten AB,

att från och med 2025, att såsom för egen skuld ingå borgen för AB Härnösandshus låneförpliktelser upp till ett totalt högsta belopp om 687 mnkr, jämte därpå löpande ränta och kostnader,

att från och med 2025, att såsom för egen skuld ingå borgen för AB Härnösands kommunfastigheters låneförpliktelser upp till ett totalt högsta belopp om 313 mnkr, jämte därpå löpande ränta och kostnader,

att från och med 2025, att såsom för egen skuld ingå borgen för Härnösands Energi & Miljö AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta belopp om 950 mnkr, jämte därpå löpande ränta och kostnader,

att från och med 2025, att såsom för egen skuld ingå borgen för Härnösands Energi & Miljö AB:s fullgörande av de skyldigheter som åvilar bolaget enligt gällande tillstånd med ärendebeteckning (dnr 551-14192-06), samt det avhjälpande av en miljöskada och de andra återställningsåtgärder som verksamheten kan föranleda, intill ett belopp om 45 mnkr,

att från och med 2025, att såsom för egen skuld ingå borgen för Härnösands Elnät AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta belopp om 125 mnkr, jämte därpå löpande ränta och kostnader,

att från och med 2025, att såsom för egen skuld ingå borgen för Invest i Härnösands AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta belopp om 30 mnkr, jämte därpå löpande ränta och kostnader,

att från och med 2025, att såsom för egen skuld ingå borgen för Restore i Höga Kusten AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta belopp om 1 mnkr, jämte därpå löpande ränta och kostnader,

«Enhet»

Datum

Dnr

2025-02-03

att från och med 2025, att såsom för egen skuld ingå borgen för Härnösands Folkhögskolas låneförpliktelser upp till ett totalt högsta belopp om 11 mkr, jämte därpå löpande ränta och kostnader,

att från och med 2025, att såsom för egen skuld ingå borgen för Byggn.föreningen Folketshus Viksjö låneförpliktelser upp till ett totalt högsta belopp om 0,5 mkr, jämte därpå löpande ränta och kostnader,

att från och med 2025, att såsom för egen skuld ingå borgen för Regnbågens Förskola i Härnösand Ekonomiska Förening (tidigare Stormhattens kooperativa förening) låneförpliktelser upp till ett totalt högsta belopp om 0,1 mkr, jämte därpå löpande ränta och kostnader,

att från och med 2025, att såsom för egen skuld ingå borgen för Älandsbro Folketshus förening låneförpliktelser upp till ett totalt högsta belopp om 2,2 mkr, jämte därpå löpande ränta och kostnader,

att från och med 2025, att såsom för egen skuld ingå borgen för Öbacka Sportcenter låneförpliktelser upp till ett totalt högsta belopp om 2,2 mkr, jämte därpå löpande ränta och kostnader, samt

att från och med 2025, att såsom för egen skuld ingå borgen för Härnösands Orienteringsklubb låneförpliktelser upp till ett totalt högsta belopp om 0,5 mkr, jämte därpå löpande ränta och kostnader.

Beskrivning av ärendet

För de kommunala bolagens och Härnösands Folkhögskolas lån borgar kommunen genom att sätta borgenstak för varje enskilt bolag. Borgenstaket anger hur mycket kommunen maximalt borgar för när dessa bolag tecknar lån hos kreditgivare, samt för övriga garantier. För Invest i Härnösand AB så föreslås ett borgenstak för att ge bolaget möjlighet att arbeta i utvecklingsprojekt samt äga, förvalta och utveckla fastigheter. Restore i Höga Kusten AB behöver ett lån för att kunna hantera likviditeten i den dagliga verksamheten.

Samråd med kommunens och koncernbolagens långivare Kommuninvest i Sverige AB har skett i beredningen av ärendet.

Härnösandshus-koncernen

För Härnösandshus AB föreslås borgenstaket förbli oförändrat 687 mkr. Aktuell låneskuld vid årets slut (2024-12-31) är 460,5 mkr.

För Härnösands kommunfastigheter AB föreslås förbli oförändrat 313 mkr. Aktuell låneskuld vid årets slut (2024-12-31) är 253,2 mkr. Kvarvarande utrymme planeras användas för investeringar i nya idrottsanläggningar.

HEMAB-koncernen

För Härnösands Energi & Miljö AB föreslås att borgenstaket höjas från 860 mnkr till 950 mnkr. Aktuell låneskuld vid årets slut (2024-12-31) är 795,5 mnkr. Kvarvarande låneutrymme räknas behövas till tidigare beslutade och planerade nya investeringar inkl bygget för Kattastrand.

Tidigare har krav om 45 mnkr i ekonomisk säkerhet ställda av Länsstyrelsen vid tillståndsgivning enligt miljöbalken att få bedriva deponiverksamhet vid Älands avfallsanläggning ingått i borgenstaket. Kravet på den ekonomiska säkerheten har avsett avhjälpande av eventuell miljöskada och återställningsåtgärder som verksamheten kan föranleda. I samråd med kommunkoncernens långgivare Kommuninvest och med anledning av att den ekonomiska säkerheten i dagsläget inte innebär några låneskulder för HEMAB föreslås att den ekonomiska säkerheten om 45 mnkr lyfts ur borgenstaket avseende låneskulder och behandlas istället i en separat besluts mening formulerad utifrån särskilda anvisningar från Länsstyrelsen.

För Härnösands Elnät AB föreslås borgenstaket förbli oförändrat 125 mkr. Aktuell låneskuld vid årets slut (2024-12-31) är 119,4 mnkr.

Invest i Härnösand AB-koncernen

För Invest i Härnösand AB föreslås ett borgenstak till 30 mnkr. Aktuell låneskuld vid årets slut (2024-12-31) är 0 mnkr.

För Restore i Höga kusten AB föreslås ett borgenstag till 1 mnkr. Aktuell låneskuld vid årets slut (2024-12-31) är 0 mnkr.

Bolag (mnkr)	Aktuell låneskuld*	Borgenstak				Differens
		2024-12-31	2025	2024	2023	
AB Härnösandshus	460,5	687,0	687,0	687,0	0,0	
AB Härnösands kommunfastigheter	253,2	313,0	313,0	313,0	0,0	
Härnösands Energi & Miljö AB	795,5	950,0	860,0	860,0	90,0	
Härnösands Energi & Miljö AB	0,0	45,0	45,0	45,0	0,0	
Härnösand Elnät AB	119,4	125,0	125,0	125,0	0,0	
Invest i Härnösand AB	0,0	30,0	30,0	10,0	0,0	
Restore i Högakusten AB	0,0	1,0	1,0	0,0	0,0	
Totalt	1 628,6	2 151,0	2 061,0	2 040,0	90,0	

«Enhet»

Datum
2025-02-03

Dnr

Övriga föreningar/bolag som kommunen borgar för

Övriga bolag och föreningar som kommunen går i borgen för redovisas i nedanstående tabell och förslaget till samlat borgensåtagande för dem uppgår totalt till 16,5 mnkr vilket är nästan 6 mnkr lägre än i fjol.

Förening/bolag (mnkr)	Aktuell låneskuld 2024-12-31	Borgen 2025	Borgen 2024	Borgen 2023	Differens	Ursprungligt borgensbelopp
Härnösands Folkhögskola	10,4	11,0	15,5	15,5	-4,5	28,0
Byggnadsföreningen Folkets Hus Viksjö	0,4	0,5	0,5	0,5	0,0	0,9
Daghemmet Eko-Fröet ek. förening	-	-	-	0,1	-	0,1
Regnbågens Förskola i Härnösand Ekonomisk Förening (tidigare Fören. Stormhatten kooperativ förskola)	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,2
Föräldrakooperativ Tuvan	0,1	-	0,1	0,1	-0,1	0,3
Ålandsbro Folkets Husförening	2,1	2,2	2,2	2,2	0,0	2,9
Egna hem (100 avtal 40%)	-	-	-	-	-	-
Öbacka sportcenter	2,2	2,2	3,5	3,5	-1,3	2,6
Härnösands orienteringsklubb	0,2	0,5	0,5	0,5	0,0	1,2
Totalt	15,5	16,5	22,4	22,5	-5,9	36,3

Anna Bostedt
 Chef ekonomi- och
 kommunledningsavdelningen

Anna-Karin Amérus
 Chef ekonomienheten

Kommunstyrelsen

§ 31

Dnr 2025-000069 1.1.1.4

Partistöd 2025 - Samlingsnummer

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att partistöd utbetalas för år 2025 i enlighet med gällande reglemente för kommunalt partistöd i Härnösands kommun.

Bakgrund

Kommuner och regioner får enligt kommunallagen ge ekonomiskt stöd till politiska partier. Kommunfullmäktige har i reglementet för partistöd beslutat om utformning och omfattning: hur reglerna går till och vilka belopp som gäller. Kommunfullmäktige ska årligen besluta om partistöd ska betalas ut under innevarande år.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2025-02-05

Reglemente – Kommunalt partistöd Härnösands kommun, 2022-05-23

Kommunstyrelseförvaltningen
Jeannette George, +46-611-348016
jeannette.george@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Partistöd 2025 - Samlingsnummer

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att partistöd utbetalas för år 2025 i enlighet med gällande reglemente för kommunalt partistöd i Härnösands kommun.

Beskrivning av ärendet

Kommuner och regioner får enligt kommunallagen ge ekonomiskt stöd till politiska partier. Kommunfullmäktige har i reglementet för partistöd beslutat om utformning och omfattning: hur reglerna går till och vilka belopp som gäller. Kommunfullmäktige ska årligen besluta om partistöd ska betalas ut under innevarande år.

Bedömning

Partistöd är offentliga medel som betalas ut till politiska partier som stöd för partiernas verksamhet och för att stärka den lokala demokratin.

Beslutsunderlag

Reglemente – Kommunalt partistöd Härnösands kommun, 2022-05-23

Petra Werner
Chef Kanslienheten

Jeannette George
Kommunsekreterare

Reglemente för kommunalt partistöd Härnösands kommun

Dokumentnamn	Reglemente för kommunalt partistöd Härnösands kommun	Dokumenttyp Styrdokument		
Fastställd/upprättad av	Kommunfullmäktige	Datum 2022-05-23	Diarienummer 2022-000209	
Dokumentansvarig/processägare	Kommunstyrelseförvaltningen	Version	Senast reviderad 2022-05-23	Giltig t o m 2026-12-31
Dokumentinformation	Innehåller regler för utbetalning av partistöd			
Dokumentet gäller för	Alla politiska partier samt politiska ungdomsorganisationer			
Annan information				

Innehåll

Rätt till partistöd	3
Grundstöd och mandatstöd	3
Fördelning av partistöd	3
Redovisning och granskning.....	3
Årlig utbetalning	3
Partistöd till politiska ungdomsorganisationer	3

I kommunallagen (2017:725) finns de grundläggande bestämmelserna om kommunalt partistöd. I Härnösands kommun ska därutöver följande gälla

Rätt till partistöd

Det lokala partistödet i Härnösands kommun utgår till partier som är representerade i enlighet med vad som föreskrivs i 4 kap § 29 kommunallagen.

Grundstöd och mandatstöd

Partistödet består av

- ett grundstöd, som uppgår till 38 500 kronor per parti och år,
- ett mandatstöd som uppgår till 0,6 prisbasbelopp per mandat och år.

Fördelning av partistöd

Vid fördelning av partistöd beaktas endast mandat för vilken en ledamot är fastställd enligt 14 kap vallagen (2005:837).

Upphör ett parti att vara representerat under ett verksamhetsår ska partistödet dock utbetalas ett år efter det att representationen upphört.

Redovisning och granskning

En mottagare av partistöd ska årligen lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för det ändamål som anges i 4 kap. 31 § kommunallagen. Till redovisningen ska fogas ett granskningsintyg.

Årlig utbetalning

Partistödet betalas ut innevarande år senast under juni månad efter beslut av fullmäktige. Har redovisning och granskningsrapport enligt 4 kap. 31 § kommunallagen inte lämnats till kommunstyrelsen inom föreskriven tid (sex månader) utbetalas inget stöd för nästkommande år.

Partistöd till politiska ungdomsorganisationer

Bidrag till de politiska ungdomsorganisationerna utbetalas efter ansökan och uppvisad verksamhetsberättelse.

Bidraget utgörs av ett grundbidrag samt ett rörligt tillägg som är relaterat till moderpartiets antal besatta mandat i fullmäktige.

Grundbidraget per politisk ungdomsorganisation är 11 000 kronor.

Bidrag utöver detta utgår med ett rörligt tillägg om 0,06 prisbasbelopp per besatt mandat moderpartiet har i fullmäktige.

Det totala bidrag till politiska ungdomsorganisationer som utgick under 2022 ska utgöra lägsta nivå under mandatperioden 2023-2026.

Beslut om utbetalning av bidrag fattas av kommunfullmäktiges presidium.

Kommunstyrelsen

§ 32

Dnr 2024-000434 1.1.2.1

Taxor och avgifter för tillstånd och tillsyn av serveringstillstånd, tobakstillstånd, folköl, e-cigarettor samt receptfria läkemedel

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att anta Taxor och avgifter för tillstånd och tillsyn av serveringstillstånd, tobakstillstånd, folköl, e-cigarettor och receptfria läkemedel.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Ida Skogström (M), Christina Lindberg (C) och Glenn Sehlin (SD).

Yrkanden

Ida Skogström (M) yrkar att taxorna ska lämnas oförändrade under 2025.

Christina Linberg (C) och Glenn Sehlin (SD) instämmer till Ida Skogströms (M) yrkande.

Propositionsordning

Ordförande finner att det föreligger två förslag till beslut, liggande förslag och Ida Skogströms (M) yrkande.

Ordförande frågar om kommunstyrelsen avser att besluta i enlighet med liggande.

Ordförande frågar om kommunstyrelsen avser att besluta i enlighet med Ida Skogströms (M) yrkande.

Ordförande finner att kommunstyrelsen har beslutat i enlighet med liggande förslag.

Reservation

Ida Skogström (M), Eva-Clara Viklund (M), Ingemar Ljunggren (M), Christina Lindberg (C), Glenn Sehlin (SD) och Charlotte Höglund-Bystedt (SD).

Bakgrund

Samhällsnämnden har den 24 oktober 2024 § 141 föreslagit att kommunfullmäktige ska anta uppdaterade taxor för de i ärendet aktuella

Kommunstyrelsen

områdena. Ärendet återremitterades i kommunfullmäktige den 16 december 2024 § 158 med följande motivering:

Sverigedemokraterna anser att samhällsförvaltningen ska skapa en tydlighet i vad som motiverar kostnaderna för de olika tillståndprocesserna. Hur lång tid tar handläggningen av de olika ärendena och vilken timtaxa är kostnaden uträknad efter? Vi behöver klarhet i vilket incitament det finns till att exempelvis ett tillfälligt serveringstillstånd ska kosta 5 880 kr. Dessutom ifrågasätter vi Sverigedemokraterna rimligheten av att höja avgiften för ett tillfälligt serveringstillstånd till slutet sällskap från 600 kr till 2 940 kr.

Då återremissen riktades till samhällsförvaltningen har kommunstyrelseförvaltningen inhämtat kompletterande underlag direkt därifrån. Samhällsförvaltningen har i sitt svar specificerat antalet timmar för hur lång tid handläggningen tar för de olika ärendetyperna, vilka incitament det finns för de olika taxorna samt hur timtaxan är framtagna och vad den ska täcka. Därutöver förklaras rimligheten i höjningen av avgiften för ett tillfälligt serveringstillstånd. Kommunstyrelseförvaltningen noterar att höjningen för tillfälligt serveringstillstånd till slutet sällskap från 600 kr till 2 940 kr inte föreslås i dagens ärende utan det har skett stegvis: i den tidigare beslutade taxan 2023 höjdes avgiften från 600 kr till 2 625 kr. Höjningen som föreslås i nuvarande ärendet avser från 2 625 kr till 2 940 kr.

Bedömning

Kommuner har enligt 2 kap 5-6 §§ kommunallagen (2017:725) rätt att ta ut avgifter för tjänster de erhåller. Självkostnadsprincipen innebär att kommunerna ska hålla sig till de faktiska handläggningskostnaderna och inte gå på vinst. Uttag av taxor och avgifter är en principiellt viktig fråga då handläggning som enbart kommer vissa kommunmedborgare eller företag till nytta ska inte belastas hela skattekollektivet.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2025-02-07

Underlag för återremiss gällande taxor och avgifter för tillstånd och tillsyn av serveringstillstånd, tobakstillstånd, folköl, e-cigarretter samt receptfria läkemedel

Protokollsutdrag kommunfullmäktige 2024-12-16 § 158

Protokollsutdrag kommunstyrelsen 2024-11-26 § 183

Protokollsutdrag samhällsnämnden 2024-10-24 § 141

Kommunstyrelseförvaltningen

Johanna Laine, 0611-34 80 08

johanna.laine@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Taxor och avgifter för tillstånd och tillsyn av serveringstillstånd, tobakstillstånd, folköl, e-cigarettor samt receptfria läkemedel

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta Taxor och avgifter för tillstånd och tillsyn av serveringstillstånd, tobakstillstånd, folköl, e-cigarettor och receptfria läkemedel.

Beskrivning av ärendet

Samhällsnämnden har den 24 oktober 2024 § 141 föreslagit att kommunfullmäktige ska anta uppdaterade taxor för de i ärendet aktuella områdena. Ärendet återremitterades i kommunfullmäktige den 16 december 2024 § 158 med följande motivering:

Sverigedemokraterna anser att samhällsförvaltningen ska skapa en tydlighet i vad som motiverar kostnaderna för de olika tillståndsprocesserna. Hur lång tid tar handläggningen av de olika ärendena och vilken timtaxa är kostnaden uträknad efter? Vi behöver klarhet i vilket incitament det finns till att exempelvis ett tillfälligt serveringstillstånd ska kosta 5 880 kr. Dessutom ifrågasätter vi Sverigedemokraterna rimligheten av att höja avgiften för ett tillfälligt serveringstillstånd till slutet sällskap från 600 kr till 2 940 kr.

Då återremissen riktades till samhällsförvaltningen har kommunstyrelseförvaltningen inhämtat kompletterande underlag direkt därifrån. Samhällsförvaltningen har i sitt svar specificerat antalet timmar för hur lång tid handläggningen tar för de olika ärendetyperna, vilka incitament det finns för de olika taxorna samt hur timtaxan är framtagen och vad den ska täcka. Därutöver förklaras rimligheten i höjningen av avgiften för ett tillfälligt serveringstillstånd. Kommunstyrelseförvaltningen noterar att höjningen för tillfälligt serveringstillstånd till slutet sällskap från 600 kr till 2 940 kr inte föreslås i dagens ärende utan det har skett stegvis: i den tidigare beslutade taxan 2023 höjdes avgiften från 600 kr till 2 625 kr. Höjningen som föreslås i nuvarande ärendet avser från 2 625 kr till 2 940 kr.

Datum
2025-02-07Dnr
KS/2024-000434

Bedömning

Kommuner har enligt 2 kap 5-6 §§ kommunallagen (2017:725) rätt att ta ut avgifter för tjänster de erhåller. Självkostnadsprincipen innebär att kommunerna ska hålla sig till de faktiska handläggningskostnaderna och inte gå på vinst. Uttag av taxor och avgifter är en principiellt viktig fråga då handläggning som enbart kommer vissa kommunmedborgare eller företag till nytta ska inte belastas hela skattekollektivet.

Beslutsunderlag

Underlag för återremiss gällande taxor och avgifter för tillstånd och tillsyn av serveringstillstånd, tobakstillstånd, folköl, e-cigarretter samt receptfria läkemedel

Protokollsutdrag kommunfullmäktige 2024-12-16 § 158

Protokollsutdrag kommunstyrelsen 2024-11-26 § 183

Protokollsutdrag samhällsnämnden 2024-10-24 § 141

Petra Werner
Chef kanslienheten

Johanna Laine
Kommunsekreterare

Bilagor

Taxor och avgifter för tillstånd och tillsyn av serveringstillstånd, tobakstillstånd, folköl, e-cigarretter samt receptfria läkemedel

Förslag till ny taxa gällande serveringstillstånd, tobakstillstånd, försäljning/servering av folköl och försäljning av receptfria läkemedel.

Föreslås gälla från 2025-01-01

TAXA – ansöknings-, anmälnings- och tillsynsavgifter enligt 8 kap 10 § Alkohollagen, andra stycket;

10 § Kommunen får ta ut avgift för prövningen enligt de grunder som beslutas av kommunfullmäktige.

Kommunen får ta ut avgift för prövningen enligt de grunder som beslutas av kommunfullmäktige.

Kommunen får även ta ut avgift för tillsyn enligt 8 kap. av den som har serveringstillstånd och av den som bedriver anmälningspliktig detaljhandel med eller servering av folköl.

Ansökningsavgifter enligt alkohollagen

	Gällande taxa	% av PBB	Förslag ny taxa
Nyansökningar stadigvarande serveringstillstånd allmänheten och slutna sällskap, cateringföretag för slutna sällskap, provsmakning	10 500 kr	20 %	11 760 kr
Ändring av bolagsform Samma ägare, men nytt organisationsnummer	2 625 kr	5 %	2 940 kr
Ändring av nya ägare i bolag Vid köp av bolag som innehar ett stadigvarande serveringstillstånd	5 550 kr	10 %	5 880 kr
Anmälan om ändring i bolag. PBI utredning, ändring inom samma organisationsnummer	1 575 kr	3 %	1 764 kr
Tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten Som anordnas i offentliga lokaler, festlokaler, festivaler och liknande	5 500 kr	10 %	5 880 kr
Tillfälligt serveringstillstånd till slutet sällskap	2 625 kr	5 %	2 940 kr
Ansökan tillfälligt tillstånd till allmänheten/slutet sällskap 1 dag, då försäljningen sker på uppdrag av eller direkt av en ideell förening och anordnas i sökande förenings bygdegård, folketshus, eller föreningslokal.	1050 kr	2 %	1 176 kr

Max 3 tillfällen per ansökan och inom en maxperiod av 3 månader.			
Ändring i stadigvarande serveringstillstånd Yta, tid, ändrad verksamhetsinriktning, tillägg för catering	5 500 kr	10 %	5 880 kr
Provsmakningstillstånd – tillfälligt tillstånd för partihandlare för provsmakning till allmänheten	2 625 kr	5 %	2 940 kr
Ansökan om gemensam serveringsyta För innehavare av stadigvarande serveringstillstånd – per sökande bolag	5 500 kr	10 %	5 880 kr
Ansökan om tillfällig pausservering	1 050 kr	2 %	1 176 kr
Anmälan av godkänd lokal vid provsmakning Endast för innehavare av stadigvarande provsmakningstillstånd			Ingen avgift
Ändring i tillfälligt tillstånd till allmänheten	1 054 kr	2 %	1 176 kr
Kunskapsprov Inklusive två omprov	1 050 kr	2 %	1 176 kr
Avgifter för övriga ansökningar, anmälningar Tillfällig ändring i tillstånd till slutet sällskap Anmälan om ny cateringlokal	1 054 kr	2 %	1 176 kr
Ny ansökningsavgift pga ej godkänt kunskapsprov. Gäller vid 3 misslyckade försök av kunskapsprov, ny ansökan inkommer inom 3 månader från första ansökan avslutats. Gäller endast om inga förändringar har skett i bolaget/verksamheten från första ansökningstillfället.	2 625 kr	5 %	2 940 kr
Påminnelseavgift restaurangrapport Påminnelse skickas innan tidsfristen utgår, avgift tas vid första påminnelse efter att sluttid gått.	1 000 kr		1 000 kr

Tillsynsavgift enligt Alkohollagen, 8 kap 10 §

Avgiften debiteras en gång per år och avser då innevarande år

Fast avgift.			
---------------------	--	--	--

En fast tillsynsavgift som samtliga serveringsställen med stadigvarande serveringstillstånd betalar årligen, oavsett omsättning och om det gäller till allmänheten eller slutna sällskap.		2 %	1 176 kr
Tillsynsavgift folkölsförsäljning/servering	1 050k r	2 %	1 176 kr
Tillsynsavgift för e-cigaretter	1 050 kr	2%	1 176 kr
Tillsynsavgift för folköl och tobaksförsäljning	1 575 kr	3 %	1 764 kr
Rörlig tillsynsavgift. Avgiftsuttaget baseras på redovisade försäljningssiffror av alkoholdrycker i restaurangrapporten. Blankett för denna rapportering sänds ut till tillståndshavare varje år i januari.			
Rörlig avgift baserad på en omsättning av			
< 49 999 kr	1 050 kr	2 %	1 176 kr
50 000 – 249 999 kr	1 575 kr	3 %	1 764 kr
250 000 – 499 999 kr	2 100 kr	4 %	2 352 kr
500 000 – 999 999 kr	2 625 kr	5 %	2 940 kr
1 000 000 – 1 999 999 kr	5 500 kr	10 %	5 880 kr
2 000 000 – 2 999 999 kr	6 300 kr	12 %	7 056 kr
3 000 000 – 3 999 999 kr	7 350 kr	14 %	8 232 kr
4 000 000 – 4 999 999 kr	9 450 kr	18 %	10 584 kr
5 000 000 – 5 999 999 kr	10 500 kr	20 %	11 760 kr
6 000 000 – 7 999 999 kr	15 750 kr	30 %	17 640 kr
8 000 000 > kr	21 000 kr	40 %	23 520 kr

Vid tillsyn av serveringstillstånd som ännu inte betalat årlig tillsynsavgift ska en timtaxa på 1050 kronor användas.

Ansökningsavgift enligt 8 kap 1 och 2 §§ Lag om tobak och liknande produkter (2018:2088)

1 § Kommunen får ta ut en avgift för prövningen av ansökan om försäljningstillstånd enligt 5 kap. 1 § enligt de grunder som beslutas av kommunfullmäktige

2 § En kommun får ta ut avgifter för sin tillsyn av den som bedriver tillståndspliktig försäljningen enligt 5 kap 1 §, av den som bedriver anmälningspliktig försäljningen enligt 5 kap. 14 § och av den som bedriver försäljning av nikotinfria vätskor som är avsedda att konsumeras genom elektroniska cigaretter.

Ansökningsavgift – stadigvarande försäljningstillstånd	5 250 kr	10 %	5 880 kr
---	----------	------	----------

Ansökningsavgift – tillfällig (även tillsynsavgift)	2 625 kr	5 %	2 940 kr
Ansökningsavgift – tillfällig Gäller ansökan som inkommer senare än 1 månad innan planerat evenemang sker	7 875 kr	15 %	8 820 kr
Andring i tobakstillstånd	2 625 kr	5 %	2 940 kr
Ordinarie tillsynsbesök (inklusive inre tillsyn)	1 050 kr	2 %	1 176 kr
Återbesök utöver ordinarie tillsynsbesök,	1 054 kr	timtid	1054 kr

Tillsynsavgift enligt Lag om handel med vissa receptfria läkemedel (2009:730)

23 § En kommun får för sin kontroll enligt denna lag ta ut avgift av den som bedriver detaljhandel.

Ordinarie tillsynsbesök	1 050 kr	2 %	1 176 kr
Återbesök utöver ordinarie tillsynsbesök,	1 054 kr	timtid	1054 kr

Datum
2025-02-05

Samhällsförvaltningen
Petri Niemelä
petri.niemela@harnosand.se

Dnr 2024-000434

Kommunstyrelseförvaltningen

Underlag för återremiss gällande taxor och avgifter för tillstånd och tillsyn av serveringstillstånd, tobakstillstånd, folköl, e-cigarett samt receptfria läkemedel

Utifrån återremissen från Kommunfullmäktige 2024-12-16 lämnar samhällsförvaltningen härmed ett underlag för att svara på detta.

Kommunerna har enligt 2 kap 5-6 §§ kommunallagen (2017:725) rätt att ta ut avgifter för tjänster de erhåller. Detta ska ske enligt självkostnadsprincipen för att inte skattefinansiera denna typ av ansökningar.

1. Hur lång tid tar handläggningen av de olika ärendena?

Se antal timmar för de olika ärendena i bilaga 1.

2. Vilken timtaxa är kostnaden uträknad efter?

Timtaxan är 1054 kr och föreslås inte räknas upp utifrån att PKV oktober 2024 var 0%. Taxorna följer prisbasbeloppets ökning som Regeringen fastställt. I timtaxan är lön, administrativa kostnader (såsom kontorslokal, telefon, dator mm) samt kompetensutveckling inräknade.

3. Vilka incitament finns för de olika taxorna?

En utredning för serveringstillstånd utgår ifrån nedanstående kriterier:

- Sökandes lämplighet (Alkohollagen 8 kap 12 §)
- Serveringsställets lämplighet (Alkohollagen 8 kap 15 §)
- Olägenheter i fråga om ordning och nykterhet eller särskild risk för människors hälsa (Alkohollagen 8 kap 17 §)

Det som behöver göras när en ansökan kommer in för stadigvarande tillstånd är:

- Registrering av ärende
- Skicka mottagningsbevis
- Begäran om kompletteringar, ofta vid möten eller telefonsamtal kring vad som behövs
- Remittera olika instanser och beakta dessa yttranden:
  - o Polisen
  - o Räddningstjänsten

- Miljöavdelningen
- Kronofogden
- Skatteverket
- Besök på serveringsstället
- Utredningsarbete:
  - Granskning av inkomna handlingar inkluderar:
    - Att serveringstider och verksamhetsbeskrivning är förenliga med riktlinjerna för kommunen
    - Ritningar av serveringsyta och ifall överblickbarheten är god
    - Att köket är anpassat för tillståndet
    - Att menyförelag är tillräckliga enligt alkohollagen, både gällande dryck, mat och eventuell nattmeny
    - Att serveringsansvariga finns
    - Styrelseprotokoll och stadgar när det gäller föreningar
    - Registreringsbevis från Bolagsverket
    - Hyreskontrakt eller ägarbevis
    - Eventuella bryggeriavtal
    - Köpeavtal
    - Finansieringsplan
    - Dokument som styrker finansieringen, exempelvis genom kontoutdrag från bank
  - Ekonomisk granskning vilket görs bland annat i systemet SYNA och bokslut/aktiebok/bolagsavtal för:
    - ägare och eventuell fullmakt,
    - företag/bolag och
    - personer med betydande intresse.
  - Kontaktar andra kommuner om företagaren har serveringstillstånd i annan kommun
- Beredning av beslutsunderlag
- Beslutsfattande, inklusive föredragningar för nämnd
- Utfärdande av tillståndsbevis
- KommunikERING av beslut och tillståndsbevis till sökande, Polis, Folkhälsomyndigheten, Länsstyrelsen
- Diarieföring
- Fakturering

Vid andra typer av tillstånd görs delar av uppgifterna ovan, vilket därmed inte kräver lika många timmar och kostar heller inte lika mycket.

Vad som ingår i tillsynsavgifterna

Tillsyn av serveringstillstånd

Tillsynen består av förebyggande, inre samt yttre tillsyn:

Förebyggande tillsyn

Den förebyggande tillsynen ska ske genom:

- Ta fram och följa tillsynsplanen för året.
- Information, utbildning och rådgivning till näringsidkare och serveringspersonal i samverkan med krögare, myndigheter och andra berörda.
- Vara sakkunnig i alkohollagstiftningen och behärska myndighetsutövning, bland annat genom att medverka vid informationstillfällen och informera media.
- Information till blivande krögare samt en uppdaterad hemsida.

Som ett led i den förebyggande tillsynen ska samhällsförvaltningen upprätthålla kontakt med branschen och andra myndigheter för att ge förutsättningar för ett utvecklat samarbete. Vidare ska formerna för dialog och samverkan med livsmedelskontroll, Polismyndigheten, Skatteverket m.fl. ske med syfte att öka effektiviteten i tillsynsarbetet.

Inre tillsyn

Inre tillsyn är av administrativ karaktär som främst består av kontroll och uppföljning av tillståndshavarnas ekonomiska och personliga förhållanden. Det sker efter remissförfarande. Samverkan sker med andra myndigheter som exempelvis Kronofogdemyndigheten, Polismyndigheten eller Skatteverket. Den innebär också kontroll av rapporter från andra myndigheters restauranginspektioner. Den inre tillsynen omfattar även granskning av den årliga, av tillståndshavarna inlämnade, restaurangrapporten.

Den inre tillsynen sker genom att:

- Tillståndshavare kontrolleras. Detta kan ske planerat, eller exempelvis om anmälningar kommer in från annan myndighet eller allmänheten. Särskild vikt ska läggas vid kontroll av vandel och ekonomiska förhållanden i övrigt.
- Företagets marknadsföring av alkohol i dagspress eller andra media kontrolleras.

Yttre tillsyn

Med yttre tillsyn avses den tillsyn som sker på serveringsstället, vilket innebär kontroll av att alkoholservingen sker i enlighet med tillståndet och bestämmelser enligt alkohollagen och anslutande bestämmelser samt då det avser rökning på serveringsstället även lagen om tobak och liknande produkter.

Tillsynen kan ske av kommunen enskilt eller genom så kallad samordnad tillsyn. Då sker tillsynen riktat och metodiskt genom samverkan med till exempel Polismyndigheten och Räddningstjänsten. Yttre tillsyn kan delas in i rutinbesök, påkallade besök eller uppföljningsbesök och sker dagtid, kvälls- eller nattetid. Merparten av tillsynen ska vara utspritt under året. Under sommarhalvåret kan det dock förekomma utomhusevenemang samt säsongsbetonad utomhuservering som kan påkalla extra tillsyn. Som regel ska myndigheten ha som målsättning att genomföra minst ett tillsynsbesök per tillståndshavare och år.

Yttre tillsyn avser främst kontroll av:

- Ordning.
- Nykterhet.
- Att servering inte sker till minderåriga.
- Matutbud, hur länge mat erbjuds samt prissättning på mat.
- Alkohol fria alternativ.
- Priser på alkohol och alkohol fria alternativ.
- Om kvitto erbjuds.
- Musiknivå.
- Annonsering/marknadsföring.
- Om personalen är utbildad i ansvarsfull alkoholservering.
- Antal gäster.
- Hur många gäster lokalen är anpassad för.
- Att serveringsansvarig finns på plats.
- Tillståndsbevis samt villkor förenade med tillståndet.
- Om rökförbudet efterlevs på uteservering och i anslutning till entré eller andra ytor.

Formerna för samverkan med bland annat Polismyndigheten, Räddningstjänsten, Skatteverket m.fl. ska fortsätta att utvecklas.

Tillsynen ska så långt som möjligt utföras av minst två personer, dels av säkerhetsskäl och dels för att kunna bestyrka uppgifterna i tillsynsrapporten. Vid nya tillstånd bör tillsynsmyndigheten eftersträva att göra en tillsyn på plats efter cirka två månader.

Det finns olika riskfaktorer som kan öka risken för att alkohollagens krav inte uppfylls. I planeringen av tillsynen hos en verksamhet, värderas riskfaktorer som förknippas med den aktuella verksamheten. Dessa riskfaktorer är:

- Åldersgrupp verksamheten riktar sig till
- Hur länge verksamheten har öppet
- Omsättningen av alkohol på serveringsstället

Tillsyn av folköl

Den som bedriver detaljhandel med eller servering av folköl är skyldig att anmäla detta till kommunen. Ett register över anmälda försäljare hålls av Samhällsförvaltningen. De som anmält till kommunen att de bedriver detaljhandel med eller servering av folköl ska själva utöva särskild kontroll, så kallad egenkontroll. Ett sådant program är verksamhetsutövarens egen policy över att försäljningen bedrivs i enlighet med alkohollagens bestämmelser. Bland annat ska den innehålla uppgifter om utbildning av personal, vem som är försäljningsansvarig, rutiner för ålderskontroll,

riskanalyser m.m. Vid försäljning av folköl måste det också finnas matvaror till försäljning. Matvaror, eller då det är fråga om matservering, får endast säljas i en enligt livsmedelslagstiftningen godkänd livsmedelslokal. Med matvaror avses varor ur det vanliga livsmedelssortimentet.

Förebyggande och inre tillsyn sker genom att:

- Hålla och uppdatera register över anmälda försäljningsställen.
- Säkerställa att grundvillkoren för försäljning uppfylls.
- Lämna kontinuerlig information till berörda näringsidkare om gällande lagstiftning och vikten av egenkontrollprogram, till exempel genom informationsbrev och uppdaterad hemsida.

Vid yttre tillsyn ska en kontroll ske av:

- Försäljningsstället har ett egenkontrollprogram anpassat efter den egna verksamheten.
- Det finns en tydlig och klart synbar skylt med information om gällande åldersgräns.
- Försäljning av matvaror sker.
- Folkölen exponeras på rätt sätt i butiken.
- Marknadsföringen av folköl sker på ett med lagstiftningen förenligt sätt.

Tillsyn av tobaksvaror

Den 1 juli 2019 började lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter att gälla. Lagen om e-cigarett och påfyllningsbehållare fördes in i den nya tobakslagen.

I den nya tobakslagen har det införts regler om tillståndsplikt för försäljning av tobaksvaror både i detaljhandeln och i partihandeln. Tillstånd krävs inte för försäljning av e-cigarett och påfyllningsbehållare, örtprodukter för rökningen och andra liknande produkter. Ett tillstånd för försäljning av tobaksvaror kan gälla för viss tid eller tillsvidare.

Andra viktiga förändringar som började gälla när lagen tobak och liknande produkter trädde i kraft är utökade rökfria miljöer såsom inhägnade platser utomhus huvudsakligen avsedda för idrottsutövning, på lekplatser som allmänheten har tillträde till och utanför entréer till exempelvis restauranger och butiker. Rökning har även förbjudits på uteserveringar på restauranger och andra serveringsställen liksom på utomhusområden i inrikes kollektivtrafik etc. Tidigare sanktioner i form av omhändertagande av tobak och försäljningsförbud har försvunnit. I stället har varning och återkallelse införts som nya sanktionsmöjligheter.

Ett register över tillståndshavare hålls av samhällsförvaltningen. Kommunen utövar tillsyn enligt lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter. Den som bedriver detaljhandel eller partihandel med tobaksvaror ska utöva särskild kontroll enligt tobakslagen. En sådan kontroll ska dokumenteras i ett egenkontrollprogram som skickas in till kommunen.

Egenkontrollprogrammet är likartat det som avser försäljning av folköl och

bör därför se ut på ungefär samma sätt. Något krav på godkänd livsmedelslokal eller utbud av matvaror finns dock inte vid tobaksförsäljning.

Förebyggande och inre tillsyn sker genom att:

- Hålla och uppdatera register över försäljningsställen för tobak samt anmälningspliktiga varor.
- Säkerställa att grundvillkoren för försäljning uppfylls.
- Lämna kontinuerlig information till berörda näringsidkare om gällande lagstiftning och vikten av egenkontrollprogram, till exempel genom informationsbrev och uppdaterad hemsida.
- Samverka med andra myndigheter i frågor om tillsyn av tobaksförsäljning samt dokumentera rutiner och tillsynsarbete.
- Tillsyn på tillståndshavare såsom juridiska personer samt personer med betydande inflytande. Särskild vikt ska läggas vid kontroll av vandel och ekonomiska förhållanden.

Vid yttre tillsyn ska en kontroll ske av att:

- Tillståndsbevis finns på försäljningsstället.
- Försäljningsstället har ett egenkontrollprogram anpassat efter den egna verksamheten.
- Det finns minst en tydlig och klart synbar skylt med information om gällande åldersgräns.
- Tobaksvarorna exponeras på rätt sätt i butiken.
- Marknadsföringen av tobaksvaror sker på ett med lagstiftningen förenligt sätt.
- Märkning och förpackning av tobaksvaror.
- Produktpresentation och medföljande information av tobaksvaror.

Tillsyn av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare

Sedan 1 juli 2019 gäller lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter.

För den som säljer e-cigaretter och påfyllningsbehållare gäller fortsatt anmälningsförfarande till kommunen. Ett egenkontrollprogram ska upprättas och lämnas in med anmälan.

Förebyggande och inre tillsyn sker genom att:

- Hålla och uppdatera register över anmälda försäljningsställen.
- Lämna kontinuerlig information till berörda näringsidkare om gällande lagstiftning och vikten av ett egenkontrollprogram, till exempel genom informationsbrev och uppdaterad hemsida.
- Samverka med andra myndigheter i frågor om tillsyn av försäljningen samt dokumentera rutiner och tillsynsarbete.

Vid yttre tillsyn ska en kontroll ske av:

- Försäljningsstället har ett egenkontrollprogram anpassat efter den egna verksamheten.
- Det finns minst en tydlig och klart synbar skylt med information om gällande åldersgräns.
- Granska hur marknadsföringen ser ut för produkter som säljs.
- Det finns identitetsmärkning och säkerhetsmärkning på produkter som säljs.
- Granska informationen på produkter som säljs.
- Varorna exponeras på rätt sätt.
- Marknadsföringen av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare sker på ett med lagstiftningen förenligt sätt.
- Förpackningarna har hälsovarningar samt innehåller informationsblad och innehållsdeklaration.

Tillsyn av vissa receptfria läkemedel

Enligt lag (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel får vissa läkemedel säljas i detaljhandeln. Läkemedelsverket är den myndighet som har central tillsyn över efterlevnaden av lagen men det är kommunen som har den direkta uppgiften att kontrollera försäljningsställena och därmed en skyldighet att rapportera brister i hanteringen till läkemedelsverket.

Näringsidkaren är precis som vid försäljning av folköl och tobak skyldig att utöva särskild kontroll, så kallad egenkontroll, över detaljhandeln och hanteringen i övrigt av läkemedel och se till att det finns ett för verksamheten upprättat egenkontrollprogram. Vidare ska verksamheten bedrivas i en lämplig lokal, läkemedlen ska tillhandahållas på lämpligt sätt samt statistiska uppgifter ska lämnas till E-hälsomyndigheten.

Förebyggande och inre tillsyn sker genom att:

- hålla och uppdatera register över anmälda försäljningsställena
- lämna kontinuerlig information till berörda näringsidkare om gällande lagstiftning och vikten av egenkontrollprogram, t e x genom informationsbrev och uppdaterad hemsida

Vid yttre tillsyn kontrolleras att:

- ett egenkontrollprogram finns upprättat
- läkemedlen exponeras på lämpligt sätt
- hanteringen fungerar i övrigt, t e x att inköp och förvaring sker enligt bestämmelserna
- skylt om gällande åldersgräns, 18 år, finns och är tydlig och klart synbar

4. Rimligheten av att höja avgiften för ett tillfälligt serveringstillstånd till slutet sällskap från 600 kr till 2 940 kr?

För ett tillfälligt serveringstillstånd till slutet sällskap inom föreningar och som utförs i dess lokaler föreslår vi öka från 2024 års taxa på 1050 kr till 1176 kr. Denna ansökan kostade 2023 600 kr, men höjdes enligt kommunfullmäktiges beslut utifrån att handläggningen tar mer tid än vi tog betalt för vilket inte är förenligt med självkostnadsprincipen. För ansökan som inte är från föreningar debiteras 2625 kr och föreslås öka till 2940 kr.

Petri Niemelä, alkoholhandläggare

Helene Lager, miljöchef

Bilagor

Bilaga 1 Antalet timmar för de olika priserna

Förslag till ny taxa gällande serveringstillstånd, tobakstillstånd, försäljning/servering av folköl och försäljning av receptfria läkemedel.

Föreslås gälla från 2025-01-01

TAXA – ansöknings-, anmälnings- och tillsynsavgifter enligt 8 kap 10 § Alkohollagen, andra stycket;

10 § Kommunen får ta ut avgift för prövningen enligt de grunder som beslutas av kommunfullmäktige.

Kommunen får ta ut avgift för prövningen enligt de grunder som beslutas av kommunfullmäktige.

Kommunen får även ta ut avgift för tillsyn enligt 8 kap. av den som har serveringstillstånd och av den som bedriver anmälningspliktig detaljhandel med eller servering av folköl.

Ansökningsavgifter enligt alkohollagen

	Timmar	% av PBB	Förslag ny taxa
Nyansökningar stadigvarande serveringstillstånd allmänheten och slutna sällskap, cateringföretag för slutna sällskap, provsmakning	10	20 %	11 760 kr
Ändring av bolagsform Samma ägare, men nytt organisationsnummer	2	5 %	2 940 kr
Ändring av nya ägare i bolag Vid köp av bolag som innehar ett stadigvarande serveringstillstånd	5	10 %	5 880 kr
Anmälan om ändring i bolag. PBI utredning, ändring inom samma organisationsnummer	1	3 %	1 764 kr
Tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten Som anordnas i offentliga lokaler, festlokaler, festivaler och liknande	5	10 %	5 880 kr
Tillfälligt serveringstillstånd till slutet sällskap	2	5 %	2 940 kr
Ansökan tillfälligt tillstånd till allmänheten/slutet sällskap 1 dag, då försäljningen sker på uppdrag av eller direkt av en ideell förening och anordnas i sökande förenings bygdegård, folketshus, eller föreningslokal. Max 3 tillfällen per ansökan och inom en maxperiod av 3 månader.	1	2 %	1 176 kr

Ändring i stadigvarande serveringstillstånd Yta, tid, ändrad verksamhetsinriktning, tillägg för catering	5	10 %	5 880 kr
Provsmakningstillstånd – tillfälligt tillstånd för partihandlare för provsmakning till allmänheten	2	5 %	2 940 kr
Ansökan om gemensam serveringsyta För innehavare av stadigvarande serveringstillstånd – per sökande bolag	5	10 %	5 880 kr
Ansökan om tillfällig pausservering	1	2 %	1 176 kr
Anmälan av godkänd lokal vid provsmakning Endast för innehavare av stadigvarande provsmakningstillstånd	Mindre än 30 min		Ingen avgift
Ändring i tillfälligt tillstånd till allmänheten	1	2 %	1 176 kr
Kunskapsprov Inklusive två omprov	1	2 %	1 176 kr
Avgifter för övriga ansökningar, anmälningar Tillfällig ändring i tillstånd till slutet sällskap Anmälan om ny cateringlokal	1	2 %	1 176 kr
Ny ansökningsavgift pga ej godkänt kunskapsprov. Gäller vid 3 misslyckade försök av kunskapsprov, ny ansökan inkommer inom 3 månader från första ansökan avslutats. Gäller endast om inga förändringar har skett i bolaget/verksamheten från första ansökningstillfället.	2	5 %	2 940 kr
Påminnelseavgift restaurangrapport Påminnelse skickas innan tidsfristen utgår, avgift tas vid första påminnelse efter att sluttid gått.	1		1 000 kr

Tillsynsavgift enligt Alkohollagen, 8 kap 10 §

Avgiften debiteras en gång per år och avser då innevarande år

Fast avgift. En fast tillsynsavgift som samtliga serveringsställen med stadigvarande serveringstillstånd betalar årligen, oavsett omsättning och om det gäller till allmänheten eller slutna sällskap.		2 %	1 176 kr
Tillsynsavgift folkölsförsäljning/servering		2 %	1 176 kr
Tillsynsavgift för e-cigarett		2 %	1 176 kr

Tillsynsavgift för folköl och tobaksförsäljning		3 %	1 764 kr
Rörlig tillsynsavgift. Avgiftsuttaget baseras på redovisade försäljningssiffror av alkoholdrycker i restaurangrapporten. Blankett för denna rapportering sänds ut till tillståndshavare varje år i januari.			
Rörlig avgift baserad på en omsättning av			
< 49 999 kr		2 %	1 176 kr
50 000 – 249 999 kr		3 %	1 764 kr
250 000 – 499 999 kr		4 %	2 352 kr
500 000 – 999 999 kr		5 %	2 940 kr
1 000 000 – 1 999 999 kr		10 %	5 880 kr
2 000 000 – 2 999 999 kr		12 %	7 056 kr
3 000 000 – 3 999 999 kr		14 %	8 232 kr
4 000 000 – 4 999 999 kr		18 %	10 584 kr
5 000 000 – 5 999 999 kr		20 %	11 760 kr
6 000 000 – 7 999 999 kr		30 %	17 640 kr
8 000 000 > kr		40 %	23 520 kr

Vid tillsyn av serveringstillstånd som ännu inte betalat årlig tillsynsavgift ska en timtaxa på 1050 kronor användas.

Ansökningsavgift enligt 8 kap 1 och 2 §§ Lag om tobak och liknande produkter (2018:2088)

1 § Kommunen får ta ut en avgift för prövningen av ansökan om försäljningstillstånd enligt 5 kap. 1 § enligt de grunder som beslutas av kommunfullmäktige

2 § En kommun får ta ut avgifter för sin tillsyn av den som bedriver tillståndspliktig försäljningen enligt 5 kap 1 §, av den som bedriver anmälningspliktig försäljningen enligt 5 kap. 14 § och av den som bedriver försäljning av nikotinfria vätskor som är avsedda att konsumeras genom elektroniska cigaretter.

Ansökningsavgift – stadigvarande försäljningstillstånd	5	10 %	5 880 kr
Ansökningsavgift – tillfällig (även tillsynsavgift)	2	5 %	2 940 kr
Ansökningsavgift – tillfällig Gäller ansökan som inkommer senare än 1 månad innan planerat evenemang sker	8	15 %	8 820 kr
Ändring i tobakstillstånd	2	5 %	2 940 kr
Ordinarie tillsynsbesök (inklusive inre tillsyn)	3	2 %	1 176 kr
Återbesök utöver ordinarie tillsynsbesök,		timtid	1054 kr

Tillsynsavgift enligt Lag om handel med vissa receptfria läkemedel (2009:730)

23 § En kommun får för sin kontroll enligt denna lag ta ut avgift av den som bedriver detaljhandel.

Ordinarie tillsynsbesök	1	2 %	1 176 kr
Återbesök utöver ordinarie tillsynsbesök,		timtid	1054 kr

Samhällsnämnden

§ 141

Dnr 2024-000125 1.1.3.1

Taxor och avgifter för tillstånd och tillsyn av serveringstillstånd, tobakstillstånd, folköl, e-cigarettor samt receptfria läkemedel

Samhällsnämndens beslut

Samhällsnämnden föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta taxor och avgifter för tillstånd och tillsyn av serveringstillstånd, tobakstillstånd, folköl, e-cigarettor och receptfria läkemedel, och

att taxorna gäller från och med 1 januari 2025.

Bakgrund

Taxan för kommunens avgifter inom serveringstillstånd, tobakstillstånd och avgifter för folköl samt receptfria läkemedel fastställdes i kommunfullmäktige 2023-12-18 § 184 samt timavgiften i samma kommunfullmäktigemöte.

Avgiftsuttaget gällande rörlig tillsynsavgift för serveringstillstånd baseras på redovisade försäljningssiffror av alkoholhaltiga drycker i restaurangrapport. Blankett för denna rapportering sänds ut till tillståndshavare varje år i januari. Ju högre omsättning, desto högre rörlig tillsynsavgift. Avgifterna är baserade på prisbasbeloppet som regeringen har fastställt till 58 800 kronor för år 2025, vilket publicerades 2024-09-12.

Avgifterna för serveringstillstånd, tobakstillstånd, anmälan av folköl, e-cigarettor samt receptfria läkemedel ska täcka kostnad för handläggning och tillsyn.

I handläggning ingår bland annat registrering av ärenden, remisshantering, besök på serverings-/försäljningsstället, utredningsarbete, beredning av beslutsunderlag, beslutsfattande och utfärdande av tillståndsbevis.

Nya taxor föreslås gälla från och med 1 januari 2025.

För att handläggningskostnaden per timme ska följa kommunens kostnadsutveckling finns behov av att kunna göra ändringar av avgifterna i taxan som en anpassning till rådande kostnadsläge, utan att det finns någon politisk ambition att förändra grunderna för beräkningen av avgifterna.

Samhällsnämnden

Utvecklingen av en kommuns kostnader skiljer sig från den allmänna prisutvecklingen och därför publicerar Sveriges kommuner och regioner, SKR varje år ett prisindex för kommunal verksamhet, PKV i oktober på sin webbplats. PKV tas fram genom att priserna för löner, material och tjänsten samt köpt verksamhet viktas till ett genomsnittligt pris och är därför lämpligt som grund för indexjustering av avgifter i kommunala taxor vid årsskiften.

Prisindex för kommunal verksamheten (PKV) berör de avgifter som kommunen använder sig av. Prisindexet höjs med 0 kronor i år. Därmed sker ingen justering för 2025.

Den gällande timpristaxan ska även användas för tillsyn enligt alkohollagen.

Gällande lagstöd

Avgift enligt denna taxa tas ut för

1. Prövning av tillstånd för försäljning av alkohol (8 kap 10 § alkohollag (2010:1622)).
2. Tillsyn över verksamheter som bedriver tillståndspliktig verksamhet med servering av alkohol (8 kap 10 § alkohollag (2010:1622)).
3. Tillsyn över verksamheter som bedriver anmälningspliktig handel med eller servering av folköl (8 kap 10 § alkohollag (2010:1622)).
4. Prövning av tillstånd för försäljning av tobaksvaror (8 kap 1 § Lag om tobak och liknande produkter 2018:2088).
5. Tillsyn över verksamheter som bedriver försäljning av tobaksvaror, elektroniska cigaretter och/eller påfyllningsbehållare. (8 kap 2 § Lag om tobak och liknande produkter 2018:2088).

Socialt perspektiv

Förslaget bedöms inte påverka perspektivet.

Ekologiskt perspektiv

Förslaget bedöms inte påverka perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Förslaget om indexuppräknning innebär att timavgiften följer utvecklingen av kommunens kostnader för alkohol, tobak samt receptfria läkemedel samt prövningen av alkohol- och tobakshandläggning för tillstånd.

Beslutsunderlag

Samhällsförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-10-18

Förslag ny taxa 2025

Samhällsförvaltningen
Petri Niemelä
petri.niemela@harnosand.se

Samhällsnämnden

Taxor och avgifter för tillstånd och tillsyn av serveringstillstånd, tobakstillstånd, folköl, e-cigarettor samt receptfria läkemedel.

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta taxor och avgifter för tillstånd och tillsyn av serveringstillstånd, tobakstillstånd, folköl, e-cigarettor och receptfria läkemedel samt

att taxorna gäller från och med 1 januari 2025.

Beskrivning av ärendet

Taxan för kommunens avgifter inom serveringstillstånd, tobakstillstånd och avgifter för folköl samt receptfria läkemedel fastställdes i kommunfullmäktige 2023-12-18 § 184 samt timavgiften i samma kommunfullmäktigemöte.

Avgiftsuttaget gällande rörlig tillsynsavgift för serveringstillstånd baseras på redovisade försäljningssiffror av alkoholhaltiga drycker i restaurangrapport. Blankett för denna rapportering sänds ut till tillståndshavare varje år i januari. Ju högre omsättning, desto högre rörlig tillsynsavgift. Avgifterna är baserade på prisbasbeloppet som regeringen har fastställt till 58 800 kronor för år 2025, vilket publicerades 2024-09-12.

Avgifterna för serveringstillstånd, tobakstillstånd, anmälan av folköl, e-cigarettor samt receptfria läkemedel ska täcka kostnad för handläggning och tillsyn.

I handläggning ingår bland annat registrering av ärenden, remisshantering, besök på serverings-/försäljningsstället, utredningsarbete, beredning av beslutsunderlag, beslutsfattande och utfärdande av tillståndsbevis.

Nya taxor föreslås gälla från och med 1 januari 2025.

För att handläggningskostnaden per timme ska följa kommunens kostnadsutveckling finns behov av att kunna göra ändringar av avgifterna i taxan som en anpassning till rådande kostnadsläge, utan att det finns någon politisk ambition att förändra grunderna för beräkningen av avgifterna.

Utvecklingen av en kommuns kostnader skiljer sig från den allmänna prisutvecklingen och därför publicerar Sveriges kommuner och regioner, SKR varje år ett prisindex för kommunal verksamhet, PKV i oktober på sin webbplats. PKV tas fram genom att priserna för löner, material och tjänsten samt köpt verksamhet viktas till ett genomsnittligt pris och är därför lämpligt som grund för indexjustering av avgifter i kommunala taxor vid årsskiften.

Prisindex för kommunal verksamheten (PKV) berör de avgifter som kommunen använder sig av. Prisindexet höjs med 0 kronor i år. Därmed sker ingen justering för 2025.

Den gällande timpristaxan ska även användas för tillsyn enligt alkohollagen.

Gällande lagstöd

Avgift enligt denna taxa tas ut för

1. Prövning av tillstånd för försäljning av alkohol (8 kap 10 § alkohollag (2010:1622)).
2. Tillsyn över verksamheter som bedriver tillståndspliktig verksamhet med servering av alkohol (8 kap 10 § alkohollag (2010:1622)).
3. Tillsyn över verksamheter som bedriver anmälningspliktig handel med eller servering av folköl (8 kap 10 § alkohollag (2010:1622)).
4. Prövning av tillstånd för försäljning av tobaksvaror (8 kap 1 § Lag om tobak och liknande produkter 2018:2088).
5. Tillsyn över verksamheter som bedriver försäljning av tobaksvaror, elektroniska cigaretter och/eller påfyllningsbehållare. (8 kap 2 § Lag om tobak och liknande produkter 2018:2088).

Socialt perspektiv

Förslaget bedöms inte påverka perspektivet.

Ekologiskt perspektiv

Förslaget bedöms inte påverka perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Förslaget om indexuppräknings innebär att timavgiften följer utvecklingen av kommunens kostnader för alkohol, tobak samt receptfria läkemedel samt prövningen av alkohol- och tobakshandläggning för tillstånd.

Beslutsunderlag

Kommunfullmäktiges protokollsutdrag 2023-12-18 §184.

Socialdepartementet, pressmeddelande 2024-09-12.

Härnösands kommun
Samhällsförvaltningen

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2024-10-18

Diarienummer
SAM-2024-2536
000125

Sida
3(3)
SAM2024-

Thomas Jenssen
Förvaltningschef

Petri Niemelä
Alkoholhandläggare

Bilagor

Bilaga 1 Förslag ny taxa 2025

Kommunstyrelsen

§ 183

Dnr 2024-000434 1.1.2.1

Taxor och avgifter för tillstånd och tillsyn av serveringstillstånd, tobakstillstånd, folköl, e-cigarettor samt receptfria läkemedel

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att anta Taxor och avgifter för tillstånd och tillsyn av serveringstillstånd, tobakstillstånd, folköl, e-cigarettor och receptfria läkemedel, och

att taxorna gäller från och med 1 januari 2025.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Ida Skogström (M) och Eva-Clara Viklund (M).

Yrkanden

Ida Skogström (M) yrkar på att de i ärendet aktuella taxorna ska lämnas oförändrade för 2025.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det föreligger två förslag till beslut, förvaltningens förslag och Ida Skogströms (M) förslag.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser besluta enligt förvaltningens förslag.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen avser besluta enligt Ida Skogströms (M) förslag.

Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutat enligt förvaltningens förslag.

Votering

Votering begärs och genomförs.

Ordföranden ställer följande propositionsordning: ja för förvaltningens förslag och nej för Ida Skogströms (M) förslag.

Med 8 ja-röster mot 7 nej-röster finner ordföranden att kommunstyrelsen beslutat enligt förvaltningens förslag. Hur de enskilda ledamöterna röstat framgår av tabellen nedan.

Kommunstyrelsen

Ledamot	Ersättare	Parti	§ 183	
			Ja	Nej
Andreas Sjölander		S	X	
Knapp Britta Thyr		MP	X	
Eva-Clara Viklund		M		X
Magnus Oskarsson		S	X	
Anne-Cathrine Genberg		S	X	
Johan Nilsson	Lars Halén	S	X	
Ann Kristine Elfvendal		S	X	
Ann-Charlotte Visén		S	X	
Åke Hamrin		V		X
Ingemar Wiklander	Christina Ögrim	KD	X	
Ida Skogström		M		X
Ingemar Ljunggren		M		X
Glenn Sehlin		SD		X
Charlotte Höglund Bystedt	Ulrika Jonsson	SD		X
Christina Lindberg		C		X

Reservationer

Moderaterna, Vänsterpartiet, Sverigedemokraterna och Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för Moderaternas förslag. Eva-Clara Viklund (M) lämnar in följande skriftliga reservation:

Att taxor och avgifter för tillstånd och tillsyn av serveringstillstånd, tobakstillstånd, folköl, e-cigarettor samt receptfria läkemedel ska bibehållas på nuvarande nivå 2025 för att stimulera näringslivet.

Bakgrund

Samhällsnämnden har föreslagit att kommunfullmäktige ska besluta anta nya taxor och avgifter för det i ärendet gällande verksamhetsområdet. Nya prisuppgifter har räknats fram utifrån det justerade prisbasbeloppet för 2025 som regeringen beslutat om i september 2024. Avgifterna ska täcka både handläggning och tillsyn på de aktuella områdena.

Då prisindex för kommunal verksamhet för 2025 är 0 % avser ärendet endast antagandet av ett nytt taxadokument.

Det ankommer på kommunfullmäktige att besluta om taxor och avgifter.

Socialt perspektiv

Det är viktigt att kommunens taxor och avgifter hålls uppdaterade, dels för att de som använder tjänsterna inte ska drabbas av plötsliga höjningar, dels för att de ska bidra till kommunens ekonomi på ett ändamålsenligt sätt.

Ekologiskt perspektiv

Ärendet har ingen påverkan på natur eller miljö.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Kommunstyrelsen

Kommunerna har enligt 2 kap 5-6 §§ kommunallagen (2017:725) rätt att ta ut avgifter för tjänster de erhåller. Detta ska ske enligt självkostnadsprincipen. Området är detaljreglerat i olika verksamhetsspecifika lagar. Kommunfullmäktige har inte delegerat indexjusteringar till nämnden varmed beslut om gällande taxor och avgifter ska tas av fullmäktige.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-11-04

Protokollsutdrag samhällsnämnden 2024-10-24 § 141

Taxa gällande serveringstillstånd, tobakstillstånd, försäljning/servering av folköl och försäljning av receptfria läkemedel

_____

Kommunfullmäktige

§ 158

Dnr 2024-000434 1.1.2.1

Taxor och avgifter för tillstånd och tillsyn av serveringstillstånd, tobakstillstånd, folköl, e-cigarettor samt receptfria läkemedel

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att återremittera ärendet med nedan angivna motivering.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Göran Sjögren (SD), Helena Elfvendal (MP), Eva-Clara Viklund (M), Andreas Sjölander (S) och Christina Lindberg (C).

Yrkanden

Göran Sjögren (SD) yrkar på återremiss och ger in följande skriftliga motivering:

Sverigedemokraterna anser att samhällsförvaltningen ska skapa en tydlighet i vad som motiverar kostnaderna för de olika tillståndsprocesserna. Hur lång tid tar handläggningen av de olika ärendena och vilken timtaxa är kostnaden uträknad efter? Vi behöver klarhet i vilket incitament det finns till att exempelvis ett tillfälligt serveringstillstånd ska kosta 5 880 kr. Dessutom ifrågasätter vi Sverigedemokraterna rimligheten av att höja avgiften för ett tillfälligt serveringstillstånd till slutet sällskap från 600 kr till 2 940 kr.

Eva-Clara Viklund (M) yrkar på återremiss i första hand och på avslag i andra hand.

Christina Lindberg (C) begär ajournering. Mötet ajourneras enligt tidsangivelsen på sidan 1.

Helena Elfvendal (MP) yrkar på bifall till kommunstyrelsens förslag.

Christina Lindberg (C) yrkar på återremiss.

Ordföranden föreslår ajournering. Mötet ajourneras enligt tidsangivelsen på sidan 1.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det föreligger tre förslag till beslut, kommunstyrelsens förslag, Eva-Clara Viklunds (M) förslag på avslag och Göran Sjögrens (SD) yrkande om återremiss.

Kommunfullmäktige

Ordföranden frågar om kommunfullmäktige avser att avgöra ärendet idag.
Ordföranden frågar om kommunfullmäktige avser att återremittera ärendet.
Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutat att avgöra ärendet idag.

Votering

Votering begärs och genomförs.

Ordföranden ställer följande propositionsordning: ja för att ärendet ska avgöras idag och nej för återremiss.

Med 23 ja-röster mot 19 nej-röster och en tom stol finner ordföranden att kommunfullmäktige beslutat att återremittera ärendet. Hur de enskilda ledamöterna röstat framgår av voteringskolumnen på sidan 2.

Bakgrund

Samhällsnämnden har föreslagit att kommunfullmäktige ska besluta anta nya taxor och avgifter för det i ärendet gällande verksamhetsområdet. Nya prisuppgifter har räknats fram utifrån det justerade prisbasbeloppet för 2025 som regeringen beslutat om i september 2024. Avgifterna ska täcka både handläggning och tillsyn på de aktuella områdena.

Det ankommer på kommunfullmäktige att besluta om taxor och avgifter.

Socialt perspektiv

Det är viktigt att kommunens taxor och avgifter hålls uppdaterade, dels för att de som använder tjänsterna inte ska drabbas av plötsliga höjningar, dels för att de ska bidra till kommunens ekonomi på ett ändamålsenligt sätt.

Ekologiskt perspektiv

Ärendet har ingen påverkan på natur eller miljö.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Kommunerna har enligt 2 kap 5-6 §§ kommunallagen (2017:725) rätt att ta ut avgifter för tjänster de erhåller. Detta ska ske enligt självkostnadsprincipen. Området är detaljreglerat i olika verksamhetsspecifika lagar. Kommunfullmäktige har inte delegerat indexjusteringar till nämnden varmed beslut om gällande taxor och avgifter ska tas av fullmäktige.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag kommunstyrelsen 2024-11-26 § 183

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-11-04

Protokollsutdrag samhällsnämnden 2024-10-24 § 141

Kommunfullmäktige

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

§ 38

Dnr 2024-000533 1.2.4.1

Hemställan om godkännande av budgetavvikelse i investeringsprojektet Kattastrand

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att Härnösands Energi & Miljö AB ska fullfölja ombyggnationen av Kattastrands avloppsreningsverk till en ny total projektkostnad om 153 mnkr och

att godkänna utökad kommunal borgen för projektet.

Jäv

På grund av jäv deltar inte Glenn Sehlin (SD) och Charlotte Höglund-Bystedt (SD) i handläggningen i detta ärende.

Bakgrund

Härnösands Energi & Miljö AB (Hemab) håller sedan år 2020 på med att bygga om Kattastrands avloppsreningsverk. Projektet är nödvändigt dels för att möta Länsstyrelsens miljökrav, dels för att klara av en framtida ökad befolkningsmängd i kommunen. Projektet är uppdelat i två faser: projektering och utförande. Efter projekteringen beslutade Hemab att avbryta samarbetet med dåvarande entreprenör och istället driva klart projektet i egen regi för att hålla nere kostnaderna. Det har visat sig att utförandet trots detta blivit dyrare än beräknat med en ökad kostnad om ca 52 mnkr. Hemab har tidigare beviljats kommunal borgen för upp till 92 mnkr +/- 10 % och behöver nu utöka beloppet för att täcka den nya beräknade projektkostnaden om totalt 153 mnkr för att kunna färdigställa projektet.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2025-01-14

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Hemställan om utökad borgen från Hemab 2024-12-15

Styrelseprotokoll Hemab 2024-12-10

Protokollsutdrag kommunfullmäktige 2023-02-27 § 13 (ursprungliga borgenbeslutet)

Protokollsutdrag kommunfullmäktige 2025-03-04 § x (senaste beslutet om borgenstak)

_____

Kommunstyrelseförvaltningen

Johanna Laine, 0611-34 80 08

johanna.laine@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Hemställan om godkännande av budgetavvikelse i investeringsprojektet Kattastrand

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att Härnösands Energi & Miljö AB ska fullfölja ombyggnationen av Kattastrands avloppsreningsverk till en ny total projektkostnad om 153 mnkr och

att godkänna utökad kommunal borgen för projektet.

Beskrivning av ärendet

Härnösands Energi & Miljö AB (Hemab) håller sedan år 2020 på med att bygga om Kattastrands avloppsreningsverk. Projektet är nödvändigt dels för att möta Länsstyrelsens miljökrav, dels för att klara av en framtida ökad befolkningens mängd i kommunen. Projektet är uppdelat i två faser: projektering och utförande. Efter projekteringen beslutade Hemab att avbryta samarbetet med dåvarande entreprenör och istället driva klart projektet i egen regi för att hålla nere kostnaderna. Det har visat sig att utförandet trots detta blivit dyrare än beräknat med en ökad kostnad om ca 52 mnkr. Hemab har tidigare beviljats kommunal borgen för upp till 92 mnkr +/- 10 % och behöver nu utöka beloppet för att täcka den nya beräknade projektkostnaden om totalt 153 mnkr för att kunna färdigställa projektet.

Bedömning

Beslutet om utökad borgen för Hemab föranleder inga ytterligare åtgärder för kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige då det utökade beloppet ryms inom gränserna för kommunfullmäktiges totala beviljade borgenstak för Hemab 2025. Det begärda utökade beloppet överskrider 40 mnkr vilket är gränsen för att bolaget ska hämta kommunfullmäktiges ställningstagande i frågan. Hemab ska enligt ägardirektivet tillhandahålla teknisk infrastruktur av hög kvalitet som dessutom visar största möjliga miljöhänsyn vilket innebär att projektet behöver genomföras på ett seriöst och professionellt sätt oavsett utförare. Att kapaciteten på reningsverket utökas inför framtidens behov samtidigt som anläggningen miljösäkras för att fylla

Datum
2025-01-14Dnr
KS/2024-000533

lagkraven ligger i linje med kommunens tillväxtplan - fungerande infrastruktur är en grundförutsättning för fortsatt tillväxt. Beslut om utökad borgen berör inte kommunmedborgarna direkt då det avser endast formalia.

Beslutsunderlag

Hemställan om utökad borgen från Hemab 2024-12-15

Styrelseprotokoll Hemab 2024-12-10

Protokollsutdrag kommunfullmäktige 2023-02-27 § 13 (ursprungliga borgenbeslutet)

Protokollsutdrag kommunfullmäktige 2025-03-04 § x (senaste beslutet om borgenstak)

Petra Werner
Chef kanslienheten

Johanna Laine
Kommunsekreterare

Plats och tid: HEMAB, Konferensrum Smitingen, tisdag den 10 december 2024 kl. 13.15-16.00

Närvarande ordinarie ledamöter:

Jasenko Omanovic, ordförande
Susanne Forsberg, vice ordförande
Lennart Mohlin
Anders Nordström
Maria Ljung
Glenn Sehlin
Elias Holmberg, personalrepresentant
Magnus Holm, personalrepresentant

Närvarande suppleanter:

Rune Danielsson
Lena Johansson
Isak Eriksson
Ann-Charlotte Sandelin Jonsson
Anders Bergqvist
Charlotte Höglund Bystedt, tjänstgjorde för Ester Sundin Hemström
Erik Gradin, personalrepresentant

Övriga:

Per Mellberg, VD
Fredrik Olsson, sekreterare
Jonas Nyberg, chef affärsservice
Isabell Niklasson, transportchef
Peyman Vahedi, utvecklingschef
Anders Lundgren, chef teknisk utveckling

Peter Hasselborg, lekmannarevisor

Bilagor

1. VD-rapport
2. Månadsbokslut oktober
3. Budgetavvikelse Investeringsprojekt Kattastrands Reningsverk
4. Redovisning av internkontrollpunkter 2024
5. Styrelsens internkontrollpunkter 2025
6. Befogenhet för ekonomichef

§ 82. Sammanträdet öppnas

Ordförande Jasenko Omanovic förklarade sammanträdet för öppnat.

§ 83. Val av protokolljusterare

Maria Ljung valdes att jämte ordförande justera dagens protokoll.

§ 84. Godkännande av föredragningslistan

Föredragningslistan godkändes utan justeringar.

§ 85. Föregående protokoll

Protokollet fört vid styrelsens sammanträde 2024-10-15 lades till handlingarna.

§ 86. VD-rapport

VD Per Mellberg redogjorde muntligt för månadens VD-rapport enligt *bilaga 1*.

Rapporten lades till handlingarna.

§ 87. Avstämning av affärsplan

Punkten utgick från detta sammanträde och lades till handlingarna.

§ 88. Ekonomi**1. Månadsbokslut oktober**

Chef affärsservice Jonas Nyberg redogjorde för månadsbokslutet i oktober enligt *bilaga 2*. Resultatet efter finansiella poster är -2,4 Mkr att jämföra med budget 0,4 Mkr. Ackumulerat är resultatet 10,3 Mkr att jämföra med budget 19,1 Mkr. Orsaken till budgetavvikelsen kan till stor del härledas till betydligt lägre elpriser än prognosticerat och ett mildare väder än normalt vilket påverkar värmeförsäljningen. Fjärrvärmeaffären, Biogasen och Vindkraften är de verksamheter som visar ett negativt resultat medan övriga visar plus eller når ett resultat i nivå med budget.

Redovisningen lades till handlingarna.

2. Prognos 4

Chef affärsservice Jonas Nyberg redogjorde muntligen för prognos 4. Prognosen visar på ett resultat på 18,4 Mkr efter finansiella poster, att jämföra med budget 35,8 Mkr. Prognosen är 1,7 Mkr lägre än prognos 3 vilket förklaras med de låga elpriserna och det milda vädret. VA-affären prognosticeras göra ett bättre resultat än förväntat medan Fjärrvärme backar 2,1 Mkr jämfört med föregående prognos.

Redovisningen lades till handlingarna.

§ 89. Information

1. Information Förändringar kretsloppsparken

Transportchef isabell Niklasson redogjorde muntligen för informationsärendet. Avtalet med arbetslivsförvaltningen gällande bemanning på Kretsloppsparken är giltigt t o m 2025-12-31 men med anledning av att både Arbetslivsförvaltningen och Arbetslivsnämnden avvecklas i kommunen avser man avsluta avtalet. Vi har som ambition att sköta bemanningen i egen regi men tidpunkt för övertagandet är inte beslutad. Vi för en pågående god dialog kring hur detta ska gå till.

Niklasson informerade också om ett pågående projekt om att eventuellt införa ett inpasseringssystem på våra återvinningscentraler. Vi ser att en stor del av företagarna som besöker centralerna avstår från att betala vilket enligt beräkningar ger ett inkomstbortfall om 1,5-2 Mkr årligen. Projektet kommer fortsätta omvärldsbevaka för att se hur man löst detta på andra ställen och planerar att presentera ett beslutsunderlag till styrelsens sammanträde i februari.

Informationen lades till handlingarna.

2. Information Organisationsutveckling

VD Per Mellberg var muntligen föredragande i informationsärendet. Bolaget är mitt uppe i en organisationsutveckling baserat på den analys som ett externt företag inledde under våren 2024. Där framkom att en utveckling av organisationen bör ske för fortsatt bland annat fortsatt konkurrenskraft och medarbetarnöjdhet. De tre målområden som pekats ut är:

- Arbetsmiljö
- Arbetsgivarvarumärke
- Tydlighet

VD redogjorde för måldesignen och det tidplanen för det fortsatta arbetet. Under vecka 50 fattar styrgruppen beslut om detaljdesign av de centrala funktionerna i organisationen och detta kommer kommuniceras till samtlig personal via ett personalmöte i storforum den 16 december. Arbetet har skett i god samverkan med de fackliga organisationerna.

Informationen lades till handlingarna.

3. Information Bredbandsutbyggnad med PTS bidrag

VD redogjorde muntligen för informationsärendet. Servanet har ansökt om två projekt för 2024 och har av PTS blivit beviljade medel för fiberutbyggnad i Käckelbäcksmön-Villola. Totalt har bolaget blivit beviljat bidrag om drygt 3,8 Mkr. Totalt står sig Härnösand mycket väl i konkurrensen med övriga kommuner i Västernorrland om fiberutbyggnad och det som kvarstår i kommunen är mer svårtillgängliga områden såsom Lungön och Hemsön.

Informationen lades till handlingarna.

4. Information svar på revision Infosäk-revision

Utvecklingschef Peyman Vahedi föredrog informationsärendet muntligen. Han inledde med att berätta om det allmänna säkerhetsläget i branschen som är ansträngt. Vahedi fortsatte med att redogöra för hur bolaget avser arbeta med säkerhetsfrågorna under 2025. Samverkan kring dessa frågor sker i Elinorr-grupperingen och säkerhet kommer finnas som en återkommande punkt i ledningsgruppen och vid styrelsens sammanträden. Arbetet kommer genomföras systematiskt och dokumenteras eftersom. ordinarie punkt på LGR. Som svar på KPMGs missiv kopplat till den revision man utfört är:

"Under våren 2024 har fas 1 avslutats och under hösten 2024 har fas 2 inletts. Den granskning som genomfördes av KPMG innefattade tio revisionsfrågor. De nio inledande frågorna innefattas i det arbete som sker inom fas 2, och beräknas vara slutförd under våren 2026 i sin helhet. Återkommande kontrollpunkter finns inom LIS, som exempelvis interna revisioner, där den första är planerad till våren 2025.

Den tionde revisionsfrågan planeras i årshjulet inför 2025 och beräknas implementeras enligt styrelsens dagordning."

Informationen lades till handlingarna.

§ 90. Beslut

1. Datum styrelsemöten 2025

Ordförande föredrog förslaget till beslut enligt nedan.

	Veckodag	Datum	Tid	Preliminärt innehåll
1	Tisdag	18/2	13.15-16.15	Preliminärt bokslut samt beslut om vinstdisposition Avstämning Återvinning/Biogas, Säkerhetsavstämning
2	Tisdag	18/3	13.15-16.15	Avstämning Fjärrvärme Revisorn deltar samt underskrift av årsredovisning
3	Tisdag	15/4	13.15-16.15	Avstämning Elnät Uppföljning internkontroll
	Tisdag	13/5	18.00-20.00	Årsstämma och konstituerande styrelsemöten. Gemensamt med Härnösandshus och Technichus
	Tisdag	3/6	08.30-19.00	Styrelsedag. Planeras i Härnösand inkl. gemensam middag
4	Tisdag	10/6	13.15-16.15	Undertecknande av särskilda rapporter, uppdatering av Affärsplan, uppföljning internkontrollpunkter
5	Tisdag	2/9	13.15-16.15	Fjärrvärmefaxa, Avstämning VA, statusuppdatering arbete med NIS
6	Tisdag	14/10	13.15-16.15	Budgetgenomgång
7	Tisdag	21/10	13.15-16.15	Budgetbeslut
8	Tisdag	9/12	13.15-16.15	Styrelsemöten 2026, befogenheter för ekonomichef, Internkontrollplan 2026 mm

Ordförande fanns överläggning överflödig.

Styrelsen beslutar:

att fastställa tider för styrelsemöten enligt ovan

2. Budgetavvikelse Investeringsprojekt Kattastrands Reningsverk

Chef Teknisk utveckling Anders Lundgren föredrog ärendet. Projektet har blivit avsevärt mycket mer kostsamt än kalkylen som investeringsbeslutet grundade sig på.

Kostnadsjämförelser med andra reningsverksprojekt visar att Kattastrandsprojektet ligger bland de lägsta kostnadsmissigt trots en uppräknig från grundkalkylen. Konstateras kan att den kostnadsberäkning som investeringsbeslutet grundades på var alldeles för låg och att det inte fanns rimlighet i att genomföra denna omfattande ombyggnad till den estimerade kostnaden. Byggprisindex har dessutom ökat med över 20% under perioden januari 2022 till oktober 2024 vilket också varit försvårande omständigheter.

Vi ser också att vi har fördröjningar i projektgenomförandet orsakade av forceringar, hinder, kvalitetsproblem i bygghandlingar som vi hade varit möjliga att undvika vid en tydligare initial projektorganisation.

Ordförande föredrog förslaget till beslut och i överläggningen förtydligades den inledande att-satsen till att också innehålla hur mycket dyrare den nya projektkostnaden är jämfört med den tidigare kalkylen.

Styrelsen beslutar:

att fullfölja ombyggnationen för att klara tillståndsvillkor för Kattastrands reningsverk med en ökad projektkostnad. Ny beräknad projektkostnad är 153 Mkr vilket är 51 Mkr dyrare än den tidigare kalkylen. Projektet ska drivas med god ekonomisk hushållning, hög kvalitet och arbetsmiljö samt tillse att de nya reningskraven uppnås

att uppdra till VD att hemställa hos Härnösands kommunfullmäktige att godkänna kostnadsavvikelsen för projektet samt att besluta om kommunal borgen för den ökade kostnaden

3. Redovisning av internkontrollpunkter 2024

VD Per Mellberg föredrog ärendet enligt *bilaga 4*. Styrelsen har i förväg tagit del av den utsända rapporten och ett par nedslag ur denna gjordes. I slutavstämningen konstateras att samtliga områden genomgått önskvärd utveckling och kontroll. Under 2025 bedöms internkontrollplanens kontrollpunkter kunna följas upp inom ramen för ordinarie verksamhet och ledningssystemets processer.

Ordförande föredrog förslaget till beslut och fann överläggning överflödig.

Styrelsen beslutar:

att fastställa bolagets Rapport för internkontroll enligt bilaga och lägga den till handlingarna

4. Styrelsens internkontrollpunkter 2025

VD Per Mellberg föredrog ärendet enligt *bilaga 5*. Utifrån uppföljningen bedöms styrelsens internkontrollpunkter 2024 även vara av stor angelägenhet 2025. Därför föreslås samma internkontrollpunkter för 2025. Arbetet med Internkontrollplanen 2025 införlivas i bolagets ledningssystemarbete och kommer därför fortsättningsvis redovisas i ledningens genomgång som görs kvartalsvis av HEMABs ledningsgrupp.

Ordförande föredrog förslaget till beslut och fann överläggning överflödigt.

Styrelsen beslutar:

att fastställa internkontrollpunkterna 2025

- Personssäkerhet - Tillbud, olyckor, psykosocial arbetsmiljö
- Miljö & anläggningsrisker – Haverier och driftstörningar som allvarligt påverkar leverans till kund eller miljö
- Skydd & säkerhet – Informationssäkerhet inklusive IT-säkerhet, personssäkerhet, fysiskt skydd och kontinuitetsplanering
- Hållbarhetsrisk – Klimatförändringar/ bristande klimatanpassning
- Affärsrisker- Beroende av elmarknad och räntenivåer, påverkan på intäkter och kostnader

att uppdra till VD att redovisa kontrollen efter ledningens genomgång i kvartal 1 och 3 2025.

5. Befogenhet för ekonomichef

VD föredrog ärendet enligt *bilaga 6*. Krav på finansmarknaden har lett till att kreditgivarna ställer högre krav på bolaget i fråga om beslutsdokument i samband med nyupplåning och omsättning av befintliga lån.

Ett av kraven är att det finns dokumenterat i form av styrelsebeslut att viss person har rätt att företräda bolaget i samband med nyupplåning och omsättning av befintliga lån. Att företräda bolaget innebär inte att man har rätt underteckna lånehandlingar, utan där gäller firmateckning.

Ordförande föredrog förslaget till beslut och fann överläggning överflödigt.

Styrelsen beslutar:

att uppdra till ekonomichef att under 2025 för företagets räkning nyupplåna, dvs. öka företagets skulder vid behov upp till av Kommunfullmäktige beslutat borgenstak, samt att under samma period för företagets räkning omsätta lån, dvs. låna upp belopp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under nämnda period.

§ 91. Övriga frågor

Inga övriga frågor fanns att behandla.

§ 92. Övriga ärenden

KBAB: Inget att rapportera utan fortsatt utredning kring avvecklingen av bolaget och återställning av marker pågår. Glädjande är att en sällsynt fågelart har hittat till en av de täkter som är återställda.

Servanet: Den beviljade bidragsansökan från PTS har styrelsen blivit informerad om vid detta sammanträde. I övrigt finns inget att rapportera.

Norrskan: Inget att rapportera.

§ 93. Mötet avslutas

Ordförande tackade styrelsen för deltagandet, önskade god jul och avslutade sammanträdet.

Vid protokollet

Justeras

Fredrik Olsson

Jasenko Omanovic

Maria Ljung

Hemställan om godkännande av budgetavvikelse för investeringsprojekt Ombyggnad av Kattastrands avloppsreningsverk

På uppdrag av styrelsen i Härnösand Energi och Miljö AB (HEMAB) hemställs om att kommunfullmäktige beslutar om:

- att fullfölja ombyggnationen av Kattastrands avloppsreningsverk med en ökad projektkostnad. Projektet har en kostnadsavvikelse från tidigare beslutat 92 Mkr +/- 10% till ny beräknad projektkostnad om 153 Mkr.**
- att godkänna kommunal borgen för projektet**

Bakgrund

HEMABs styrelse fattade den 10 december 2024 beslut om följande;

- att fullfölja ombyggnationen för att klara tillståndsvillkor för Kattastrands reningsverk med en ökad projektkostnad. Ny beräknad projektkostnad är 153 Mkr vilket är 51 Mkr dyrare än den tidigare kalkylen. Projektet ska drivas med god ekonomisk hushållning, hög kvalitet och arbetsmiljö samt tillse att de nya reningskraven uppnås.
- att uppdra till VD att hemställa hos Härnösands kommunfullmäktige att godkänna kostnadsavvikelsen för projektet samt att besluta om kommunal borgen för den ökade kostnaden.

Avloppsreningsverket vid Kattastrand fick i februari 2018 ett nytt tillstånd med stöd av Miljöbalken där Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Västernorrland givit villkor. För att möta upp de skärpta kraven och samtidigt framtidssäkra verket fattade HEMABs styrelse beslut om att initiera projekteringsarbete med målsättning att bygga om avloppsreningsverket Kattastrand. Ombyggd anläggning anpassas till att klara de nya utsläppskraven samtidigt som anläggningen ska vara anpassningsbar för eventuella framtida krav. Därtill ska den projekterade anläggningen ha möjlighet att anpassas till en ökad belastning om 5000–6000 personekvivalenter.

HEMABs styrelse fattade 2020-10-13 beslut om att initiera projekteringsarbete med målsättning att bygga om avloppsreningsverket Kattastrand. Efter beslutet tecknade HEMAB ett samverkansavtal enligt ABK09 med en entreprenör för Fas 1 – projektering. Målsättningen var att samverka efter genomförd projektering skulle fortsätta genom tecknandet av ett samverkansavtal enligt ABT06 för Fas 2 – utförande. Vid styrelsemöte 2022-09-01 underrättades styrelsen om verksamhetens förslag inte var att inte fullfölja detta utan i stället driva projektet i egen regi utifrån de handlingar som tagits fram under Fas 1.

Anledningen till att HEMAB inte fullföljde samverkansavtalet var att samverkansparten inte upplevdes visa tillräckligt engagemang att hålla nere kostnaderna. Samt att man inte hade samsyn i den totala kostnadsbilden, entreprenören bedömde kostnaden högre än vad HEMAB gjorde. HEMAB ansåg att det fanns ekonomiska fördelar att driva projektet själva med delade utförandeentreprenader. Det har visat sig vara väldigt svårt och kostsamt att ändra entreprenadform i ett pågående projekt som är så komplext som detta projekt är.

Nuläge

Vi ser nu när vi kommit längre i projektet att det budgeterade beloppet inte räcker till. Den pågående bygg- och markentreprenaden har dragit i väg i kostnader. Orsaken till det är flera, försenad byggstart, konsultkostnader för att ändra felaktiga bygghandlingar från Fas 1, forcering av projekteringsunderlag, fördyrade markarbeten är de största avvikelserna i bygg och markentreprenaden.

Vi ser också att, nu när leverantörerna lämnat anbud på alla del-entreprenader i konkurrens, så har vi en stor kostnadsavvikelse för el/Vent/VS, maskininköp och installation. Även projektledning, byggleddning och kostnader för tillfällig drift är dyrare.

För att kontrollera kostnadsnivån har en jämförelse gjorts på liknande avloppsreningsverksprojekt. Vi har tillsammans med Sweco som har en stor erfarenhet av andra reningsverksprojekt jämfört nyckeltal både för nybyggda och ombyggda reningsverk och kommit fram till följande:

Skulle ett nytt Kattastrand byggas så är en rimlig kostnadsbedömning ca 500 mkr. Motsvarande ombyggnation av Kattastrand bedöms till mellan 208–260 mkr. Det är väldigt svårt att jämföra på detta vis eftersom alla projekt har sina unika förutsättningar men vi får ändå en god bild av att Kattastrandsprojektet inte sticker ut i någon riktning som extra dyrt eller billigt.

Slutsats

Vi kan konstatera att projektet blivit avsevärt mycket dyrare än kalkylen som investeringsbeslutet grundade sig på. Utifrån kostnadsjämförelsen som gjorts på andra reningsverksprojekt ser vi att spridningen är stor men vi ligger i den lägre kostnadsbilden. Slutsatsen är att det inte har varit rimligt att genomföra denna omfattande ombyggnad till den kostnad som redovisades i investeringsbeslutet. Att kostnadsutvecklingen i byggbranschen varit extremt hög de senaste åren har varit en försvårande omständighet, exempelvis ökade byggprisindex med 13% mellan januari 2022 och oktober 2022, om man jämför samma index mellan januari 2022 och oktober 2024 har det ökat med över 20%. Vi ser också att vi har fördyringar i projektgenomförandet orsakade av forceringar, hinder, kvalitetsproblem i bygghandlingar som delvis kan härledas till bytet av entreprenadform. En annan fördyrande omständighet är att vi haft en hög omsättning på medarbetare i projektet.

Med vänlig hälsning

Härnösand Energi & Miljö AB

Per Mellberg

vd

Kommunstyrelseförvaltningen

Johanna Laine, 0611-34 80 08

johanna.laine@harnosand.se

Hemställan om godkännande av budgetavvikelse i investeringsprojektet Kattastrand

1. Berör beslutet individer (kvinnor/män)

Ja **Nej**

2. Om svaret är ja – vilka grupper av individer berörs?
(tex äldre/barn/unga/företagare/funktionsnedsatta)

-

3. Vilka konsekvenser (både positiva och negativa) får beslutet för berörd
grupp? Beskriv

-

4. Har berörd grupps synpunkter inhämtats innan beslut?

Ja **Nej**

5. Om ja – beskriv på vilket sätt och vilka synpunkter som inkommit

Datum
2025-03-06Dnr
KS/2024-000533

-

6. Om nej – motivera varför inte

Inte aktuellt att inhämta synpunkter då beslut om utökad borgen berör Härnösandsborna endast indirekt.

7. Beskriv hur beslutet bidrar till att uppfylla nämndens mål och uppdrag samt kommunens övergripande utveckling (Nämndens mål/uppdrag i verksamhetsplan, gemensamt reglemente, lagstiftning eller andra dokument som är viktiga för nämnden samt övergripande styrdokument – Översiktsplan samt tillväxtstrategi)

Det ankommer på kommunfullmäktige att besluta om borgen till kommunala bolag. Vid investering överstigande 40 mkr krävs dessutom kommunfullmäktiges ställningstagande i frågan enligt ägardirektivet. Hemabs uppdrag enligt ägardirektivet är att tillhandahålla teknisk infrastruktur av hög kvalitet som tar största möjliga hänsyn till miljön samtidigt som kostnaderna ska hållas rimliga. Beslutet samspekar med tillväxtstrategin som lyfter vikten av fungerande infrastruktur som en grundförutsättning för tillväxt. Självklart ska kommunen även följa miljölagkraven enligt Länsstyrelsens föreläggande.

8. Beskriv vilken eventuell påverkan beslutet har på kommunens ekonomi

Den ekonomiska bedömningen av hur borgen påverkar kommunens ekonomi görs i ärendet där kommunfullmäktige beslutar om borgenstak.

9. Beskriv om beslutet har någon påverkan på miljö/klimat? (positiv/negativ)

Datum
2025-03-06Dnr
KS/2024-000533**Ingen**   Liten   Stor

Beslut om utökad borgen har i sig ingen miljöpåverkan. Däremot om borgen inte beviljas kan det ha stor påverkan för miljön då projektet inte kan genomföras på det tilltänkta sättet, seriöst och professionellt. Då kan risken finnas för miljöbelastning och sanitära olägenheter.

10. Beskriv på vilket sätt beslutet påverkar jämställdhet/jämlikhet?

Beslutet har ingen direkt påverkan på kvinnor och män utan handlar endast om formalia.

Kommunfullmäktiges presidieberedning

§ 19

Dnr 2025-000110 1.1.1.1

Motion - Ekonomiska krafttag - Total inköps- och investeringsstopp m.m.

Kommunfullmäktiges presidieberednings beslut

Kommunfullmäktiges presidium föreslår kommunfullmäktige besluta att överlämna Motion – Ekonomiska krafttag – Total inköps- och investeringsstopp m.m. till kommunstyrelsen för beredning.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Monica Fahlén (S) och Kristoffer Bodin (M).

Bakgrund

Olle Löfgren (L) har lämnat in en motion, Ekonomiska krafttag – Total inköps- och investeringsstopp m.m.

Beslutsunderlag

Motion - Ekonomiska krafttag – Total inköps- och investeringsstopp m.m.
2025-02-25

_____

Motion

För att undvika att kommunen sätts i ytterligare obestånd vill Liberalerna att kommunen visar handlingskraft. För att vi i det korta och det långa perspektivet ska finansiera våra egna utgifter och har en förutsägbarhet mot våra skattebetalare.

att införa totalt köp- och investeringsstopp

att samtliga nu pågående projekt som kräver ekonomiska bidrag till hyra, drift, underskottstäckning och personal avslutas.

att planerna på ett kommunarkiv inhiberas tills bindande avtal med medfinansierare tecknats och som täcker kostnaderna.

att inga uppdrag lämnas till fristående konsulter.

att kommunens behov av personal ses över samt att personalen uppmanas att inte utföra andra arbetsuppgifter än de som oundgängligen krävs för att upprätthålla kärnverksamheten i vård, skola och omsorg.

att kommunens olika utredningsuppdrag tills vidare sätts på paus att tillgängliga resurser enbart går till kommunens kärnverksamhet förutom färdigställandet av Nybron och idrottshallen på Änget.

Olle Löfgren

Liberalerna Härnösand

Kommunfullmäktiges presidieberedning

§ 20

Dnr 2025-000109 1.1.1.1

Interpellation - Kommuninformation i Yippie

Kommunfullmäktiges presidieberednings beslut

Kommunfullmäktiges presidium föreslår kommunfullmäktige besluta

att interpellationen får ställas och

att interpellationen besvaras på sittande möte.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Monica Fahlén (S) och Kristoffer Bodin (M).

Bakgrund

Olle Löfgren (L) har lämnat in en interpellation till kommunstyrelsens ordförande Andreas Sjölander (S).

Beslutsunderlag

Interpellation – Kommuninformation i Yippie, 2025-02-25

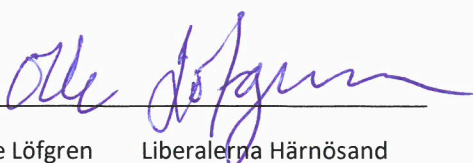
_____

Interpellation till kommunstyrelsens ordförande

Varje månad delas den trevliga tidningen Yippe ut i Härnösand, i den tidningen visas glada reportage om vad som hänt i kommunen den senaste tiden. Tre till fyra sidor i varje nummer är kommuninformation från kommunen. Denna information är oftast ensidigt positiv till allt som händer.

Frågan blir således: **betalar kommunen denna information i Yippie med skattepengar, samt hur stora dessa kostnader varit under mandatperioden?**

Olle Löfgren   Liberalerna Härnösand

Kommunfullmäktiges presidieberedning

§ 21

Dnr 2025-000103 1.1.1.1

Interpellation - Hur ser säkerheten ut i våra skolor

Kommunfullmäktiges presidieberednings beslut

Kommunfullmäktiges presidium föreslår kommunfullmäktige besluta

att interpellationen får ställas och

att interpellationen besvaras på sittande möte.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Monica Fahlén (S) och Kristoffer Bodin (M).

Bakgrund

Ulrika Jonsson (SD) har lämnat in en interpellation till skolnämndens ordförande Nina Skyttberg (S).

Beslutsunderlag

Interpellation – Hur ser säkerheten ut i våra skolor, 2025-02-21

_____

Interpellation till Härnösands kommunfullmäktige

2025-02-24

Hur ser säkerheten ut i våra skolor?

Med tanke på dagens oroligheter i världen men också på allt som händer i vårt land, mycket av det vi ser ute i samhället bottnar i psykisk ohälsa, där människor många gånger har ropat på hjälp under en längre tid, men ingen ser eller hör dem, så därför finns det ofta bara en utväg som många gånger får konsekvenser inte bara för dem själva utan för många andra.

Förutom naturolyckor så har vi ökade cyberangrepp, våldshandlingar, attentat och annan sorts krigsföring som kan påverka verksamheter på olika sätt, vilket kan få stora konsekvenser som följd.

Med anledning av detta vill jag fråga skolnämndens ordförande Nina Skyttberg:

- Vilka rutiner har skolnämnden som beskriver hur man skall gå till väga för att förebygga, fånga upp och hjälpa till vid psykisk ohälsa inom skolorna i Härnösands kommun?
- Hur ser beredskapsplanen ut för Härnösands skolor i händelse av en krissituation?
- Hur ser det ut i Härnösands skolor, har man övat på inrymning med lärare och elever, finns det någon annan övning eller utbildning som har utförts?
- Har skolnämnden funderat på att införa beredskapslager när det gäller skolans verksamheter?
- Har man gjort någon risk- och sårbarhetsanalys (RSA) och i sådana fall vad visade den?

För Sverigedemokraterna Härnösand

Ulrika Jonsson
2025-02-21

Kommunfullmäktiges presidieberedning

§ 22

Dnr 2025-000104 1.1.1.1

Interpellation - Lyssneläsning - I stället för att lära sig att läsa

Kommunfullmäktiges presidieberednings beslut

Kommunfullmäktiges presidium föreslår kommunfullmäktige besluta

att interpellationen får ställas och

att interpellationen besvaras på sittande möte.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Monica Fahlén (S) och Kristoffer Bodin (M).

Bakgrund

Ulrika Jonsson (SD) har lämnat in en interpellation till skolnämndens ordförande Nina Skyttberg (S).

Beslutsunderlag

Interpellation - Lyssneläsning – Istället för att lära sig att läsa, 2025-02-25

_____

Interpellation till Härnösands kommunfullmäktige

2025-02-24

”Lyssneläsning” – I stället för att lära sig att läsa

Man har vid ett flertalet tillfällen läst i nyheterna att många elever varje år går ut grundskolan utan att riktigt förstå vad de läser, att de saknar läsförståelse så till den grad att de blir underkända.

Elever upplever det som jobbigt och tråkigt samt att de inte kan, orkar eller vill läsa, samtidigt så erfar lärare att de ofta inte har tid och många gånger saknas det resurser. För att inte undervisningen ska bli lidande och i stället för att lära sig att läsa så erbjuds andra alternativ som att titta på videoklipp, läsa sammanfattningar eller att ”lyssneläsa”, vilket är ett hjälpmedel för elever med olika sorters funktionsnedsättningar t.ex. vid dyslexi, och innebär att eleverna får lyssna på inlästa texter samtidigt som de följer med i läroboken eller annat textmaterial.

Att inte lära sig att läsa i grundskolan kommer att få negativa konsekvenser i form av att man kan få svårare att ta till sig samhällsinformation, söka information eller sätta sig in i längre instruktioner eller avtal m.m. senare i livet.

Med anledning av detta vill jag fråga skolnämndens ordförande Nina Skyttberg:

- Hur vanligt är det att skolor i Härnösands kommun använder sig av hjälpmedel för dyslektiker, i form av ”lyssneläsning”, i undervisningen av breda elevgrupper?
- Hur vanligt är det att elever i Härnösands skolor blir underkända i läsförståelse varje år?
- Har skolnämnden någon plan för att fånga upp och hjälpa elever som har det svårt med att just läsa och förstå det de läser?

För Sverigedemokraterna Härnösand

Ulrika Jonsson

2025-02-21

Kommunfullmäktiges presidieberedning

§ 23

Dnr 2025-000119 1.1.1.1

**Interpellation till samhällsnämndens ordförande -
Hastighetsplan för Härnösands kommun**

Kommunfullmäktiges presidieberednings beslut

Kommunfullmäktiges presidium föreslår kommunfullmäktige besluta

att interpellationen får ställas och

att interpellationen besvaras på sittande möte.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Monica Fahlén (S) och Kristoffer Bodin (M).

Bakgrund

Göran Sjögren (SD) har lämnat in en interpellation till samhällsnämndens ordförande Helena Elfvendal (MP).

Beslutsunderlag

Interpellation – Hastighetsplan för Härnösands kommun, 2025-03-03

Lämna in en motion, interpellation eller fråga

✓ 1. Ärende

Vill du lämna in en motion, interpellation eller fråga?

interpellation

Interpellation till Samhällsnämndens ordförande vid Kommunfullmäktige 2025-03-24 angående Hastighetsplan för Härnösands kommun

Hur vill du lämna din interpellation *

Skriva fritt i ärende

Skriv din interpellation här *

På Kommunfullmäktige 2023-09-25 §125 Dnr 2023-000323 1.1.1.1 så antog fullmäktige Hastighetsplan för Härnösands kommun I planen så står det bland annat följande:

För tätbebyggda områden i Härnösands kommun bör utgångspunkten vara en hastighetsgräns till 40 km/h.

Nu kan man läsa i Samhällsnämndens Verksamhetsplan för 2025 att man inte tänker genomföra fullmäktiges beslut om att sänka hastigheten från 50 km/h till 40 km/h. Det är för mig som yrkesförare som kör 10 timmar om dagen på stadens gator ett glädjande besked att man varken under 2024 eller 2025 klarar av att genomföra hastighetsförändringen.

Med anledning av detta vill jag fråga Samhällsnämndens ordförande Helena Elfvendal (MP)

- Är anledningen till att beslutet inte har genomförts under 2024 och inte heller kommer att genomföras under 2025 att kostnaden inte ryms i budget?

- Om det inte handlar om ekonomi finns det då andra skäl som hindrar nämnden att följa fullmäktiges beslut som de förtroendevalda i Kommunfullmäktige bör känna till?

Ange kontaktuppgifter

Förnamn

GÖRAN

Efternamn

SJÖGREN

Mobiltelefon

0705303540

Notifieringar

SMS

Ange din harnosand.se e-postadress

E-postadress

goran.sjogren@harnosand.se

Vilket parti tillhör du?

Sverigedemokraterna

Kommunfullmäktiges presidieberedning

§ 24

Dnr 2025-000129 1.1.1.1

Interpellation till kommunstyrelsens ordförande angående busslinje 201

Kommunfullmäktiges presidieberednings beslut

Kommunfullmäktiges presidium föreslår kommunfullmäktige besluta

att interpellationen får ställas och

att interpellationen besvaras på sittande möte.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Monica Fahlén (S) och Kristoffer Bodin (M).

Bakgrund

Göran Sjögren (SD) har lämnat in en interpellation till kommunstyrelsens ordförande Andreas Sjölander (S).

Beslutsunderlag

Interpellation till kommunstyrelsens ordförande angående busslinje 201,
2025-03-07

Lämna in en motion, interpellation eller fråga

✓ 1. Ärende

Vill du lämna in en motion, interpellation eller fråga?

interpellation

Fråga till Kommunstyrelsens ordförande angående buss 201

Hur vill du lämna din interpellation *

Skriva fritt i ärende

Skriv din interpellation här *

På kommunfullmäktige 24/2 2025 ställde jag en fråga till våra representanter i Kollektivtrafikmyndigheten (KTM) och fick klara och tydliga svar men som väcker mer frågor än klarhet.

Jag uppfattade svaret från Knapp Britta Thyr att i samband med att tillfälliga bron skulle tas i bruk så gick kommunen med på en trafikförändring som innebär nuvarande sträckning.

Redan efter 2 veckor inser man att det inte är något problem att låta buss 201 gå sin normala sträckning genom stan.

Trafikplaneraren på KTM har en annan uppfattning.

Härnösands kommun har sedan mitten av oktober försökt få direktionens ordförande, sedan 2024-10-30, Glenn Nordlund (S) lyfta fråga till politisk nivå.

Min fråga till KS ordförande:

- Är det lämpligt att en tjänsteperson, trafikplanerare, på KTM får styra hur pendlartrafiken med buss 201 ska organiseras och att våra politikervalda representanter i KTM inte får hantera frågan?
- Eftersom Kommunstyrelsen är ansvarig för frågor rörande KTM så undrar jag om du som ordförande är villig att ta direktkontakt med direktionens ordförande i Kollektivtrafikmyndigheten och försöka lyfta frågan till en politisk nivå?
- Vad är skälet till att ansvarig tjänsteperson i Härnösands kommun tillhör Samhällsförvaltningen och ansvaret ligger hos KS?

Ange kontaktuppgifter

Förnamn

GÖRAN

Efternamn

SJÖGREN

Mobiltelefon

0705303540

Notifieringar

SMS

Ange din harnosand.se e-postadress

E-postadress

goran.sjogren@harnosand.se

Vilket parti tillhör du?

Sverigedemokraterna

Kommunfullmäktige

Val av lekmannarevisorer i kommunens förbund, stiftelser och bolag

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige föreslås besluta

att entlediga Larsa Nicklasson som ersättare lekmannarevisor i Hemab-koncernen (Härnösands Energi & Miljö AB, Härnösands Elnät AB och Hemab Elnät),

att entlediga Sven-Arne Staflund som ersättare lekmannarevisor i Härnösandshus-koncernen (Härnösandshus AB och Härnösands och kommunfastigheter AB),

att välja Sven-Arne Staflund som ersättare lekmannarevisor i Hemab-koncernen (Härnösands Energi & Miljö AB, Härnösands Elnät AB och Hemab Elnät), samt

att välja Larsa Nicklasson som ersättare lekmannarevisor i Härnösandshuskoncernen (Härnösandshus AB och Härnösands kommunfastigheter AB).

_____

Kommunfullmäktige

Avsägelse 2025

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige föreslås besluta

att bevilja avsägelse från Hans Gustafsson (SD) avseende uppdraget i revision,

att bevilja avsägelse från Christina Larsen (V) som ersättare i kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

Avsägelse från Hans Gustafsson, 2025-03-09

Avsägelse från Christina Larsen (V), 2025-03-17

Kommunfullmäktige

Valärenden 2025

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige föreslås besluta

att välja Lars Gunnar Hultin (V) som ersättare i kommunstyrelsen efter Baran Hosseini (-),

att välja Olle Burlin (V) som ledamot i arbetslivsnämnden efter Martin Neldén (V),

att hos Länsstyrelsen begära att den som står närmast i ordning utses till ersättare i kommunfullmäktige efter Christina Larsen (V).

_____

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige

Ärenden för kännedom till kommunfullmäktige 2025

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige föreslås besluta

att lägga ärenden för kännedom till handlingarna.

Bakgrund

Ärenden som gått för kännedom till fullmäktige på dagens sammanträde:

- Verksamhetsplan 2025 - Kommunstyrelsen
- Verksamhetsplan 2025 - Arbetslivsnämnden
- Verksamhetsplan 2025 - Samhällsnämnden
- Verksamhetsplan 2025 – Socialnämnden, reviderad 2024-12-18
- Verksamhetsplan 2025 – Överförmyndarnämnden Härnösand - Kramfors
- Verksamhetsberättelse 2024 - Arbetslivsnämnden
- Verksamhetsberättelse 2024 – Överförmyndarnämnden
- Information rörande revisionsberättelse kommunstyrelsen
- Information rörande revisionsberättelsen kommunstyrelsen
- Information rörande revisionsberättelsen arbetslivsnämnden
- Information rörande revisionsberättelsen skolnämnden
- Information rörande revisionsberättelsen socialnämnden
- Protokollsutdrag KF Örnsköldsvik – Godkännande av reviderat bolagsordning HK Destinationsutveckling
- Protokollsutdrag KF Örnsköldsvik – Godkännande av reviderat ägardirektiv HK Destinationsutveckling

Kommunfullmäktige

2025-02-24

1 (3)

§ 10 Godkännande av reviderat ägardirektiv, Höga Kusten Destinationsutveckling AB (Kst/2024:1001)

Ärendebeskrivning

Lekmannarevisionen för bolaget konstaterade 2023 att det behövs en tätare dialog mellan ägarna och bolaget. Ägardialogen behövde dessutom struktureras på ett mera formellt sätt och det gällande ägardirektivet var från 2018.

Höga Kusten Destinationsutveckling AB (HK Dest) beslutade därför hösten 2023 att en översyn av styrande dokument behövde göras. Styrelsens presidium arbetade tillsammans med VD fram ett förslag och under våren 2024 genomfördes lokala ägardialoger med alla fyra kommuner. Efter sommaren gavs VD uppdraget att färdigställa slutligt förslag till nytt ägardirektiv.

Huvudsakliga förändringar

Huvudsyftet med föreslagna förändringar av ägardirektivet är att förtydliga bolagets ansvar gentemot ägarna och därigenom möjliggöra en tydligare och bättre förutsättning för ägarna att granska och fatta beslut om verksamheten, samt för styrelsen att utöva det inflytande som ankommer på dem.

- Punkt ett, inledningen, har ett tillägg med förtydligande om bolagets ansvar för utveckling av besöksnäringen och den geografiska platsen Höga Kusten som besöksmål, evenemangs- och mötesplats.
- Helt ny punkt två, basfinansiering, med förklaring av ägarbild, hur verksamheten finansieras och om bolagets motprestation.
- I punkt tre, motiv för ägande av bolaget, är en ny ordalydelse införd som stycke 1.
- Helt ny punkt fem om ledning och styrning.
- Punkt sex, verksamhetsändamål, har en ny och kompletterad ordalydelse om verksamhet på affärsmässig grund med iakttagande av kommunalrättsliga principer. Hänvisning till utgångspunkt i fastställd strategi med ett behov av lyhördhet för ägarkommunernas skiftande besöksmål och reseanledningar på ett sådant sätt att verksamheten inriktas mot fler och bredare målgrupper för besöksanledningar året runt. Förtydligande av bolagets ansvar för regelbunden dialog med ägarkommunerna i såväl operativa som strategiska frågor.

Kommunfullmäktige

2025-02-24

2 (3)

§ 10 (forts.)

- Helt ny punkt elva om organisation och ekonomi. Här framkommer som helt nytt bolagets möjligheter att – utöver basverksamheten – mot särskild ersättning åta sig nya uppdrag åt ägarkommunerna och/eller samverkande organisationer. Vidare att kommunerna inte kan ålägga bolaget att ta på sig särskilt ansvar eller specifika uppgifter utöver basverksamheten utan att ägarna samtidigt tillskjuter medel för det nya/tillkommande ansvarsområdet.
- Punkt sexton om revidering av ägardirektiv samt om hur beloppen för basfinansieringen beslutas är ny.

Kommunledningsförvaltningens kommentarer

Turistnäringen är växande och med det en viktig näringsgren som innebär arbete och skatteintäkter. Bolagets verksamhet och ansvar för vårt gemensamma varumärke, Höga Kusten, bidrar till det men även till attraktivitet för området och stolthet hos invånarna. Förtydligandet av samarbetsformerna mellan bolaget och ägarkommunerna underlättar för tjänstepersoner och förtroendevalda och påverkar därmed såväl effektivitet som arbetsmiljö positivt.

Prövning av barnets bästa

Via besöksnäringen får många unga en möjlighet till ett första arbete. En växande besöksnäring och därtill fler nya företag ger Örnsköldsvik en bredare arbetsmarknad och därmed fler arbetstillfällen. Om satsningen på att utveckla besöksnäringen lyckas innebär det att fler unga kan få en meningsfull sysselsättning vilket är positivt för barn och unga.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsen § 10/2025, daterat 7 januari 2025
- Kommunstyrelsens tillväxt- och planutskott § 65/2024, daterat 10 december 2024
- Kommunledningsförvaltningens beslutsförslag, daterat 14 november 2024
- Förslag till ägarkommunerna, reviderat ägardirektiv för Höga Kusten Destinationsutveckling AB, daterat 23 oktober 2024
- Ägardirektiv för Höga Kusten Destinationsutveckling AB, daterat 2018

Kommunfullmäktige

2025-02-24

3 (3)

§ 10 (forts.)

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige godkänner förslag till reviderat ägardirektiv för Höga Kusten Destinationsutveckling AB, daterat 23 oktober 2024.

Beslutet gäller under förutsättning att Sollefteå kommun, Härnösands kommun och Kramfors kommun fattar likalydande beslut.

Kommunfullmäktiges behandling

Anna-Britta Åkerlind (C) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Ordförande finner att det endast finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige godkänner förslag till reviderat ägardirektiv för Höga Kusten Destinationsutveckling AB, daterat 23 oktober 2024.

Beslutet gäller under förutsättning att Sollefteå kommun, Härnösands kommun och Kramfors kommun fattar likalydande beslut.

Kommunfullmäktige

2025-02-24

1 (2)

§ 11 Godkännande av reviderad bolagsordning, Höga Kusten Destinationsutveckling AB (Kst/2024:1002)

Ärendebeskrivning

Lekmannarevisionen för bolaget konstaterade 2023 att gällande bolagsordning behövde uppdateras med hänvisning till ny kommunallag. Höga Kusten Destinationsutveckling AB (HK Dest) beslutade därför hösten 2023 att en översyn av styrande dokument behövde göras. Styrelsens presidium arbetade tillsammans med VD fram ett förslag till reviderad bolagsordning och under våren 2024 genomfördes lokala ägardialoger med alla fyra kommuner. Efter sommaren gavs VD uppdraget att färdigställa slutligt förslag till reviderad bolagsordning.

Huvudsakliga förändringar

- Mellan bolagsordning 2015 och liggande förslag är skillnaden att det nu hänvisas till gällande kommunallag (§ 4, Verksamhetsändamål).
- I § 9, Styrelsen, har förtydliganden gjorts rörande styrelsens sammansättning och hur ledamöter utses.
- I § 10, Revision, har tydliggjorts hur revisorer utses och deras mandatperioder.
- I §11, Lekmannarevisorer, finns förtydliganden om deras mandatperioder samt tillägg om möjligheten att utse ersättare.
- Som konsekvens av övriga ändringar har § 13, Ärenden på ordinarie bolagsstämma, justerats.

Kommunledningsförvaltningens kommentarer

Turistnäringen är växande och med det en viktig näringsgren som innebär arbete och skatteintäkter. Bolagets verksamhet och ansvar för vårt gemensamma varumärke, Höga Kusten, bidrar till det men även till attraktivitet för området och stolthet hos invånarna. Förslaget har ingen direkt påverkan på vare sig ekonomi eller effektivitet för Örnsköldsviks kommun men aktuella styrdokument är viktigt och särskilt för verksamheter där flera olika organisationer samverkar.

Beslutet skickas till: Höga Kusten Destinationsutveckling AB
--

Kommunfullmäktige

2025-02-24

2 (2)

§ 11 (forts.)**Prövning av barnets bästa**

Via besöksnäringen får många unga en möjlighet till ett första arbete. En växande besöksnäring och därtill fler nya företag ger Örnsköldsvik en bredare arbetsmarknad och därmed fler arbetstillfällen. Om satsningen på att utveckla besöksnäringen lyckas innebär det att fler unga kan få en meningsfull sysselsättning vilket är positivt för barn och unga.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsen § 11/2025, daterat 7 januari 2025
- Kommunstyrelsens tillväxt- och planutskottet § 66/2024, daterat 10 december 2024
- Kommunledningsförvaltningens beslutsförslag, daterat 14 november 2024
- Förslag till ägarkommunerna, reviderad bolagsordning för Höga Kusten Destinationsutveckling AB, daterat 23 oktober 2024
- Bolagsordning för Höga Kusten Destinationsutveckling AB, antagen 15 april 2015

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige godkänner förslag till reviderad bolagsordning för Höga Kusten Destinationsutveckling AB, daterad 23 oktober 2024.

Beslutet gäller under förutsättning att Sollefteå kommun, Härnösands kommun och Kramfors kommun fattar likalydande beslut.

Kommunfullmäktiges behandling

Anna-Britta Åkerlind (C) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Ordförande finner att det endast finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige godkänner förslag till reviderad bolagsordning för Höga Kusten Destinationsutveckling AB, daterad 23 oktober 2024.

Beslutet gäller under förutsättning att Sollefteå kommun, Härnösands kommun och Kramfors kommun fattar likalydande beslut.

Härnösands kommuns revisorer

Till

Socialnämnden

För kännedom

Kommunfullmäktiges presidium

Kommunstyrelsen

2025-01-10

Anmärkning (12 kap 13 § KL) gällande bristande ekonomistyrning

Denna skrivelse lämnas i syfte att informera socialnämnden om den anmärkning som revisionen överväger att rikta mot nämnden i revisionsberättelse för år 2024.

Bakgrunden till anmärkningen är socialnämndens prognosticerade underskott. Vi anser att även om kommunfullmäktige har godkänt ett underskott motsvarande prognosen per augusti så har nämnden ett ansvar att följa den ursprungligt tilldelade budgeten (6 kap 6 § KL). Vi menar att kraftfulla åtgärder borde ha satts in i god tid, senast i början av år 2024, för att skapa förutsättningar för att den budget som nämnden fastställt skulle kunna hållas. Vi anser att socialnämnden inte vidtagit tillräckliga åtgärder och/eller att dessa inte fått tillräcklig effekt.

Nämndens underskott bidrar till att kommunen sammanlagt redovisar ett betydande underskott. Vi utesluter inte att det kan medföra ekonomisk skada för Härnösands kommun.

Med anledning av ovanstående överväger revisionen att i revisionsberättelsen för år 2024 rikta anmärkning mot socialnämnden för bristande styrning och uppföljning samt intern kontroll över ekonomin för år 2024.

Vi uppmanar socialnämnden, om arbetet inte redan har påbörjats, att omgående säkerställa att tillräckliga åtgärder vidtas för att klara budgeten för år 2025.

Om ni har frågor kontakta ordförande Anders Gäfvert (070 – 693 11 81 eller anders.gafvert@harnosand.se).

För Härnösands kommuns revisorer, digitala signaturer

Anders Gäfvert
Ordförande

Lillemor Andersson
Vice ordförande

Samuel Möller
2:e vice ordförande

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

ANDERS GÄFVERT

Ordförande

Serienummer: d5f354f7f854a5[...]cbb97c417873f

IP: 90.231.xxx.xxx

2025-01-14 13:04:34 UTC

SAMUEL MÖLLER

2:e vice ordförande

Serienummer: 86d3cee35d2a11[...]844f642812859

IP: 178.174.xxx.xxx

2025-01-14 13:06:38 UTC

LILLEMOR ANDERSSON

Vice ordförande

Serienummer: 3cc6d575497e62[...]328db561f9d78

IP: 217.213.xxx.xxx

2025-01-14 20:15:39 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Härnösands kommuns revisorer

Till

Skolnämnden

För kännedom

Kommunfullmäktiges presidium

Kommunstyrelsen

2025-01-10

Anmärkning (12 kap 13 § KL) gällande bristande ekonomistyrning

Denna skrivelse lämnas i syfte att informera skolnämnden om den anmärkning som revisionen överväger att rikta mot nämnden i revisionsberättelse för år 2024.

Bakgrunden till anmärkningen är skolnämndens prognosticerade underskott. Vi anser att även om kommunfullmäktige har godkänt ett underskott motsvarande prognosen per augusti så har nämnden ett ansvar att följa den ursprungligt tilldelade budgeten (6 kap 6 § KL). Vi menar att kraftfulla åtgärder borde ha satts in i god tid, senast i början av år 2024, för att skapa förutsättningar för att den budget som nämnden fastställt skulle kunna hållas. Vi anser att skolnämnden inte vidtagit tillräckliga åtgärder och/eller att dessa inte fått tillräcklig effekt.

Nämndens underskott bidrar till att kommunen sammanlagt redovisar ett betydande underskott. Vi utesluter inte att det kan medföra ekonomisk skada för Härnösands kommun.

Med anledning av ovanstående överväger revisionen att i revisionsberättelsen för år 2024 rikta anmärkning mot skolnämnden för bristande styrning och uppföljning samt intern kontroll över ekonomin för år 2024.

Vi uppmanar skolnämnden, om arbetet inte redan har påbörjats, att omgående säkerställa att tillräckliga åtgärder vidtas för att klara budgeten för år 2025.

Om ni har frågor kontakta ordförande Anders Gäfvert (070 – 693 11 81 eller anders.gafvert@harnosand.se).

För Härnösands kommuns revisorer, digitala signaturer

Anders Gäfvert
Ordförande

Lillemor Andersson
Vice ordförande

Samuel Möller
2:e vice ordförande

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

ANDERS GÄFVERT

Ordförande

Serienummer: d5f354f7f854a5[...]cbb97c417873f

IP: 90.231.xxx.xxx

2025-01-14 13:03:18 UTC

SAMUEL MÖLLER

2:e vice ordförande

Serienummer: 86d3cee35d2a11[...]844f642812859

IP: 178.174.xxx.xxx

2025-01-14 13:07:50 UTC

LILLEMOR ANDERSSON

Vice ordförande

Serienummer: 3cc6d575497e62[...]328db561f9d78

IP: 217.213.xxx.xxx

2025-01-14 20:14:51 UTC

Penneo dokumentnyckel: BA3AK-PU0KG-1EC3G-8HE50-F81CE-ZWU3X

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Härnösands kommuns revisorer

Till

Arbetslivsnämnden

För kännedom

Kommunfullmäktiges presidium

Kommunstyrelsen

2025-01-10

Anmärkning (12 kap 13 § KL) gällande bristande ekonomistyrning

Denna skrivelse lämnas i syfte att informera arbetslivsnämnden om den anmärkning som revisionen överväger att rikta mot nämnden i revisionsberättelse för år 2024.

Bakgrunden till anmärkningen är arbetslivsnämndens prognosticerade underskott. Vi anser att även om kommunfullmäktige har godkänt ett underskott motsvarande prognosen per augusti så har nämnden ett ansvar att följa den ursprungligt tilldelade budgeten (6 kap 6 § KL). Vi menar att kraftfulla åtgärder borde ha satts in i god tid, senast i början av år 2024, för att skapa förutsättningar för att den budget som nämnden fastställt skulle kunna hållas. Vi anser att arbetslivsnämnden inte vidtagit tillräckliga åtgärder och/eller att dessa inte fått tillräcklig effekt.

Nämndens underskott bidrar till att kommunen sammanlagt redovisar ett betydande underskott. Vi utesluter inte att det kan medföra ekonomisk skada för Härnösands kommun.

Med anledning av ovanstående överväger revisionen att i revisionsberättelsen för år 2024 rikta anmärkning mot arbetslivsnämnden för bristande styrning och uppföljning samt intern kontroll över ekonomin för år 2024.

Vi uppmanar arbetslivsnämnden, om arbetet inte redan har påbörjats, att omgående säkerställa att tillräckliga åtgärder vidtas för att klara budgeten för år 2025.

Om ni har frågor kontakta ordförande Anders Gäfvert (070 – 693 11 81 eller anders.gafvert@harnosand.se).

För Härnösands kommuns revisorer

Anders Gäfvert
Ordförande

Lillemor Andersson
Vice ordförande

Samuel Möller
2:e vice ordförande

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

ANDERS GÄFVERT

Ordförande

Serienummer: d5f354f7f854a5[...]cbb97c417873f

IP: 90.231.xxx.xxx

2025-01-14 13:00:32 UTC

SAMUEL MÖLLER

2:e vice ordförande

Serienummer: 86d3cee35d2a11[...]844f642812859

IP: 178.174.xxx.xxx

2025-01-14 13:08:41 UTC

LILLEMOR ANDERSSON

Vice ordförande

Serienummer: 3cc6d575497e62[...]328db561f9d78

IP: 217.213.xxx.xxx

2025-01-14 20:14:07 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Härnösands kommuns revisorer

Till

Kommunstyrelsen

För kännedom

Kommunfullmäktiges presidium

2025-01-09

Övervägande om ej ansvarsfrihet (12 kap 13 § KL) gällande bristande styrning och uppsikt

Denna skrivelse lämnas i syfte att informera om att revisionen överväger att avstyrka att kommunfullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kommunstyrelsen i revisionsberättelse för år 2024.

Bedömningen sker mot bakgrund av att:

- *Bristande uppsikt*

Härnösands kommun prognosticerar ett underskott per delårsrapporten i augusti på – 84,2 mnkr. Underskotten är hänförliga till socialnämnden, skolnämnden och arbetslivsnämnden. Vi har i vår granskning av kommunstyrelsens uppsikt bedömt att den inte varit tillräcklig.

- *Beslut om att godkänna underskott*

Kommunstyrelsen har föreslagit att kommunfullmäktige ska godkänna att kommunen och nämnderna får gå med ett motsvarande underskott för år 2024 enligt den aktuella prognosen per 31 augusti (KS § 139). I samma beslut föreslås att delar av underskottet ska undantas från reglering med hänvisning till synnerliga skäl. Enligt förslaget ska 38,6 mnkr av balanskravsunderskottet undantas från kravet på att återställa inom tre år, 11 kap 12 § KL. Vi bedömer att de synnerliga skäl som åberopats i beslutet och i delårsrapporten, för att inte reglera det negativa balanskravsresultatet, inte är väl motiverade utifrån lag och dess förarbeten. och att kravet på god ekonomisk hushållning därmed inte beaktas.

- *Hantering av balanskravsunderskottet*

Vi anser att årets prognosticerade underskott tillsammans med beslutet att inte återställa det inom tre år inte är förenligt med god ekonomisk hushållning. Vidare menar vi att beslutet urholkar kommunens soliditet, och därmed betalningsförmåga på både kort och lång sikt vilket kan medföra ekonomisk skada för Härnösands kommun.

Vi uppmanar kommunstyrelsen, om arbetet inte redan har påbörjats, att omgående säkerställa att styrelsen och nämnderna vidtar tillräckliga åtgärder för att klara budgeten för år 2025.

Om ni har frågor kontakta ordförande Anders Gäfvert (070 – 693 11 81 eller anders.gafvert@harnosand.se).

För Härnösands kommuns revisorer, digital signatur

Anders Gäfvert
Ordförande

Lillemor Andersson
Vice ordförande

Samuel Möller
2:e vice ordförande

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

ANDERS GÄFVERT

Ordförande

Serienummer: d5f354f7f854a5[...]cbb97c417873f

IP: 90.231.xxx.xxx

2025-01-14 12:58:52 UTC

SAMUEL MÖLLER

2:e vice ordförande

Serienummer: 86d3cee35d2a11[...]844f642812859

IP: 178.174.xxx.xxx

2025-01-14 13:10:07 UTC

LILLEMOR ANDERSSON

Vice ordförande

Serienummer: 3cc6d575497e62[...]328db561f9d78

IP: 217.213.xxx.xxx

2025-01-14 20:13:23 UTC

Penneo dokumentnyckel: B5TZE-8J2BO-K8D8M-WLLJO-4J3NG-YVUHW

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Överförmyndarnämnden Härnösand-Kramfors

§ 15

Dnr 2025-000006 1.1.3.1

Verksamhetsberättelse 2024

Överförmyndarnämnden Härnösand-Kramfors beslut

Överförmyndarnämnden Härnösand Kramfors beslutar

att godkänna Verksamhetsberättelse Överförmyndarnämnden 2024 och

att skicka beslutet till kommunfullmäktige i Härnösand och Kramfors kommuner samt revisionen för kännedom.

Bakgrund

Överförmyndarnämndens verksamhetsberättelse redovisar det ekonomiska utfallet, sammanfattar viktiga händelser inom nämndens ansvarsområde och följer upp nämndens verksamhetsplan för året. I verksamhetsberättelsen redovisas även internkontroller samt måluppfyllelsen.

Beslutsunderlag

Överförmyndarenhetens tjänsteskrivelse 2025-02-14

Verksamhetsberättelse Överförmyndarnämnden 2024

_____

Överförmyndarsamverkan Härnösand Kramfors

Överförmyndarnämnden

Verksamhetsberättelse 2024

Verksamhetsberättelse 2024

Status: Klart Rapportperiod: 2024-12-31 Organisation: Överförmyndarnämnd

Innehållsförteckning

Verksamhetsberättelse 2024	1
1 Uppdrag och verksamhet	2
1.1 Organisation.....	2
1.1.1 Överförmyndarens organisation	2
1.2 Utgångspunkter.....	3
1.3 Viktiga händelser som har påverkat verksamheten.....	3
2 Uppföljning av planerad verksamhet	4
2.1 Målprogram 2024-2027	4
2.1.1 Slutsats mål, nyckelaktiviteter och indikator	5
2.1.2 Uppföljning internkontroll.....	5
2.2 Ekonomisk uppföljning	7
2.2.1 Utfall.....	7
2.2.2 Arvoden ställföreträdare.....	7
2.3 Personalvolym.....	8

1 Uppdrag och verksamhet

I varje kommun måste det finnas en överförmyndare eller en överförmyndarnämnd. Reglerna som gäller för nämnder enligt kommunallagen (2017:725) är tillämpliga, med avvikelser enligt föräldrabalkens bestämmelser.

Härnösands kommun och Kramfors kommun utgör en gemensam överförmyndarnämnd. Härnösands kommun är värdkommun för nämnden.

Överförmyndaren är en kommunal myndighet som har i uppgift att övervaka legala och utsedda förmyndare, gode män och förvaltares åtaganden enligt regler främst i föräldrabalken, förmyndarskapsförordningen, förvaltningslagen och Lag (2005:429) om god man för ensamkommande barn.

Överförmyndarens verksamhet och tillsynsfunktion utgörs i huvudsak av:

- Utredda ställföreträdarskap
- Rekrytera ställföreträdare
- Förordna och entlediga gode män och förvaltare
- Lämna beslut om ställföreträdarens rättshandlingar för enskilda
- Granska förordnade ställföreträdarens verksamhet i övrigt

1.1 Organisation

I 19 kap. 1 § föräldrabalken (FB) fastställs att en överförmyndare ska väljas för varje kommun. En kommun kan besluta att det i stället för överförmyndaren ska finnas en överförmyndarnämnd. De regelverk som omfattar överförmyndaren ska tillämpas även på en sådan nämnd. I 9 kap Kommunallagen (2017:725) framgår att en kommun får bilda en gemensam nämnd med en annan kommun. En gemensam nämnd tillsätts i någon av de samverkande kommunerna och ingår då i den kommunens organisation.

I Härnösands och Kramfors kommun finns beslut om gemensam överförmyndarnämnd med ersättare. Överförmyndarnämnden väljs av kommunfullmäktige för en mandatperiod om fyra år från och med den 1 januari året efter då val av kommunfullmäktige ägt rum.

1.1.1 Överförmyndarens organisation

I 19 kap. 14 § FB framgår att överförmyndarnämnden får uppdra en kommunal tjänsteman, med den kompetens som behövs, att avgöra ärenden på överförmyndarnämndens vägnar. Härnösand och Kramfors kommun har sedan 1 januari 2022 gemensam förvaltning där Härnösands kommun utgör värdkommun, och Kramfors kommun samverkanskommun. Förvaltningen utgör den av överförmyndarnämnden delegerade verksamheten och dess tjänstemän är överförmyndarnämndens verkställande organ. Sedan 1 januari 2023 har Härnösand och Kramfors kommun en gemensam överförmyndarnämnd.

1.2 Utgångspunkter

I verksamhetsplanen beskrivs nämndens planerade arbete med mål och uppdrag för det kommande året samt de ekonomiska ramarna. Verksamhetsplanen följs upp i fyramånadersrapport, delårsrapport, samt verksamhetsberättelse.

1.3 Viktiga händelser som har påverkat verksamheten

I slutet av 2021 slog Kramfors kommun och Härnösands kommun ihop sina överförmyndarverksamheter till en gemensam organisation. Från och med januari 2023 har verksamheten också en gemensam överförmyndarnämnd. Det första året efter etablerandet av den gemensamma nämnden bar med sig både positiva erfarenheter och utmaningar. Under 2024 har nämnden fortsatt sitt arbete med att landa i sin nya organisation. Det har under året uppmärksammats en svårnavigerad organisatorisk modell där enheten befunnit sig under Kommunstyrelsen vilket lett till ologiska rapporteringsvägar. Från 1 januari 2025 har detta ändrats och enheten är från samma datum organisatoriskt kopplat till nämnden på ett tydligare sätt. Detta gäller även enhetens budget.

Verksamheten har varit något underbemannad under året vilket har påverkat arbetsbelastningen för medarbetarna.

Under året har nämnden antagit nya samt och reviderat riktlinjer för ökad rättssäkerhet och likabehandling.

2 Uppföljning av planerad verksamhet

2.1 Målprogram 2024-2027

Den modell för mål- och resultatstyrning som Härnösands kommun tillämpar innehåller en kedja från övergripande lokala inriktningar, nämndernas mål till nyckelaktiviteter och strategier. Utifrån lokala inriktningar, mål och nyckelaktiviteter utarbetar därefter förvaltningarna och enheterna strategier och aktiviteter för att möta nyckelaktivitet, mål och lokal inriktning. Kommunens lokala inriktningar fastställs av kommunfullmäktig. I målprogrammet finns sex övergripande lokala inriktningar;

1. Plats för alla
2. Plats för tillväxt
3. Modig miljökommun
4. Likvärdig utbildning
5. Jämställd och jämlik välfärd
6. Attraktiv arbetsgivare

Nämnden har under 2024 utgått utifrån den lokala inriktningen jämställd och likvärdig välfärd med målformuleringen "Kvalitativ och rättssäker handläggning där varje beslut präglas av jämställdhet och likabehandling".

Som nyckelaktivitet formulerades "Vi säkerställer att vi utövar lika utredning och handläggning utifrån gällande rätt och praxis."

Indikator för nyckelaktiviteten har skett genom inventering – nulägesbild till målbild. En annan indikator enligt verksamhetsplanen var skattning utifrån enkät "Hjälp oss bli bättre". Dock har ingen sådan enkät hunnit genomförts under perioden då den flyttats fram till 2025. Vidare, enligt indikator i verksamhetsplanen, ger resultatet av Länsstyrelsen årliga granskning en indikator huruvida verksamheten bedrivs rättssäkert och med likabehandling. Länsstyrelsen har dock ej granskat verksamheten under 2024.

Under 2024 har nämnden i enlighet med mål och nyckelaktivitet antagit följande styrdokument:

- Riktlinjer vid granskning av årsräkningar och sluträkningar (januari)
- Utvärderat delegationsordning (september)
- Revidering granskningsriktlinjer (november)
- Riktlinjer för uttagsmedgivande (november)
- Revidering "Riktlinjer vid arvodering till god man och förvaltare" (december)
- Revidering delegationsordning (december)

Vad gällande processbeskrivning har följande flödesscheman tillskapats:

- "Avslut av akt"
- "Byte av ställföreträdare"

2.1.1 Slutsats mål, nyckelaktiviteter och indikator

Enligt indikator om inventering kan konstateras att nämnden har gjort en tydlig förflyttning genom dels inventering, tillskapande samt aktivt reviderat styrande dokument. Indikatorer om "NKI" samt Länsstyrelsens granskning är inte tillämpbara då enkätutskick har framflyttats samt att Länsstyrelsen ej utfört någon granskning under 2024.

Avseende processbeskrivning så har två viktiga processbeskrivningar tillskapats.

2.1.2 Uppföljning internkontroll

Syftet med internkontroll är att klarlägga om lagar och förordningar samt kommunens mål och riktlinjer i övrigt efterföljs. Internkontroll handlar om att ha ordning och reda, veta att det som ska göras blir gjort och att det sker på ett bra och säkert sätt.

Enligt gällande regler ska varje överförmyndarnämnd ansvara för den interna kontrollen inom sina respektive verksamhetsområden. Det åligger varje överförmyndarnämnd att besluta vilka kontroller som ska utföras.

Ansvarig för den interna kontrollen är enhetschef. Återrapportering sker till överförmyndarnämnden vid delårsrapportering och vid behov.

- Nämndens kontroll utgörs av punkterna att processmallar för personärenden vad gällande ansökan om ställföreträdare anmälan om ställföreträdare ska vara upparbetade och beskrivna för beslut.

- Processbeskrivningar för "Ansökan om ställföreträdare" samt "Anmälan om ställföreträdare" är upparbetade och dokumenterade.

- Enheten ska ha granskat 90 procent av 2023 års årsräkningar före den 30 juni 2024. Samtliga årsräkningar ska vara granskade per den 30 september 2024 med undantag för årsräkningar som inte är kompletta. Antalet årsräkningar avrapporteras vid delårsrapport. Årsräkningarna granskas i kronologisk ordning.

**Totalt
antal 603**

Månad procent	Antal gjorda	Gjorda totalt ackumulerat	Återstående	Behov att göra (med mål 96 % 30 juni)	Procent total	Status ackumulerat gjorda
9,0%	54	54	549	9%		9,0%
17,6%	106	160	443	17%	26%	26,5%
22,2%	134	294	309	20%	46%	48,8%
17%	101	395	208	20%	66%	65,5%
17%	105	500	103	20%	86%	82,9%
10%	63	563	40	10%	96%	93,4%
4%	25	588	15			97,5%
0,5%	3	591	12	2%	98%	98,0%
2%	12	603	0	2%	100%	100,0%
				100%		
100%	603	603	0			

Antal	Procent total
603	100,0%

Andelen granskade årsräkningar per 30 juni uppgick till 93,4 procent. Samtliga årsräkningar var granskade före den 30 september.

2.2 Ekonomisk uppföljning

2.2.1 Utfall

Nämndens utfall och årsprognos (tkr)	Årsutfall 2024	Årsbudget 2024	Avvikelse utfall/budget 2024	Årsprognos augusti 2024	Årsutfall 2023
Intäkter	380	380	0	380	369
- tilldelade skattemedel	380	380	0	380	369
- övriga intäkter	0	0	0	0	0
Kostnader	-315	-380	65	-333	-300
- köp av huvudverksamhet	0	0	0	0	0
- personal	-309	-310	1	-306	-269
- lokalhyra	0	0	0	0	0
- övriga kostnader	-6	-70	64	-27	-31
- avskrivningar	0	0	0	0	0
Resultat	65	0	65	47	69

Tabellen ovan visar Överförmyndarnämndens resultat för verksamhetsåret, ett överskott om 65 tkr. Den främsta anledningen till överskottet för vid årets slut återfinns inom posten "övriga kostnader", det beror på att kostnaderna för kompetensutveckling är lägre än budgeterat. Andra påverkansfaktorer är kostnader för konsulter, system och licenser där inga kostnader uppstått under året. Arvodeskostnaderna ligger i linje med budget och avviker endast positivt med 1 tkr.

Nämnda avvikelser är även skillnaden gentemot den prognos som gjordes per sista augusti, då kostnaderna inom dessa poster blev mindre vid årets slut än vad som prognostiserades.

2.2.2 Arvoden ställföreträdare

Nedan följer en redovisning vad gällande kommunens del av arvoden till ställföreträdare. Siffror inom parentes är budgeterade medel, ej parentes är utfall.

2022

Kramfors: 1 383 tkr (skuggbudget, ingen inläst budget i samband med uppstarten)

Härnösand: 1 775 tkr (2 171 tkr)

2023

Kramfors: 1 078 tkr (1 400 tkr)

Härnösand: 1 647 tkr (1 700 tkr)

2024

Kramfors: 1 128 tkr (1 210 tkr)

Härnösand: 1 325 tkr (1 870 tkr)

I samband med tydligare praxis samt nämndens granskningsriktlinje framträder en tydlig förskjutning vad gällande tillämpning av huvudregeln vid bedömning av utbetalare av arvode.

2.3 *Personalvolym*

Överförmyndarenheten har under verksamhetsåret 2024 varit underbemannat utifrån personalomsättning som inte rekryterats. Från november är dock samtliga tjänster tillsatta och bemanning ser ut som följande:

- Enhetschef
- Överförmyndarjurist/utredare
- Administratör
- Fyra utredare

Den totala personalvolymen inkl. enhetschef är således 7 personer.

Arbetslivsnämnden

§ 12

Dnr 2025-000005 1.1.3.1

Verksamhetsberättelse 2024

Arbetslivsnämndens beslut

Arbetslivsnämnden beslutar

att godkänna arbetslivsnämndens verksamhetsberättelse 2024, och

att överlämna arbetslivsnämndens verksamhetsberättelse 2024 till kommunfullmäktige för kännedom.

Bakgrund

Verksamhetsberättelsen redovisar det ekonomiska utfallet, samt de viktigaste händelserna under året och de utmaningar som förvaltningen ser framåt.

Arbetslivsnämnden har under 2024 genomgått en omfattande omorganisation, vilket har inneburit att verksamheter har flyttats till andra förvaltningar. Kommunfullmäktige beslutade i november 2024 att inleda en process för att avveckla nämnden senast 30 juni 2025.

Arbetsmarknadsläget har präglats av en fortsatt lågkonjunktur, med stigande arbetslöshet nationellt. I Härnösand har dock arbetslösheten varit relativt stabil på 8,8% (8,9% föregående år). Bristen på utbildad arbetskraft kvarstår, särskilt inom vård och omsorg.

Komvux har under året haft 2471 kursdeltagare och 943 elever, där andelen som avbrutit sina studier minskat från 36,3% till 33%. Yrkesutbildningarna har fortsatt utvecklas genom länssamverkan, och ett nytt avtal gör att invånare i hela Västernorrland fritt kan söka utbildningar i länets alla kommuner från 2025.

Campus Härnösand har haft cirka 500 deltagare under året och har utvecklat samarbeten med Mittuniversitetet och andra utbildningsaktörer, bland annat inom vätgas- och batterikompetens.

Inom arbete och mottagning har kommunen tagit emot 99 nyanlända under 2024, en ökning av nyanlända jämfört med 30 året innan. Bakgrund till detta är att målgruppen invandrade inom massflyktsdirektivet fått uppehållstillstånd och folkbokförts under året.

Under 2024 har en kraftig neddragning skett av antalet personer i **beredskapsanställningar (BEA) och stödanställningar**. Vid årets början var 147 personer anställda inom BEA och i november var antalet personer

Arbetslivsnämnden

inom BEA 63. Minskningen har lett till färre deltagare i arbetsmarknadsinsatser, vilket påverkat kommunens förmåga att erbjuda arbetsträning och sysselsättning. Flera interna arbetsträningsplatser, inklusive vissa arenaverksamheter, har avvecklats eller flyttats till andra förvaltningar.

Den ekonomiska situationen har varit ansträngd och nämnden uppvisar ett underskott på 11,7 mnkr vid årets slut. Främsta orsakerna är högre personalkostnader och lägre intäkter från bidrag och projekt än förväntat.

Sammanfattningsvis har 2024 varit ett omställningsår för Arbetslivsnämnden, med stora organisatoriska förändringar och ekonomiska utmaningar, men också framsteg inom samverkan och utbildning.

Måluppföljning

Självförsörjning och/eller meningsfull tillvaro: Utvecklingsarbeten har genomförts, men förändrade förutsättningar har påverkat resultatet.

Innovativa arbetsmarknadsåtgärder och studiemetoder: Implementering av VR-baserad kompetensutveckling och digitala hjälpmedel har gått enligt plan.

Hållbarhet och minskad miljöpåverkan: Åtgärder har genomförts och målet bedöms vara uppnått i tillfredsställande omfattning.

Likvärdiga förutsättningar för elever: Stödinsatser har genomförts enligt plan.

Jämställda och jämlika insatser: Blandade resultat, där andelen kvinnliga sökande till tekniska utbildningar ökat, men uppfattningen om jämställdhet sjunkit.

Hållbart och utvecklande arbetsliv: Arbetet med förändringsledning har stärkts, men omorganisationen har påverkat arbetsmiljön negativt.

Socialt perspektiv

Arbetslivsnämndens verksamhet har bidragit till att fler personer närmat sig arbetsmarknaden och fått stöd genom vuxenutbildning, integrationsinsatser och arbetsmarknadsåtgärder.

Ekologiskt perspektiv

Campus Härnösand har vidareutvecklat utbildningar inom hållbar energi, och VR-studion har erbjudit utbildningar inom hållbar arbetsmiljö.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Arbetslivsnämnden redovisar ett underskott på 11,7 mnkr, där personalkostnader och minskade statsbidrag varit avgörande faktorer. Budgetavvikelsen har främst berört arenaverksamheten, arbetsmarknadsinsatser och yrkeshögskola med uppdragsutbildning.

Arbetslivsnämnden

Beslutsunderlag

Arbetslivsförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-02-17
Verksamhetsberättelse 2024

_____

Härnösands
kommun

Arbetslivsnämnd

Verksamhetsberättelse 2024

2024-12-31

Verksamhetsberättelse 2024

Status: Påbörjad Rapportperiod: 2024-12-31 Organisation: Arbetslivsnämnd

Innehållsförteckning

Verksamhetsberättelse 2024	1
1 Nämndens uppdrag och verksamhet	2
1.1 Utgångspunkter	3
2 Viktiga händelser som påverkat verksamheten	4
3 Målstyrning	7
4 Uppföljning av planerad verksamhet	14
4.1 Uppdrag som tilldelats i årsplan	19
4.2 Övriga uppdrag som tilldelats nämnden	20
5 Ekonomisk uppföljning	21
5.1 Utfall	21
5.1.1 Utfall per verksamhetsområde	22
5.2 Personalvolym	24
5.3 Investeringar	26
6 Internkontroll	27
7 Uppföljning av privata utförare	29
8 Bilaga 1, Indikatorer	30

1 Nämndens uppdrag och verksamhet

Arbetslivsnämndens uppdrag

Arbetslivsnämndens viktigaste uppgift är att stödja människor att utveckla sina kompetenser för arbetsmarknadens behov genom arbetsmarknadsinsatser, integration, vuxenutbildning och yrkeshögskoleutbildningar. Nämnden har också ansvar för mottagning, introduktion och samordning av integrationsverksamhet för nyanlända samt tolkförmedling. Genom att skapa en meningsfull sysselsättning för deltagarna stödjer verksamheterna även andra förvaltningar genom olika serviceinsatser. En meningsfull sysselsättning bidrar till utveckling av individen, miljön och kommunen som helhet.

Nämndens resultatuppdrag för att bidra till måluppfyllelse under Härnösandsperspektivet ligger huvudsakligen under målen

Kunskapsstaden där alla kan växa samt Jämställd och solidarisk välfärd.

Arbetslivsnämndens uppdrag och uppgifter enligt reglemente:

1. fullgöra kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för vuxna enligt skollagen (2010:800)
2. fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare (2013:156)
3. fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning (2016:38)
4. samordna och erbjuda sysselsättning och arbetsmarknadsinsatser enligt socialtjänstlagen (2001:453) 4 kap 4§ samt för personer som står långt från arbetsmarknaden
5. samordna kommunens sommarjobb för ungdomar
6. erbjuda yrkeshögskoleutbildning utifrån lokala och regionala behov
7. drifta Härnösands energitekniska arena (HETA)
8. erbjuda en mötesplats och resurser för vuxenstuderande, förmedla utbildning och verka för utveckling av eftergymnasial utbildning i ett lokalt och regionalt perspektiv
9. stödja och utveckla integrationsfrämjande insatser
10. förmedla tolktjänster
11. drift av kommunens arbetsmarknadsarenor

Arbetslivsförvaltningens åtaganden lagstadgad och icke lagstadgad verksamhet.

Kommunen är skyldig att ha vissa verksamheter enligt lag. Andra verksamheter är frivilliga och beslutas av den lokala politiken. I budgeten är fördelningen cirka 40% och 60% för lagstadgad respektive ej lagstadgad verksamhet.

Lagstadgad verksamhet

- Utbildning för vuxna på grundläggande och gymnasial nivå, utbildning i svenska för invandrare, samt grundläggande och gymnasial nivå inom särskild utbildning för vuxna.

- Samhällsorienterande insatser som syftar till att underlätta nyanländas etablering i arbets- och samhällslivet.
- Mottagning av vissa nyanlända för bosättning.
- Samordning och erbjudande av sysselsättning och arbetsmarknadsinsatser enligt socialtjänstlagen.

Ej lagstadgad verksamhet

- Sommarjobb för ungdomar
- Yrkeshögskoleutbildning
- Härnösands energitekniska arena och uppdragsutbildningar
- Lärcentrum
- Vissa integrationsfrämjande insatser
- Tolkförmedling

1.1 Utgångspunkter

I verksamhetsplanen beskrivs nämndens planerade arbete med mål och uppdrag för det kommande året samt de ekonomiska ramarna. Verksamhetsplanen följs upp i fyramånadersrapport, delårsrapport, samt verksamhetsberättelse.

2 Viktiga händelser som påverkat verksamheten

Arbetsmarknad och arbetslöshet

I arbetsförmedlingens sammanfattning av arbetsmarknadsläget kvartal 4 2024 kan följande utläsas: "I spåren av lågkonjunkturen har antalet inskrivna arbetslösa stigit från i genomsnitt 340 000 till 368 000 personer mellan det fjärde kvartalet 2023 och samma period 2024. Den relativa arbetslöshetsnivån har ökat från 6,5 till 7,0 procent under samma period. Under loppet av 2024 har den ökade arbetslösheten spridits till allt fler delar av landet, och mellan det fjärde kvartalet 2023 och samma period 2024 har den relativa arbetslöshetsnivån stigit i 19 av 21 län."

För Härnösands kommuns del är förändringarna mindre dramatiska. Härnösands kommun hade i december en arbetslöshet på 8,8%, att jämföra med, fjolårets 8,9%. I Västernorrlands län visades samma månad en arbetslöshet om 6,4% (6,1% dec 2023), och riket en arbetslöshet på 7,1% (6,6% dec 2023).

Likt förra året bedöms bristen på utbildad arbetskraft kvarstå, då många av de arbetssökande saknar de kompetenser som arbetsgivarna efterfrågar. Oavsett konjunkturläge kommer efterfrågan på utbildad arbetskraft vara stor, inte minst inom vård och omsorg, vilket framför allt beror på fler äldre i befolkningen.

När arbetsmarknaden försvagas bedöms även antalet långtidsarbetslösa öka. Cirka 85 procent av långtidsarbetslösa bedöms ha en svagare ställning på arbetsmarknaden och utmaningarna är särskilt stora för arbetslösa med kort utbildning. Fler behöver därmed ta del av utbildningsinsatser, praktiker och subventionerade anställningar för att öka sina chanser att etablera sig på arbetsmarknaden på sikt.

Utbildningsnivå

År 2023 hade 11,5 procent av kommuninvånarna i åldern 25–64 år förgymnasial utbildning, och 44,9 procent hade en utbildningsnivå motsvarande gymnasial nivå. Dessa två medborgarkategorier är vuxenutbildningens främsta målgrupp. Andelen med eftergymnasial utbildning var bland de högsta i länet med 41,6, i procent, av befolkningen mellan 25–64 år.

I Härnösand återfanns 85,5% av ungdomarna i arbete eller studier två år efter gymnasieexamen, att jämföra med 82,9% 2023.

Länssamverkan vuxenutbildning

2024 arbetades ett nytt samverkansavtal fram för kommunal vuxenutbildning i Västernorrland mellan länets alla sju kommuner. Samverkansavtalet innebär att kommunerna dimensionerar sin kommunala vuxenutbildning gemensamt och att länets medborgare söker fritt till utbildningar i respektive kommun. I både för och efterarbete releterat till samverkansavtalet har länets komvuxrektorerna arbetat nära varandra i projektgrupper, vilket varit en utveckling från tidigare års samverkansgrupper som bestått främst av vuxenutbildningschefer. Länets kommuners vuxenutbildningar tog under 2024 stora steg i samverkanstrappan.

Etableringar

2023-2024 har Härnösands kommun och arbetslivsförvaltningens verksamheter förberetts för en större företagsetablering i Torsboda. Det kinesiskt-ägda företaget PTL hade långt gångna planer för en etablering i Torsboda men fick i slutet av 2024 ett beslut som innebar att etableringen avråddes med hänvisning till säkerhetspolitik. Beslutet har överklagats, men just nu finns osäkerheter gällande

etableringar i Torsboda. Utöver Härnösands kommuns "Tillsammansprogram", där medarbetare i kommunkoncernen samarbetar över förvaltnings- och företagsgränser för att förbereda kommunen för vad en större företagsetablering skulle innebära, så har även Härnösand, Timrå och Sundsvall ett nära samarbete i kommunernas vuxenutbildningar, arbetsnamn "HTS". På samma sätt som Tillsammansprogrammet ska främja samverkan inom kommunen så ska HTS-samarbetet vara en arena för de tre kommunernas tjänsteorganisationer att gemensamt planera och dimensionera utbildning relaterat till större företagsetableringar.

Samarbetet mellan Härnösand-Timrå-Sundsvall har under 2024 fortsatt trots frågetecknen kring PTL's etablering. Tillsammansprogrammet fortsatte även det 2024.

I övriga länet fortgår arbete främst med vätgasetableringar i Ånge, där Yrkeshögskolan i Härnösand tillhandahåller utbildningar inom energiteknik som ett led i kompetensförsörjningen, samt i Örnsköldsvik där BAE växer snabbt. Härnösands kommuns Industriteknikutbildning inom komvux är i dessa sammanhang högst relevant. Bedömningen är att vuxenutbildningen i Härnösand fyller en viktig funktion i länets kompetensförsörjning.

Integration och mottagning

Under 2024 har mycket av integrationsarbetet haft fokus på målgruppen med massflyktsdirektivet, alltså flyktingar från Ukraina. Under 2024 beslutades om att möjliggöra för uppehållstillstånd för flyktingar inom massflyktsdirektivet. 2024 tog Härnösands kommun emot 99 nyanlända. I de 99 räknas både anvisade, mottagna och bosatta på egen hand. År 2023 mottogs i kommunen 30 nyanlända.

Omorganisation av Arbetslivsförvaltning

I april 2024 fattades beslut om en omorganisation av kommunens förvaltningsorganisation, där Arbetslivsförvaltningens verksamheter skulle omorganiseras hos andra förvaltningar. Förändringen berörde inledningsvis tjänstemannaorganisationen, för att i november breddas till även en politisk process då beslut om avveckling av nämnd fattades.

Bakgrund till omorganisationen går att härleda till dels ekonomi, och dels ändrade förutsättningar i förvaltningens uppdrag. En orsak var den minskade invandringen som påverkar både inom vuxenutbildning och inom arbete och mottagning. I Vuxenutbildningen genom färre elever inom främst sfi men även färre elever inom grundläggande och gymnasial utbildning. Inom Arbete och mottagning genom minskad mottagningsverksamhet. Under 2024 ändrades även förutsättningarna inom förvaltningens arenaverksamheter på ett drastiskt sätt arbetsförmedlingens först aviserade stödanställningsform ändrades till en anställningsform med lägre andel statlig medfinansiering. Detta tillsammans med färre anvisningar av personer i stödanställningar, samt större stödbehov bland dem som anvisats till kommunens arenor, fanns stora behov av anpassningar i förvaltningens verksamhet.

Förändringarna planerades och började verkställas efter fattat beslut och under sommaren anställdes en tillförordnad verksamhetschef för Arbete och mottagning, för att tillsammans med verksamhetschef för Vuxenutbildningen ansvara för omorganisationen. Arbetslivsförvaltningens förvaltningschef anställdes under våren även som socialchef och under hösten blev förvaltningschef helt in i arbetet som socialchef. Verksamhetschef för vuxenutbildningen utsågs till tillförordnad förvaltningschef.

Efter sommaren tog praktiskt arbete relaterat till omorganisationen vid och verksamheter började flyttas till andra förvaltningar. Komvux organiserades hos Skolförvaltningen och de flesta av Arbete och mottagnings verksamheter organiserades hos socialförvaltningen.

Parallellt med arbetet med omorganisationen av förvaltningen inleddes implementeringen av en ny arbetsmodell, med individen i centrum, i arbete och mottagning.

Avveckling av Arbetslivsnämnd

November 2024 beslutade kommunfullmäktige om att kommunfullmäktiges presidium skulle inleda ett arbete för att 30 juni 2025 avveckla Arbetslivsnämnden. Sannolikt blir denna verksamhetsberättelse den sista som skrivs för Härnösands kommuns Arbetslivsnämnd.

3 Målstyrning

Under 2023 antog kommunfullmäktige ett nytt målprogram, Ett starkt och hållbart Härnösand med plats för alla. Programmet gäller under perioden 2024-2027. I programmet beskrivs kommunens vision och sex lokala inriktningar som utgör ett önskat framtida tillstånd för Härnösands kommun. Samtliga nämnder ska inför verksamhetsåret omsätta innehållet i inriktningarna och anta jämställdhetsintegrerade mål med tillhörande nyckelaktiviteter med syfte att bidra till utvecklingen mot det önskade tillståndet.

Nämnden har inför verksamhetsåret 2024 antagit mål med tillhörande nyckelaktiviteter, samt indikatorer till respektive mål. Nedan redovisas måluppfyllelse och nyckelaktiviteter. Måluppfyllelsen har bedömts med stöd av de antagna indikatorerna. Indikatorerna redovisas i detalj i bilaga.

Plats för alla

Mål: Vi bidrar till att alla, såväl kvinnor som män, får förutsättningar för självförsörjning och/eller meningsfull tillvaro.

Bedömning

Kommentar:

2024 genomfördes utvecklingsarbete som först syftade till att färdigställa utvecklingsprocesser och sedan implementera dessa. Bedömning är att implementeringar gått bra och att utfall kan mätas 2025.

Förändring gentemot rapport 31/8 2024 är att deltagare i stödanställningar avslutats när anställningarna löpt ut. Deltagare som varit i valideringar har ofta inte hunnit bli färdiga med sina valideringar innan anställning behövt avslutats. Förvaltningens delar som ansvarar för validering har även omorganiserats till främst Socialförvaltning. Bedömning är att valideringar kommer kunna fortsätta där när deltagarantal går uppåt under 2025.

Ett av de ESF projekt som beviljades 2024 har i december avslutats då tillräcklig mängd deltagare inte kunnat anvisats till projektet. Ett dilemma som ligger utanför nyckelaktiviteterna men inom målet handlar om att arbete och mottagning sett kraftigt minskat antal anvisningar till praktik och stödanställningar från arbetsförmedlingen under 2024. Detta har lett till att färre deltagare än planerat kunnat erbjudas vägar till självförsörjning och/eller meningsfull tillvaro.

Detta gör att bedömning av progression i målet sänks. Utvecklingsarbeten har gått bra, men förutsättningar har ändrats under 2024 vilket gör att: Förflyttningen mot målet bedöms ha skett i eftersträvd riktning, men i en icke tillfredsställande omfattning.

Nyckelaktivitet	Status	Färdiggrad
Samordna resurser för att tillgodose individens behov		

Kommentar:

Samordning av resurser för att tillgodose individens behov består av fyra spår:

1. BIP (Beskæftigelses Indikator Projektet)

Alla inblandade yrkesgrupper (arbetsmarknadskonsulent, arbetsledare, pedagog) och deltagarna har tydligt visualiserat utvecklingen mot målet om egen försörjning. Gemensam kännedom om insatsens mål och samverkan har bidragit till att påskynda etablering på arbetsmarknaden.

2. OCN (Open College Network)

Samordnare har gått bedömarutbildning, vilket är ett steg före kvalitetssäkrarutbildningen. Detta möjliggör att samordnaren kan stödja arbetsledare i att skicka in underlag för slutbedömning. Under 2024 har 9 deltagare avslutat eller påbörjat validering enligt OCN-metoden. Aktiviteter fortsätter under 2025.

3. Komvux

Internutbildning inom specialpedagogik stoppades då fortbildning i psykiskt lidande prioriterades för personal. Genomfördes via Mittuniversitetet. Utvecklingsarbete för SFI-elever (kombination av SFI och yrkesutbildning) har stoppats, men metoderna har integrerats i studievägledares dagliga arbete.

4. Yrkehögskolan

Utvecklingsarbete inom kvalitet, målarbete med ledningsgrupper och LIA-utveckling fortgår enligt plan. Utvärdering av LIA-processen (Lärande i arbete) genomfördes i december 2024. Mårelaterat arbete med ledningsgrupper har påbörjats och fortsätter under 2025.

Sammantaget bedöms nyckelaktivitetens bidra till positiv förflyttning mot måluppfyllelse.

Öka tillgängligheten till förvaltningens utbud och möjligheter.

Kommentar:

Aktiviteter för att minska avbrott har genomförts hos Komvux med gott resultat. Lärare har getts fortbildning för att bättre kunna stötta elevers utveckling i digital kompetens, även det med gott resultat. Exempel att lyfta här är att alla SFI-kurser nu finns i lärplattformen och att alla SFI-lärare utvecklat sin digitala kompetens.

Genomförandegrad och utfall bedöms bidra till positiv förflyttning i måluppfyllelse.

Öka medborgarnas, samhällets och arbetslivets kunskap om förvaltningens utbud och möjligheter

Kommentar:

Från och med januari 2025 kommer vuxenutbildningarna i länet gemensamt att marknadsföra yrkesutbildningar i Yrkesutbildning Mitt. Marknadsföringsplan har skapats för vuxenutbildningen. Följarantalet på Facebook och Instagram har fördubblats under våren vilket vi ser som en effekt av aktiviteten. Inläggen har fått en större spridning.

Inom Arbete och Mottagning har aktiviteter inte kunnat genomföras i samma omfattning, ett arbete påbörjades med översyn av hemsida och plan för att höja medborgarnas kunskapsnivå. I och med omorganisation pausades denna insats.

Arbetet med nyckelaktiviteten är för vuxenutbildningen genomfört i tillräcklig omfattning för att bidra till positiv förflyttning mot måluppfyllelse på helår. Ej så för Arbete och Mottagning, vilket sänker färdiggraden för helheten.

Plats för tillväxt

Mål Vi har innovativa arbetsmarknadsåtgärder och studiemetoder som bidrar till kompetensförsörjning för såväl kvinnor som män.

Bedömning

Kommentar:

Implementering av digitala hjälpmedel och Vr baserad kompetenshöjning har lett till bättre förutsättningar både för språkutveckling under arbetsträning och bättre förutsättningar för bemötande och konflikthantering. Användande av valideringsverktyget rustar för arbetslivet.

I vuxenutbildningen har förberedelser genomförts inför ämnesbetygsreformen och digitala nationella prov inom komvux, samt att graden samverkan inom länet höjts och formaliserats med ett samverkansavtal för gymnasial utbildning inom yrkesvux.

Förflyttningen mot målet bedöms vid årsskiftet ha skett i eftersträvad riktning och i en tillfredsställande omfattning.

Nyckelaktivitet	Status	Färdiggrad
<p data-bbox="199 264 865 293">Öka förvaltningens beredskap för framtidens krav och behov</p> <p data-bbox="199 309 344 333">Kommentar:</p> <p data-bbox="199 338 1386 463">Inom Arbete och Mottagning var under våren planen att implementera Lingio, och att arbeta fram ett språkutvecklande arbetssätt för hela förvaltningens verksamheter. I och med omorganisationen och att nämndens enheter under hösten organiserats i olika förvaltningar pausades Lingio, men viss utveckling inom språkutveckling har fortsatt.</p> <p data-bbox="199 468 1128 497">Inom Vuxenutbildningen har utveckling i nyckelaktivitetens skett i följande områden:</p> <p data-bbox="199 501 1324 595">Förberedelser inför digitala nationella prov: Aktiviteten har genomförts enligt planering, och datum för digitala NP inom komvux har skjutits fram till 2027. Ni kommer att kunna dra nytta av grund- och gymnasieskolans erfarenheter, och det arbete som gjorts under året gör att ni är väl förberedda.</p> <p data-bbox="199 600 1355 725">Förberedelser inför ämnesbetyg: Alla lärare, syv och administratörer har tagit del av Skolverkets förberedelsematerial. Samarbete med både vuxenutbildningar i länet och Härnösands gymnasium har inletts, trots vissa utmaningar med materialets vuxenanpassning och samarbetet med gymnasiet. Arbetet med revidering av kurs- och nivåplaner kommer att fortsätta under våren 2025.</p> <p data-bbox="199 730 1366 824">Kartläggning av kompetensbehov i regionen: Kartläggningen har fokuserat på rätt utbildningsinsatser, med särskild inriktning på energi, industri och miljöutbildningar. Samarbeten sker både lokalt och regionalt via Campus och Lärcentrum.</p> <p data-bbox="199 828 1294 889">Arbete med nyckelaktiviteten bedöms vara genomförd i tillräcklig omfattning för att bidra till positiv förflyttning i målpuppfyllelse.</p>		
<p data-bbox="199 936 753 965">Driva utveckling som leder till innovativa lösningar</p> <p data-bbox="199 981 344 1005">Kommentar:</p> <p data-bbox="199 1010 1355 1070">I nyckelaktiviteten har utveckling skett i flera områden. En av aktiviteterna, ESF-projektet Alla behövs, har däremot avbrutits på grund av svårigheter att få tillräcklig mängd deltagare.</p> <p data-bbox="199 1075 1366 1160">I förvaltningens omorganisation har aktiviteten som går ut på att finna alternativa driftsformer av arenor tillämpats skarpt. Samtal pågår med sociala och kommunala företag för drift av vissa arenor och ytterligare andra har flyttats till både socialförvaltning, samhällsförvaltning.</p> <p data-bbox="199 1164 1262 1193">Samverkansavtal för vuxenutbildning har under året ingåtts med Västernorrlands alla kommuner.</p> <p data-bbox="199 1198 1358 1258">Kommunerna är nu ett primärt samverkansområde och våra medborgare söker fritt utbildningar i de olika kommunerna.</p> <p data-bbox="199 1263 1390 1323">Ny modell för vägledning av nyanlända: Aktiviteten har inte genomförts enligt planering men startar i januari 2025. Rekrytering av samordnare har varit en utmaning.</p> <p data-bbox="199 1328 1370 1388">Kompetensutveckling via VR-teknik: Insatsen för VR-utbildning till kommunanställda via HR var lyckad 2024 och kommer att fortsätta 2025, med möjlighet till utökning.</p> <p data-bbox="199 1393 1366 1487">Övriga aktiviteter under 2024: Campusarbete, Metacity, Trafikantkunskap, Batteriutbildning-Servicesafari, Projekt Nordiskt valideringsforum, Projekt PoC HETA, Härnösand Växer, Utbildningar inom HR och AI, samt utbildningar för Framvik Vård & Omsorgscollege och Bogården.</p> <p data-bbox="199 1491 1318 1520">Syssetsättningsplatser hos externa arbetsgivare: Inget resultat på grund av tjänstledighet hos utförare.</p> <p data-bbox="199 1525 1066 1554">Studiebesök hos företag: Inget resultat på grund av tjänstledighet hos utförare.</p> <p data-bbox="199 1559 1217 1619">Tre av aktiviteterna har inte kunnat genomföras av olika orsaker. Helhetsbedömningen är att nyckelaktiviteten bidrar till positiv förflyttning mot målpuppfyllelse.</p>		

Modig miljökommun

Mål Vi skapar och främjar kunskap och engagemang för hållbarhet och minskad miljöpåverkan i samhället och arbetslivet.

Bedömning

Kommentar:

De åtgärder som planerats inom ramen för målet är till stor del genomförda.

Förflyttningen mot målet bedöms vid årsskiftet ha skett i eftersträvd riktning och i en tillfredsställande omfattning.

Nyckelaktivitet	Status	Färdiggrad
Verksamheterna bidrar till att förvaltningen gör kloka miljöval		

Kommentar:

I Arbete och Mottagning har deltagarna på Arena Trädgård under året tagit del av information, på hemspråk eller på lätt svenska, om den svenska allemansrätten med hjälp av naturvårdsverket. Deltagarna har fått kunskap och praktiska färdigheter i bokashi -metoden som är ett miljövänligt sätt att skapa kompostmaterial genom fermentering av matavfall.

I vuxenutbildningen och då främst vid lärcentrum har föreläsningar om minskad miljöpåverkan genomförts inom ramen för pågående utbildningar och i samarbete med externa aktörer.

Nyckelaktiviteten bedöms bidra till positiv förflyttning mot måluppfyllelse.

Likvärdig utbildning

Mål: Alla elever, såväl kvinnor som män, får det stöd de behöver och ges likvärdiga förutsättningar för att nå så långt som möjligt i sitt lärande och sin utveckling.

Bedömning

Kommentar:

I målet har utvecklingsarbete bedrivits för ökad samsyn i arbetssätt och pedagogik, ökad individanpassning i undervisning samt säkerställande av rättssäker och effektiv administration. Under 2024 syntes en ökning i andel godkända betyg, såväl som för kvinnor som för män. Korrelation finns mellan att ökade andelen godkända betyg och de utvecklingsarbeten som gjorts, under 2025 kommer kausaliteten att utvärderas. Bedömningen är att insatser gett effekt då utvecklingsarbeten som genomförts har genomförts utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet.

Förflyttningen mot målet bedöms ha skett i eftersträvd riktning och i en tillfredsställande omfattning.

Nyckelaktivitet	Status
Samsyn kring arbetssätt och pedagogik	

Kommentar:

I Nyckelaktiviteten har utveckling skett i tre aktiviteter i strategin "Kvalitet och effektivitet i genomförda utbildningar" med mycket gott resultat. Aktiviteterna har genomförts till 100% och bidrar till positiv förflyttning mot måluppfyllelse. SFI-elevens studietid har kortats, svarsfrekvensen på kursutvärderingar har

höjts, och aktiviteter för ökad pedagogisk samsyn har genomförts. Den sistnämnda aktiviteten fortsätter 2025 med nya målnivåer.

Ökad individanpassning i undervisningen

Kommentar:

I och med höstens omorganisation och sjukskrivning av enhetschef vid arbete och mottagning så har arbetet i nyckelaktiviteten kommit olika långt.

Arbetet om att undersöka förutsättningar för lärlingsplatser på arenor är försenad och pausad i väntan på att fler arenor arbetar enligt OCN och att den nya arbetsmodellen tillämpas. Genomförandegraden är här inte tillräckligt god för att bidra till att nyckelaktivitet nås.

Arbetet med att ge studerande goda förutsättningar att fullfölja sina studier har däremot gått väl. Andelen godkända betyg har höjts med hjälp av riktade insatser i Komvux, och vid yrkeshögskolan har nya former för tätare uppföljning av studerande och specialpedagogiska insatser tillämpats. Samverkan med näringslivet har fortsatt att utvecklas. Inom Komvux har planen med nya upplägg i studiehallen pausats på grund av aktivitetsträngsel. På det hela bedöms genomförandegraden som tillräckligt god för att bidra till att nyckelaktivitet nås.

I det stora hela bedöms nyckelaktiviteten bidra till viss positiv förflyttning i måluppfyllelse.

Säkerställa en rättssäker och effektiv administration

Kommentar:

Under 2024 har rutiner för kommunikation och utförande av uppdrag fastställts med fokus på verksamhetsstöd och studievägledning. Rutinerna är tillämpade och del av verksamhet. Inom verksamhetsstöd är även processer uppritade och används för tillämpning och kompetensdelning inom arbetsgruppen. Rutin för att rita nya processer när behov uppstår finns på plats.

Nyckelaktiviteten är genomförd i tillräcklig omfattning för att bidra till positiv förflyttning mot måluppfyllelse.

Jämställd och jämlik välfärd

Mål: Alla insatser ges på jämställda och jämlika villkor utifrån individuella förutsättningar och skillnader.

Bedömning

Kommentar:

Under året har ett antal aktiviteter och utbildningar genomförts, så som: temadag om jämställdhet, workshop för ledningsgruppen, föreläsning för medarbetarna, utbildning i hedersrelaterat våld samt att kvinnojouren bjudits in till en APT. Under året så påbörjades arbete med en marknadsföringsplan med deltagande från näringslivet i syfte att attrahera fler kvinnliga sökande och studerande till yrkeshögskolans tekniska utbildningar. Implementeringen av planen är planerad till 2025.

Målets indikatorer visar på blandat utfall, där HME-resultatet för uppfattningen att kvinnor och män behandlas jämlikt har sjunkit från 89% (2020) till 77% (2024). Vidare arbete med detta kommer ta vid 2025. I den positiva vågskålen så har andel kvinnliga sökande till tekniska utbildningar ökat från 16% (2021) till 33% (2024).

Utifrån detta kan olika bedömningar göras. Aktiviteter och insatser som ges bedöms ha skett i eftersträvanvärd riktning, men vi ser problematisk utveckling relaterad till sjunkande uppfattning om att kvinnor och män behandlas jämlikt. Insatser som gjorts 2024 har varit av kunskapshöjande karaktär, och i ledningsgrupp och skyddskommitté planeras fortsatt främjande aktiviteter för jämlikhet och jämställdhet 2025.

Nyckelaktivitet	Status	Färdiggrad
Ökad kunskap om jämställdhet som leder till att åtgärda könsstereotypa mönster i verksamheten	✓	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: #92d050;"></div>

Kommentar:

Nämnden har genomfört en temadag om jämställdhet i april. Ledningsgruppen genomför en workshop i maj. Medarbetarna får en föreläsning i augusti. Utbildningen i hedersrelaterat våld är utförd. Alla medarbetare har höjt sin kunskap kring hedersrelaterat våld och förtryck. Aktiviteten har gett ökade kunskaper i ämnet för medarbetarna vilket bidrar till strategin. Under hösten bjuds Kvinnojouren till en Arbetsplatsträff för att ytterligare fördjupa kunskaper. Marknadsföringsplan tas fram där även näringslivet deltar i utformningen tex genom ledningsgrupperna. Marknadsföringsplanen ska även fokusera på kön, tex fler kvinnliga studerande i tekniska yrken. Aktiviteterna påbörjades men fick pausas inför implementering under hösten 2024. Implementering planeras som aktivitet under 2025. Arbetet med nyckelaktiviteten är genomfört i tillräcklig omfattning för att bidra till positiv förflyttning mot måluppfyllelse på helår.

Attraktiv arbetsgivare

Mål: Medarbetare, kvinnor som män, har ett hållbart och utvecklande arbetsliv med en välfungerande fysisk, organisatorisk och social arbetsmiljö, och god kompetens för sitt uppdrag.

Bedömning

Kommentar:

Arbetet med att öka möjligheterna att utvecklas i sitt arbete har flutit på enligt plan och många tillfällen till såväl handledning som kompetenshöjning har tillhandahållits.

För att skapa mer tydlighet i verksamheten har ett arbete med at dokumentera våra processer pågått och flera huvudprocesser är nu klara. Samtal om hur man kan arbeta med förändringsledning i ledningsgruppen har lett till att cheferna fått en större insikt om hur de kan förebygga oro i organisationen under förändringsarbete. Dessa insatser gjordes under våren 2024 och kom väl till pass under höstens omorganisation. Indikatorerna visar sjunkande värden jämfört med tidigare år, vilket utifrån omorganisationens omfattning varit väntat. Arbete och mottagning har även gått från tre enheter till två.

Förändringar i arbetsplatskultur och de åtgärder som vidtagits för att åstadkomma en förflyttning har inte gett önskat resultat på grund av brister i ledning och styrning. Åtgärder har vidtagits för att komma tillrätta med problemen.

Förflyttningen mot målet har skett i eftersträvad riktning, men i en icke tillfredsställande omfattning.

Nyckelaktivitet	Status	Färdiggrad
Ökade möjligheter för att utvecklas i arbetet	✓	<div style="width: 100%; height: 10px; background-color: #92d050;"></div>
Ökad tydlighet i verksamheten	▶	<div style="width: 75%; height: 10px; background-color: #92d050; border-right: 2px solid black;"></div>

Kommentar:

Som ett led i att tydliggöra hur vi arbetar inom förvaltningen dokumenteras och tillgängliggörs våra processer. Syftet är att vi ska få en gemensam bild av hur vi arbetar, och ge bättre förutsättningar att utveckla våra arbets sätt. Vi identifierar förvaltningens huvud-, lednings och stödprocesser och dokumentera dessa i 2c8. Rutiner, lagrum och relevanta dokument kopplas till processkartorna och kartorna publiceras på Insidan, där all personal har tillgång till dem.

Vid förvaltningens ledningsgrupp pågår arbete med att fortbilda i förändringsledning, arbetsrätt och arbetsmiljöfrågor.

Under hösten 2024 har omorganisation av förvaltningen varit i fokus. Detta har gjort att första halvårets utvecklingsfrågor pausades för att ge utrymme åt omorganisationen. I en ansats att hålla den arbetet med förvaltningens omorganisation tydlig och transparent har möten genomförts varje vecka där alla medarbetare har varit välkomna till ett digitalt morgonmöte för uppdateringar om hur omorganisationen fortlöper. Sammanfattningar av dessa möten har sedan publicerats i kommunens intranät.

Arbetet med nyckelaktiviteten är genomfört i tillräcklig omfattning för att bidra till positiv förflyttning mot måluppfyllelse på helår.

Förbättrad arbetsplatskultur

Kommentar:

Årets första halva påbörjades arbete med en gemensam styrmodell för styrning och ledning och en plan fanns för kontinuerlig information om vad som händer i förvaltningen via insidan. Arbetet med styrmodell för styrning och ledning bottnade i brister i förvaltningen styrning och ledning. Detta hade lett till en försämrad arbetsplatskultur, främst inom verksamheten arbete och mottagning. Åtgärder har vidtagits genom att tillsätta en tf verksamhetschef för arbete och mottagning.

Tf verksamhetschef AoM ansvarar sedan hösten 2024 för omorganisationen av Arbete och Mottagning, och verksamhetschef för vuxenutbildning ansvarar för omorganisationen av vuxenutbildningen. Ambitionen i förvaltningens omorganisation har varit att så långt som möjligt undvika att omorganisationen och den osäkerhet denna process kan föra med sig tillåts påverka arbetsmiljö och i förlängningen arbetsplatskultur. Arbetet med nyckelaktiviteten är inte genomfört i tillräcklig omfattning för att bidra till positiv förflyttning mot måluppfyllelse på helår.

---

4 Uppföljning av planerad verksamhet

Kommunal vuxenutbildning

Under 2024 hade komvux totalt 2471 kursdeltagare och 943 elever. 61% av kursdeltagarna var kvinnor och 39% var män. Elevantalet har sjunkit under de senaste åren, bortsett från LärVux, där elevantalet varit oförändrat sedan 2022. På grundläggande nivå märks en liten ökning jämfört med 2023, men elevantalet var ändå nästan halverat jämfört med 2021.

Den större andelen av kursdeltagarna studerade i komvux egen regi, och 22% studerade via en extern utbildningsanordnare.

Under 2024 sattes 1172 betyg på komvux samtliga nivåer. Av dessa var 1032 st (88%) godkända betyg, alltså betygen A-E och Godkänt. På sfi har antalet betyg successivt ökat de senaste fyra åren, trots ett sjunkande elevantal.

Ett särskilt arbete har under året gjorts för att öka andelen godkända betyg i ämnena engelska, matematik och svenska som andraspråk på gymnasial nivå. Andelen godkända betyg i förhållande till de elever som avslutat eller avbrutit sina kurser i dessa ämnen ökade med fyra procentenheter jämfört med 2023.

Komvux har arbetat för att färre kursdeltagare ska avbryta sina studier, och andelen kursdeltagare som avbrutit sin kurs var lägre än 2023, från 36,3% till 33%. Enligt skollagen anses en elev ha avbrutit sin kurs efter tre veckors inaktivitet, och detta var också den vanligaste orsaken till avbrott under 2023.

Anpassad utbildning erbjöd både grundläggande och gymnasiala kurser.

Svenska för invandrare (sfi) erbjöds i egen regi både som klassrumskurser och som flex-kurser.

Grundläggande svenska som andraspråk erbjöds i egen regi och övriga grundläggande kurser erbjöds via Hermods.

Gymnasiala kurser i svenska, svenska som andraspråk, matematik, engelska och samhällskunskap erbjöds i egen regi och övriga gymnasiala kurser erbjöds via NTI-skolan. Arbetet med gy-25 påbörjades under hösten. Gy-25 innebär att kurser ersätts med nivåer från och med 1/7-25.

Yrkesutbildning: Länets kommuner har arbetat fram ett primärt samverkansavtal som innebär att invånare i länet är fria att söka yrkesutbildningar som erbjuds i hela länet. Det innebär att ett stort utbud av yrkesutbildningar är tillgängliga för alla invånare över 20 år i länet från och med januari 2025. De yrkesutbildningar som erbjuds i Härnösand är: Vårdutbildningar, Elektriker, Industri, Restaurang och livsmedel, Hotell och turism, Fordon, Fastighetstekniker, Försäljning och service. Vårdutbildningen erbjuds i egen regi övriga yrkesutbildningar erbjuds via Härnösands gymnasium och externa utbildare via Yrkesakademin och Trainor. Antalet elever som gick en yrkesutbildning var lägre än 2023, vilket delvis kan förklaras av att vi hade färre elever som deltog i Äldreomsorgslyftet, som är en statlig satsning för att kompetenshöja vårdpersonal.

Studie- och yrkesvägledning erbjöds på Lärcentrum på Härnösands bibliotek, Arbetsmarknadstorget och hos Komvux i Johannesbergshuset. Studie- och yrkesvägledning erbjöds via bokade tider och via drop in-tider. Skolinspektionen gjorde en riktad inspektion av Studie- och yrkesvägledningen på Komvux i Härnösands kommun under hösten.

Samhällsorientering

Samhällsorientering på modersmål erbjöds som fjärrundervisning via Blekinge integrations och utbildningscenter. Under året påbörjade 11 deltagare Samhällsorientering.

Integration och mottagning

Under 2024 har mycket av integrationsarbetet haft fokus på målgruppen med massflyktsdirektivet.

Efter beslut om folkbokföring har kommuner och regioner samma uppdrag för personer som omfattas av massflyktsdirektivet - som för andra nyanlända med uppehållstillstånd. Personerna omfattas inte längre av lagen om mottagande av asylsökande (LMA).

Länstal och kommun tal 2024 anvisade, mottagna och bosatta på egenhand, kommun tal 82 stycken, mottagna 99 stycken var av anvisade 15 stycken.

50 st är kommunplacerade, av dessa är 3 pensionärer.

19 hushåll har övertagit hyreskontrakt från kommunen.

2 hushåll har fortfarande hyreskontrakt genom kommunen.

18 kommunplacerade är i arbete via arbetslivsförvaltningen, 4 har eget arbete externt.

5 st omfattas av försörjningsstöd/ 1 st äldreförsörjningsstöd från socialtjänsten.

Härnösands kommun har tagit emot två anvisningar från migrationsverket gällande anvisning och mottagande av nyanländ för bosättning, en singel kvinna från Sierra Leone, en kvinna två barn från Irak.

Två insatser/aktiviteter har genomförts för asylsökande/nyanlända finansierat av §37a-medel från Länsstyrelsen.

Härnösands kommun har svarat på två remisser från regeringskansliet.

Samordning i olika integrationsnätverk via Länsstyrelsen.

Arbetsmarknad

Arbetsförmedlingens uppdrag att samarbeta allt mer med privata aktörer har medfört att inflödet av deltagare från arbetsförmedlingen varit begränsat, så även det ekonomiska stödet i form av merkostnadsbeslut.

På grund av omorganisering och det ekonomiska läget i kommunen har antalet beredskapsanställda minskat. 147 deltagare i mars har fram till november 2024 sjunkit till 63 personer med beredskapsanställning.

Ett par interna arbetsträningsplatser (arenor) har under hösten 2024 avvecklats eller flyttats till annan förvaltning. Fritidsbanken har sin tillhörighet på samhällsförvaltningen, drygt hälften av städservice har övergått till verksamheten särskilda boenden inom socialförvaltningen.

Samhällsförvaltningen har sagt upp avtal med Arbetslivsförvaltningen som utförts av arena entreprenad vilket innebär att fyra arbetsledare varslats om uppsägning.

Både arbetsledare och arbetsmarknadskonsulenter har utbildats internt i det danska förhållningssättet, BIP. Parallellt med utbildning har BIP börjat tillämpas i mindre skala bland deltagarna. Genom att ta hänsyn till individens olika livs- och utvecklingsområden ska etableringen på arbetsmarknaden gå snabbare enligt studier som gjorts utifrån BIP.

Anställning av synskadade

Under sommaren 2022 påbörjades ett riktat arbete för blinda och synskadade. Detta utifrån att arbetsförmedlingen under flera år har uttalat att de har svårt att hitta arbetsplatser för gruppen.

I inledningsskedet fick de synskadade bidra med sina kunskaper till arbetsmarknadskonsulenterna. Stor del av insatsen blev ett omvänt lärande där deltagarna lär konsulenterna om hur det är att vara synskadad. Vilka hjälpmedel som finns, vad som kan bli stora hinder för den synskadade på en arbetsplats.

Utifrån den kunskapen kunde anpassningar göras på några arbetsträningsplatser vilket har medfört att drygt tre personer nu har en anställning med hjälp av lönebidrag på de interna arbetsträningsplatserna såsom tvätterier och café. En person har flyttat till annan kommun och för två av deltagarna har det ännu inte löst sig med arbetsplats.

Hela gruppen har deltagit i Biologdesigner för att få mer insikt i vad de själva skulle vilja arbeta med. Att genomföra den utbildningen med personer som inte kan läsa var en stor utmaning för konsulenterna då många speciallösningar måste tas fram.

Sommarjobb

Allmänheten informerades via sociala medier samt via skolornas plattform Schoolity som når elever och elevernas föräldrar. Målgruppen var likt tidigare år ungdomar på första året av gymnasiet (åk 1) och ungdomar med särskilda behov. Det tillkom extramedel från Arbetsförmedlingen vilket ledde till 59 st fler anställningar. En av arbetsplatserna betalade hela lönen för sina 8 st sommarferieungdomar.

Standardformen för sommarjobb innefattade 75 timmar arbetstid fördelat över fem dagar i veckan under tre veckor.

Totalt har intresseanmälan för 210 anställningar lämnats in på totalt 35 olika arbetsplatser. Populära platser har varit caféer/butiker, Technichus och förskolor/äldreomsorgen.

Sammanlagt har 479 ungdomar sökt sommarjobb. Av dessa var 268 flickor och 211 pojkar. På grund av den höga mängden ansökningar samt en otillräcklig budget trots bidrag från regeringen kunde inte alla ungdomar erbjudas sommarjobb, även efter avhopp och avböjanden. Personer med särskilda behov, önskemål eller funktionsnedsättningar har kontaktats individuellt för att skapa en anpassad lösning.

Totalt har 205 st blivit erbjudna sommarjobb och 136 st (66 flickor och 70 pojkar) har accepterat sommarjobbserbjudandet.

I en frivillig kvalitetsundersökning svarade ungdomarna som tackat ja till ett sommarjobb att de var nöjda eller mycket nöjda med sitt sommarjobb och de tyckte att det hade gett en bra arbetslivserfarenhet. Även arbetsplatserna fick möjlighet att svara på en kvalitetsundersökning, och av de som svarade var de allra flesta mycket nöjda med informationen och kommunikationen med kommunen kring sommarjobben.

Yrkehögskola och uppdragsutbildningar

Campus hade cirka 500 deltagare under 2024, varav Lärcentrum registrerade 277 och HETA utbildningar ca 250.

Egna YH-utbildningar under året var Kyl- och Värmepumpstekniker, Drifttekniker kraft och värme, Driftingenjör Elkraft samt Stadsodlare. Processtekniker med vätgaskompetens genomfördes i samarbete med Lapplands lärcenter.

Inom uppdragsutbildningarna togs en ny certifiering kallad Cin2 fram tillsammans med energimyndigheten. Den innehåller bland annat hur man monterar solceller. Driftteknikerutbildningen har gått som korta utbildningar med bemanningsföretag. Nytt koncept med korta utbildningar direkt mot företag, till exempel Eon.

Yrkehögskolan har i samarbete med Härnösands Gymnasium och Mittuniversitetet varit med om att starta upp ett fjärde år på Teknikprogrammet på gymnasiet med inriktning produktion mot automation.

Under året har två samarbetsavtal med Mittuniversitetet arbetats fram om byte och samarbete av utbildare och labbmiljöer.

Två förstudier har genomförts i samarbete med Mittuniversitetet, dels ett samverkansprojekt för regional kompetensförsörjning vid industrietableringar (SAKI) och dels en förstudie om innovationsmiljö för avancerade material och processer för hållbara energitillämpningar (IMPHET).

Under året har det förnybara labbet i maskinhallen uppdaterats med ny CO2-anläggning, ny värmepump och uppdaterad solcellsanläggning. Detta för att hänga med i utvecklingen och ligga i framkant. Invigning sker i april 2025.

Lärcentrum

Antalet studenter var fler än någonsin och ökar stadigt år för år. Antalet som valde att skriva sin tentamen på Lärcentrum ökade också.

Under 2024 har särskild tyngd lagts vid att följa upp verksamheten för att lägga en grund för utvecklingsarbetet på Lärcentrum. En enkät skickades ut till registrerade studenter på Lärcentrum. I enkäten fick lärcentrum mycket beröm för att skapa en positiv och stödjande studiemiljö, medan några studenter anser att studiemiljön och teknikutrustningen kan förbättras. Även bättre bokningssystem och längre öppettider finns på önskelistan hos ett par stycken.

En undersökning har synliggjort hur kännedomen ser ut bland kommuninvånarna om möjligheterna för vuxna att utbilda sig i kommunen. Resultatet av enkäten ligger till grund för hur man planerar och utformar marknadsföringen kommande år.

Medborgarundersökningen visar att härnösandsbornas bedömning av möjligheten att kunna bo kvar och samtidigt bedriva högre studier ökade med +12,4 procentenheter från föregående år.

De yrkehögskoleutbildningar som Campus erbjöd på Lärcentrum under 2024 var Akvaponiingenjör, Affärsutvecklare besöksnäring Höga Kusten, Trafikläraryt utbildning samt Systemutvecklare DevSecOps. Utöver dessa bedrivs även yrkehögskoleutbildningar i egen regi hos Heta utbildningar.

Kurser genomfördes i samarbete med Nitus, Linköpings universitet, Luleå universitet och Umeå universitet.

2024 medverkade Campus/Lärcentrum Härnösand i tolv olika yrkehögskoleutbildningar.

Under året bjöds härnösandsborna in till tio livestreamade vetenskapsluncher med olika teman i samarbete med Umeå universitet.

Lärcentrum har samarbetat med Europa direkt kring olika webinarier.

Lärcentrum har marknadsförts i lokala tidningar, och under året producerades en film som förklarar vad Campus är och vad det innehåller. Lärcentrum fanns med som en del, där studenter bland annat fick berätta om vilken betydelse Lärcentrum har för dem. Filmen visades vid Skolverkets årliga konferens som startar upp yrkesutbildningsveckan.

VR-studio

Under 2024 har VR-studion fortsatt att utvecklas som en central aktör inom områdena inspiration, utbildning och utveckling. VR-studion hade cirka 400 besökare under 2024. Istället för att fokusera på att öka antalet besökare har VR-studion under året prioriterat kvalitet och utveckling inom våra tjänster och erbjudanden.

Under året har VR-studion genomfört flera utbildningar, däribland konflikthanteringsutbildningar. Totalt deltog cirka 150 personer från Härnösands kommun, men även en hel del externa kunder.

VR-studion har inspirerat organisationer och individer genom interaktiva lösningar och demonstrationer. Samarbeten som MetaCity har fortsatt att skapa mervärde genom att introducera innovativa koncept för kommunens digitalisering.

Utbildningsinsatser inom hållbar arbetsmiljö och konflikthantering har varit särskilt uppskattade. VR-studion har genomfört utbildningar med Länsstyrelsen och andra organisationer, vilket har bidragit till att stärka arbetsmiljökunskap på olika nivåer.

Utveckling har varit ett centralt fokusområde under 2024. VR-studion har initierat ett samarbete tillsammans med RISE och Framvik och genomfört en förstudie kopplat till valideringsscenarion för Nordiskt valideringsforum. Behovsanpassade lösningar, såsom proof-of-concept för MSB, har visat på VR-studions förmåga att möta specifika kundkrav.

Tolkförmedling

Tolkförmedlingen levererade ca 3 400 tolktimmar 2024 på 67 olika språk. Tolkförmedlingen hade 315 aktiva tolkar registrerade varav 40 st var nyrekryterade under 2024. 95,8% av alla beställningar levererades enligt önskemål vilket var en leveranssäkerhets förbättring med 47,1% mot föregående år.

Miljömålet att ständigt arbeta med att minska resorna för tolkarna förbättrades med 33,2% och antalet avvikelser har minskat ned till totalt 2%. Tolkförmedlingen har fortsatt sin service att leverera muntliga kallelser och beslut på modersmål till socialtjänstens klienter.

Verksamheten har organisatorisk bytt förvaltning under året och flyttats från arbetslivsförvaltningen till socialförvaltningen.

Tolkförmedlingen är bemannad med en personal och fortsätter att erbjuda servicen att kunna beställa tolk dygnet runt i samarbete med GTS Gävleborgstolkservice genom jour och jourbemanning.

Tolkförmedlingen har genomfört ett större översättningsarbete av en broschyr för grundskolan på 16 språk i ett samarbete med skolkontoret, kommunikationsavdelningen och GTS Gävleborgstolkservice.

4.1 Uppdrag som tilldelats i årsplan

Kommunfullmäktige uppdrar till samtliga verksamheter att

- arbeta för att tillsammans nå målsättningen om att bli Sveriges bästa offentliga arbetsgivare inom fem år.
- arbeta för att tillsammans säkerställa att kommunen för del av de bidrag och intäkter som vi har rätt till.
- arbeta strategiskt tillsammans och genom samverkan för att nå de antagna målen i kommunens Tillväxtstrategi, och för att möta de behov som kommer utifrån de stora etableringarna som sker och väntas ske i vårt närområde.
- säkra heltid som norm inom Härnösands kommun.

Uppdrag som är förvaltnings specifika

- Kommunfullmäktige avsätter 2,5 mnkr till arbetslivsnämnden för att integrera språkinläring i samband med arbetsträning
- samt 1,9 mnkr till arbetslivsnämnden för vidareutveckling av Campus Härnösand.

Arbetslivsförvaltningen har under 2023 och 2024 första halva haft utmaningar där medarbetare uttryckt brister i arbetsmiljö. Dessa har arbetats med i olika former av handlingsplaner kombinerat med omorganisationer av förvaltningens enheter och ledningsorganisation. Andra halvan av 2024 påverkades även arbetsmiljön av den omorganisationsprocess som förvaltningen befann sig i. Delar av förvaltningen stod inför att flytta eller i vissa fall avvecklas, vilket påverkade arbetsmiljö för medarbetare. Bedömningen är att detta har fångats upp och förutsättningar finns för bättre arbetsmiljö i verksamheternas nya placeringar i förvaltningsorganisationen.

Förvaltningens struktur för statsbidragssök har granskats av kommunens revisorer och återkoppling är planerad i början av 2025.

Förvaltningen är engagerad i arbete för att nå målen i kommunens tillväxtstrategi och för att möta de behov som kommer utifrån de stora etableringar som väntas ske. Exempel på detta är engagemanget i tillsammansprogrammet, länsamverkan i vuxenutbildning och det förvaltningsövergripande arbete som sker med KSF och Skolförvaltning.

Förvaltningens medarbetare anställs i heltidskontrakt.

För att integrera språkinläring i samband med arbetsträning har pedagogers anställningar vid vuxenutbildningen flyttats till arbete och mottagning, och även ytterligare pedagoger har rekryterats till verksamhetsområdet. Detta som en del i den nya arbetsmodellen inom arbete och mottagning.

Campus Härnösand har sett verksamheten utvecklas under 2024 genom starter av nya utbildningar och samarbeten med andra utbildningsaktörer. Exempel här är vätgasutbildningen som utvecklats tillsammans med Lapplands lärcenter, och en utbildning i batterikompetens tillsammans med Novia Yrkeshögskola i Finland.

Uppdraget om att vidareutveckla Campus Härnösand har pågått flera år och medborgarundersökningen 2024 visade att härnösandsbornas bedömning av möjligheten att kunna bo kvar och samtidigt bedriva högre studier ökade med +12,4 procentenheter.

4.2 Övriga uppdrag som tilldelats nämnden

Under året har ett antal aktiviteter och utbildningar genomförts, så som: temadag om jämställdhet, workshop för ledningsgruppen, föreläsning för medarbetarna, utbildning i hedersrelaterat våld samt att kvinnojouren bjudits in till en APT. Under året så påbörjades arbete med en marknadsföringsplan med deltagande från näringslivet i syfte att attrahera fler kvinnliga sökande och studerande till yrkeshögskolans tekniska utbildningar. Implementeringen av planen är planerad till 2025.

Målets indikatorer visar på blandat utfall, där HME-resultatet för uppfattningen att kvinnor och män behandlas jämlikt har sjunkit från 89% (2020) till 77% (2024). Vidare arbete med detta kommer ta vid 2025. I den positiva vågskålen så har andel kvinnliga sökande till tekniska utbildningar ökat från 16% (2021) till 33% (2024).

Utifrån detta kan olika bedömningar göras. Aktiviteter och insatser som ges bedöms ha skett i eftersträvarvärd riktning, men vi ser problematisk utveckling relaterad till sjunkande uppfattning om att kvinnor och män behandlas jämlikt. Insatser som gjorts 2024 har varit av kunskapshöjande karaktär, och i ledningsgrupp och skyddskommitté planeras fortsatt främjande aktiviteter för jämlikhet och jämställdhet 2025.

5 Ekonomisk uppföljning

5.1 Utfall

Arbetslivsnämnden uppvisar ett underskott på 11,7 mnkr vid 2024 års slut, vilket skiljer sig från det prognostiserade resultatet vid delårsbokslutet som pekade på ett underskott på 3,8 mnkr. Underskottet motsvarar 7,7% av nämndens budget för 2024.

I november presenterades en ny prognos som pekade på ett underskott på 7,1 mnkr för helåret 2024. I decembermånad slutfördes förhandlingar om avgångsvederlag (0,9 mnkr) vilket enligt god redovisningsprincip bokförs vid beslutstillfället. Det ansöktes om ett avslut av ESF-projekt i december vilket genererar lägre intäkter i form av bidrag (0,7 mnkr). Arbetslivsnämnden beslutade även i december om att skriva av en kundfordran till Re:Store (1,9 mnkr).

År: 2024 Period: December Ansvar: 30 - Arbetslivsförvaltning Verksamhet: Verksamhetsstruktur

Nämndens utfall och årsprognos (mnkr)	Årsutfall 2024	Årsbudget 2024	Avvikelse utfall/budget 2024	Årsprognos augusti 2024	Årsutfall 2023
INTÄKTER	156.0	151.6	4.4	156.7	157.3
- tilldelade medel	73.3	73.3	0.0	73.3	71.1
- övriga intäkter	82.7	78.3	4.4	83.4	86.2
KOSTNADER	-167.7	-151.6	-16.1	-160.5	-163.2
- köp av huvudverksamhet	-4.3	-5.4	1.1	-2.8	-4.9
- personal	-119.9	-108.6	-11.2	-116.8	-117.8
- lokalhyra	-11.2	-11.7	0.5	-11.6	-11.0
- avskrivningar	-1.6	-1.1	-0.5	-1.4	-1.4
- övriga kostnader	-30.8	-24.9	-6.0	-27.9	-28.1
RESULTAT	-11.7	0.0	-11.7	-3.8	-6.0

De poster som främst avviker från budget vid årets slut är *övriga intäkter*, *köp av huvudverksamhet*, *personalkostnader* och *övriga kostnader*.

Arbetslivsnämndens intäkter består till 53,0% av *övriga intäkter* och resterande 47,0% av skattemedel. Posten *övriga intäkter* uppgår till 82,7 mnkr och är 4,4 mnkr högre än budgeterat per den sista december. Avvikelsen förklaras av högre försäljningsintäkter (4,5 mnkr) än budgeterat för året. Verksamhetsområdet Vuxenutbildningen och verksamhetsområdet Arbete och mottagning har 3,2 mnkr respektive 1,3 mnkr högre försäljningsintäkter än budgeterat för året. Budgetavvikelsen inom verksamhetsområdet Vuxenutbildningen förklaras av att Uppdragsutbildningen sålt fler utbildningar under året än budgeterat. Budgetavvikelsen inom verksamhetsområdet Arbete och mottagning förklaras till största del (1,0 mnkr) av att verksamheterna sålt maskiner, verktyg och andra objekt till följd av omorganisationen inom förvaltningen och minskad verksamhet.

Posten *köp av huvudverksamhet* uppgår till 4,3 mnkr och avviker med 1,1 mnkr från budget per den sista december. Budgetavvikelsen förklaras av att Komvuxs verksamhet har 0,9 mnkr lägre kostnader för köp av utbildning samt att verksamheten för Samordning och insatser har 0,2 mnkr lägre kostnader för köp av tolktjänster.

Personalkostnaderna uppgår till 119,9 mnkr och avviker med 11,2 mnkr från budgeterat och 3,0 mnkr från den prognostiserade kostnaden som beräknades vid delårsbokslutet. Avvikelsen förklaras främst

av att verksamhetsområdet Arbete och mottagning har 9,6 mnkr högre personalkostnader än budget, samt 3,0 mnkr högre personalkostnader än prognostiserat för 2024. Kostnaden för beredskapsanställda med lönestöd uppgår till 41,6 mnkr per den sista december och avviker från budget med 3,2 mnkr. Kostnaden för beredskapsanställda utan lönestöd uppgår till 3,1 mnkr per den sista december och var obudgeterad. För att kunna bedriva den tilltänkta arenaverksamheten har personal behövts anställas tillfälligt, vilket tillsammans med kostnader för beredskapsanställda förklarar budgetavvikelsen till största del. Avgångsvederlag (0,9 mnkr) påverkar också avvikelsen.

Arbetslivsnämnden och verksamhetsområdet Vuxenutbildningen har 0,1 respektive 0,6 mnkr lägre kostnader för personal än budgeterat för 2024, medan Förvaltningsledningen har 2,4 mnkr högre kostnader för personal än budgeterat för 2024. I nästa avsnitt kommer detta kommenteras ytterligare.

Posten *övriga kostnader* uppgår till 30,8 mnkr vid årets slut och avviker med 6,0 mnkr från budget. De kostnadslag som främst påverkar budgetavvikelsen är *fastighets- och entreprenadkostnader* (0,8 mnkr), *försäkringspremier och riskkostnader* (1,9 mnkr) samt *övriga främmande tjänster* (3,2 mnkr).

Inom verksamhetsområdet Arbete och mottagning har det krävts reparationer och underhåll av lokaler för att kunna bedriva den tilltänkta arenaverksamheten, varför deras *fastighets- och entreprenadkostnader* avviker med 0,7 mnkr från budget vid årets slut.

I december tog Arbetslivsnämnden beslutet att avskryva kundfordringar på 1,9 mnkr, vilka bokförs på kostnadslag *försäkringspremier och riskkostnader* och följaktligen förklarar budgetavvikelsen.

Kostnadslag *övriga främmande tjänster* uppgår till 13,1 mnkr per den sista december och avviker från budget med 3,2 mnkr. Budgetavvikelsen förklaras främst av att verksamhetsområdet Vuxenutbildningens kostnader för *övriga främmande tjänster* uppgår till 10,9 mnkr per den sista december, vilket är 4,0 mnkr högre än budgeterat för perioden. Vuxenutbildningens kostnader för *övriga främmande tjänster* består till största del av konsultkostnader (10,0 mnkr), varav en del (1,0 mnkr) förklaras av att det tillkommit uppstartskostnader för att starta upp nya utbildningar, vilket inte varit budgeterade för. Både Högskoleutbildningen och Uppdragsutbildningen anlitar konsulter för att bedriva sina utbildningar.

5.1.1 Utfall per verksamhetsområde

Utfall och prognos	Årsutfall	Årsprognos	Årsutfall
per verksamhetsområde		augusti	
(mnkr)	2024	2024	2023
Arbetslivsnämnd	0,1	0,1	0,1
Förvaltningsledning	0,9	1,9	-0,6
Arbete och mottagning	-9,1	-4,2	-1,1
Vuxenutbildning	-3,6	-1,7	-4,3
Resultat	-11,7	-3,8	-6,0

Vid årets slut uppvisar Nämndverksamheten och Förvaltningsledningen överskott på 0,1 mnkr respektive 0,9 mnkr, medan Arbete och mottagning och Vuxenutbildningen uppvisar underskott på 9,1 mnkr respektive 3,6 mnkr.

Nämndverksamhetens överskott (0,1 mnkr) förklaras av lägre kostnader för ledamöter än budgeterat för perioden.

Förvaltningsledningens överskott (0,9 mnkr) förklaras av 1,9 mnkr högre intäkter och 1,0 mnkr högre kostnader än budgeterat för 2024. Under året har tre ESF-projekt startat, *Alla behövs, Tryggad välfärd*

under samhällsomvandling och Sammanhållen modell för individen, vilka inte varit budgeterade för. Projekten har både genererat högre intäkter i form av bidrag (1,9 mnkr) men också högre kostnader för personal (0,8 mnkr) än budgeterat för året. Under decembermånad avslutades ett av projekten, *Alla behövs*, i förtid då det inte gick att bedriva som planerat. Avslutet påverkar resultatet med 0,7 mnkr lägre intäkter än planerat. Kostnader för personal utanför projekt överstiger budget med 1,7 mnkr per den sista december. Kostnader för personal utanför projekt avviker från budget med anledning av omorganisationen och rotation av personal. Omorganisationen av förvaltningen har inneburit att ledningsorganisationen behövs stärkas upp. Personal inom förvaltningen har arbetat i ESF-projekten, sedan har en rotation skett och personal inom andra förvaltningar i kommunen har arbetat i ESF-projekten. Dessa har belastat Arbetslivsförvaltningens resultat, medan budgetmedel för dessa personer återfinns inom den ordinarie förvaltningen. Förvaltningsledningens övriga kostnader är 1,5 mnkr lägre än budget, vilket mildrar Förvaltningsledningens underskott inom personalkostnaderna.

Verksamhetsområdet Arbeta och mottagnings underskott (9,1 mnkr) förklaras till största del av högre personalkostnader (9,6 mnkr) än budgeterat för 2024. Som tidigare nämnts har det tillfälligt behövts anställas personal för att bedriva den tilltänkta arenaverksamheten, vilket inte varit budgeterat för. Verksamhetsrådets årsprognos vid delårsbokslutet pekade på ett underskott på 4,2 mnkr, varav personalkostnaderna beräknades avvika med 7,3 mnkr från budget. Vid årets slut har personalkostnaderna ökat med ytterligare 3,0 mnkr i jämförelse med årsprognosen, vilket förklaras av att omorganisationen inom förvaltningen tagit längre tid än beräknat samt ett avgångsvederlag. Lönebidrag från Arbetsförmedlingen uppgår till 25,3 mnkr och överstiger budget med 1,6 mnkr för 2024, lönekostnaden för beredskapsanställningar uppgår till 41,6 mnkr och avviker med 3,2 mnkr från budget. Följaktligen blir nettokostnaden för beredskapsanställningar (lönekostnad med avdrag för lönebidrag) 1,6 mnkr högre än budgeterat för 2024. Årsprognosen för verksamheten var 1,4 mnkr högre nettokostnad för beredskapsanställda i jämförelse med budget. I december tog Arbetslivsnämnden beslut om att avskryva kundfordringar upp till 1,9 mnkr till Re:Store, detta påverkar följaktligen verksamhetsrådets resultatet negativt med motsvarande belopp.

Verksamhetsområdet Vuxenutbildningens underskott (3,6 mnkr) förklaras främst av lägre intäkter (0,5 mnkr) och högre övriga kostnader (4,6 mnkr). Högskoleutbildningen har 1,7 mnkr lägre intäkter i form av bidrag än budgeterat för perioden. Bidrag från Myndigheten för yrkeshögskolan har varit 1,1 mnkr lägre än budgeterat och statsbidrag för LärCentrum från skolverket beviljades inte för 2024, vilket påverkar resultatet negativt med 0,6 mnkr. Uppdragsutbildningen och Komvuxs intäkter är 1,3 mnkr respektive 0,1 mnkr högre än budgeterat för perioden. Uppdragsutbildningen har anordnat fler utbildningar än budgeterat vilket har genererat högre försäljningsintäkter än budgeterat. Komvuxs har lägre intäkter i form av bidrag för Yrkesvux, vilket förklaras av färre årsstudieplatser än beräknat för 2024.

Budgetavvikelsen på kostnadssidan förklaras främst av att kostnadsslag *övriga främmande tjänster, annonser, reklam och information och avskrivningskostnader* avviker med 4,0 mnkr, 0,5 mnkr respektive 0,3 mnkr.

Posten *övriga främmande tjänster* uppgår till 10,9 mnkr varav 10,0 mnkr består av konsultkostnader och förklaras av att Högskoleutbildningen och Uppdragsutbildningen har haft högre kostnader än budgeterat för konsulter, vilka anlitas för att bedriva utbildningar.

Posten *annonser, reklam och information* uppgår till 1,5 mnkr och avviker med 0,5 mnkr från budget. Högskoleutbildningen har satsat i högre utsträckning på marknadsföring av sina utbildningar. Detta för att nå ut till fler elever och intressenter till sina utbildningar.

Posten *avskrivningskostnader* uppgår till 0,5 mnkr och avviker från budget med 0,3 mnkr. Det har tillkommit investeringar under 2023 och 2024 vilka har genererat avskrivningskostnader som inte varit budgeterade för. Investeringarna som tillkom under 2023 var inte kända när budgeten för 2024 bearbetades.

5.2 Personalvolym

Personalkostnader per verksamhetsområde (mnkr)	Årsutfall	Årsbudget	Avvikelse	Årsprognos	Årsutfall
			utfall/budget	augusti	
	2024	2024	2024	2024	2023
Arbetslivsnämnd	-0,9	-1,0	0,1	-1,0	-0,9
Förvaltningsledning	-8,2	-5,7	-2,4	-7,2	-5,5
Arbete och mottagning	-78,0	-68,4	-9,6	-75,0	-76,9
Vuxenutbildning	-32,8	-33,5	0,6	-33,7	-34,5
Totalt	-119,9	-108,6	-11,2	-116,8	-117,8

Nämndens personalkostnader uppgår till 119,9 mnkr per den sista december, vilket är 11,2 mnkr högre än budgeterat för året. Förra året uppgick personalkostnaderna till 117,8 mnkr för samma period. Årsprognosen som gjordes vid delårsbokslutet uppgår till 116,8 mnkr, vilket är 3,1 mnkr lägre än utfallet per den sista december.

Nämndverksamhetens personalkostnader uppgår till 0,9 mnkr vid årets slut, vilket är detsamma som samma period föregående år, men 0,1 mnkr lägre än årsbudget och årsprognos för 2024.

Förvaltningsledningens personalkostnader uppgår till 8,2 mnkr, vilket är 2,4 mnkr högre än budgeterat och 1,0 mnkr högre än den prognos som gjordes vid delårsbokslutet. Personalkostnaderna är 2,6 mnkr högre i jämförelse med samma period föregående år. Som tidigare nämnts har ESF-projekten och omorganisationen av förvaltningen medfört högre personalkostnader för Förvaltningsledningen i förhållande till budget 2024.

Arbete och mottagnings personalkostnader uppgår till 78,0 mnkr, vilket är 9,6 mnkr högre än budgeterat för året och 3,0 mnkr högre än den prognos som gjordes vid delårsbokslutet. Budgetavvikelsen förklaras främst av att de tillfälligt behövt anställa personer för att kunna bedriva den tilltänkta verksamheten, bland annat arbetsledare. Kostnaden för beredskapsanställda avviker som tidigare nämnts med 3,2 mnkr från budget, vilket förklaras av att nämnden anställt ett högre antal beredskapsanställda för 2024. Nettokostnaden för en beredskapsanställning är också högre än budgeterat då ersättningen från Arbetsförmedlingen i form av lönebidrag procentuellt sett varit lägre i jämförelse med budget för året. Inför budgetår 2024 kommunicerades det att Arbetsförmedlingen ville förmedla personal med etableringstjänst, vilket skulle innebära en högre procentuell ersättning i jämförelse med övriga anställningsformer. Denna anställningsform blev sedan inte aktuell under 2024 och följaktligen blev den procentuella ersättningen från Arbetsförmedlingen lägre än budgeterat för året. Personalkostnaderna inom verksamhetsområdet är 1,1 mnkr högre i jämförelse med samma period föregående år. I slutet av 2024 har ett avgångsvederlag förhandlats fram, vilket påverkar verksamhetsområdets personalkostnader och avvikelsen från prognostiserat resultat vid årets slut.

Vuxenutbildningens personalkostnader uppgår till 32,8 mnkr, vilket är 0,6 mnkr lägre än budgeterat och 0,9 mnkr lägre än den prognos som gjordes vid delårsbokslutet. Personalkostnaderna är 1,7 mnkr lägre i jämförelse med samma period föregående år. Den positiva budgetavvikelsen förklaras delvis av att ledningsorganisationen har behövts stärkas upp i och med den pågående omorganisationen.

En ytterligare förklaring till varför personalkostnaderna avviker från budget är att personalomkostnadspålägget (PO) för 2024 uppgår till 47,18%, vilket inte var känt vid budgetarbetet och budgeterades istället att uppgå till 45,75%.

Antal årsarbetare per verksamhetsområde	Årsarbetare december	Årsarbetare december	Avvikelse
(faktisk sysselsättningsgrad omräknad till heltider)	2024	2023	2023/2024
Arbetslivsnämnd	0,00	0,00	0,00
Förvaltningsledning	11,00	5,75	5,25
Arbete och mottagning	108,07	177,01	-68,94
Vuxenutbildning	43,24	47,65	-4,41
Resultat	162,3	230,4	-68,1

I tabellen ovan visas antal årsarbetare i december per verksamhetsområde och år. Årsarbetare visar antalet anställda enligt överenskommen sysselsättningsgrad i anställningsavtalet. Summerar ihop sysselsättningsgrad till antal heltider.

Den största differensen mellan åren återfinns inom Arbete och mottagning. Av totalt 177,01 årsarbetare 2023 var 128,45 årsarbetare beredskapsanställda och av totalt 108,07 årsarbetare 2024 var 64,9 årsarbetare beredskapsanställda. Således har det skett en minskning av antalet årsarbetare med beredskapsanställning med 63,55. I början av 2024 var det 133,30 årsarbetare med beredskapsanställning, att jämföra med 61,75 årsarbetare i december. Tabellen synliggör även att Förvaltningsledningen ökat sin personal mellan åren, ökningen av personal beror på anställningar i projekt som till viss del finansieras av projektmedel.

Arbetade timmar per verksamhetsområde	Månadslön	Månadslön	Timlön	Timlön
	jan-nov	jan-nov	jan-nov	jan-nov
(exklusive frånvaro)	2024	2023	2024	2023
Arbetslivsnämnd	0,00	0,00	0,00	0,00
Förvaltningsledning	13 876,62	10 125,72	0,00	333,75
Arbete och mottagning	256 612,00	266 924,66	13 942,94	18 730,55
Vuxenutbildning	74 140,81	78 937,20	1 382,75	530,25
Resultat	344 629,4	355 987,6	15 325,7	19 594,6

I tabellen ovan visas antal arbetade timmar per verksamhetsområde. Observera att det ackumulerade utfallet som visas är per den sista november. Detta för att säkerställa god kvalitet i statistiken mot bakgrund av eventuell eftersläpning.

5.3 Investeringar

Utfall investeringsmedel	Årsutfall	Årsbudget	Avvikelse	Årsprognos
			utfall/budget	augusti
(mnkr)	2024	2024	2024	2024
Investeringsmedel	1,6	3,6	1,9	1,7
Totalt	1,6	3,6	1,9	1,7

Arbetslivsnämnden har förbrukat 1,6 mnkr av 2024 års investeringsbudget som uppgår till 3,6 mnkr. Investeringarna beräknades uppgå till 1,7 mnkr vid årsprognosen som gjordes i augusti. Investering av ny Ångpanna till Maskinhallen kommer att genomföras under 2025 istället för 2024, vilket är den främsta förklaringen till att utfallet avviker från budget vad det gäller nämndens investeringar.

Under året har nämnden investerat i framtagande av utbildningsprogram, lokalanpassningar inom både arbete och mottagning och vuxenutbildningen, Co2 anläggning i Maskinhallen samt utrustning till arena Tvätteriet och VR-studion.

6 Internkontroll

Kontrollmoment

Otillräcklig språkutveckling på arenorna

Arbetsmodeller för deltagarnas språkutveckling

Beskrivning:

Kontroll att det finns arbetsmodeller för deltagarnas språkutveckling som används på alla arenor. Arbetsmodellen ska vara dokumenterad, känd och likvärdig på alla arenor.

Resultat:

Kontroll av om det finns ändamålsenliga arbetsmodeller för deltagarnas språkutveckling på arenorna är gjord.

Kontrollen visar att det saknas arbetsmodeller för deltagarnas språkutveckling.

Förbättringsåtgärd: ESFprojekt är beviljade för implementering av en ny arbetsmodell som syftar till att fler insatser ska kunna ges på ett systematiskt sätt för individens utveckling. Språkutvecklande arbetssätt och insatser är en av många insatser som kommer att utvecklas inom ramen för detta. En omstrukturering av arenor från fokus på produktion till fokus på individens utveckling pågår för att möjliggöra tid för insatser.

Otillräcklig handledning från arbetsledare på arenorna

Rutiner och arbetsmodeller för utveckling och säkerhet på arenorna

Beskrivning:

Kontroll att rutiner och arbetsmodeller, som är gemensamma för alla arenor, finns och följs av arbetsledarna. Syftet med rutinerna och modellerna är att säkerställa att verksamheten på arenorna gynnar deltagarnas utveckling och säkerställer deltagarnas säkerhet. Rutiner och arbetsmodeller ska vara dokumenterade och kända av alla arbetsledare.

Resultat:

Kontroll av rutiner för utveckling och säkerhet på arenorna visar att det finns arbetsmodeller men rutiner för hur de ska utföras saknas.

Förbättringsåtgärd: En utbildningssatsning i arbetsmiljö och rutiner för arbetsledare är genomförd. En översyn av riktlinjer och rutiner är gjord och nya rutiner är under upprättande där det saknas. Arenor där bedömningen är att arbetsmiljön inte är säker har stängts.

Otillräckliga insatser för kompetensförsörjning

Aktivt samarbete med näringslivet

Beskrivning:

Kontroll att förvaltningen har aktivt samarbete med representanter från näringslivet och Näringslivskontoret, så att företagare vet vilka kompetenshöjande insatser förvaltningen kan erbjuda via Campus.

Resultat:

Kontroll av samarbetet med näringslivet visar att det finns rutiner och strukturer för fungerande samarbete inom vissa delar av förvaltningen, men de kan förbättras.

Förbättringsåtgärd: En förvaltningsövergripande arbetsgrupp är tillsatt för att skapa fungerande strukturer mellan alla verksamheter som behöver samarbeta för att näringslivets kompetensförsörjning ska kunna tillgodose på bästa sätt.

Obalans mellan arbets- och privatliv för medarbetare

HME: "Jag har ork kvar för att göra andra saker efter arbetsdagens slut"

Beskrivning:

Kontroll av utfallet på påståendet "Jag har ork kvar att göra andra saker efter arbetsdagens slut" i HME-enkäten.

Resultat:

HME resultat visar att förvaltningens medarbetare upplever att de i hög grad har ork att göra andra saker efter arbetsdagens slut, medan chefer har en sjunkande trend.

Förbättringsåtgärd: Samtal i förvaltningens ledningsgrupp om orsaker till att man upplever hög arbetsbelastning och svårt med återhämtning. Utifrån diskussioner har åtgärder vidtagits för att underlätta

chefernas arbetssituation i form av chefsstöd, samordnare, biträdande rektor, tf verksamhetschef för att stärka upp chefsorganisationen. Åtgärden kommer följas upp i HME enkät i november.

Förbättringsåtgärd

Färdiggrad

Systematiskt kvalitetsarbete

Implementering av ny arbetsmodell

Beskrivning:

ESF-projekt är beviljade för implementering av en ny arbetsmodell som syftar till att fler insatser ska kunna ges på ett systematiskt sätt för individens utveckling. Språkutvecklande arbetssätt och insatser är en av många insatser som kommer att utvecklas inom ramen för detta, exempelvis genom att utbilda språkombud. En omstrukturering av arenor från fokus på produktion till fokus på individens utveckling pågår för att möjliggöra tid för insatser.

Ledning och styrning

Översyn av rutiner och riktlinjer

Beskrivning:

Arbetsmiljöutbildning kommer att genomföras under 2025. En översyn av riktlinjer och rutiner är gjord och nya rutiner är under upprättande där det saknas. Den nya arbetsmodellen som arbetats fram i ESF-projektet Sammanhållen modell för individen kommer att ge större förutsättningar att handleda deltagarna. Arenor där bedömningen är att arbetsmiljön inte är säker har stängts.

Kompetensförsörjning

Skapa samarbetsstrukturer inom förvaltningen kring kompetensförsörjning

Beskrivning:

En förvaltningsövergripande arbetsgrupp är tillsatt för att skapa fungerande strukturer mellan alla verksamheter som behöver samarbeta för att näringslivets kompetensförsörjning ska kunna tillgodoses på bästa sätt.

Inom vuxenutbildningen pågår samverkan med övriga kommuner i länet kring planering och dimensionering av yrkesutbildning.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Underlätta chefernas arbetssituation

Beskrivning:

Samtal i förvaltningens ledningsgrupp om orsaker till att man upplever hög arbetsbelastning och svårt med återhämtning. Utifrån diskussioner har åtgärder vidtagits för att underlätta chefernas arbetssituation i form av chefsstöd, samordnare, biträdande rektor, tf verksamhetschef för att stärka upp chefsorganisationen. Cheferna upplever att de har en rimlig arbetsbelastning, bland annat tack vare ett betydligt bättre stöd från HR och lön än tidigare, vilket underlättar deras arbete.

Det systematiska arbetsmiljöarbetet följer kontinuerligt upp alla medarbetares arbetssituation.

De åtgärder som har genomförts och initierats under året bedöms möta de identifierade riskerna på ett tillfredsställande sätt.

7 Uppföljning av privata utförare

Nämnden har avtal med fem externa utförare, tre inom teoretisk utbildning och två inom yrkesutbildning:

Yrkesutbildningar via Trainor (el) och Yrkesakademin (gods-och buss), gymnasiala kurser via NTI-skolan och grundläggande kurser via Hermods för att komplettera vårt eget utbud av utbildning. Sfi är upphandlat via Arenautbildning, även detta som ett komplement.

Innevarande avtalsperiod startade i augusti 2023 och löper på 2+1+1 år.

Uppföljningar med nuvarande utförare sker vid behov, och utförarna lämnar en årlig kvalitetsrapport som följs av ett samtal om kvaliteten.

I huvudsak bedrevs utförarnas verksamhet enligt gällande avtal och mål under 2024. Yrkesakademin kunde dock inte leverera två av de inplanerade utbildningsstarterna under året. Upphandlingsenheten har en pågående dialog med aktören för att hitta en lösning, och utföraren kommer under 2025 att vidta åtgärder för att kunna genomföra utbildningsstarter.

En tydlig implementerings- och uppföljningsplan finns och följs.

8 Bilaga 1, Indikatorer

Plats för alla

Indikator	Kön	Senaste utfall	Resultat 2023	Resultat 2022	Resultat 2021	Resultat 2020	Trend
Vi bidrar till att alla, såväl kvinnor som män, får förutsättningar för självförsörjning och/eller meningsfull tillvaro							
Andel deltagare som efter avslutad arbetsmarknadsåtgärd går vidare till studier eller arbete	♂	26.1%	31.5%	30.9%	32.8%		↘
Andel deltagare som efter avslutad arbetsmarknadsåtgärd går vidare till studier eller arbete	♀	22.4%					–
Andel deltagare som efter avslutad arbetsmarknadsåtgärd går vidare till studier eller arbete	♂	30.2%					–
Antal personer som genomgått validering.		9	40	0			↘
Andel elever som kombinerar sfi med annan utbildning	♂	6%	6%	10%	7%	4%	↘
Andel elever som kombinerar sfi med annan utbildning	♀	10%		10%	8%	5%	–
Andel elever som kombinerar sfi med annan utbildning	♂	11%		11%	7%	3%	–
Andel studerande som får arbete (YH)	♂	89%	91%	88%	70%		→
Andel kursdeltagare som slutför sina kurser med godkänt betyg på komvux	♂	59.4%	58.2%	58.8%	66.0%	70.2%	→
Andel kursdeltagare som slutför sina kurser med godkänt betyg på komvux	♀	61.8%	61.2%	63.5%	70.9%	71.4%	–
Andel kursdeltagare som slutför sina kurser med godkänt betyg på komvux	♂	55.5%	53.2%	50.3%	58.6%	68.6%	–

Plats för tillväxt

Indikator	Kön	Senaste utfall	Resultat 2023	Resultat 2022	Resultat 2021	Resultat 2020	Trend
Vi har innovativa arbetsmarknadsåtgärder och studiemetoder som bidrar till kompetensförsörjning för såväl kvinnor som män							
Antal utbildningar i samarbete på Campus		12					-

Modig miljökommun

Indikator	Kön	Senaste utfall	Resultat 2023	Resultat 2022	Resultat 2021	Resultat 2020	Trend
Vi skapar och främjar kunskap och engagemang för hållbarhet och minskad miljöpåverkan i samhället och arbetslivet							
Antal föreläsningar om miljö och hållbarhet		9					→

Likvärdig utbildning

Indikator	Kön	Senaste utfall	Resultat 2023	Resultat 2022	Resultat 2021	Resultat 2020	Trend
Alla elever, såväl kvinnor som män, får det stöd de behöver och ges likvärdiga förutsättningar för att nå så långt som möjligt i sitt lärande och sin utveckling.							
Andel deltagare inom KAA som tar del av insatser hos ALF	♀	100%					-
Andel deltagare inom KAA som tar del av insatser hos ALF	♀	100%					-
Andel deltagare inom KAA som tar del av insatser hos ALF	♂						-
Andel godkända betyg i En,	♀	31.5%	28.0%				↗

Ma och Sva på gymnasial nivå							
Andel godkända betyg i En, Ma och Sva på gymnasial nivå	♀	29.2%	27.2%				↗
Andel godkända betyg i En, Ma och Sva på gymnasial nivå	♂	36.0%	29.2%				↗
Andelen studerande som slutför YH-utbildning med examen	♀♂	58%	66%	85%	67%		↘
Andelen studerande som slutför YH-utbildning med examen	♀	60%	56%				↗
Andelen studerande som slutför YH-utbildning med examen	♂	57%	68%				↘

Jämställd och jämlik välfärd

Indikator	Kön	Senaste utfall	Resultat 2023	Resultat 2022	Resultat 2021	Resultat 2020	Trend
Alla insatser ges på jämställda och jämlika villkor utifrån individuella förutsättningar och skillnader							
HME - "Kvinnor och män behandlas jämlikt på min arbetsplats"	♀♂	77	79	84	89		↘

Andel kvinnor bland deltagare i praktik		52%					-
Andel kvinnliga sökande på tekniska utbildningar.		33%	25%	16%	20%		↗

Attraktiv arbetsgivare

Indikator	Kön	Senaste utfall	Resultat 2023	Resultat 2022	Resultat 2021	Resultat 2020	Trend
Medarbetare, kvinnor som män, har ett hållbart och utvecklande arbetsliv med en välfungerande fysisk, organisatorisk och social arbetsmiljö, och god kompetens för sitt uppdrag.							
HME - "Jag har tillräckligt med kunskap för att kunna utföra mina arbetsinsatser"	♂	85	86	86	87		↘
HME - "Jag lär nytt och utvecklas i mitt dagliga arbete"	♂	74	75	76	81	75	↘
HME - "Min chef hanterar konflikter på ett bra sätt"	♂	55	57	71	71		↘
HME - "Vi kan öppet diskutera svårigheter på min arbetsplats"	♂	67	63	77	79		↘
Kommunens frisktal för kvinnor och män		64.4%	58.5%	61.6%			↗
Kommunens frisktal för kvinnor och män	♀	65.6%	58.7%	55.2%			↗
Kommunens frisktal för kvinnor och män	♂	64.4%	58.1%	75.0%			↘

Överförmyndarnämnden Härnösand-Kramfors

§ 100

Dnr 2024-000100 1.1.3.1

Verksamhetsplan inkl. internkontroll 2025

Överförmyndarnämnden Härnösand-Kramfors beslut

Överförmyndarnämnden Härnösand-Kramfors beslutar
att anta verksamhetsplan med tillhörande internkontrollplan, samt
att skicka beslutet till kommunfullmäktige i både Härnösands kommun och
Kramfors kommun för kännedom

Bakgrund

Överförmyndarnämndens verksamhetsplan 2025 innehåller mål och strategiska åtgärder för året.

Verksamhetsplanen innehåller även en beskrivning av budget och internkontrollplan.

Beslutsunderlag

Överförmyndarenhetens tjänsteskrivelse 2024-12-16

Bilaga 1 Verksamhetsplan 2025

Härnösands
kommun

Överförmyndarnämnd Verksamhetsplan 2025

2025-01-01

Verksamhetsplan 2025

Status: Klar Rapportperiod: 2025-01-01 Organisation: Överförmyndarnämnd

Innehållsförteckning

Verksamhetsplan 2025	1
1 Uppdrag och ansvarsområden	2
1.1 Utgångspunkter	2
2 Viktiga händelser	4
3 Planerad verksamhet	5
3.1 Uppdrag som tilldelats i årsplan	5
3.2 Målstyrning	5
3.3 Planerad verksamhet inom ramen för social hållbarhet	6
4 Ekonomiskt sammandrag	7
4.1 Nämndens budget	7
4.1.1 Budget per verksamhetsområde.....	8
5 Internkontroll	9

1 Uppdrag och ansvarsområden

Överförmyndaren är en kommunal tillsyn- och förvaltningsmyndighet med uppgift att utöva tillsyn över legala och förordnade förmyndare, gode män och förvaltares uppdrag enligt regler främst i föräldrabalken, förmynderskapsförordningen, förvaltningslagen och lag om god man för ensamkommande barn.

Överförmyndarens verksamhet och tillsynsfunktion utgörs i huvudsak av:

- Utredda ställföreträdarskap
- Rekrytera ställföreträdare
- Förordna och entlediga gode män och förvaltare
- Lämna beslut om ställföreträdarens rättshandlingar för enskilda
- Granska förordnade ställföreträdarens verksamhet i övrigt

Överförmyndarens verksamhet i Härnösand och Kramfors kommuner ska i alla lägen kännetecknas av kompetens och rättstrygghet.

Organisation

I 19 kap. 1 § föräldrabalken (FB) fastställs att en överförmyndare ska väljas för varje kommun. En kommun kan besluta att det i stället för överförmyndaren ska finnas en överförmyndarnämnd. De regelverk som omfattar överförmyndaren ska tillämpas även på en sådan nämnd. I 9 kap Kommunallagen (2017:725) framgår att en kommun får bilda en gemensam nämnd med en annan kommun. En gemensam nämnd tillsätts i någon av de samverkande kommunerna och ingår då i denna kommuns organisation

I Härnösands och Kramfors kommun finns beslut om gemensam överförmyndarnämnd med ersättare. Överförmyndarnämnden väljs av kommunfullmäktige för en mandatperiod om fyra år från och med den 1 januari året efter då val, i hela riket, av kommunfullmäktige ägt rum.

Överförmyndarens organisation

I 19 kap. 14 § FB framgår att överförmyndarnämnden får uppdra en kommunal tjänsteman, med den kompetens som behövs, att avgöra ärenden på överförmyndarnämndens vägnar. Härnösand och Kramfors kommun har sedan 1 januari 2022 gemensam förvaltning där Härnösands kommun utgör värdkommun, och Kramfors kommun samverkanskommun. Förvaltningen utgör den av överförmyndarnämnden delegerade verksamheten och dess tjänstemän är överförmyndarnämndens verkställande organ. Sedan 1 januari 2023 har Härnösand och Kramfors kommun en gemensam överförmyndarnämnd.

Under 2023 uppgår överförmyndarenhetens personalstyrka till sju tjänstemän inklusive enhetschef.

1.1 Utgångspunkter

Kommunens årsplan med budget antas av fullmäktige. Genom beslutet om årsplanen fördelar fullmäktige uppdrag och medel (budget) i organisationen. En övergripande omvärldsanalys och politiskt prioriterade områden ligger till grund för Årsplanen.

Verksamhetsplanen är en beskrivning av de aktiviteter som planeras att genomföras med syfte att nå de uppdrag som tilldelats genom årsplanen. Verksamhetsplanen anger mål och hur den budget som tilldelats ska fördelas inom den egna organisationen.

Verksamhetsplanen följs upp i fyramånadersrapport (enbart ekonomisk uppföljning), delårsrapport och verksamhetsberättelse.

2 Viktiga händelser

Från och med 2025 kommer en viktig förändring att genomföras i den organisatoriska strukturen för överförmyndarnämnden och överförmyndarenheten. Överförmyndarnämnden kommer fortsatt att vara direkt underställd kommunfullmäktige, men en förändring sker i ansvars- och budgetfördelningen. Överförmyndarenheten, som tidigare organisatoriskt tillhört en annan förvaltning och därmed rapporterat till en annan nämnd, kommer att få en tydligare koppling till överförmyndarnämnden.

Denna förändring innebär bland annat att överförmyndarenhetens budget införs under överförmyndarnämnden och kommer således att ligga under överförmyndarnämndens ansvarsområde vilket skapar förutsättningar för en mer samlad styrning och uppföljning av verksamheten. Genom att budgeten samlas under nämnden får överförmyndarnämnden en bättre överblick och insyn och kan på ett effektivare sätt möta verksamhetens behov och lagstiftningens krav.

Den nya organiseringen förväntas skapa förutsättningar för en mer sammanhållen och effektiv verksamhet genom att minska administrativa gränssnitt och dubbla rapporteringsvägar. Dessutom stärks förutsättningarna för ett närmare samarbete mellan nämnden och enheten, vilket bidrar till en rättssäker och ändamålsenlig hantering av överförmyndarfrågorna i kommunen.

Genom denna förändring säkerställer kommunen att verksamheten är anpassad till de krav och förväntningar som ställs på en modern och effektiv överförmyndarnämnd och stärker därmed sitt arbete för att möta invånarnas behov på ett långsiktigt och hållbart sätt.

3 Planerad verksamhet

3.1 Uppdrag som tilldelats i årsplan

- **Uppdrag till samtliga nämnder och styrelser att tillsammans stärka arbetet med att erbjuda företagen högklassig företagservice och ytterligare förbättra företagsklimatet i Härnösands kommun.** Överförmyndarens huvudsakliga kontaktyta omfattar företag såsom mäklare, banker, privata vårdgivare och övriga leverantörer. Överförmyndaren ska bemöta externa aktörer med god ton och arbeta för god samverkan, dock med hänsyn till vår tillsynsroll.
- **Uppdrag till samtliga nämnder att tillsammans säkerställa de statsbidrag och övriga intäkter kommunen har rätt till.** Överförmyndaren ska säkerställa att eventuell ersättning från Migrationsverket tillfaller överförmyndaren enligt regelverk. Vidare, om överförmyndaren driver projekt där möjlighet till statsbidrag finnes, så ska överförmyndaren säkerställa att vi ansöker om sådant statsbidrag.
- **Uppdrag till den kommunala organisationen att tillsammans med andra aktörer stärka arbetet med suicidprevention och tillhandahålla samordnade insatser för individer som befinner sig i suicidal kris.** I mån av möjlighet anordnar vi utbildning eller föreläsning i suicidprevention för överförmyndaren, enheten såväl som för politiker. Om så är möjligt kan sådan utbildning även anordnas för ställföreträdare för att stärka dem i deras roll i uppdraget.
- **Uppdrag till den kommunala organisationen att i samverkan med andra aktörer skapa förutsättningar för ett strukturerat samarbete i syfte att identifiera och stödja barn och unga i riskzonen för att hamna i kriminalitet.** Vid behov kan överförmyndaren arrangera utbildning för gode män för ensamkommande barn samt särskilt förordnade vårdnadshavare.

3.2 Målstyrning

Beskrivning av målprogram 2024-2027

Härnösands kommuns vision, Ett starkt och hållbart Härnösand med plats för alla, har sin grund i Agenda 2030. Sex lokala inriktningar konkretiserar visionen och definierar ett önskvärt framtida tillstånd som organisationen ska bidra till.

De lokala inriktningarna leder organisationen i planering och beslutsfattande. Nämnden har omsatt innehållet i inriktningarna till mål för den egna verksamheten samt nyckelaktiviteter som kommer att genomföras för att nå målen. Nämnden har beslutat om indikatorer som beskriver utvecklingen inom valda delar av arbetet.

Med målprogrammet som ramverk för styrning och planering skapar nämnden, tillsammans med övriga delar av kommunorganisationen och de helägda bolagen, en socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar välfärd.

Plats för alla

**Medborgaren ska på ett effektivt och rättssäkert sätt komma i kontakt med överförmyndaren **

Nyckelaktivitet

Vi skapar goda förutsättningar för digital såväl som analog tillgänglighet för att bli mer effektiva och ändamålsenliga i våra processer

Indikator

Nya eller utvecklade insatser som erbjuds för att underlätta för den enskilde att ansöka om överförmyndarens insatser

Likvärdig utbildning

Alla ska känna sig trygga i uppdraget som ställföreträdare

Nyckelaktivitet

Skapa och genomföra aktiviteter för en ökad kunskapsnivå hos ställföreträdare

Indikator

Andel ställföreträdare som upplever att de har fått en god och tillräcklig utbildning

Kön

Andel ställföreträdare som upplever att de har fått en god och tillräcklig utbildning

Andel ställföreträdare som upplever att de har fått en god och tillräcklig utbildning

3.3 Planerad verksamhet inom ramen för social hållbarhet

För överförmyndarnämnden är det viktigt att upprätthålla och ständigt beakta social hållbarhet genom att arbeta för jämställdhet och jämlikhet. Under det kommande året planerar nämnden att ytterligare utveckla och säkerställa sina processer för fortsatt hög rättssäkerhet i beslut för att inga grupper ska missgynnas. Genom ett rättssäkert och likvärdigt bemötande arbetar vi aktivt för att våra ställföreträdare och huvudmän, oavsett bakgrund eller individuella förutsättningar, jämlik behandling och likabehandling inför lagen.

Ett särskilt fokus kommer att läggas på att följa upp tillämpning av de riktlinjer som reglerar Överförmyndarens verksamhet i syfte att stärka likvärdigheten i beslut och uppdrag. Genom kontinuerlig utbildning av gode män och förvaltare säkerställer vi att de har den kunskap och förståelse som krävs för att möta behov hos individer från olika grupper i samhället, inklusive särskilt utsatta grupper.

Sammanfattningsvis ska överförmyndarens verksamhet fortsätta att bidra till Härnösands kommuns vision om ett hållbart samhälle där invånarna får de bästa förutsättningarna att leva ett gott liv idag och i framtiden.

4 Ekonomiskt sammandrag

4.1 Nämndens budget

Nämndens budget per konto (tkr)	Utfall 2023	Budget 2024	Årsprognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Intäkter	369	380	380	9 807	10 052	10 373
- skattemedel	369	380	380	5 908	6 056	6 249
- övriga intäkter	0	0	0	3 899	3 996	4 124
Kostnader	-300	-380	-333	-9 807	-10 052	-10 374
- köp av huvudverksamhet	0	0	0	0	0	0
- personal	-269	-310	-306	-8 759	-8 978	-9 265
- lokalhyra	0	0	0	-530	-543	-560
- avskrivningar	0	0	0	-34	-35	-36
- övriga kostnader	-31	-70	-27	-484	-497	-512
Resultat	69	0	47	0	0	0

Överförmyndarnämnden tillsammans med överförmyndarenheten har till budgetåret 2025 totalt tilldelats 5 908 tkr i skattemedel från kommunfullmäktige.

Den stora förändringen i jämförelse med 2024 års tilldelning beror på att från och med budgetår 2025 ingår överförmyndarenheten i överförmyndarnämndens ansvarsområde, vilket påverkar skattemedelstillsdelningen. Både intäkt- och kostnadssidan ökar, vilket i huvudsak beror på överförmyndarenhetens flytt från kommunstyrelsen till överförmyndarnämnden.

Härnösands kommun och Kramfors kommun utgör sedan 1 januari 2023 en gemensam överförmyndarnämnd där Härnösands kommun är värdkommun för nämnden. Det innebär att Härnösands kommun genererar en intäkt från Kramfors kommun utifrån fördelningsnyckeln i samverkansavtalet.

För verksamhetsår 2025 är kostnaderna totalt sett 8 759 tkr. Förutom tillkomna kostnader under överförmyndarnämnden på grund av överförmyndarenhetens flytt är den stora skillnaden mellan åren att personalkostnader ökar, lokalhyror har indexerats samt att arvodeskostnader har räknats upp utifrån 2025 års prisbasbelopp.

I budget 2025 förväntas löneökningar uppgå till 3,5 procent för perioden april- december samt att personalomkostnader beräknas till 41,39 procent. Kostnaderna för lokalhyror har räknats upp enligt underlag/bedömningar från lokalförsörjningsenheten. Där den stora posten för lokaler avser överförmyndarenhetens våning i stadshuset.

Avskrivningskostnaderna om 34 tkr avser införandet av verksamhetssystemet E-Wärna som används av överförmyndarenheten.

Inom posten för "övriga kostnader" minskar kostnaderna inom förbrukning, kontorsmaterial, trycksaker, kompetensutveckling, transporter och resor något. Samtidigt som kostnaderna för leasingdatorer, system och licenser ökar något då dessa indexerats i jämförelse med 2024.

4.1.1 Budget per verksamhetsområde

Budget per verksamhetsområde (tkr)	Verksamhetens intäkter 2025	Skattemedel 2025	Verksamhetens kostnader 2025	Verksamhetens kostnader 2024
Överförmyndarnämnd	0	417	-417	-380
Överförmyndarenhet	3 899	5 491	-9 390	0
Totalt	3 899	5 908	-9 807	-380

För budgetåret 2025 har överförmyndarnämnden tillsammans med överförmyndarenheten kostnader på 9 807 tkr.

Överförmyndarnämnden som är en gemensam nämnd för Härnösand och Kramfors kommun har en kostnadsbudget om totalt 417 tkr, vilket är en ökning om 37 tkr i jämförelse med 2024. Kostnadsökningen beror i huvudsak på att arvodeskostnaderna har räknats upp utifrån att prisbasbeloppet ökar 2025.

Överförmyndarenhetens kostnadsbudget är totalt 9 390 tkr, vilket är en ökning om 585 tkr. Under 2024 ingick överförmyndarenheten i kommunstyrelsens budget, således låg inte den kostnadsbudgeten då under överförmyndarnämnden då. Kostnadsökningen härleds främst till ökade personal- och arvodeskostnader. Vakanta tjänster under delar av året 2024 under enheten som nu tillsatts är bidragande till ökningen mellan åren. Utöver det förväntas löneökningar uppgå till 3,5 procent för perioden april- december, vilket också återfinns i budget 2025.

Arvodeskostnaderna har uppräknats i enlighet med 2025 års prisbasbelopp för både ställföreträdare Härnösand och ställföreträdare Kramfors. För arvodeskostnaderna betalar respektive kommun 100 procent vardera för sina ställföreträdare, vilket innebär att Härnösands kommun även tillhandahåller en intäkt från Kramfors kommun motsvarande den kostnad som Härnösand har för ställföreträdare Kramfors.

Härnösands kommun fakturerar även Kramfors kommun i enlighet med fördelningsnyckeln i samverkansavtalet mellan kommunerna för övrig verksamhet. Vilket genererar ytterligare en intäkt för Härnösands kommun som täcker delar av kostnaderna, fördelningsnyckeln är just nu att Kramfors kommun står för 42 procent och Härnösands kommun 58 procent av kostnaderna.

5 Internkontroll

Risk	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
Risk för spridning av personuppgifter i samband med utveckling av digital kommunikation		2	4
Risk att vi vid granskning ej tillämpar riktlinjer på ett enhetligt sätt		3	3

Kontrollmoment

Risk för spridning av personuppgifter i samband med utveckling av digital kommunikation

Stickprovskontroll

Risk att vi vid granskning ej tillämpar riktlinjer på ett enhetligt sätt

Kvalitetsgranskning av beslut

Socialnämnden

§ 135

Dnr 2024-000210 1.1.4.2

Verksamhetsplan 2025

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att fastställa socialnämndens verksamhetsplan med tillhörande internkontrollplan för 2025, samt

att överlämna socialnämndens verksamhetsplan med tillhörande internkontrollplan för 2025 till kommunfullmäktige för kännedom.

Yrkanden

Margareta Tjärnlund (M) yrkar avslag på verksamhetsplanen.

Alexandra Viberg (M) yrkar bifall till Margareta Tjärnlunds (M) förslag.

Propositionsordning

Ordförande finner att det föreligger två förslag till beslut, förvaltningens förslag och Margareta Tjärnlunds (M) avslagsyrkande.

Ordförande frågar om Socialnämnden avser att besluta enligt förvaltningens förslag.

Ordförande frågar om Socialnämnden avser att besluta enligt avslagsyrkandet.

Ordförande finner att Socialnämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservation

Margareta Tjärnlund (M), Alexandra Viberg (M) och Maria Norberg (C) reserverar sig mot beslutet och lämnar in följande skriftliga reservation:

Vi anser att verksamhetsplanen i stora drag är bra samt att internkontroll och målarbetet har nämnden i sin helhet arbetat fram. Det finns dock beslut beskrivna i verksamhetsplanen som nämnden i sin helhet inte varit delaktiga i.

Bakgrund

Verksamhetsplanen 2025 är en sammanfattning av verksamheten utifrån politiska mål i form av budgetprioriteringar och strategisk planering.

Socialnämnden

§ 135, forts.

Förslaget till verksamhetsplan 2025 bygger på beslutade mål, nyckelaktiviteter, indikatorer och fördelade medel i budget 2025.

Genom workshop vid två tillfällen har nämnden tagit fram följande förslag till mål och nyckelaktiviteter för 2025:

Inriktning En plats för alla:

Våra invånare, kvinnor och män, flickor och pojkar, ska känna sig trygga och inkluderade i samhället.

Inriktning Plats för tillväxt:

Vi är väl kända för god och tillgänglig verksamhet och service för såväl kvinnor som män, flickor och pojkar.

Inriktning Modig miljökommun:

Vi bidrar till minskad miljöpåverkan och arbetar mer hållbart i allt vi gör.

Inriktning Likvärdig utbildning:

Vi bidrar till att fler personer, kvinnor och män, flickor och pojkar, kan ta del av mer anpassade utbildningar.

Inriktning Jämställd och jämlik välfärd:

I Härnösand har kvinnor och män, flickor och pojkar, samma makt att forma samhället och sina egna liv.

Inriktning Attraktiv arbetsgivare:

Medarbetare, såväl kvinnor som män, har ett hållbart arbetsliv med en välfungerande fysisk, organisatorisk och social arbetsmiljö, och god kompetens för sitt uppdrag.

Nämndens nyckelaktiviteter 2025

Fler ges *rätt stöd i rätt tid.

* Rätt = evidensbaserat och rättssäkert stöd med hög grad av medansvar och en skälig levnadsnivå.

Verksamheterna tillhandahåller *rätt förebyggande stöd.

* Rätt = evidensbaserat och rättssäkert stöd med hög grad av medansvar och en skälig levnadsnivå.

Våra framgångar kommuniceras mer proaktivt.

Härnösand ska vara en plats där vi vill leva livet ut, en mer trygg kommun

Ökad kunskap om miljöfrågor.

Införande av åtgärder i verksamheten för minskad miljöpåverkan.

Vi bidrar aktivt när utbildningar tas fram och utvecklas.

Vi bidrar till att fler barn, såväl flickor som pojkar, klarar sin skolgång.

Alla insatser ges på jämställda och jämlika villkor utifrån individuella förutsättningar och skillnader.

Ökad kunskap om jämställdhet, jämlikhet och diskriminering.

Socialnämnden

§ 135, forts.

Ett mer tillitsbaserat och närvarande ledarskap.
Förbättrad struktur i verksamheten.
Rätt kompetens för uppdraget.
En mer sund och utvecklande arbetsmiljö.

Budget 2025

Enligt kommunstyrelsens budgetdirektiv föreslår förvaltningen en budget i balans.

Nämndens skatteram för budgetåret 2025 är 804,5 mnkr. Det är en ökning med 86,8 mnkr jämfört med föregående budgetår, men ska ställas mot en prognos för 2024 om – 65,2 mnkr utifrån höga personalkostnader samt betydligt lägre intäkter i form av statsbidrag, närmare bestämt 48,1 mnkr lägre än 2024.

Personalkostnaderna ökar med 31,7 mnkr åren emellan. BEA-ansättningarna från ALF till SÄBO bidrar med 11,1 mnkr till kostnadsökningen. Arvoden familjehem står för 7,2 mnkr. Funktionsstöds personalbudget ökar med 8,4 mnkr. Vakanta tjänster inom ledning har tillsats. Vikariekostnader har under många år varit för lågt budgeterade och för 2025 har alla verksamheter fått en mer rimlig budget för vikariekostnader.

Lokalkostnaderna budgeteras öka med 6,2 mnkr i jämförelse med föregående årsbudget.

Budgeten för ekonomiskt bistånd är höjd med 2,5 mnkr.

Investeringsramen för 2025 är 5,8 mnkr.

Samarbetet med Utfallsfonden för 2025 budgeteras medföra ökade kostnader om ca 10 mnkr. Eftersom medlen från Utfallsfonden redovisningstekniskt hanteras som ett lån istället för ett bidrag så ger medlen från Utfallsfonden ingen intäkt i resultaträkningen utan de 10 mnkr i ökade kostnader hanteras istället inom skattemedelstildelningen.

För 2025 ser nämnden flertalet större kostnadsökningar, främst inom kostnader för arbetskraft. Täta uppföljningar samt i förekommande fall organisationsförändringar kommer att behövas för att nämnden ska klara utmaningen att hålla sin budget.

Socialt perspektiv

Nämndens målprogram, dvs nämndens mål, nyckelaktiviteter samt indikatorer för att mäta resultatet av nyckelaktiviteterna, är ett av de viktigaste besluten nämnden tar för hur de som är i behov av stöd och hjälp från nämnden kan få sådan hjälp och hur den upplevs.

Socialnämnden

§ 135, forts.

Beslutet om målprogram för 2025 har påverkan på barnperspektivet, men också för personer i alla åldrar.

Ekologiskt perspektiv

Målprogrammet har påverkan på det ekologiska perspektivet såtillvida att nämnden ska arbeta mer hållbart i allt de gör.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Målprogrammet påverkar både det ekonomiska och juridiska perspektivet. Ekonomiskt så skall målprogrammet utformas så att det kan utföras inom tilldelad ekonomiska ram och alla beslut inom nämndens ansvarsområden skall ha sin grund i de olika lagstiftningar som nämnder har att följa.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningen, tjänsteskrivelse 2024-12-12.

Socialförvaltningen, Verksamhetsplan 2025.

_____

Härnösands
kommun

Socialnämnd

Verksamhetsplan 2025

2025-01-01

Verksamhetsplan 2025

Status: Påbörjad Rapportperiod: 2025-01-01 Organisation: Socialnämnd

Innehållsförteckning

Verksamhetsplan 2025	1
1 Uppdrag och ansvarsområden.....	2
1.1 Utgångspunkter.....	2
2 Viktiga händelser.....	3
3 Planerad verksamhet	7
3.1 Uppdrag som tilldelats i årsplan	7
3.2 Målstyrning	8
3.3 Planerad verksamhet inom ramen för social hållbarhet	10
3.4 Vidare planerad verksamhet	12
4 Planerad verksamhet för kommande år.....	15
5 Ekonomiskt sammandrag.....	16
5.1 Nämndens budget	16
5.1.1 Budget per verksamhetsområde.....	17
5.1.2 Personalbudget	19
5.2 Investeringsbudget	20
6 Internkontroll	22

1 Uppdrag och ansvarsområden

Socialnämndens övergripande uppgift är att nämnden inom sitt område ska se till att verksamheten bedrivs enligt det mål och riktlinjer som fullmäktige beslutat samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Verksamheterna inom socialnämndens område är i huvudsak lagstyrda. Det finns insatser som inte styrs av lag men har en god inverkan både kvalitativt och ekonomiskt på lagstyrd verksamhet.

Med socialtjänst avses i första hand den verksamhet som regleras genom socialtjänstlagen (SoL), lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), samt personlig assistans som utförs med assistansersättning enligt socialförsäkringsbalken. Socialtjänst avser även handläggning av ärenden som rör adoptioner, faderskap, vårdnad, boende och umgänge enligt föräldrabalken.

Med kommunal hälso- och sjukvård menas sjukvård som genom kommunens åtagande ges i vårdtagarens bostad eller på boende där vårdtagaren vistas. Kommunerna ansvarar enligt Hälso- och sjukvårdslagen för Hälso- och sjukvård (förutom läkarinsatser) i särskilt boende och dagverksamheter samt även för hemsjukvård i ordinärt boende.

Socialförvaltningen har sju verksamhetsområden, Individ och familjeomsorg, Hemtjänst, Särskilt boende, Hälso- och sjukvård, Funktionsstöd, Stöd och förebyggande insatser samt Internt stöd. I förvaltningen finns även en medicinskt ansvarig sjuksköterska med ansvar för kvalitet inom Hälso- och sjukvårdsområdet. Inkluderat i några av dessa verksamheter finns bl.a. finns myndighetsutövning, olika stöd- och utvecklingsfunktioner samt administration och nämndsekretariat.

1.1 Utgångspunkter

Kommunens årsplan med budget antas av fullmäktige. Genom beslutet om årsplanen fördelar fullmäktige uppdrag och medel (budget) i organisationen. En övergripande omvärldsanalys och politiskt prioriterade områden ligger till grund för Årsplanen.

Verksamhetsplanen är en beskrivning av de aktiviteter som planeras att genomföras med syfte att nå de uppdrag som tilldelats genom årsplanen. Verksamhetsplanen anger mål och hur den budget som tilldelats ska fördelas inom den egna organisationen.

Verksamhetsplanen följs upp i fyramånadersrapport (enbart ekonomisk uppföljning), delårsrapport och verksamhetsberättelse.

2 Viktiga händelser

Sverige står inför en omfattande välfärdsomställning kommande år. Detta kommer att avspeglas i socialnämndens verksamhet. Under 2025 kommer därför ett omställningsarbete att pågå som gör förvaltningen bättre rustad att möta välfärdsomställningens utmaningar.

En viktig utmaning är att kunna bedriva socialnämndens verksamhet inom en rimlig kostnadsram. En rimlig ram är nödvändig för att kunna möta de ökande behoven hos den äldre befolkningen, som för Härnösands kommuns del estimeras till 40 miljoner i ökade kostnader fram till 2030, inom äldreomsorgen kommande år. En nödvändig del i detta arbete är därför att säkerställa ett gott nyttjande av befintliga SÄBO(särskilt boende)platser, vilket medför att förvaltningen behöver utreda hur nyttjandet av lediga SÄBOplatser optimeras.

Omställningen till god och nära vård är en annan del av omställningsarbetet, där en fokusförflyttning sker till proaktiv, individfokuserad, hälsofrämjande och förebyggande vård i stället för reaktiv vård. Detta ställer krav på större samverkan mellan region och kommun såväl för äldreomsorg som för barn och unga, men även ett intensivt samarbete mellan kommunens förvaltningar.

Även den nya socialtjänstlagen som väntas träda i kraft i juni ställer stora krav på nya arbetssätt och samverkan, och socialtjänsten får en ny och starkare roll i samhällsplaneringen.

Under 2024 har en större omorganisation av kommunens förvaltningar genomförts. Arbetslivsförvaltningen har omorganiserats och de olika verksamhetsområdena har fördelats i kommunens övriga förvaltningar. Arbetsmarknadsinsatserna har därmed införlivats i Individ och familjeomsorgens verksamhet. Från sommaren förväntas arbetslivsnämnden upphöra och därmed kommer arbetsmarknadsfrågorna permanent att införlivas i socialnämndens verksamhet.

Två projekt för att ta fram en kompetensförsörjningstrappa för medarbetare inom äldreomsorgen har startat under 2024, och kommer pågå även under 2025. Projekten finansieras av ESF (europeiska socialfonden). Syftet med projekten är att kunna erbjuda språkförbättrande insatser samt grundläggande omvårdnadskunskap för medarbetare som saknar utbildning inom vårddyrket.

Hemtjänst

Ett arbete med att ta fram en grundorganisation för hemtjänst är påbörjat, vilket kommer att medföra större möjligheter att bedriva verksamhet inom given budget. I det påbörjade arbetet finns ny schemaläggning med för att stämma in i organisationen. För att uppnå en förbättrad hemtjänst, arbetssätt har översyn av biståndsbedömningar i förhållande till planerad tid och utförd tid påbörjats, vilken kommer fortsätta under 2025. Vidare kommer fler korttidsplatser att tillskapas för att kunna bereda plats för brukare med väldigt stora biståndsbehov där det är mer kostnadseffektivt och kvalitetssäkrat att vistas på ett korttidsboende än i hemmet. Detta kommer medföra att det blir lättare för enheterna att hålla koll på sin grundorganisation och därmed frigörs tid för att arbeta med viktiga frågor såsom de höga sjukskrivningstalen men även att hålla god kvalitet för våra brukare.

Särskilt Boende

Särskilt boende har från och med hösten 2024 arbetat med en ny schemaläggning. Arbetet med nya scheman är ett led i att klara uppdraget om ekonomi i balans samt åtgärda önskemål av många medarbetare om förbättringar från föregående schema. I och med nytt schema har verksamheten inte delade turer kvar i nuvarande schema. Under hösten har flera olika förslag på scheman tagits fram där

medarbetare nu gemensamt på avdelningar och boenden ska se över vilken schemavariant de önskar arbeta på. Där finns frivilliga delade turer med som ett alternativ.

Socialstyrelsens stora brukarundersökning visar för Härnösand en viss ökning i svarsfrekvens. Kommunens särskilda boenden står sig bra resultatmässigt gentemot länet och riket. En viss sänkning av resultatet mot föregående år, men det uppvisar även länet och riket.

Trots knappa resurser har verksamheten ändå höga resultat på frågor som trygghet och förtroende. Båda ligger bättre än länet och riket.

Internt Stöd

Ny Socialtjänstlag 2025 kommer ha stor påverkan på Härnösands kommun och Socialförvaltningen under de kommande åren. För att vara rustade inför det kommande omställningsarbetet behöver förvaltningen ha en god grundstruktur och ett fungerande kvalitetsledningssystem som underlättar systematiskt kvalitetsarbete. Det kommer vara ett fokusområde för Internt Stöd under 2025.

Förändring av organisationen kommer att påverka verksamheten under året då vissa delar planeras bli mer verksamhetsnära.

Kommunens pilotprojekt kring AI (artificiell intelligens) inom ramen för Metacity-projektet kommer vara startskottet för ett fortsatt arbete kring AI. Pilotprojektet kommer genomföras under slutet av 2024 och början av 2025. Inom Socialförvaltningen är målet att testa en AI-frågebot där vårdnära personal kan ställa frågor kring sitt arbete.

Stöd och förebyggande

Under 2024 startades ett nytt verksamhetsområde, där ingår anhörigstödet och biståndsenheten. Några viktiga händelser inom verksamhetsområdet är att verksamhetsområdet kommer att fungera som "motor" i förvaltningens arbete med projektet "Ett hälsosammare och friskare Härnösand". En hel del av interventionerna i projektet ska utgå från verksamhetsområdet. Projektets ledare tillhör verksamhetsområdet. I detta förändringsarbete ska ett Bedömnings- och insatssteam arbeta så än mer kunskaper tillförs i bedömningar av insatsbehov. Dessutom ska intensiv hemrehabilitering möjliggöras för att minska behov. En annan del är fortsatt utveckling av anhörigstödet för att nå fler. Vidare kommer hälsoteman ges vid anhörigstödet till invånare. En rad andra åtgärder kommer även att ske under 2025.

Ny socialtjänstlag 2025, kommer innebära mycket för verksamhetsområdet, tex Socialtjänstens utökade ansvar för samhällsplanering, en värdegrund som omfattar alla som har kontakt med socialförvaltningen, en socialtjänst som prioriterar förebyggande arbete, arbetet ska bygga på evidens och beprövad kunskap. Kommunerna får möjlighet att göra flera insatser biståndsfria (här krävs omfattande arbete för hitta vilka insatser det skulle kunna tänkas vara)

Hälso- och sjukvård

Under 2025 kommer hemsjukvården att flytta till en ny lokal. Hyreskontraktet för den befintliga lokalen på Kusthöjden löper ut vid årsskiftet 2025/2026.

Verksamheten kommer fortsätta att ha fokus på att vara en attraktiv arbetsgivare med målet att få fler sökande på utlysta tjänster samt att befintlig personal ska uppleva trivsel och arbetsglädje. Bättre förutsättningar till återhämtning är ett av områdena som verksamheten kommer att arbeta med.

Ett utvecklingsarbete gällande teambaserat arbetssätt har påbörjats under 2024 och kommer att fortsätta 2025. Arbetet sker tillsammans med verksamheterna hemtjänst, särskilt boende och biståndsenheten. I slutet av 2024 har även ett utvecklingsarbete påbörjats tillsammans med Regionen gällande en ökad läkarmedeverkan. Arbetet planeras fortsätta under 2025 där fokus kommer vara att skapa förutsättningar för digitala hembesök av läkare i både ordinärt boende och i särskilt boende.

Funktionsstöd: LSS (lagen om särskild service till vissa funktionshindrade) och socialpsykiatri

Under 2025 behöver arbetet med de nya uppdragen från biståndsenheten inom boende och daglig verksamhet hanteras inom rimlig tid. Detta kräver en detaljerad planering för att erbjuda insatser inom befintliga enheter, för att undvika behov av nya lokaler. Arbetet fortsätter med att planera hemmalösningar till de som är externt placerade. För att möta brukarbehovet så innefattas också implementering av metodutveckling, där stödpedagoger spelar en viktig roll för att stötta personalen i det dagliga arbetet.

Alla medarbetare inom Funktionsstöd kommer att delta i den nationella utbildningssatsningen, Yrkesresan (YRSA) som kommer att utveckla kompetens hos medarbetare och därmed även kvalitén på de stödinsatser som ges till brukarna.

För personer med psykiska funktionsnedsättningar saknas det en insats mellan individstöd och särskilt boende. Funktionsstöd kommer att fortsätta utveckla hur individstödet ska anpassas till personer med psykisk ohälsa som har insatser från både hemtjänst och Funktionsstöd. Syftet är skapa ett helhetsperspektiv med målet att brukaren ska kunna bo längre i ordinärt boende.

Korttidsvistelse enligt lagen om stöd och service till viss funktionshindrade (LSS) behöver både lokal - och individanpassas för att tillgodose brukarnas behov.

I dagsläget finns det brukare som har ett stort tillsyn- och omvårdnadsbehov med egen personalgrupp, samt bor med avskildhet i en gruppboende. Denna lösning är inte långsiktigt hållbar, vilket innebär att alternativa boendeformer måste utredas inom kort.

Kostnaden för matabonnemanget i bostad med särskild service enligt LSS för år 2024 kan förbli på samma nivå under år 2025.

Individ o familjeomsorg

Inom IFO (individ och familjeomsorgen) ska arbetet fokuseras på nya Socialtjänstlagen och omställningsarbetet. Det handlar mycket om att sätta ett tankesätt, synsätt och förhållningssätt framåt hos medarbetare, samverkanspartners och invånare. Framtidens socialtjänst ska vara tillgänglig, evidens- och kunskapsbaserad, präglas av jämlik och jämställd välfärd och erbjuda mer av ej biståndsbedömda insatser (lättillgängliga insatser). Myndighetsutövning ska fortfarande upprätthållas, hålla samma höga kvalitet och rättssäkerhet. Den nya socialtjänstlagen väntas träda i kraft till sommaren och arbetet med implementeringen av nya arbetssätt ställer krav på verksamheten att avsätta resurser för detta ändamål. Framförallt ska verksamheten inrikta arbetet på ökad tillgänglighet, evidensbaserade insatser och förebyggande arbete.

Ekonomi och vuxen ska tillsammans med arbetsmarknadskonsulenter utöka samarbetet i och med att IFO och delar av Arbetslivsnämnden organisatoriskt ligger under samma förvaltning. Målsättningen är att hitta mer ändamålsenliga insatser för deltagare med försörjningsstöd för att möta kravet på sysselsättning som väntas införas när den nya socialtjänstlagen träder i kraft. Detta är en utmaning som inte bara rör socialnämnden utan som alla nämnder behöver vara delaktig och erbjuda

arbetsträningsplatser i. Ett fortsatt arbete ska också ske tillsammans med regionen för att fler ska få sjukersättning.

3 Planerad verksamhet

3.1 Uppdrag som tilldelats i årsplan

Kommunfullmäktige uppdrar till samtliga verksamheter

- att gemensamt verka för målsättningen att bli Sveriges bästa offentliga arbetsgivare,
- att tillsammans stärka arbetet med att erbjuda företagen högklassig företagservice och ytterligare förbättra företagsklimatet i Härnösands kommun,
- att tillsammans säkerställa de statsbidrag och övriga intäkter kommunen har rätt till,
- att genom strategisk samverkan förbättra förutsättningarna för att nå de antagna målen i kommunens tillväxtstrategi, samt för att möta behoven utifrån de etableringar som sker och väntas ske i närområdet,
- att tillsammans med andra aktörer stärka samarbetet med suicidprevention och tillhandahålla samordnade insatser för individer som befinner sig i suicidal kris,
- att i samverkan med andra aktörer skapa ett strukturerat samarbete i syfte att identifiera och stödja barn och unga i riskzonen för att hamna i kriminalitet.

Ett specifikt uppdrag har även getts socialnämnden att införa anställningsgaranti för de som slutför undersköterskeutbildning i kommunens vård- och omsorgsutbildningar.

Ett arbete kommer att göras i socialförvaltningen under 2025 för att förbättra arbetsförhållanden och minska sjukfrånvaro i förvaltningens verksamheter, genom att öka chefernas förutsättningar att ta sitt VEPA (verksamhet, ekonomi, personal, arbetsmiljö) ansvar. Detta ska åstadkommas genom översyn av förvaltningens organisation för att säkerställa att den är ändamålsenlig och att alla funktioner arbetar med god kvalitet och funktionalitet inom sina olika uppdrag.

En särskild verksamhet finns som ansvarar för att säkerställa att vi får de statsbidrag vi är berättigade till. Där bevakas utskick o cirkulär från regeringen och SKR (Sveriges kommuner och regioner) och rekvireras de statsbidrag som utfaller för förvaltningens räkning.

SSPF (skola, socialtjänst, polis, fritid) är en metod som till största delen handlar om samverkan. IFO har tillsammans med skola och polis byggt upp strukturerna för samverkan. En ny fältarbetare började i oktober som har rollen som SSPF koordinator. Kontakt har tagits med Sundsvall, för att få mer inspiration och kunskap. En styrgrupp och en arbetsgrupp är tillsatta. En rutin är under framtagande.

Ärenden identifieras genom samverkan och samtycke från vårdnadshavare och även fr den unge om den är över 15 år.

På mötet pratar man om mål/delmål, vilka behov som finns, vem gör vad och sammanställer en handlingsplan/åtgärdsplan samt följer regelbundet upp arbetet kring den unge. Det handlar mycket om nätverksarbete/SiP (samordnad individuell plan).

IFO har också tagit det ett steg längre, dvs att arbeta på samma sätt när vi har en ung person som exempel är placerad pga av gängkriminalitet och vi planerar att de ska komma hem. Tanken är att arbeta på samma sätt i dessa fall.

Arbetet med SSPF är en viktig del i arbetet med de uppdrag som tilldelats av fullmäktige.

Suicidprevention:

Förvaltningen har påbörjat att utbilda personalen med hjälp av ansvariga för suicidprevention i kommunen.

Utöver det samverkar IFO inom barn-och unga området med skolan när det gäller suicidprevention. Exempelvis deltar fältarbetarna i YAM när skolan utbildar klasser på Högstadiet. YAM (Youth Aware of Mental health) är ett skolbaserat program där ungdomar i åldrarna 13–17 samtalar och lär sig om psykisk hälsa i vardagen.

Samordnade insatser i suicidal kris:

IFO samverkar med skolan, polis och regionen för att tillhandahålla samordnade insatser för personer i suicidal kris i alla akuta lägen. Samverkan är god. Ingång till BUP eller barn och ungdomsenheten är snabb när det gäller stöd eller bedömning vid suicidal kris.

En rutin för samarbetet behöver tas fram via HälSams (samverkan mellan länets kommuner och regioner) lokala arbetsgrupper.

3.2 Målstyrning

Beskrivning av målprogram 2024-2027

Härnösands kommuns vision, Ett starkt och hållbart Härnösand med plats för alla, har sin grund i Agenda 2030. Sex lokala inriktningar konkretiserar visionen och definierar ett önskvärt framtida tillstånd som organisationen ska bidra till.

De lokala inriktningarna leder organisationen i planering och beslutsfattande. Nämnden har omsatt innehållet i inriktningarna till mål för den egna verksamheten samt nyckelaktiviteter som kommer att genomföras för att nå målen. Nämnden har beslutat om indikatorer som beskriver utvecklingen inom valda delar av arbetet.

Med målprogrammet som ramverk för styrning och planering skapar nämnden, tillsammans med övriga delar av kommunorganisationen och de helägda bolagen, en socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar välfärd.

Plats för alla

Våra invånare, kvinnor och män, flickor och pojkar, ska känna sig trygga och inkluderade i samhället.

Nyckelaktivitet

Fler ges rätt stöd i rätt tid

Indikator

Antal genomförda trygghets- och inkluderingsinsatser

Andel invånare som uppger att de känner sig respekterade i sitt bemötande *

Andel invånare som känner sig inkluderade i samhällsaktiviteter och gemenskap *

Andel brukare som anser att insatserna från socialförvaltningen är anpassade efter deras individuella behov.*

Plats för tillväxt

**Vi är väl kända för god och tillgänglig verksamhet och service för såväl kvinnor som män, flickor och pojkar. **

Nyckelaktivitet

Verksamheterna tillhandahåller rätt förebyggande stöd

Våra framgångar kommuniceras mer proaktivt

Härnösand ska vara en plats där vi vill leva livet ut, en mer trygg kommun

Indikator

Andel brukare som upplever att förvaltningens tjänster är lättillgängliga och enkla att använda *

Antalet synpunkter riktade till socialförvaltningen

Andel brukare som upplever att de har fått rätt stöd i rätt tid *

Antal samverkande insatser (verksamhetsövergripande arbete)

Modig miljökommun

Vi bidrar till minskad miljöpåverkan och arbetar mer hållbart i allt vi gör

Nyckelaktivitet

Ökad kunskap om miljöfrågor

Införande av åtgärder i verksamheten för minskad miljöpåverkan

Indikator

Andel fordon i förvaltningens tjänst som drivs av fossilfria bränslen

Antal digitala tjänster som erbjuds av socialförvaltningen

Antal föreläsningar om miljö och hållbarhet

Likvärdig utbildning

Vi bidrar till att fler personer, kvinnor och män, flickor och pojkar, kan ta del av mer anpassade utbildningar

Nyckelaktivitet

Vi bidrar aktivt när utbildningarna tas fram och utvecklas

Vi bidrar till att fler barn, såväl flickor som pojkar, klarar sin skolgång

Indikator

Antalet utvecklade anpassade utbildningsinsatser från förvaltningen

Andel deltagare som rapporterar ökad kompetens efter genomförd utbildning *

Andel deltagare som tar del av anpassade utbildningar *

Jämställd och jämlik välfärd

**I Härnösand har kvinnor och män, flickor och pojkar, samma makt att forma samhället och sina egna liv. **

Nyckelaktivitet

Alla insatser ges på jämställda och jämlika villkor utifrån individuella förutsättningar och skillnader

Ökad kunskap om jämställdhet, jämlikhet och diskriminering

Indikator

Andel myndighetsbeslut *

Antalet utbildningar för att främja jämställdhet och självmedvetenhet

Antalet deltagare på utbildningar som främjar jämställdhet och självmedvetenhet. *

Attraktiv arbetsgivare

Medarbetare, såväl kvinnor som män, har ett hållbart och utvecklande arbetsliv med en välfungerande fysisk, organisatorisk och social arbetsmiljö, och god kompetens för sitt uppdrag.

Nyckelaktivitet

Ett mer tillitsbaserat och närvarande ledarskap

Förbättrad struktur i verksamheten

Rätt kompetens för uppdraget

En mer sund och utvecklande arbetsmiljö

Indikator

Andel av de som slutar som har haft avslutningssamtal *

Kommunens frisktal för kvinnor och män *

Svarsfrekvens medarbetarenkäten *

HME – ”Jag har en positiv känsla när jag kommer till jobbet” *

*) Indikatorn redovisas fördelad på kön.

3.3 Planerad verksamhet inom ramen för social hållbarhet

I SKR:s Modellkoncept för jämställdhet får kommuner stöd att integrera jämställdhet i sin styrning och ledning och i arbetat med Agenda 2030. Likvärdig service och jämställd resursfördelning till olika grupper av kvinnor och män, flickor och pojkar är syftet med Modellkoncept för jämställdhet. Modellkonceptet följer en strukturerad process, där nationella lärandeträffar ger deltagarna möjlighet till systematiska jämförelser inom olika teman. Arbetet har pågått under två år där varje kommun identifierar egna områden som är relevanta att förbättra. En förutsättning för att delta, är att det finns ett övergripande politiskt beslut om att jämställdhetsintegrera organisationen. Kommunstyrelsen har under 2023 varit deltagare i SKR:s modellkoncept projekt.

Den politiska kommunledningen har föreslagit att nämnden arbetar med och analyserar de verksamheter där det finns omotiverad skillnad i sjukfrånvaro mellan könen. Nämndens ser också det området som relevant i detta utvecklings- och förbättringsarbete.

En utmaning för socialnämnden är den höga sjukfrånvaron inom vissa verksamheter. Där behöver orsakerna analyseras för att få ökad kunskap om vad som behöver förändras. Även jämförelser med enheter med låg sjukfrånvaro där det inte finns skillnader mellan könen kan vara underlag för att se behov av adekvata förändringar. Slutligen behöver utvecklingsarbetet innehålla analys om något behöver utvecklas och förändras på ledningsnivå, i förvaltning respektive nämnd.

Hemtjänst

För att uppnå en mer social hållbar hemtjänst krävs det en flexibilitet och anpassad verksamhet, inte minst för att hantera de förändringar som kommer med en åldrande befolkning och olika livssituationer. Ett starkare fokus på jämställdhet inom hemtjänstens organisation bidrar inte enbart till bättre arbetsmiljö, villkor och förutsättningar utan det är också grundläggande för att framtidens kompetensförsörjning, kvalitet och kontinuitet. Under 2025 vill verksamheten fortsätta att jobba med de omotiverat stora skillnaderna av sjukfrånvaron, där kvinnors sjukfrånvaro är dubbelt så hög som männens.

Särskilt boende

I Socialstyrelsens stora brukarundersökning ses en skillnad mellan hur nöjd man är sammantaget med sitt särskilda boende mellan kvinnor och män i Härnösand. Kvinnor visare en total nöjdhet på 80% och män på 68%. Frågan om jämställdhet har lyfts i flera områden inom verksamhetsområdet. Både kring hur stöd och omsorg utförs men också i arbetsmiljöfrågor. I och med att dessa frågor blir allt mer synliga i olika resultat, både i brukarundersökning och medarbetaundersökning öppnas större möjligheter att arbeta med frågan.

Internt Stöd

En bra grundstruktur och ett systematiskt kvalitetsarbete ger bättre förutsättningar för förändrings- och förbättringsarbete. Under 2025 behöver vi kvalitetssäkra dessa processer och bygga en grund för framtida arbete. Detta är ett arbete som är till nytta för hela förvaltningen.

Stöd och förebyggande

Inom verksamhetsområdet kommer hälsoteman till invånare ordnas löpande vilket bidrar till ökad social hållbarhet, tex teman om alkohol, tand och munhälsa mm. Vidare finns anhörigstöd, och mötesplats så invånare kan ta del av aktiviteter. En dagverksamhet ska planeras under 2025. Alla dessa interventioner svarar väl upp mot social hållbarhet.

Funktionsstöd: LSS och socialpsykiatri

En viktig del för social hållbarhet är att främja hälsa och välbefinnande för brukarna inom verksamhetsområdet. Planering är att stärka både gemensamma och individuella fritidsaktiviteter som är anpassade efter brukarnas intressen och som tydliggörs i LSS lagstiftningen. En annan central del handlar om att öka brukardelaktigheten. Vilket innebär att stärka *hur* brukarna ska delta i beslutsfattande och aktivt involveras i den individuella planeringen.

Verksamhetsområdet kommer under året säkerställa att Härnösands kommun erbjuder en god hälso- och sjukvård i bostad med särskild service samt daglig verksamhet enligt LSS för personer med funktionsnedsättning, enligt 12 kap. 1 § HSL.

Individ o familjeomsorgen

Ett socialt hållbart samhälle är ett jämställt och jämlikt samhälle. Ökad tillgänglighet inom IFO innebär att verksamheten ska vara till för alla, dvs att erbjuda våra invånare insatser som är främjande, förebyggande och åtgärdande.

IFO ska erbjuda generella förebyggande insatser, riktade förebyggande insatser samt behovsprövade insatser.

Hälso- och sjukvård

Att skapa delaktighet och trygghet hos våra invånare är ett prioriterat område för hälso- och sjukvården. Därför kommer ett av utvecklingsområdena under 2025 vara att utveckla läkarmedeverkan i kommunens verksamheter. Tillsammans med Regionen kommer vi under året skapa förutsättningar för att digitala hembesök av läkare kan ske i både ordinärt- och i särskilt boende, med syftet att kunna möta det enskilda behovet på ett bättre sätt och i ett tidigare skede om individen själv inte har möjlighet att uppsöka läkare på sin hälsocentral.

3.4 Vidare planerad verksamhet

Särskilt boende

Verksamheten planera arbeta vidare med arbetsmiljö under kommande år. Schemaläggning utifrån vad som är möjligt utifrån tilldelade resurser arbetas vidare med. Fortsatt arbete med planering och nya arbetssätt planeras, vilket förväntas ge positivt resultat på både arbetsmiljön och kvalitet till brukare. Inför året har Särskilt boende tagit över de medarbetare som arbetar med service mot verksamheten. Under kommande år planeras en fortsatt utveckling av arbetssätt och hur arbetsuppgifter kan fördelas på boendena framåt. Ett arbete mot differentierade arbetsuppgifter påbörjas genom arbetsgrupp där flera olika yrkesroller samt fackliga deltar.

Utifrån brukarundersökningens resultat kommer verksamheten arbeta med att försöka öka resultatet kommande år. Som ett led i detta har kvalitetsgrupper i verksamheten bildats. Flera områden är identifierade som grupperna ska arbeta med under 2025

Hemtjänst

Verksamheten kommer under 2025 fokusera på omställningsarbete. Arbetet med en ny organisation samt nya förbättrade arbetssätt. Verksamheten kommer ha fokus på att ställa om med nya scheman kopplat till tilldelade resurser.

Resultatet från brukarundersökningen kommer också vara ett fokus för verksamheten. Aktiviteter och handlingsplaner utifrån den kommer att ha ett fokus i arbetet under året.

Internt Stöd

Under 2025 avser Internt Stöd att driva ett omfattande arbete för att bygga en stabil och kvalitetssäker grund för Socialförvaltningen framåt. Det finns ett stort behov av att upprätta, uppdatera eller åtgärda processer och rutiner kring bland annat informationshantering, dokumenthantering, förvaltning och

gallring av information. I arbetet ingår även titta på om upprättade dokument och informationsmaterial är skrivna på klarspråk.

För att säkerställa att information hanteras på rätt sätt behöver ett omfattande informationsklassningsarbete genomföras inom hela socialförvaltningen. Informationsklassningen kan sedan utmytna i en handlingsplan, som kan användas både i det praktiska arbetet med förvaltning av enskilda verksamhetssystem och i det systematiska kvalitetsarbetet på övergripande nivå. Informationsklassning är även en förutsättning för införande av vissa system, t.ex. Teams.

Ambitionen är att komma i mål med införande av e-arkiv under 2025.

Förvaltningen behöver ha och arbeta i enlighet med ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. Under 2025 avser Internt Stöd att arbeta för att bidra i det arbetet genom att se över rutiner och arbetssätt kring systematiskt kvalitetsarbete för att bidra till en fortlöpande utveckling och säkring av verksamhetens kvalitet, samt att kontrollera, följa upp och utvärdera enligt uppsatta planer och riktlinjer.

Avtal för nyckelfria lås i ordinärt boende, medicinskåp och kameror för digitala tillsynsbesök går ut under 2025 och nya avtal behöver upphandlas. Utöver det kommer det även ske en upphandling kring vaktmästartjänster. Alla upphandlingar medför även processer kring införande av nya produkter och/eller nya arbetssätt.

Behovet av en förvaltningsövergripande översyn av planerings- och schemaläggningssystem kvarstår. Ett spår som kommer undersökas under 2025 är möjligheten att optimera dessa delar med hjälp av AI.

Stöd och förebyggande

Under 2025 är tanken, att en dagverksamhet ska starta upp som kan ta emot personer med neurologiska sjukdomar och andra funktionsnedsättningar. Denna målgrupp kan inte ges dagverksamhet i nuläget. Dagverksamheten ska vara för personer som i övrigt har svårt att ta del av samhällsutbudet. Vidare skapas möjligheten till avlastning av anhöriga genom denna satsning.

Bedömnings- och insatsteamet kommer fortsatt arbeta med fallförebyggande åtgärder, bedömningar samt intensiv hemrehabilitering. Dessutom kommer TUFF (träning, utbildning fallförebyggande åtgärder genomföras) - det är grupper av individer som får denna träning.

Utbildningar via Lunds universitet ska utföras om åldrande och rehabilitering, med målgrupperna hemtjänst, bistånd och hälso- och sjukvården.

Funktionsstöd: LSS och Socialpsykiatri

Medarbetarenkäten påvisar att återhämtningen är låg för medarbetarna i enheterna samt för enhetscheferna. Endast 56 % har ork kvar att göra andra saker efter arbetspassets slut. Behovet är att schemalägga raster i alla enheter samt skapa goda förutsättningar som bidrar till hållbar arbetsmiljö med mål om ökad frisknärvaro. För att stärka kontakten mellan chef och medarbetare behöver närvarande ledarskap öka i enheterna. Genom att använda nuvarande stödfunktioner avlastas enhetscheferna från vissa arbetsuppgifter som frigör tid att fokusera på ledarskap och stöd till sina medarbetare.

Under året kommer verksamhetens alla områden belysa nuvarande resurser och kompetenser genom noggranna analyser. Syftet är att identifiera och optimera personalresurserna på ett effektivt sätt med god kvalitet över hela verksamhetsområdet.

Arbetet med att se över samlokalisering av dagliga verksamheten fortsätter under 2025. Målet är att nuvarande lokaler användas på ett optimalt sätt för brukare och personal.

Gruppboendet enligt LSS med teckenspråksinriktning har som målsättning att vara i sin helhet under året. Det har varit brist på andra boendeplatser som försenat in- och utflyttningsprocesser och till viss del försenat verkställandet av gruppboendet.

Individ o familjeomsorgen

Ytterligare fokusområde kommer vara brottsförebyggande arbete, dvs Våld i nära relation och gängkriminalitet.

Hälso- och sjukvård

Diskussioner gällande införandet av arbetssättet med Proaktiv Digifysisk Seniorvård pågår. Eventuellt kommer ett införande att ske under 2025. Dialog förs tillsammans med Premicare och Regionen. Kortfattat innebär Proaktiv Digifysisk Seniorvård ett förebyggande arbetssätt med patientens behov i fokus, där ett närvårdsteam tillsammans med en ökad digital läkarmedverkan i hemsjukvården är centrala delar.

Förvaltningen har under hösten 2024 skalat upp införandet av läkemedelsrobotar och arbetet med att kunna erbjuda fler robotar kommer att fortsätta under 2025. För hälso- och sjukvårdens del innebär detta främst involvering av sjuksköterskor, bl.a. genom selektering av aktuella brukare.

4 Planerad verksamhet för kommande år

Internt Stöd

Socialförvaltningen behöver fortsätta arbeta med välfärdsteknik och digitala lösningar som t.ex. AI för att möta framtidens utmaningar både kvalitetssäkert och kostnadseffektivt.

Särskilt boende

Kommande år planeras fortsatt arbete med boendeplatser och boendeformer inom verksamheten. Planen är att nybyggnationen av nytt Särskilt boende ska vara igång då boendeplatserna är ytterst viktiga.

Hemtjänst

Fortsatt arbete med ny organisation och att den ska implementeras helt i verksamhetsområdet. Vidare ett fortsatt fokus på kompetens och kvalitet är viktigt.

Stöd och förebyggande

Tillskapa ett rehabiliterande synsätt/arbetssätt tillsammans med övriga berörda verksamhetsområden. Så att invånares resurser tas tillvara än bättre och insatsbehov kan förebyggas.

Funktionsstöd: LSS och Socialpsykiatri

Den nationella utbildningssatsningen, Yrkesresan (YRSA), fortsätter även under 2026.

Inventering av lokalers tillgänglighet behöver ske för att bättre anpassas inom verksamhetsområdet.

Individ o familjeomsorgen

Fortsatt arbete med omställningen, dvs tillgänglighet, kunskap- och evidensbaserade insatser och förebyggande arbete. Fortsatt arbete med beroendepplanen tillsammans med regionen och förberedelse inför samsjuklighetsutredningens införande.

5 Ekonomiskt sammandrag

5.1 Nämndens budget

Nämndens budget per konto	Utfall	Budget	Årsprognos	Budget	Plan	Plan
(mnr)	2023	2024	2024	2025	2026	2027
Intäkter	845,0	881,2	848,9	919,9	943,6	976,2
skattemedel	705,5	717,7	717,7	804,5	825,9	857,3
övriga intäkter	139,5	163,5	131,2	115,4	117,7	118,9
Kostnader	-875,4	-881,2	-914,1	-919,9	-943,6	-976,2
köp av huvudverksamhet	-97,2	-91,8	-91,9	-84,4	-86,1	-88,2
personal	-597,5	-606,6	-631,9	-638,3	-655,0	-680,8
lokalhyra	-68,2	-76,2	-77,0	-82,3	-84,8	-86,5
ekonomiskt bistånd	-20,1	-16,5	-18,7	-19,0	-19,5	-20,0
avskrivningar	-1,4	-1,7	-2,6	-2,7	-2,8	-2,8
övriga kostnader	-90,9	-88,3	-92,0	-93,1	-95,5	-97,8
Resultat	-30,3	0,0	-65,2	0,0	0,0	0,0

För budgetåret 2025 har socialnämnden tilldelats 804,5 mnr i skattemedel. Det är en ökning med 86,8 mnr jämfört med 2024, men ska ställas mot en prognos för 2024 om – 65,2 mnr utifrån höga personalkostnader samt betydligt lägre intäkter i form av statsbidrag. Samarbetet med Utfallsfonden för 2025 budgeteras medföra ökade kostnader om ca 10 mnr. Eftersom medlen från Utfallsfonden redovisningstekniskt hanteras som ett lån istället för ett bidrag så ger medlen från Utfallsfonden ingen intäkt i resultaträkningen utan de 10 mnr i ökade kostnader hanteras istället inom skattemedelstilldelningen.

För 2025 ser nämnden flertalet större kostnadsökningar, främst inom kostnader för arbetskraft. Täta uppföljningar samt i förekommande fall organisationsförändringar kommer att behövas för att nämnden ska klara utmaningen att hålla sin budget.

Verksamhetens intäkter är i budgeten för 2025 48,1 mnr lägre än 2024. Det beror till stor del på att det för 2024 budgeterades 20 mnr för ett prestationsbaserat statsbidrag i syfte att minska användandet av timvikarier. Detta bidrag finns inte att söka för 2025 (nämnden fick 13,8 mnr 2024). Det budgeterades även för ett odefinierat bidrag om 20,5 mnr, samt 8,4 mnr kopplat till samarbetet med Utfallsfonden. Det är inte budgeterat något motsvarande för 2025, vilket bara för dessa poster ger 28,9 mnr lägre intäkter. Ytterligare två statsbidrag som budgeterades för 2024 finns inte längre kvar 2025. Ekonomi i balans och utöka sjuksköterskor Särskilt Boende (Säbo).

Köp av huvudverksamhet sjunker mellan åren med 7,4 mnr. Det beror främst på att flera externa placeringar inom Funktionsstöd avslutats då Saltviksvägens öppnande under slutet av 2023 ökat förutsättningarna att erbjuda boendeplatser i kommunens egna boenden. Utöver det bedöms placeringskostnaderna för HVB (hem för vård eller boende) inom IFO bli lägre 2025 jämfört med 2024.

Personalkostnaderna ökar med 31,7 mnkr åren emellan. BEA (beredskaps) anställningarna från ALF (arbetlivsförvaltningen) till SÄBO bidrar med 11,1 mnkr till kostnadsökningen. Arvoden familjehem står för 7,2 mnkr. Funktionsstöds personalbudget ökar med 8,4 mnkr. Östanbäcken fortsätter hållas öppet samt att de relativt nya boendet på Saltviksvägen för första gången budgeteras för helår. Vakanta tjänster inom ledning har tillsats. Vikariekostnader har under många år varit för lågt budgeterade och för 2025 har alla verksamheter fått en mer rimlig budget för vikariekostnader. I budget 2025 förväntas löneökningar uppgå till 3,5 procent för perioden april-december samt att personalomkostnader beräknas till 41,39 procent, vilket är en sänkning från föregående år.

Lokalkostnaderna budgeteras öka med 6,2 mnkr i jämförelse med föregående årsbudget. Det tillkommer en avdelning på Korttidsenheten, och nödvändiga lokalanpassningar på Koltrasten ger högre hyreskostnader. Utöver det så öppnar en dagverksamhet för äldre 2025. Ökning inom Funktionsstöd härleds i huvudsak till tillkommande boenden, samt öppning och stängning av boenden mellan åren för att skapa fler boendeplatser. Samlokalisering av dagliga verksamheter för mer ändamålsenliga lokaler och för att skapa tillgänglighet bidrar även till ökningen mellan åren då detta har helårseffekt först 2025. I övrigt har lokalhyrorna räknats upp enligt underlag/bedömningar från lokalförsörjningsenheten.

Budgeten för ekonomiskt bistånd är höjd med 2,5 mnkr åren emellan.

För övriga kostnader är budgeten 4,8 mnkr högre jämfört med 2024. Det beror främst på högre kostnader för livsmedel, konsulttjänster och inkontinenshjälpmedel.

5.1.1 Budget per verksamhetsområde

Budget per verksamhetsområde	Verksamhetens		Verksamhetens	
	intäkter	Skattemedel	kostnader	kostnader
(mnkr)	2025	2025	2025	2024
Socialnämnden	0,0	2,0	-2,0	-1,8
Förvaltningsledning	1,7	17,1	-18,8	-15,7
Individ- och familjeomsorg	17,0	99,7	-116,7	-109,1
Försörjningsstöd	2,2	16,8	-19,0	-16,5
Hemtjänst	15,8	155,3	-171,1	-158,4
Funktionsstöd: LSS och socialpsykiatri	23,4	206,6	-230,1	-220,1
Personlig assistans	0,0	40,9	-40,9	-38,4
Särskilt boende	36,4	170,3	-206,7	-209,4
Hälso- och sjukvård	1,7	61,5	-63,2	-61,7
Internt stöd	2,2	23,3	-25,4	-38,6
Stöd och förebyggande	0,0	25,9	-25,9	-23,1
Förvaltningsgemensamt	15,0	-15,0		11,6
Totalt	115,4	804,5	-919,9	-881,2

Inom verksamhetsområdet Förvaltningsledning är den budgeterade kostnaden 3,1 mnkr högre än 2024. Två tjänster har flyttats hit från Internt stöd, och utöver det tillkommer konsultkostnader som ej budgeterades 2024.

Inom området Individ och familjeomsorg är kostnadsökningen 7,6 mnkr åren emellan. Det beror främst på att budgeten för familjehem höjts med 9,7 mnkr. Även kostnaderna för LVM (lag om vård av missbrukare) har höjts något, samtidigt är de budgeterade kostnaderna för HVB lägre än föregående år. Det är endast marginella förändringar inom IFO Vuxen och Bogården. Samtligt är budgeterat utifrån nuläge samt bedömt kommande behov.

Budgeten för Försörjningsstöd är 2,5 mnkr högre än föregående år, delvis kopplat till mottagandet av individer från Ukraina.

Inom verksamhetsområdet Hemtjänst är kostnadsökningen 12,7 mnkr åren emellan. Korttidsenheten som tidigare legat under Särskilt boende är från 2025 budgeterad här till en kostnad om 21,8 mnkr. Korttidsenheten hade 2024 en budgeterad kostnad om 15,6 mnkr, men för 2025 är det budgeterat för ytterligare en avdelning vilket ger ökade kostnader. Att den totala kostnadsökningen (trots överflytten av Korttids) inte blir högre beror på att arbetet med att ta fram en ny grundorganisation för hemtjänsten förväntas ge effekter på ekonomin. Fokus kommer att ligga på förbättrad arbetsmiljö för att förhindra korttidsfrånvaro, controlling av planerad tid och utförd tid för att hitta en realistisk nyttjandegrad av personal, arbete med schemaläggning, samt omställning av hela verksamhetsområdet och hur vi använder vår personal på bästa möjliga sätt utifrån ett heltidsmått.

Hemtjänstpengen har uppdaterats:

Hemtjänstpeng	2025 Egen regi	2025 Externa utförare	2024 Egen regi	2024 Externa utförare
Ersättning tätort (kr)	562,0	546,0	486,0	543,0
Ersättning landsbygd (kr)	649,0	633,0	572,0	630,0
Ersättning glesbygd (kr)	735,0	719,0	659,0	716,0

Inom området Funktionsstöd är kostnadsökningen totalt sett 10,0 mnkr åren emellan. Den främsta kostnadsökningen mellan åren härleds till att personalkostnaderna ökar med 8,4 mnkr samt att lokalkostnaderna ökar med 2,7 mnkr 2025 i jämförelse med budget 2024, vilket härleds i huvudsak till tillkommande boenden samt öppning och stängning av boenden mellan åren. Avveckling av Bergsstigen och Östanbäcken har pågått under 2024 i samband med flytt till Västra och Östra Hospitalsgatan, samtidigt har beslut tagits om att hålla Östanbäcken fortsatt öppet för att skapa fler nya boendeplatser. Samlokalisering av flera dagliga verksamheter i Cityhuset för mer ändamålsenliga lokaler för att skapa tillgänglighet samt att gårdshuset på Saltviksvägen är budgeterat helår 2025 är även bidragande till ökningen av lokalkostnader mellan åren.

Förutom att Östanbäcken fortsatt hålls öppet är anledningen till ökade personalkostnader främst vakanta tjänster inom ledning som tillsatts, ett utökat stödbehov hos brukare samt ytterligare personal på Saltviksvägen. Det relativt nya boendet på Saltviksvägen är under 2024 verksam under hela året för första gången och således finns inför budgetår 2025 en bättre bild av behoven. Det finns behov av utökade personalresurser, då det under 2024 konstaterats att dels OB (ersättning för obekvämt arbetstid)-ersättningen och dels övriga personalresurser inte varit i linje med brukarbehovet. Vilket har korrigerats till 2025 års budget.

Utöver ovan nämnda kostnadsökningar, så ökar även intäkterna med 3,0 mnkr. Som härleds till stor del av ytterligare ett boende (Östanbäcken), färdigställande av gårdshuset (Saltviksvägen) samt att boendeplatser beräknas fyllas i sin helhet 2025 (Saltviksvägen, Västra och Östra Hospitalsgatan).

Inom posten för "köp av huvudverksamhet" så budgeteras kostnaderna att minska med 1,3 mnkr i jämförelse med 2024. Det beror på att posten för insatser och externa placeringar förväntas bli lägre i samband med "hemtagnings" av tidigare externt placerade personer. Inom posten för "övriga kostnader" finns en kostnadsökning om 0,2 mnkr, som i huvudsak beror på inköp från Navet i samband med fler boendeplatser.

Sammantaget ökar skattemedelsbehovet inom funktionsstödsområdet med 7,0 mnkr i jämförelse med 2024.

Budgeten för Personlig assistans är 2,5 mnkr högre 2025 än 2024. Det beror främst på Försäkringskassans höjning av assistansersättning per timme, samt höjd budget för sjuklön.

Kostnaderna inom Särskilt boende är 2,7 mnkr lägre än föregående år. Under 2024 flyttades ansvaret för Korttidsenheten till verksamhetsområdet Hemtjänst, men budgetmässigt låg enhetens kostnadsbudget om 15,6 mnkr kvar hela året vilket gör att den är med i SÄBO:s post för budgeterade kostnader 2024. För 2025 har SÄBO tagit över ansvaret för BEA (beredskapsanställda) från ALF vilket innebär en budgeterad kostnadsökning om 11,2 mnkr jämfört med 2024.

Hälso- och sjukvården har en ökning om 1,5 mnkr jämfört med 2024, främst beroende på högre kostnadsbudget för inkontinenshjälpmedel.

Internt stöd blev budgetmässigt ett eget område 2024. De budgeterade kostnaderna är 13,2 mnkr lägre än föregående år på grund av att en översyn av verksamheten kommer att genomföras under 2025, vilket förväntas ge effekt på kostnaderna. Utöver det så har några tjänster flyttats till Förvaltningsledning, vilket bidrar till skillnaden mot föregående år.

Verksamhetsområdet Stöd och Förebyggande skapades 2024. Området består till stor del av satsningar i samarbete med Utfallsfonden. Utöver det så ligger Biståndsenheten och Anhörigstöd här. De budgeterade kostnaderna är 2,9 mnkr högre jämfört med 2024. Detta främst på grund av att samarbetet med Utfallsfonden budgeterades från mars 2024, medans det för 2025 blir helårseffekt.

Under Förvaltningsgemensamt låg 2024 en omvänd kostnad/förväntad intäkt för att minska overtid och löneökningar om totalt 11,6 mnkr. Dessa ligger ute på verksamheterna i budgeten för 2025.

5.1.2 Personalsbudget

Personalkostnader per verksamhetsområde (mnkr)	Utfall	Budget	Årsprognos	Budget
	2023	2024	2024	2025
Socialnämnden	-1,7	-1,7	-1,9	-2,0
Förvaltningsledning	-46,2	-9,2	-9,7	-11,4
Individ- och familjeomsorg	-64,7	-67,3	-73,4	-80,2
Hemtjänst	-133,0	-122,6	-136,4	-131,7
Funktionsstöd: LSS och socialpsykiatri	-152,6	-166,5	-166,0	-174,9
Särskilt boende	-158,4	-158,3	-161,2	-158,5
Hälso- och sjukvård	-40,9	-45,2	-43,8	-45,4
Internt stöd		-26,5	-24,2	-11,8
Stöd och förebyggande		-20,9	-15,3	-22,5
Förvaltningsgemensamt		11,6	0,0	0,0
Totalt	-597,5	-606,6	-631,9	-638,3

Personalkostnaderna är 31,7 mnkr högre än föregående årsbudget. Det är då viktigt att ha i åtanke att den personalbudget som lades 2024 för hemtjänsten innehöll stora besparingar som är orealistiska utifrån verkligheten med heltider och den medföljande överkapacitet det skapat under eftermiddagarna. Detta gör att prognossiffrorna ger en mer realistisk jämförelse då är ökningen 6,4 mnkr.

Förvaltningsledning ökar med 2,2 mnkr åren emellan på grund av två årsarbetare som har flyttats hit från Internt stöd.

Individ- och familjeomsorgen ökar mellan åren med 12,9 mnkr. Där är det främst arvoden egna familjehem som ökar i kostnader.

Hemtjänstens personalbudget har ökat med 9,1 mnkr. Korttidsenheten som tidigare legat under Särskilt boende är från 2025 budgeterad här, men för 2025 är det budgeterat för ytterligare en avdelning vilket ger ökade kostnader. Att den totala kostnadsökningen (trots överflytten av Korttids) inte blir högre beror på att arbetet med att ta fram en ny grundorganisation för hemtjänsten förväntas ge effekter på ekonomin.

Inom Funktionsstöd ökar personalkostnaderna med 8,4 mnkr 2025 i jämförelse med budget 2024. Förutom att Östanbäcken fortsatt hålls öppet är anledningen till ökade personalkostnader främst vakanta tjänster inom ledning som tillsatts, ett utökat stödbehov hos brukare samt ytterligare personal på Saltviksvägen.

Särskilt boende är personalkostnaderna i stort sett oförändrade i jämförelse med budget 2024. Men för 2024 låg Korttidsenheten (som nu flyttats till Hemtjänsten) under området. För 2025 har det tillkommit personalkostnader för BEA-anställda.

Inom Hälso- och sjukvård är det endast marginella skillnader i jämförelse med budget 2024.

Internt stöd minskar sina personalkostnader med 14,7 mnkr på grund av att verksamheten ses över, samt att två tjänster flyttats till förvaltningsledning.

Inom Stöd och förebyggande ökar personalkostnaderna med 1,6 mnkr jämfört med budgeten 2024, och 7,2 mnkr jämfört med prognosen. Arbetet med de nya verksamheterna är fortfarande i uppstartsfas medans det budgeterades att vara igång från mars 2024.

Under Förvaltningsgemensamt låg 2024 en omvänd kostnad/förväntad intäkt för att minska overtid och löneökningar om totalt 11,6 mnkr. Dessa ligger ute på verksamheterna i budgeten för 2025

5.2 Investeringsbudget

Investeringsbudget (mnkr)	Budget	Budget	Plan	Plan
	2024	2025	2026	2027
Lokaler och fastigheter	3,4	1,1	0,4	0,4
Inventarier	0,8	1,3	3,6	0,7
IT och digitala verktyg	4,5	3,4	0,0	0,0

Totalt	8,7	5,8	4,0	1,1

Den investeringsbudget som beslutats av kommunfullmäktige uppgår till 5,8 mnkr. Den innehåller till största delen utbyggnaden av Wi-Fi anslutning till några särskilda boenden, för att Wi-Fi täckning skall finnas i lokalerna så att olika former av digital välfärdsteknik eller larm kan användas, samt möjlighet för brukare att ansluta Wi-Fi till respektive lägenhet.

6 Internkontroll

Socialnämnden har arbetat med internkontroll genom att ta fram en bruttolista på verksamhetsrisker där man bedömt att nämnden har behov av att säkerställa hög kvalitet och följsamhet i beslut. Bruttolistan har tagits fram i en workshop och förvaltningen har sedan risk o konsekvensbedömt varje föreslagen risk. Nämnden har sedan med hjälp av verktyget Menti prioriterat de viktigaste riskerna, vilka redovisas och följs upp i internkontrollavsnittet i verksamhetsplanen.

Risk	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
Risk för att nämndens beslut inte verkställs i enlighet med intentionerna, vilket kan påverka trovärdigheten och genomslaget för besluten.		3	3
Risk för att personalen saknar rätt kompetens för vårdtagarnas behov, vilket kan leda till bristande omsorg och patientsäkerhet.		4	4
Risk för att personalens schema inte är anpassat efter verksamhetens behov, vilket kan påverka kvaliteten och arbetsbelastningen negativt		4	4
Risk för att ekonomiska mål prioriteras över kvalitet, vilket kan leda till försämrad service och minskat förtroende från brukarna.		4	4

Kontrollmoment

Risk för att nämndens beslut inte verkställs i enlighet med intentionerna, vilket kan påverka trovärdigheten och genomslaget för besluten.

Stickprov av nämndbeslut avseende verkställighet i förvaltningen

Risk för att personalen saknar rätt kompetens för vårdtagarnas behov, vilket kan leda till bristande omsorg och patientsäkerhet.

Uppföljning av avvikelser i patientsäkerhet i verksamhetssystem

Risk för att personalens schema inte är anpassat efter verksamhetens behov, vilket kan påverka kvaliteten och arbetsbelastningen negativt

Uppföljning av bistånds, planering av beviljad tid, utförd tid och bomtider

Risk för att ekonomiska mål prioriteras över kvalitet, vilket kan leda till försämrad service och minskat förtroende från brukarna.

Brukarundersökning, hemtjänst index och uppföljning av avvikelser

Samhällsnämnden

§ 191

Dnr 2024-000167 1.1.3.1

Verksamhetsplan 2025, samhällsnämnden

Samhällsnämndens beslut

Samhällsnämnden beslutar

att fastställa samhällsnämndens verksamhetsplan med tillhörande internkontrollplan för 2025, och

att överlämna samhällsnämndens verksamhetsplan med tillhörande internkontrollplan för 2025 till kommunfullmäktige för kännedom.

Yrkanden

Christian Wasell (M) yrkar på att stryka det fjärde stycket på sida 8 i förslaget till verksamhetsplan 2025, avseende Nybrogatans renovering.

Propositionsordning

Ordförande finner att det föreligger två förslag till beslut.

Förvaltningens förslag och Christian Wasells (M) förslag.

Ordförande frågar om nämnden avser besluta enligt förvaltningens förslag.

Ordförande frågar om nämnden avser besluta enligt Christian Wasells (M) förslag.

Ordförande finner att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Votering och utfall

Votering begärs och utförs.

Ordförande ställer följande propositionsordning:

Den som vill att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag röstar ja och den som vill att nämnden beslutar enligt Christian Wasells (M), Cecilia Bergs (M) och Per-Eric Norbergs (C) förslag röstar nej.

Samhällsnämnden

Hur de enskilda ledamöterna har röstat framgår enligt tabellen nedan:

Ledamot	Ersättare	Parti	§ 121		
			Ja	Nej	Avstår
Helena Elfvendal	Olle Chorell (MP)	MP	x		
Hans Rosengren (1 vice)		S	x		
Christian Wasell (2 vice)		M		x	
Linda Saltin		S	x		
Anders Nordin		S			x
Kurt Rydqvist		S	x		
Anders Bergqvist	Ro Blomkvist (S)	V	x		
Kenneth Högberg		KD	x		
Cecilia Berg		M		x	
~~Charlotte Höglund Bystedt~~		SD			
Per-Eric Norberg		C		x	

Med 6 ja-röster, 3 nej-röster och 1 avstående finner ordförande att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Avstående

Charlotte Höglund Bystedt (SD) avstår från att delta i beslutet.

Bakgrund

Samhällsnämnden har antagit verksamhetsmål samt indikatorer för att mäta måluppfyllelse. Utifrån detta har samhällsförvaltningen gjort en verksamhetsplan för 2025. Verksamhetsplan för 2025 är upprättad för hela samhällsförvaltningen där de olika verksamhetsgrenarna varit involverade. Verksamhetsplanen ska enligt riktlinjerna från kommunstyrelsen skickas till kommunfullmäktige för delgivning.

Verksamhetsplaner inom samhällsnämndens verksamhetsområde som rör myndighetsutövning tas i särskild ordning.

Socialt perspektiv

Ingen påverkan.

Ekologiskt perspektiv

Ingen påverkan.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Ingen påverkan.

Beslutsunderlag

Samhällsförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-12-11
Förslag verksamhetsplan 2025, samhällsnämnden

Härnösands
kommun

Samhällsnämnd

Verksamhetsplan 2025

2025-01-01

Verksamhetsplan 2025

Status: Påbörjad Rapportperiod: 2025-01-01 Organisation: Samhällsnämnd

Innehållsförteckning

Verksamhetsplan 2025	1
1 Uppdrag och ansvarsområden.....	2
1.1 Utgångspunkter.....	2
2 Viktiga händelser.....	3
3 Planerad verksamhet	4
3.1 Uppdrag som tilldelats i årsplan	4
3.2 Målstyrning	4
3.3 Planerad verksamhet inom ramen för social hållbarhet	7
3.4 Vidare planerad verksamhet	7
4 Planerad verksamhet för kommande år.....	10
5 Ekonomiskt sammandrag.....	11
5.1 Nämndens budget	11
5.1.1 Budget per verksamhetsområde.....	12
5.1.2 Personalbudget	13
5.2 Investeringsbudget	14
6 Internkontroll	15

1 Uppdrag och ansvarsområden

Samhällsnämnden har ansvarsområden som sträcker sig från myndighetsutövning i miljö, plan- och byggfrågor till utveckling av gator, kajer och vägar och drift och samverkan inom fritid och ungdomsfrågor. Nämnden ansvarar för kommunens investeringar i gator, gång- och cykelvägar, anpassningar vid byggnationer. Samhällsnämnden ansvarar för utveckling och drift av fritids- och friluftsanläggningar.

Samhällsnämnden ansvarar också för löpande frågor inom miljöarbete, fysisk planering, bostadsanpassning, skog- och naturvård, miljö och hälsoskydd, karthantering, livsmedelskontroller samt tillsyn och tillstånd för alkoholservering inklusive försäljning av folköl, tobak och livsmedel. Nämnden ansvarar även för skötsel och utveckling av kommunens gator och parker, samt för föreningsstöd. Skolskjutsar ligger inom nämndens ansvar liksom kommunens kostavdelning där produktionsköket Navet ingår.

Nämndens arbete styrs av reglementet som bestäms av kommunfullmäktige.

1.1 Utgångspunkter

Kommunens årsplan med budget antas av fullmäktige. Genom beslutet om årsplanen fördelar fullmäktige uppdrag och medel (budget) i organisationen. En övergripande omvärldsanalys och politiskt prioriterade områden ligger till grund för Årsplanen.

Verksamhetsplanen är en beskrivning av de aktiviteter som planeras att genomföras med syfte att nå de uppdrag som tilldelats genom årsplanen. Verksamhetsplanen anger mål och hur den budget som tilldelats ska fördelas inom den egna organisationen.

Verksamhetsplanen följs upp i fyramånadersrapport (enbart ekonomisk uppföljning), delårsrapport och verksamhetsberättelse.

2 Viktiga händelser

Kommunerna har fått ansvar för kontrollen av material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel från och med den 15 juli 2021. Det avser bland annat livsmedelsförpackningar, glas, tallrikar, bestick, dricksflaskor och köksredskap. Material i kontakt med livsmedel förkortas ibland FCM (Food Contact Materials), eller kontaktmaterial. Utifrån att arbetet inväntat Livsmedelsverkets vägledning på området startas den planerade kontrollen under 2025.

1 juli 2025 börjar de nya byggreglerna att gälla. Det kommer att krävas utbildning för medarbetare men samtidigt en utbildningsinsats för våra kunder som också behöver förstå den nya lagstiftningen.

Inom Trafik och Fritidsverksamheten ska en organisationsöversyn genomföras i början på året då redan kända personalförändringar kan påverka organisationsstrukturen.

På grund av det ekonomiska läget med ett stort underskott i kommunen har förvaltningen gjort ett antal omprioriteringar för att få en budget i balans. Bland annat genomförs endast de utbildningar som krävs utifrån ändringar i bygglovslagstiftningen. Övertagande av verksamhet från arbetslivsförvaltningen innebär fler medarbetare på förvaltningen och att omprioriteringar har gjorts för att nå budgetramen. Föreningsbidragen har anpassats och NHL-rinken kommer inte spolas säsongen 2024/2025. Återhållsamhet med tillsättning av tjänster och vikarier kommer gälla under hela 2025 och trafikplanerare rekryteras under 2026. Införandet av 40 km/h i Härnösands centralort genomförs 2026 istället för 2025. Kostavdelningen har sett över vilka skolor som kan få varm mat från Navet istället för tillagad mat ute på skolorna. Närodlat mjölk och svenskt kött prioriteras vid inköp före ekologiska produkter. Inom gatuenheten begränsas skyltbyten, trafikmätningar och röjning av strandskoning. Även grusning och dikningsåtgärder begränsas under 2025.

3 Planerad verksamhet

3.1 Uppdrag som tilldelats i årsplan

Uppdrag till kommunstyrelsen och nämnderna att gemensamt verka för målsättningen att bli Sveriges bästa offentliga arbetsgivare: Förvaltningen har varje år en handlingsplan utifrån medarbetarenkätens resultat, i övrigt följer förvaltningen det kommungemensamma arbetet.

Uppdrag till samtliga nämnder och styrelser att tillsammans stärka arbetet med att erbjuda företagen högklassig företagservice och ytterligare förbättra företagsklimatet i Härnösands kommun: Förvaltningen har ett särskilt ansvar för Insikts-mätningen. Under våren 2025 kommer resultatet och förslag på förbättringsområden som förvaltningen har som underlag för att utveckla myndighetsutövningen. Förvaltningen planerar att involvera kommunledningsgruppen i de strategiska samhällsbyggnadsfrågorna som ett bidrag i arbetet med att förbättra företagsklimatet.

Uppdrag till samtliga nämnder att tillsammans säkerställa de statsbidrag och övriga intäkter kommunen har rätt till. Ledningsgruppen tillsammans med controller bevakar frågan under året.

Uppdrag till kommunstyrelsen, övriga nämnder och helägda bolag att genom strategisk samverkan förbättra förutsättningarna för att nå de antagna målen i kommunens tillväxtstrategi, samt för att möta behoven utifrån de etableringar som sker och väntas ske i närområdet: Förvaltningen deltar och är aktiva i Tillsammans för mitt Härnösand som ett bidrag till uppdraget.

Uppdrag till den kommunala organisationen att i samarbete med andra aktörer skapa förutsättningar för ett strukturerat samarbete i syfte att identifiera och stödja barn och unga i riskzonen för att hamna i kriminalitet. Förvaltningen deltar aktivt i det kommungemensamma brottsförebyggande arbetet.

3.2 Målstyrning

Beskrivning av målprogram 2024-2027

Härnösands kommuns vision, Ett starkt och hållbart Härnösand med plats för alla, har sin grund i Agenda 2030. Sex lokala inriktningar konkretiserar visionen och definierar ett önskvärt framtida tillstånd som organisationen ska bidra till.

De lokala inriktningarna leder organisationen i planering och beslutsfattande. Nämnden har omsatt innehållet i inriktningarna till mål för den egna verksamheten samt nyckelaktiviteter som kommer att genomföras för att nå målen. Nämnden har beslutat om indikatorer som beskriver utvecklingen inom valda delar av arbetet.

Med målprogrammet som ramverk för styrning och planering skapar nämnden, tillsammans med övriga delar av kommunorganisationen och de helägda bolagen, en socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar välfärd.

Plats för alla

Vi skapar förutsättningar för ett jämställt, starkt och inkluderande föreningsliv i alla kommunelar.

Nyckelaktivitet

Engagera barn och unga till att röra på sig mer

Indikator	Kön
Andel flickor resp. pojkar som besöker fritidsgården	♀
Andel flickor resp. pojkar som besöker fritidsgården	♂
Antal aktiviteter för att stärka ungdomsverksamheten i kommundelarna	
Fördelning halltider	♀
Fördelning halltider	♀
Fördelning halltider	♂
Andel av totalt föreningsbidrag som går till handikappföreningar	
Segregation mellan bostadsområden inom tätorten (ojämnlighetsindex)	♂
Segregation mellan bostadsområden inom tätorten (ojämnlighetsindex)	♀
Segregation mellan bostadsområden inom tätorten (ojämnlighetsindex)	♂

Vi har en hållbar och långsiktig samhällsplanering som skapar plats för såväl män och kvinnor som pojkar och flickor.

Nyckelaktivitet

Arbeta för en jämlik könsfördelning vad gäller besökare på våra fritids- och idrottsanläggningar.

Indikator	Kön
Andel flickor resp. pojkar som besöker fritidsgården	♀
Andel flickor resp. pojkar som besöker fritidsgården	♂
Antal aktiviteter för att stärka ungdomsverksamheten i kommundelarna	
Fördelning halltider	♀
Fördelning halltider	♀
Fördelning halltider	♂
Andel av totalt föreningsbidrag som går till handikappföreningar	
Segregation mellan bostadsområden inom tätorten (ojämnlighetsindex)	♂
Segregation mellan bostadsområden inom tätorten (ojämnlighetsindex)	♀
Segregation mellan bostadsområden inom tätorten (ojämnlighetsindex)	♂

Plats för tillväxt

Vi har en enkel och rättvis myndighetsutövning för ett gott företagsklimat med en hög servicenivå.

Nyckelaktivitet

Företag och handlare har god vetskap om samhällsnämndens planering och satsning i kommunen.

Indikator	Kön
INSIKT, Servicemätning	

Modig miljökommun

Vi prioriterar omställningen till ett hållbart och fossilfritt samhälle, hushållning av naturresurser och biologisk mångfald.

Nyckelaktivitet

Öka den biologiska mångfalden i stadsmiljö.

Hållbara måltider

Indikator	Kön
Andel ängsmark	
Andel närproducerad mat	
Kollektivtrafikresande	
Följsamhet handlingsplan gång-, och cykelstråk	
Matsvinn	
Antal som nyttjar gång-/cykelstråk	

Jämställd och jämlik välfärd

**I Härnösand har kvinnor och män, flickor och pojkar, samma makt att forma samhället och sina egna liv. **

Nyckelaktivitet

En arbetsmiljö fri från diskriminering.

Säkra och trygga miljöer.

Indikator	Kön
Andel anställda med chefsbefattning	♀♂
Andel anställda med chefsbefattning	♀
Andel anställda med chefsbefattning	♂
Andel anställda fördelat på kön	♀
Andel anställda fördelat på kön	♂
Könsfördelning inom detaljplaneprocessen hos kund	♀♂
Könsfördelning inom detaljplaneprocessen hos kund	♀
Könsfördelning inom detaljplaneprocessen hos kund	♂

Attraktiv arbetsgivare

Medarbetare, såväl kvinnor som män, har ett hållbart och utvecklande arbetsliv med en välfungerande fysisk, organisatorisk och social arbetsmiljö, och god kompetens för sitt uppdrag.

Nyckelaktivitet

Förvaltningen arbetar strategiskt med kompetensförsörjning på kort och lång sikt.

Förvaltningen jobbar för att vara en hälsofrämjande arbetsplats.

Indikator	Kön
Antalet prao/trainee/exjobb på samhällsförvaltningen	♀♂
Antalet prao/trainee/exjobb på samhällsförvaltningen	♀
Antalet prao/trainee/exjobb på samhällsförvaltningen	♂
Hållbart medarbetarengagemang, HME	

Antal anställda med fler än 30 sparade semesterdagar	♀♂
Antal anställda med fler än 30 sparade semesterdagar	♀
Antal anställda med fler än 30 sparade semesterdagar	♂

Indikatorerna kommer i nämndens uppföljning att redovisas könsuppdelat där så är möjligt.

3.3 Planerad verksamhet inom ramen för social hållbarhet

Luftvårdsåtgärderna som är beslutade av nämnd som ska genomföras 2025. Tillsyn av rökfria miljöer och tillsyn inom alkohol och tobak genomförs då dessa områden berörs av skyddslagstiftning.

Plan och bygg ska, tillsammans med Sundsvalls och Timrås plan och byggverksamheter, skapa ett gemensamt arbetssätt för tillsynen på tillfälliga boenden. Tillfälliga boenden är vanliga vid stora byggarbetsplatser och etableringar.

Fritidsgården planerar för specifika tjejkvällar, samt att vi kommer att se över möjligheten på olika anläggningar att erbjuda vissa tider för allmänheten som enbart vänder sig till tjejer.

Utifrån "förstudien för planering av säkra och trygga livsmiljöer" fortsätter förvaltningen arbetet tillsammans med kommunens brottsförebyggande samordnare att genomföra utbildningsinsatser för nyckelpersoner på förvaltningen. Riktlinjerna för föreningsbidrag justeras med hänsyn till kommunstyrelsens kulturbidrag men även utifrån risken för välfärdsbrottslighet. Riktlinjen ska beslutas i samhällsnämnden i början av året.

3.4 Vidare planerad verksamhet

Miljö

Tillsynen kommer att planeras och genomföras utifrån de nationella planer och mål som nationella myndigheter tar fram. Särskilda projekt som kommer genomföras är till exempel tillsyn för flerbostadshus inom hälsoskydd, jordbrukstillsyn inom miljöskydd samt

Inom livsmedelstillsynen deltar miljöavdelningen i nationella projekt där det ena fokuserar på att ta fram koncept med konkreta metoder för bättre service och bemötande. Det andra projektet utvärderar olika idéer för att underlätta hjälp till självhjälp för småföretagare att driva företag. Det ska vara enkelt för företagare att hitta och ta till sig information om krav, regler samt risker inom livsmedelsområdet. Förstudien testar både generativ AI och även andra metoder och verktyg. Under förstudien har dialoger skett med småföretagare.

Utifrån att Härnösands kommun har på gränsen till för höga luftvärden gällande partiklar, kommer fortsatt mätning av luftkvalitet i centrum genomföras även 2025. Särskilda aktiviteter för att minska dessa halter genomförs också, till exempel satsas det extra på bevattning när gator sopas under våren.

Inventering av enskilda avlopp kommer att genomföras utifrån fokus på kvalitet på dricksvatten och grunda havsvikar. Fortsatt arbete inom inventering av förorenade områden och riskklassning av branschklassade objekt enligt framtagen handlingsplan.

Regeringen har lovat att återkomma med förtydliganden gällande ändringarna i miljöbalken och avfallsförordningen om eldning av trädgårdsavfall. Utifrån detta kan en revidering av "Lokala föreskrifter för att skydda människor och miljön" behöva göras om det visar sig relevant utifrån utredningen.

Miljöavdelningen deltar aktivt i olika länsövergripande nätverk kopplat till våra olika ämnesområden. I dessa nätverk arbetar vi bland annat med att hjälpas åt att hitta aktiviteter för att främja kompetensförsörjning i våra kommuner.

Teknik

2025 blir ett år med utmaningar och verksamheten måste vara extra omsorgsfull utifrån de ekonomiska förutsättningarna. En del planerade åtgärder kommer att skjutas på framtiden, exempelvis dikningar, slyröjning och byte av skyltar kommer inte att prioriteras under året.

Arbetet med den nya Nybron fortsätter enligt plan. Bron öppnas för fordonstrafik försommaren 20226.

Under 2025 kommer Nybrogatans renovering att påbörjas. Byggnationen kommer att ske i etapper och ska ha säkerheten för oskyddade trafikanter i fokus.

Samarbetet med de kommunala bolagen fortsätter där gemensamma planeringar och insatser är till stor nytta för kommunen i stort. Handlingsplanen från gång- och cykelprogrammet genomförs i de investeringarna där det är möjligt. Övriga åtgärder planeras in i 10-årsplanen.

Arbetet med Kanaluddens parkområde kommer att upphandlas och påbörjas. Tanken är att området ska bli en mötesplats för alla. Stor vikt läggs vid estetik och materialval.

Arbetet med omlöpet förbi Öjesjödammen fortsätter och byggnationen kan förhoppningsvis påbörjas under 2025. Omlöpet ska underlätta för fisk att vandra upp i sjön och att fiskar kan vandra upp i sjön påverkar också musslorna positivt.

Fritid

Under sommaren kommer den nya sporthallen på fastlandet att vara färdig, vilket gör att många inomhusidrotter erbjuds ännu bättre träningsmöjligheter jämfört med idag. Den nya hallen kommer att heta Änget sportcenter och erbjuder förutom nya sporthallsytor även en konstgräsplan, minder löparbanor utegym med mera. Verksamheten planerar att starta upp någon form av "idrottsfritids" för att erbjuda bättre förutsättningar för barn och unga att prova på nya aktiviteter även om man inte är aktiv medlem i en förening. Även ett aktivt arbete för att få en jämlikare könsfördelning vad gäller besökare på våra fritids- och idrottsanläggningar genomförs. Konkret så planeras för specifika "tjejkvällar" på Fritidsgården och vissa bokningar för allmänhetens tider i till exempel ishallen som enbart vänder sig till tjejer.

Trafik

Planeringsarbetet med en ny bussdepå fortgår och planen är att kommunen skall bygga en egen ny bussdepå uppe på Västra Saltvik som ska stå klar att tas i drift i samband med att nya trafikavtal är tecknade med trafikstart i december 2027. Behovet är stort för en ny modern bussdepå som kan erbjuda en kommande trafik entreprenör goda förutsättningar för elektrifiering av framtidens bussar. En ny bussdepå blir dessutom mer kostnadsneutral för framtiden jämfört med idag då dagens depå ägs av en trafik entreprenör. Fortsatt fokus under året kommer också att vara att utveckla våra hållplatser med nya väderskydd och tillgänglig information.

Plan- och bygg

Under år 2024 har verksamheten deltagit och varit med att öppna ytan på SAM biblioteket för samhällsplanering. Målsättningen är att verksamheten ska använda ytan som en naturlig del av detaljplaneringsprocessen under år 2025. Vid minst fyra tillfällen ska detta ske, det skapar en större

delaktighet för kommunen invånare att få vetskap om vad som är på gång i kommunen. Bygglovstaxan ska uppdateras och nytt förslag på taxa kommer till nämnden under senare delen av året. Målet framåt är att vi varje år ska öka antalet antagna detaljplaner med 100 %, från dagens två till minst fyra under 2025. Verksamheten kommer under 2025 hitta ännu närmare samarbeten internt men även externt för att minska kostnader för kompetenshöjande insatser gällande de nya byggreglerna. Både länet och Jämtlands län är intresserade. Många av de nya byggreglerna träder i kraft första juli men det finns en övergångsperiod på ett år då den sökande får välja vilka byggregler man avser att följa, det leder mest troligt till att de flesta vill använda de redan befintliga byggreglerna. Ett gott samarbete med näringslivet ska efterlevas och mötesytor för just detta prioriteras.

Kosten

Kostavdelningen fortsätter arbetet med att följa upp matsvinn och rapportera in resultat. Klimatlådor (en matlåda som har blivit över när eleverna har ätit klart) och buffédagar kommer införas i köken för att minska matsvinnet. För att skapa hållbara måltider kommer recept och matsedlar justeras samt att vi behöver hitta ett fungerande samarbete med skolförvaltningen och socialförvaltningen. Arbeta tillsammans med upphandlingsavdelningen fortsätter för att hitta sätt att öka andelen närproducerade livsmedel. Fortsatt dialog med leverantörer och Virvelvind för att öka närproducerat och minska matsvinnet.

Kostavdelningen ska gemensamt med skolförvaltningen, lokalförsörjningen och fastighetsägarna för att få en bra och fungerande arbetsmiljö för medarbetarna. Arbeta med återhämtning, arbetsmiljö och friskvård för att öka känslan av att det allmänna hälsotillståndet är bra. Hitta sätt att lära nytt och utvecklas i det dagliga arbetet exempelvis via utbildningsportalen Foodix.

4 Planerad verksamhet för kommande år

Miljö

En stor del av miljöavdelningens arbete är tillsyn enligt miljöbalken, livsmedelslagstiftning samt alkohollagstiftning och kommer fortsätta vara så under kommande år. Fokusområden inom den nationella strategin för miljöbalkens områden kommer att följas.

Teknik

Stora infrastrukturprojekt kommer att genomföras under kommande år i enlighet med kommunens 10-åriga investeringsplan. Projekt som ska byggas är bland annat nya Nybron, ombyggnation av Nybrogatan, restaurering av Skeppsbron, Kanaluddens park samt muddring i Nattviken. Arbetet med naturvård fortsätter där vi bland annat lägger stor vikt vid att öka den biologiska mångfalden. Gräsytor på kommunens mark omvandlas till ängsmark som en åtgärd.

Trafik/Fritid

I samarbete med tillväxtavdelningen så fortsätter arbetet för att utveckla Västanåfallet till en destination som kan locka många fler besökare i framtiden. I första hand så handlar utvecklingsplanerna om att rusta upp vissa delar av anläggningen och anläggandet av en ny scen för att möjliggöra fler event på anläggningen. I den 10-åriga investeringsplanen så planeras under 2026 att bygga om anläggningen för konstsnö tillverkning i slalombacken så att man i framtiden istället för att nyttja kommunalt dricksvatten istället kan använda vatten från Södra Sundet.

Plan- och bygg

Ett utvecklingsarbete med fokus på effektivare processer för detaljplanering genomförs under året. Antalet beslutade och antagna detaljplaner ska fördubblas under 2025 i jämförelse med 2024. Det är viktigt för att Härnösand ska utvecklas i önskad takt. Enheten kommer att prioritera att vara med i tidiga skeden av detaljplaneprocessen för att underlätta hela detaljplanearbetet.

5 Ekonomiskt sammandrag

5.1 Nämndens budget

Nämndens budget per konto	Utfall	Budget	Årsprognos	Budget	Plan	Plan
(mnkr)	2023	2024	2024	2025	2026	2027
Intäkter	279,8	260,2	269,2	303,1	317,8	331,8
skattemedel	202,9	179,1	179,1	221,6	235,5	248,7
övriga intäkter	76,9	81,1	90,1	81,5	82,3	83,1
Kostnader	-303,2	-260,4	-269,0	-303,1	-317,8	-331,8
köp av huvudverksamhet	-88,9	-32,9	-36,0	-45,8	-49,7	-51,2
personal	-73,8	-80,8	-84,5	-87,7	-90,6	-93,6
lokalhyra	-25,0	-26,6	-26,8	-31,1	-32,0	-33,0
avskrivningar	-38,6	-47,7	-41,4	-43,9	-48,5	-53,8
övriga kostnader	-76,9	-72,4	-80,3	-94,6	-97,0	-100,3
Resultat	-23,4	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0

Tabellen ovan visar nämndens utfall per konto för 2023 samt budget och prognos för 2024. Den innehåller även budget för 2025 samt budget för planeringsår 2026 och 2027.

Samhällsnämndens budgetram för 2025 är 221,6 mnkr enligt beslutat årsplan från kommunfullmäktige, KF. Den ökade skattemedelsramen för 2025 beror till stor del på att ansvaret för skolmåltiderna är flyttat från skolnämnden till samhällsnämnden för nästkommande år. Den totala kostnaden för detta är beräknat till 45,2 mnkr för 2025 vilket samhällsnämnden har fått täckning för i budget.

Övriga intäkter ökar med 0,4 mnkr mellan 2024 och 2025 och består bland annat av uppräknade hyresintäkter, taxor och avgifter samt driftsbidrag.

Köp av huvudverksamhet avser kostnader för huvudverksamhet som köps in istället för att den utförs i egen regi. Dessa kostnader ökar med 12,9 mnkr i budget 2025 jämfört med 2024. Ökningen beror främst på ökade budgeterade kostnader för koncernarbeten som vatten och avloppsarbeten (VA) åt HEMAB samt vinterväghållning åt Härnösandshus.

Personalkostnaderna mellan 2024 och 2025 ökar med 6,9 mnkr i budget. Ökningen av personalkostnaderna beror främst på lönekostnader kopplat till budget för skolmåltider som inte längre kommer att debiteras skolan framöver. Jämfört med 2024 ser även förvaltningen en ökning i budget på gatuenheten som hör ihop med samarbetsavtal med HEMAB och Härnösandshus. Samhällsnämnden tar över verksamheter från arbetslivsnämnden vilket också har inneburit en ökad budgetram för personalkostnader.

Kostnader för lokalhyror förväntas öka med 4,5 mnkr 2025 jämfört med 2024. Den största kostnadsökningen beror på det nya idrottshallen på fastlandet som kommer att innebära driftskostnader från hösten 2025.

Budget för avskrivningar minskar med 3,9 mnkr till 2025. Minskningen innebär inte att investeringsvolymen har minskat eller att planerade projekt inte har genomförts utan beror på en förändring i beräknade avskrivningar för ett antal större projekt. De större investeringsprojekt som

samhällsförvaltningen genomför samt ett antal större investeringsprojekt som ligger i startgroparna påverkar därför främst avskrivningskostnaderna från 2026 och framåt.

Övriga kostnader är budgeterade att öka med 22,2 mnkr 2025 jämfört med budget 2024. Kostnadsökningen beror främst på livsmedelsinköp för skolmåltider som ligger under samhällsnämnden 2025. I övrigt består övriga kostnader bland annat av fastighets- och driftskostnader, kostnader för bränsle och uppvärmning, fordonskostnader, bidrag, konsultkostnader och administrationskostnader.

Plan för 2025 och 2026 baseras på uppräknningar i årsplanen för 2025 som är beslutad i kommunfullmäktige.

5.1.1 Budget per verksamhetsområde

Budget per verksamhetsområde	Verksamhetens	Skattemedel	Verksamhetens	Verksamhetens
	intäkter		kostnader	kostnader
(mnkr)	2025	2025	2025	2024
Samhällsnämnd	0,0	1,9	-1,9	-1,7
SAM ledning o adm	0,1	6,1	-6,2	-6,8
Avskrivningar	1,8	42,1	-43,9	-47,5
Fritid ledning o adm	2,8	19,7	-22,5	-20,4
Fritidsaktiviteter	0,7	7,2	-7,9	-9,6
Idrottsanläggningar	6,8	30,2	-37,0	-31,4
Kostavdelningen	0,2	2,3	-2,5	-2,8
Navet	31,3	8,8	-40,1	-34,6
Kök Härnön	0,2	20,0	-20,2	-9,9
Kök fastlandet	0,0	17,7	-17,7	-10,1
Trafikenhet	5,1	17,5	-22,6	-21,1
Miljö	2,5	4,8	-7,3	-7,5
Plan & Bygg	5,3	11,1	-16,4	-16,9
Teknikavdelningen	3,8	2,7	-6,4	-11,3
Teknik/Park	0,0	10,4	-10,4	-6,6
Gatuenheten	1,3	20,0	-21,3	-22,0
Koncernarbeten	19,4	-0,9	-18,6	0,0
Totalt	81,5	221,6	-303,1	-260,4

Tabellen ovan visar budget för intäkter, skattemedelsbehov samt kostnader 2025 fördelat per verksamhetsområde. Tabellen innehåller även en jämförelsekolumn med kostnader 2024.

Verksamheternas budgeterade kostnader ökar totalt med 42,7 mnkr mellan 2024 och 2025. Den största anledningen till detta är att samhällsnämnden tar över skolnämndens budget för skolmåltiderna 2025, en kostnad på 45,2 mnkr. Produktionsköket Navet kommer nästkommande år att producera måltider som sedan internt debiteras Kök Härnön och Kök fastlandet. Den interna debiteringen säkrar spårbarheten och uppföljningen av måltidsproduktionen och innebär också i sin tur att de totala intäkterna inte minskar mellan 2024 och 2025, men att kostnaderna för förvaltningen på helhet ökar. Detta innebär att kostavdelningen inte längre kan lägga en budget som är helt självfinansierad med externa intäkter utan kommer att behöva skattemedelsfinansiering för produktionen av måltider till kommunens skolelever.

För att på ett bättre sätt kunna särredovisa de uppdrag som teknikavdelningen har avtalat med HEMAB och Härnösandshus gällande vatten- och avloppsarbeten (VA) samt snöröjning särredovisas detta under koncernarbeten istället för gatuenheten. Detta är en nyhet för 2025.

Hela samhällsförvaltningen, bortsett från kostavdelningen, har en lägre beräknad kostnadsbudget för 2025 jämfört med 2024. Indrag och besparingsåtgärder har påverkat budgetarbetet på alla förvaltningens verksamheter för att kunna presentera en budget i balans inför 2025.

5.1.2 Personalsbudget

Personalkostnader per verksamhetsområde (mnkr)	Utfall	Budget	Årsprognos	Budget
(mnkr)	2023	2024	2024	2025
Samhällsnämnd	-1,6	-1,6	-1,8	-1,8
SAM ledning o adm	-3,2	-3,2	-3,6	-3,2
Fritid ledning o adm	-3,6	-1,9	-2,0	-2,0
Fritidsaktiviteter ungdom	-3,4	0,0	0,0	0,0
Badanläggningar	-1,6	0,0	0,0	0,0
Högsletten	-5,0	0,0	0,0	0,0
Fritidsaktiviteter	0,0	-4,9	-4,9	-5,5
Idrottsanläggningar	0,0	-5,6	-6,0	-7,2
Kostavdelningen	-26,3	-1,6	-1,8	-1,7
Navet	0,0	-10,1	-10,6	-11,3
Kök Härnön	0,0	-9,5	-9,4	-9,0
Kök fastlandet	0,0	-9,8	-9,5	-9,5
Trafikenhet	-3,6	-4,2	-4,0	-4,4
Miljö	-6,0	-6,8	-6,5	-6,5
Plan & Bygg	-10,1	-12,3	-11,7	-12,3
Teknikavdelningen	-7,0	-5,7	-6,0	-1,2
Teknik/Park	0,0	0,0	0,0	-4,5
Gatuenheten	-2,5	-3,5	-6,7	-4,3
Koncernarbeten	0,0	0,0	0,0	-3,4
Totalt	-73,8	-80,8	-84,5	-87,7

Tabellen ovan visar personalkostnaderna per verksamhetsområde, dels utfallet 2023 samt budget och årsprognos för 2024. Tabellen visar även de budgeterade personalkostnaderna för 2025.

Personalkostnaderna är för budgetåret 2025 uppräknade med 3,5% enligt budgetanvisningarna för perioden april-dec 2025 vilket följer den beräknade löneprocessen för 2025. Uppräkningen motsvarar 2,3 mnkr i ökade personalkostnader för perioden. Totalt förväntas kostnaderna för 2024 öka med 6,9 mnkr jämfört med 2024. De största kostnadsökningarna teknikavdelningen med tillhörande verksamheter som inför 2024 hade en budget på 9,2 mnkr men som under 2025 har en budgeterad personalkostnad på 13,4 mnkr. Detta bland annat på grund av gatuenheten har vuxit under 2024 till följd av samarbetsavtalet med HEMAB om VA-jobb. Fritidsverksamheterna hade 2024 en personalsbudget på 12,4 mnkr men behöver 2025 14,7 mnkr för sin verksamhet. Fritidsbanken har under 2024 flyttat över till fritid från arbetslivsförvaltningen samt att starten den nya idrottshallen på fastlandet kommer att innebära ett behov av nyanställda vaktmästare från hösten 2025.

5.2 Investeringsbudget

Investeringsbudget (mnr)	Budget	Budget	Plan	Plan
	2024	2025	2026	2027
Fritid ledning o adm	3,2	5,0	12,2	3,9
Navet	0,5	0,5	0,6	0,5
Miljö	0,8	0,0	0,0	0,0
Teknik	110,5	225,5	199,3	114,1
Totalt	115,0	231,0	212,1	118,5

Tabellen ovan visar investeringsbudgeten per verksamhetsområde för åren 2024 och 2025 samt planeringsåren 2026 och 2027.

Teknik

Under 2025 kommer samhällsförvaltningen att fortsätta planera och bygga enligt den beslutade 10-årsplanen. Nybron kommer att vara i ett expansivt skede då brofästen och betongbrobana byggs. Någon etapp i Nybrogatan kommer att påbörjas under 2025.

Kommunen tillsammans med HEMAB kommer att restaurera ett antal vägar, både vad gäller ledningar och vägarnas bärighet. Som exempel på gator kan nämnas; Sälstensgränd, Vangstagatan, Fyrvägen, Jensenvägen, Logränd med flera.

Kanaluddens parkområde kommer att börja byggas under 2025. Parken ska bli en samlingsplats för alla besökare och invånare, innehålla både aktivitetsytor som till exempel boulebanor, lekpark men även umgängesytor där man kan fika eller njuta av utsikt.

Öjesjödammens nya omlöp planeras att påbörjas under 2025.

Fritid

Under 2025 så kommer pistmaskinen i Vårdkasbacken att bytas ut till en planerad kostnad motsvarande 2.550 tkr, elljusspåret i Ramvik planeras också att byggas för cirka 1.500 tkr, samt ytterligare åtgärder för att utveckla våra busshållplatser.

6 Internkontroll

Under 2025 ska förvaltningen kontrollera de avtal som finns för kommunens dammar i samarbete med HEMAB. HEMAB har avtal med kommunen om skötsel och bevakning av kommunens dammar sen ett antal år bakåt i tiden. För att säkerställa att allt faktiskt ingår i ansvarsfördelningen mellan organisationerna kontrolleras avtalen.

Förvaltningen ska också kontrollera hur många som använder e-tjänsten föreningsbidrag i jämförelse med de analoga ansökningar som också skickas in till förvaltningen. Syftet är att hitta lösningar för att fler använder e-tjänsten och kommunen är mer tillgänglighetsanpassad.

Risk	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
Risk för skador på miljö, hälsa och egendom		2	3
Risk för merarbete för kommunens medarbetare		2	2

Kontrollmoment

Risk för skador på miljö, hälsa och egendom

Översyn avtal dammar

Risk för merarbete för kommunens medarbetare

Mäta antal inkomna ansökningar som inte följer e-tjänsten

Arbetslivsnämnden

§ 119

Dnr 2024-000204 1.1.3.1

Verksamhetsplan 2025, arbetslivsnämnden

Arbetslivsnämndens beslut

Arbetslivsnämnden beslutar

att fastställa arbetslivsnämndens verksamhetsplan med tillhörande internkontrollplan för 2025, och

att överlämna arbetslivsnämndens verksamhetsplan med tillhörande internkontrollplan för 2025 till kommunfullmäktige för kännedom.

Avstående

Ingemar Ljunggren (M) och Bill Lindgreen (M) och Glenn Sehlin (SD) avstår från att delta i beslutet.

Bakgrund

Verksamhetsplanen 2025 är en sammanfattning av verksamheten utifrån politiska mål i form av budgetprioriteringar och strategisk planering.

Förslaget till verksamhetsplan 2025 bygger på beslutade mål, nyckelaktiviteter, indikatorer och fördelade medel i budget 2025.

Verksamhetsplan 2025

Kommunens årsplan med budget antas av fullmäktige. Genom beslutet om årsplanen fördelar fullmäktige uppdrag och medel (budget) i organisationen. En övergripande omvärldsanalys och politiskt prioriterade områden ligger till grund för Årsplanen.

Verksamhetsplanen är en beskrivning av de aktiviteter som planeras att genomföras med syfte att nå de uppdrag som tilldelats genom årsplanen. Verksamhetsplanen anger mål och hur den budget som tilldelats ska fördelas inom den egna organisationen.

Verksamhetsplanen följs upp i fyramånadersrapport (enbart ekonomisk uppföljning), delårsrapport och verksamhetsberättelse.

Arbetslivsnämnden har av kommunfullmäktige tilldelats skattemedelsram på 60,3 mnkr för budgetår 2025, att jämföra med 73,3 mnkr som nämnden

Arbetslivsnämnden

tilldelades för budgetår 2024. Nämndens skattemedelsbehov har minskat till följd av en omorganisation inom förvaltningen.

Särskilt tongivande händelse i Verksamhetsplan 2025 handlar om den av kommunfullmäktige beslutade avvecklingen av arbetslivsnämnden. För Härnösands kommun innebär detta att andra nämnder kommer ta över Arbetslivsnämndens ansvar och uppdrag.

Socialt perspektiv

I arbetslivsnämndens ansvar finns medborgare som påverkas av ändrade förutsättningar i deras anställningar, främst då deltagare i olika former av stödanställningar eller praktiker. I arbetet med omorganisationen behöver både medarbetares och deltagares behov och förutsättningar så långt som möjligt tillgodoses.

Ekologiskt perspektiv

I omorganisationen kommer ekologiska perspektiv att beaktas.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Nämndens budgetram har minskat inför 2025 och under perioden fram till nämndens avveckling kommer medel att flyttas från arbetslivsnämnd till mottagande nämnder.

Beslutsunderlag

Arbetslivsförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-12-11
Förslag verksamhetsplan 2025, arbetslivsnämnden

Härnösands
kommun

Arbetslivsnämnd

Verksamhetsplan 2025

2025-01-01

Verksamhetsplan 2025

Status: Påbörjad Rapportperiod: 2025-01-01 Organisation: Arbetslivsnämnd

Innehållsförteckning

Verksamhetsplan 2025	1
1 Uppdrag och ansvarsområden.....	2
1.1 Utgångspunkter.....	3
2 Viktiga händelser.....	4
3 Planerad verksamhet	5
3.1 Uppdrag som tilldelats i årsplan	5
3.2 Målstyrning	5
3.3 Planerad verksamhet inom ramen för social hållbarhet	8
3.4 Vidare planerad verksamhet	9
4 Planerad verksamhet för kommande år.....	10
5 Ekonomiskt sammandrag.....	11
5.1 Nämndens budget	11
5.1.1 Budget per verksamhetsområde.....	12
5.1.2 Personalbudget	13
5.2 Investeringsbudget	14
6 Internkontroll	15

1 Uppdrag och ansvarsområden

Uppdrag och ansvarsområden enligt reglemente

Arbetslivsnämndens uppdrag och uppgifter enligt reglemente beslutat av fullmäktige 2019-03-25 § 29, är att:

1. fullgöra kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för vuxna enligt skollagen (2010:800)
2. fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare (2013:156)
3. fullgöra kommunens uppgifter enligt lag om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning (2016:38)
4. samordna och erbjuda sysselsättning och arbetsmarknadsinsatser enligt socialtjänstlagen (2001:453) 4 kap 4§ samt för personer som står långt från arbetsmarknaden
5. samordna kommunens sommarjobb för ungdomar
6. erbjuda yrkeshögskoleutbildning utifrån lokala och regionala behov
7. drift av Härnösands energitekniska arena (HETA)
8. erbjuda en mötesplats och resurser för vuxenstuderande, förmedla utbildning och verka för utveckling av eftergymnasial utbildning i ett lokalt och regionalt perspektiv
9. stödja och utveckla integrationsfrämjande insatser
10. förmedla tolktjänster
11. drift av kommunens arbetsmarknadsarenor

Arbetslivsförvaltningens åtaganden lagstadgad och icke lagstadgad verksamhet

Kommunen är skyldig att ha vissa verksamheter enligt lag. Andra verksamheter är frivilliga och beslutas av den lokala politiken. I budgeten är fördelningen cirka 40 % och 60 % för lagstadgad respektive ej lagstadgad verksamhet.

Lagstadgad verksamhet

- Utbildning för vuxna på grundläggande och gymnasial nivå, utbildning i svenska för invandrare, samt grundläggande och gymnasial nivå inom särskild utbildning för vuxna.
- Samhällsorienterande insatser som syftar till att underlätta nyanländas etablering i arbets- och samhällslivet.
- Mottagning av vissa nyanlända för bosättning.
- Samordning och erbjudande av sysselsättning och arbetsmarknadsinsatser enligt socialtjänstlagen.

Ej lagstadgad verksamhet

- Sommarjobb för ungdomar

- Yrkeshögskoleutbildning
- Härnösands energitekniska arena och uppdragsutbildningar
- Lärcentrum
- Vissa integrationsfrämjande insatser
- Tolkförmedling

1.1 Utgångspunkter

Kommunens årsplan med budget antas av fullmäktige. Genom beslutet om årsplanen fördelar fullmäktige uppdrag och medel (budget) i organisationen. En övergripande omvärldsanalys och politiskt prioriterade områden ligger till grund för Årsplanen.

Verksamhetsplanen är en beskrivning av de aktiviteter som planeras att genomföras med syfte att nå de uppdrag som tilldelats genom årsplanen. Verksamhetsplanen anger mål och hur den budget som tilldelats ska fördelas inom den egna organisationen.

Verksamhetsplanen följs upp i fyramånadersrapport (enbart ekonomisk uppföljning), delårsrapport och verksamhetsberättelse.

2 Viktiga händelser

2024 fattade Kommunfullmäktige i Härnösands kommun beslut om Arbetslivsnämndens avveckling. Nämnden kommer under 2025 bedriva verksamhet till och med 30 juni 2025. Detta beslut påverkar all planerad verksamhet i nämndens ansvar i och med att drift och verkställighet i uppdragen kommer att tas över av annan förvaltning, annat kommunalt bolag i Härnösands kommunkoncern, eller andra likvärdiga driftsformer lämpliga för berörd verksamhet.

Omorganisationen av nämndens förvaltning påbörjades innan beslutet om att avveckla nämnden fattades, och under hösten 2024 har flera av Arbetslivsförvaltningens enheter flyttat till andra förvaltningar. 2025 finansieras de flesta av dessa enheter i Arbetslivsnämndens budget och de arbetar enligt Arbetslivsnämndens verksamhetsplan, undantagen är Entreprenaden och Säbo-städ som 2024 avvecklats respektive flyttats även budgetmässigt. Efter sista juni kommer detta att förändras, och ansvar för all verksamhet tas över av annan nämnd eller annan aktör.

Inom verksamhetsområde vuxenutbildning har 2025 års yrkesvuxbidrag för första gången sökts länsgemensamt i Västernorrland. Länets kommuner ingick 2024 ett samverkansavtal som innebär att de tillsammans är ett primärt samverkansområde. För kommunens medborgare innebär det att de nu har all vuxenutbildning i länet tillgänglig för sig. Det är så kallat frisök för länets kommuner i våra respektive utbildningar. Detta innebär att medborgare söker utbildningar i respektive kommun på samma villkor, oavsett i vilken kommun de är skrivna.

Komvux har hösten 2024 blivit en del av skolförvaltningen och under 2025 är komvux del av "Gy25"-förändringen där verksamheten går från kursbetyg till ämnesbetyg.

Vuxenutbildningens andra ben, enhet Campus Härnösand, är i omorganisationen föremål för utredning var i kommunkoncernen enheten och dess verksamheter bäst hör hemma. Utredning beräknas vara färdig januari 2025 och beslut kring placering i organisationen fattas därefter av kommundirektör.

Inom verksamhetsområde Arbete och Mottagning sågs under 2024 ändrade förutsättningar på grund av nya direktiv från Arbetsförmedlingen och en ny åtgärd, Steg till arbete, som av myndigheten ska prioriteras i första hand. I Steg till arbete ska kompletterande aktörer prioriteras framför kommunala aktörer och först efter att kompletterande aktörer prövats kan placering hos kommunen vara ett alternativ.

I omorganisationen kommer de flesta av Arbete och Mottagnings verksamheter att tas emot av Härnösands kommuns socialförvaltning.

Nya socialtjänstlagen träder i kraft våren 2025 och innebär sysselsättningskrav för alla personer som uppbär försörjningsstöd.

På grund av dessa ändrade förutsättningar är det nödvändigt för förvaltningen att väsentligt ändra inriktning på arenaverksamheten från produktion till sysselsättning som inte kräver leverans på samma sätt.

3 Planerad verksamhet

3.1 Uppdrag som tilldelats i årsplan

Kommunfullmäktige uppdrar till samtliga verksamheter

- att gemensamt verka för målsättningen att bli Sveriges bästa offentliga arbetsgivare,
- att tillsammans stärka arbetet med att erbjuda företagen högklassig företagservice och ytterligare förbättra företagsklimatet i Härnösands kommun,
- att tillsammans säkerställa de statsbidrag och övriga intäkter kommunen har rätt till,
- att genom strategisk samverkan förbättra förutsättningarna för att nå de antagna målen i kommunens tillväxtstrategi, samt för att möta behoven utifrån de etableringar som sker och väntas ske i närområdet,
- att tillsammans med andra aktörer stärka samarbetet med suicidprevention och tillhandahålla samordnade insatser för individer som befinner sig i suicidal kris,
- att i samverkan med andra aktörer skapa ett strukturerat samarbete i syfte att identifiera och stödja barn och unga i riskzonen för att hamna i kriminalitet.

Under omorganisation då verksamheterna arbetar på nämndens uppdrag, oavsett aktuell förvaltningstillhörighet, kommer arbetslivsförvaltningens ledningsgrupp fortsätta att samlas. I dessa träffar kommer HR-partner att stötta arbetet för att Härnösands kommun ska bli Sveriges bästa arbetsgivare. Arbetet relaterat till våra arbetsmiljömål kommer här vara centralt. Information har bedömts vara en kärnpunkt i omorganisationen av först förvaltning och sedan nämnd och informationsträffar och frågestunder som inletts under 2024 planerar att i någon form fortsätta även 2025.

Verksamheterna ska fortsätta möta näringsliv enligt nuvarande uppdrag och ambitionen är att i omorganisationen informera berörda företagare för att där möjligt bidra positivt till företagsklimatet.

Rutiner för att bevaka möjligheter till och även söka statsbidrag tillämpas även under omorganisation av förvaltning och nämnd.

Representanter från förvaltning och nämnd fortsätter att delta och bidra i strategisk samverkan för att nå antagna mål i kommunens tillväxtstrategi och för att möta behoven utifrån de etableringar som väntas ske i närområdet.

Nämndens verksamheter fortsätter arbeta suicidpreventivt enligt tidigare tillämpad modell förmedlad av organisationen Suicide zero.

Nämndens verksamheter fortsätter sitt brottsförebyggande arbete, både i nämndens egna regi och hos nya tillhörigheter i kommunkoncernen.

3.2 Målstyrning

Beskrivning av målprogram 2024-2027

Härnösands kommuns vision, Ett starkt och hållbart Härnösand med plats för alla, har sin grund i Agenda 2030. Sex lokala inriktningar konkretiserar visionen och definierar ett önskvärt framtida tillstånd som organisationen ska bidra till.

De lokala inriktningarna leder organisationen i planering och beslutsfattande. Nämnden har omsatt innehållet i inriktningarna till mål för den egna verksamheten samt nyckelaktiviteter som kommer att genomföras för att nå målen. Nämnden har beslutat om indikatorer som beskriver utvecklingen inom valda delar av arbetet.

Med målprogrammet som ramverk för styrning och planering skapar nämnden, tillsammans med övriga delar av kommunorganisationen och de helägda bolagen, en socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar välfärd.

Plats för alla

Mål

Vi bidrar till att alla, såväl kvinnor som män, får förutsättningar för självförsörjning och/eller meningsfull tillvaro

Nyckelaktivitet

Samordna resurser för att tillgodose individens behov

Öka tillgängligheten till nämndens utbud och möjligheter

Öka medborgarnas, samhällets och arbetslivets kunskap om nämndens utbud och möjligheter

Indikator

Antal deltagare som efter avslutad arbetsmarknadsåtgärd går vidare till studier eller arbete *

Andel avbrott inom komvux *

Andel studerande som får arbete (YH) *

*) könsuppdelad

Plats för tillväxt

Mål

Vi har innovativa arbetsmarknadsåtgärder och studiemetoder som bidrar till kompetensförsörjning för såväl kvinnor som män

Nyckelaktivitet

Öka nämndens beredskap för framtidens krav och behov

Driva utveckling som leder till innovativa lösningar

Indikator

Antal utbildningar i samarbete på Campus

Antal personer som under året deltar i utbildning i VR-studion

Modig miljökommun

Mål

Vi skapar och främjar kunskap och engagemang för hållbarhet och minskad miljöpåverkan i samhället och arbetslivet

Nyckelaktivitet

Verksamheterna bidrar till att nämnden gör kloka miljöval

Indikator

Antal föreläsningar om miljö och hållbarhet

Likvärdig utbildning

Mål

Alla elever, såväl kvinnor som män, får det stöd de behöver och ges likvärdiga förutsättningar för att nå så långt som möjligt i sitt lärande och sin utveckling.

Nyckelaktivitet

Samsyn kring arbetssätt och pedagogik

Ökad individanpassning i undervisningen

Säkerställa en rättssäker och effektiv administration

Indikator

Andelen studerande som slutför YH-utbildning med examen *

Andel kursdeltagare som slutför sina kurser med godkänt betyg på komvux *

*) könsuppdelad

Jämställd och jämlik välfärd

Mål

I Härnösand har kvinnor och män, flickor och pojkar, samma makt att forma samhället och sina egna liv.

Nyckelaktivitet

Ökad kunskap om jämställdhet som leder till att åtgärda könsstereotypa mönster i verksamheten

Nyckelaktivitet

Indikator

HME - "Kvinnor och män behandlas jämlikt på min arbetsplats"

Andel kvinnor bland deltagare i praktik

Andel kvinnliga sökande på tekniska utbildningar

Attraktiv arbetsgivare

Mål

Medarbetare, såväl kvinnor som män, har ett hållbart och utvecklande arbetsliv med en välfungerande fysisk, organisatorisk och social arbetsmiljö, och god kompetens för sitt uppdrag.

Nyckelaktivitet

Ökade möjligheter att utvecklas i arbetet

Skapa trygghet i organisationen

Förbättrad arbetsplatskultur

Indikator

HME - "Jag har tillräckligt med kunskap för att kunna utföra mina arbetsinsatser"

HME - "Jag lär nytt och utvecklas i mitt dagliga arbete"

HME - "Min chef hanterar konflikter på ett bra sätt"

HME - "Vi kan öppet diskutera svårigheter på min arbetsplats"

Kommunens frisktal för kvinnor och män *

*) könsuppdelad

Indikatorerna kommer att redovisas könsuppdelat i nämndens uppföljning där så är möjligt.

3.3 Planerad verksamhet inom ramen för social hållbarhet

Nämnden deltar i tre ESF-projekt "Sammanhållen modell för individen", "Alla behövs" och "Tryggad välfärd under samhällsomvandling". ESF (Europeiska socialfonden) förutsätter att de insatser som beviljas medel bidrar till en ökad jämställdhet, en ökad tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning och en minskad diskriminering på arbetsmarknaden. Detta kallas för de horisontella principerna.

Inom ramen för projektet genomförs utbildningsinsatser kring jämställdhet, icke-diskriminering, tillgänglighet och hållbar utveckling, och i den nya arbetsmodellen läggs stor vikt vid att verksamheten i högsta möjliga mån efterlever de horisontella principerna.

Syftet med projektet "Sammanhållen modell för individen" är att implementera en ny arbetsmodell för Arbete och mottagning, och i modellen kommer sociala- och hälsofrämjande insatser ingå parallellt med jobbfokuserande och kompetenshöjande insatser som del av deltagarnas handlingsplan.

En annan del av projektet handlar om att utbilda språkombud som tillsammans med pedagoger arbetar språkutvecklande med deltagarna. Satsningen innebär ett helt nytt grepp med språkträning integrerad i arbetsträningsmiljön, för att öka individernas chanser att komma in på den reguljära arbetsmarknaden.

Läroplanen för vuxenutbildning säger att utbildningen aktivt ska verka för jämställdhet, ge kunskaper om de mänskliga rättigheterna och ge eleverna möjlighet att diskutera frågor som rör sexualitet, samtycke, relationer och hälsa. Detta är perspektiv som ska beaktas såväl undervisningen som komvux verksamhet i stort.

Ett stående utvecklingsområde för komvux är att öka möjligheterna till anpassningar och stöd utifrån elevernas skiftande behov och förutsättningar.

Komvux bjuder regelbundet in Kvinnojouren till informationsträffar med eleverna.

3.4 Vidare planerad verksamhet

Vidare planerad verksamhet är under 2025 års första halva omorganisationen av Arbetslivsförvaltningen, som leder fram till avvecklingen av Arbetslivsnämnden 30 juni.

Nämndens verksamheter kommer arbeta enligt målprogram och för att uppnå nämndens mål. Inför nämndens avveckling kommer även en överlämning av planerad verksamhet att ske till nämnder vars förvaltningar tagit emot verksamhet från arbetslivsnämnden.

Överlämningar av hur arbete bedrivits i nämndens uppdrag och ansvarsområden är en viktig vidare planerad verksamhet. Här planerar nämnd och förvaltning arbeta nära varandra för att på ett bra sätt genomföra överlämning av uppdrag och ansvar till både tjänstepersoner och förtroendevalda.

Nämnden är i en, för Härnösands kommun, ny situation där verksamhet som tidigare skett i egna förvaltningens regi nu till största del kommer att utföras av andra förvaltningar. Formen för uppföljning och kvalitetssäkring av denna verksamhet är även det något som kommer att arbetas fram för att sedan tillämpas.

4 *Planerad verksamhet för kommande år*

Nämnd och förvaltning kommer inte komma att existera efter 2025 och ingen verksamhet planeras för kommande år. Överlämningen av ansvar och uppdrag kommer att leda till nya förutsättningar i mottagande nämnder och förvaltningar. Detta dokumenteras i mottagande organisations verksamhetsplan.

5 Ekonomiskt sammandrag

5.1 Nämndens budget

Arbetslivsnämnden har av kommunfullmäktige tilldelats skattemedelsram på 60,3 mnkr för budgetår 2025, att jämföra med 73,3 mnkr som nämnden tilldelades för budgetår 2024. Nämndens skattemedelsbehov har minskat till följd av en omorganisation inom förvaltningen.

Beredskapsanställdas månadslön beräknas till 21 200 kr under 2025. Budget 2025 innehåller medel för årets lönerrevision såsom tidigare år, med undantag från budgetår 2022. Lönekostnader har räknats upp med 2,5% enligt budgetanvisningarna för 2025 och personalomkostnadspålägget har enligt rekommendationer från SKR beräknats till 41,39%. Lokalkostnaderna har räknats upp enligt uppgifter från lokalförsörjningsenheten, bland annat enligt prognostiserat kostnadsprisindex och fast procent. Utöver de kostnader som räknas upp har även hänsyn tagits till andra kända intäcks- och kostnadsförändringar.

Bidrag från Arbetsförmedlingen har budgeterats till 7,6 mnkr (26,7 mnkr 2024). Bidraget har minskat på grund av att nämnden har budgeterat för ett lägre antal beredskapsanställda (34 stycken) i jämförelse med 2024 årsbudget (120 stycken). Målgruppens behov har förändrats och kommunens arbetsträningsplatser, även kallade arenor, har inte matchat deltagarnas behov och förmåga att delta i arenor med produktionskrav. Detta har medfört en omorganisation av förvaltningens arenaverksamhet där flera arenor slagits ihop och/eller lagts ner. På kommunens arenor finns det både beredskapsanställda och praktikanter.

Ersättning från Migrationsverket har budgeterats till 1,6 mnkr (6,7 mnkr 2024). Bidraget har minskat i jämförelse med föregående år med anledning av att personer som tidigare omfattats av massflyktsdirektivet har folkbokförts.

Nämndens budget per konto	Utfall	Budget	Årsprognos	Budget	Plan	Plan
(mnkr)	2023	2024	2024	2025	2026	2027
Intäkter	157,3	151,6	156,7	112,3	115,1	118,0
skattemedel	71,1	73,3	73,3	60,3	69,5	76,9
övriga intäkter	86,2	78,3	83,4	52,0	45,6	41,1
Kostnader	-163,2	-151,6	-160,5	-112,3	-115,1	-118,0
köp av huvudverksamhet	-4,9	-5,4	-2,8	-3,8	-3,9	-4,0
personal	-117,8	-108,6	-116,8	-78,1	-80,0	-82,0
lokalhyra	-11,0	-11,7	-11,6	-11,3	-11,6	-11,9
avskrivningar	-1,4	-1,1	-1,4	-1,4	-1,4	-1,5
övriga kostnader	-28,1	-24,9	-27,9	-17,7	-18,1	-18,6
Resultat	-6,0	0,0	-3,8	0,0	0,0	0,0

Arbetslivsnämndens tilldelade skattemedel utgör 53,7% av nämndens intäkter. Nämndverksamheten är helt skattefinansierad, medan Förvaltningsledningen, Arbete och mottagning och Vuxenutbildningen är skattefinansierad till 71,6%, 51,7% respektive 49,7%.

Nämndens *övriga intäkter* har minskat med 26,3 mnkr i jämförelse med 2024 års budget, vilket förklaras av att övriga intäkter i form av bidrag och försäljningsintäkter budgeteras 20,1 mnkr respektive 6,1 mnkr lägre. Bidrag i form av schablonersättning från Migrationsverket och lönebidrag

från Arbetsförmedlingen baseras båda på ett lägre antal individer än föregående budgetår, följaktligen blir även bidragen lägre. Minskning av försäljningsintäkter förklaras främst av den omorganisation som pågår inom verksamhetsområdet Arbete och mottagning, avtal som tidigare genererat försäljningsintäkter har sagts upp och arbetsmarknadsåtgärdernas omfattning har minskat i 2025 års budget. Inom verksamhetsområdet Vuxenutbildningen budgeteras försäljningsintäkterna 1,1 mnkr högre i jämförelse med budget 2024.

Posten *köp av huvudverksamhet* budgeteras till 3,8 mnkr, vilket är en minskning med 1,5 mnkr i jämförelse med 2024 års budget men 1,0 mnkr högre i jämförelse med årsprognosen för 2024. Differensen förklaras främst av att Komvuxs verksamhet budgeterat för lägre kostnader för köp av utbildning än föregående år.

Personalkostnaderna budgeteras till 78,1 mnkr, vilket är en minskning med 30,5 mnkr i jämförelse med 2024 års budget och en minskning med 38,8 mnkr i jämförelse med årsprognosen för 2024. Det är främst omorganisationen inom verksamhetsområdet *Arbete och mottagning* som påverkar differensen av personalkostnader mellan budgetåren. Inom verksamhetsområdet Arbete och mottagning budgeteras kostnader för beredskapsanställda bli 25,7 mnkr lägre i jämförelse med 2024 års budget. Ett flertal arenor har lagts ner alternativt flyttats till övriga delar av kommunen.

Nämndens *lokalkostnader* budgeteras till 11,3 mnkr, vilket är en minskning med 0,4 mnkr sedan föregående budgetår. Inom verksamhetsområdet *Arbete och mottagning* har lokalkostnaderna minskat med 2,0 mnkr i jämförelse med 2024 års budget. Lokalkostnader budgeteras lägre till följd av omorganisationen samt att personer med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet blivit folkbokförda under 2024, vilket gör att kommunen inte längre betalar en hyreskostnad för dessa bostadsplatser. Inom verksamhetsområdet *Vuxenutbildningen* budgeteras lokalkostnaderna öka med 1,5 mnkr i jämförelse med 2024 års budget. Hyreskostnaden av Sambiblioteket har omfördelats mellan Kommunstyrelseförvaltningen och Arbetslivsförvaltningen med hjälp av en ramväxling för budgetår 2025, vilket förklarar varför lokalkostnaden för LärCentrum har ökat med 1,3 mnkr i jämförelse med 2024 års budget.

Nämndens *avskrivningskostnader* budgeteras till 1,4 mnkr, vilket är samma belopp som årsprognosen för 2024 men 0,3 mnkr högre i jämförelse med budget 2024. Under 2024 har det tillkommit nya investeringar och samtidigt sålts anläggningstillgångar, varför nämndens avskrivningskostnader för budgetår 2025 motsvarar årsprognosen för 2024.

Nämndens *övriga kostnader* budgeteras till 17,7 mnkr, vilket är 7,2 mnkr lägre i jämförelse med budgetår 2024 och 10,2 mnkr lägre i jämförelse med årsprognosen för 2024. Till följd av omorganisationen, och minskad verksamhet inom främst nämndens arbetsmarknadsåtgärder, minskas driftskostnaderna i budget 2025.

5.1.1 Budget per verksamhetsområde

Budget per verksamhetsområde	Verksamhetens		Verksamhetens	
	intäkter	Skattemedel	kostnader	kostnader
(mnkr)	2025	2025	2025	2024
Arbetslivsnämnd	0,0	1,0	-1,0	-1,1
Förvaltningsledning	4,0	10,0	-13,9	-13,7
Arbete och mottagning	22,6	24,2	-46,7	-85,6

Vuxenutbildningen	25,5	25,2	-50,6	-51,9
Totalt	52,0	60,3	-112,3	-152,2

I budget 2025 uppgår kostnaderna till 112,3 mnkr, vilket är 39,9 mnkr lägre i jämförelse med 2024 års budget. Kostnadsförändringen mellan åren förklaras av att *Nämndverksamheten, Arbete och mottagning* och *Vuxenutbildningen* har 0,1 mnkr, 38,9 mnkr respektive 1,2 mnkr lägre kostnader i jämförelse med 2024 års budget och att *Förvaltningsledningen* har 0,3 mnkr högre kostnader i jämförelse med 2024 års budget.

Förvaltningsledningens kostnader ökar med 0,3 mnkr i jämförelse med föregående års budget. Kostnadsförändringen förklaras främst av att det 2025 budgeteras för tre ESF-projekt, "Tryggad välfärd under samhällsomvandling", "Alla behövs" och "Sammanhållen modell för individen", vilka medför högre personalkostnader. Det tillkommer personalkostnader för medarbetare som har sin anställning inom andra förvaltningar men som arbetar i projekten. Ett viktigt tillägg är att dessa projekt medför ökade intäkter i form av bidrag. Förvaltningsledningens övriga kostnader minskar, personalkostnader ökar och övriga intäkter ökar, följaktligen minskar Förvaltningsledningens skattemedelsbehov 2025 med 3,6 mnkr i jämförelse med 2024 års budget.

Arbete och mottagnings kostnader minskar med 38,9 mnkr i jämförelse med föregående års budget. Kostnadsförändringen förklaras främst av den omorganisation som pågår, där verksamheter rörande arbetsmarknadsåtgärder minskar i omfattning och vissa verksamheter flyttas till övriga förvaltningar inom kommunen. Följaktligen minskar personalkostnaderna med 31,0 mnkr i jämförelse med 2024 års budget, varav kostnaden för personal med beredskapsanställning minskar med 25,7 mnkr. Denna typ av anställning genererar också en intäkt i form av lönebidrag från Arbetsförmedlingen, vilket minskar med 18,3 mnkr i förhållande till budget 2024. Verksamhetsområdet *Arbete och mottagnings* kostnadsförändring förklaras också av att flyktingmottagandets kostnader minskar, eftersom att personer som omfattas av massflyktsdirektivet (flyktingar från Ukraina) folkbokförs och kommunen inte längre får en schablonersättning från Migrationsverket för att täcka dygnskostnaderna för dessa individer.

Vuxenutbildningens kostnader minskar med 1,2 mnkr i jämförelse med föregående års budget. Kostnadsförändringen förklaras av att kostnader för köp av utbildning och personal minskar med 1,3 mnkr respektive 1,2 mnkr och övriga kostnader ökar med 1,9 mnkr, varav 1,4 mnkr förklaras av högre lokalkostnader. Som tidigare nämnts ökar lokalkostnaderna med anledning av en omfördelning av hyreskostnader för Sambiblioteket i budget 2025. Kostnader för köp av utbildning har enligt årsprognosen 2024 varit för högt budgeterat, varför kostnaderna för köp av utbildning minskar i budget 2025. Personalkostnaderna minskar i budget 2025 bland annat till följd av minskad omfattning av SFI-verksamhet.

5.1.2 Personalbudget

Personalkostnaderna budgeteras till 78,1 mnkr, vilket är 30,5 mnkr lägre i jämförelse med 2024 års budget. Kostnadsförändringen mellan åren förklaras till största del av att kostnaden för beredskapsanställda minskar med 34,5 mnkr i jämförelse med föregående års budget.

Arbetsgivaravgifter, personalomkostnadspålägget, minskar från 47,18% till 41,39% mellan åren 2024-2025. Det bidrar också till att Arbetslivsnämnden har minskade personalkostnader i budget 2025, i jämförelse med budget 2024.

Personalkostnader per verksamhetsområde (mnkr)	Utfall	Budget	Årsprognos	Budget
--	--------	--------	------------	--------

(mnkr)	2023	2024	2024	2025
Arbetslivsnämnd	-0,9	-1,0	-1,0	-1,0
Förvaltningsledning	-5,5	-5,7	-7,2	-7,5
Arbete och mottagning	-76,9	-68,4	-75,0	-37,4
Vuxenutbildningen	-34,5	-33,5	-33,7	-32,2
Totalt	-117,8	-108,6	-116,8	-78,1

Förvaltningsledningens personalkostnader budgeteras till 7,5 mnkr, vilket är 1,7 mnkr högre i jämförelse med 2024 års budget. Detta på grund av tre ESF-projekt där även medarbetare inom övriga delar av kommunen arbetar, vilket gör att deras lönekostnad räknas till projektet och *Förvaltningsledningens* budget 2025.

Arbete och mottagnings personalkostnader budgeteras till 37,4 mnkr, vilket är 31,0 mnkr lägre i jämförelse med 2024 års budget. Kostnaden för personal med beredskapsanställning budgeteras till 12,7 mnkr, vilket är 34,5 mnkr lägre i jämförelse med 2024 års budget. Personal med beredskapsanställning medför också en intäkt i form av lönebidrag från Arbetsförmedlingen, vilket är 7,6 mnkr i budget 2025. Lönebidraget minskar med 16,1 mnkr i jämförelse med 2024 års budget. Det beror till största del på att antalet beredskapsanställda minskar med 96 personer i jämförelse med budget 2024. Det beror också på att nettokostnaden (lönekostnad efter avdrag av lönebidrag) för en personal med beredskapsanställning uppgår till 12,6 tkr per månad i 2025 års budget, i jämförelse med 10,2 tkr per månad i 2024 års budget.

Vuxenutbildningens personalkostnader budgeteras till 32,2 mnkr, vilket är 1,3 mnkr lägre i jämförelse med 2024 års budget. Anpassningar av SFI-verksamheten pågår och är en förklaring till att Vuxenutbildningens personalkostnader minskar i budget 2025 i jämförelse med 2024. Det har också tillkommit projektanställningar i budget 2025 som motsvarar en intäkt i form av bidrag.

5.2 Investeringsbudget

Investeringsbudget (mnkr)	Budget	Budget	Plan	Plan
	2024	2025	2026	2027
Fordon	0,6	0,0	0,0	0,0
Lokaler	1,0	0,3	0,5	0,1
Inventarier	2,0	2,5	1,2	1,9
Totalt	3,6	2,8	1,7	2,0

Arbetslivsnämnden har tilldelats 2,8 mnkr i investeringsbudget 2025. Omorganisationen medför att verksamhetsområdet Arbete och mottagning inte längre har samma investeringsbehov som tidigare, eftersom att verksamheten inom området minskar. Investeringsbehovet inom verksamhetsområdet Vuxenutbildningen påverkas inte av omorganisationen, under året planerar nämnden att investera i en ny ångpanna till Maskinhallen.

6 Internkontroll

Risk	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
Otillräckliga resurser från nationell nivå		4	2
Beskrivning: Risk att vi inte får tillräckliga resurser från nationell nivå. Med mindre resurser/bidrag kommer vi inte att nå målet.			
Tappa medarbetare i omorganisationen		3	3
Beskrivning: Risk att vi tappar medarbetare för att leda arbetet i omställningsprocessen (omorganisationen).			
Besparingar påverkar medarbetare negativt		4	3
Beskrivning: Risk att besparingar på personalfrämjande insatser får negativa konsekvenser på medarbetarnas förtroende och inställning till arbetsgivaren samt arbetsmiljön.			
Behov av anställd personal för att driva arenorna		4	3
Beskrivning: Risk att vi måste anställa personal för att driva arenorna och klara våra uppdrag.			

Kontrollmoment

Otillräckliga resurser från nationell nivå

Andel skattemedelsbehov och externa bidrag

Tappa medarbetare i omorganisationen

Personalomsättning

Besparingar påverkar medarbetare negativt

Uppföljning av HME-enkätens frågor om motivation

Behov av anställd personal för att driva arenorna

Antal anställningar på arenor

Kommunstyrelsen

§ 201

Dnr 2024-000240 1.1.4.2

Kommunstyrelsens verksamhetsplan 2025

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att anta kommunstyrelsens verksamhetsplan, inklusive internkontrollplan för 2025, samt

att skicka beslutet till kommunfullmäktige för kännedom.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Eva-Clara Viklund (M), Ulrika Jonsson (SD) och Andreas Sjölander (S).

Avståenden

Eva-Clara Viklund (M), Ingemar Ljunggren (M) och Ida Skogström (M) meddelar att dom inte deltar i beslutet i detta ärende.

Ulrika Jonsson (SD) och Monika Israelsson (SD) meddelar att dom inte deltar i beslutet i detta ärende.

Bakgrund

Verksamhetsplanen för kommunstyrelsen baseras på kommunfullmäktiges prioriteringar enligt Årsplan 2025, antagen av kommunfullmäktige i november 2024.

I verksamhetsplanen har de av kommunfullmäktige beslutade ekonomiska prioriteringarna för kommunstyrelsen arbetats in. Planeringen utgår utöver detta från de mål som antagits av kommunstyrelsen vid sammanträdet den 3 oktober (§140), samt de styrdokument som i övrigt gäller för verksamheten.

Verksamhetsplanen innefattar detaljbudget, kommunstyrelsens mål med tillhörande nyckelaktiviteter och indikatorer, samt internkontrollplan.

Kommunstyrelsens internkontrollplan för 2025 innehåller tre internkontroller på kommunövergripande nivå samt sju internkontroller inom styrelsens eget ansvarsområde. Genom antagandet av verksamhetsplanen antas även kommunstyrelsens internkontrollplan för året.

Kommunstyrelsen

Driftsbudgeten för 2025 omfattar totalt 318,3 mnkr, varav kommunstyrelsens driftsbudget omfattar 184,3 mnkr och kommungemensam verksamhet 134,0 mnkr.

Jämfört med föregående år ses en minskning i kommunstyrelsens driftsbudget. Den stora förändringen i skattemedelstilldelningen är en följd av att överförmyndarenheten övergår från kommunstyrelsens verksamhet till överförmyndarnämnden.

För kommungemensam verksamhet består skillnaden mellan åren främst på att det till budgetår 2025 tillförts medel för särskilda initiativ (39,2 mnkr). Även bidraget till Technichus (6,0 mnkr) som tidigare budgeterats under kommunstyrelsen återfinns under kommungemensam verksamhet 2025.

Kommunstyrelsens investeringsbudget uppgår till 13,0 mnkr för 2025.

Påverkan på socialt, ekologiskt, ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Verksamhetsplanen får betydelse för vidareutvecklingen av social och ekologisk hållbarhet i överensstämmelse med kommunens målprogram. Genom att säkerställa att budget balanseras mot planerad verksamhet bidrar kommunstyrelsen till kommunens ekonomi som helhet.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, 2024-12-02

Årsplan 2025

_____

Härnösands
kommun

Kommunstyrelse

Verksamhetsplan 2025

2025-01-01

Verksamhetsplan 2025

Innehållsförteckning

Verksamhetsplan 2025	1
1 Uppdrag och ansvarsområden	2
1.1 Utgångspunkter	2
2 Viktiga händelser	3
3 Planerad verksamhet	4
3.1 Uppdrag som tilldelats i årsplan	4
3.2 Målstyrning	6
3.3 Planerad verksamhet inom ramen för social hållbarhet	9
4 Planerad verksamhet för kommande år	10
5 Ekonomiskt sammandrag	11
5.1 Nämndens budget	11
5.1.1 Budget per verksamhetsområde	12
5.1.2 Personalbudget	13
5.1.3 Kommungemensam verksamhet	14
5.2 Investeringsbudget	14
6 Internkontroll	16
6.1 Kommunstyrelsens internkontroller	16
6.2 Kommunövergripande internkontroller	17

1 Uppdrag och ansvarsområden

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan med helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Dess övergripande uppgift är att leda, samordna och styra uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter. Kommunstyrelsen är anställnings-, löne- och pensionsmyndighet och ansvarar för frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.

Kommunstyrelsen ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer samt den budget som fullmäktige bestämt, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i nämndens reglemente.

Inom kommunstyrelsens ansvar ligger IT-avdelningen, HR-avdelningen, ekonomi- och kommunledningsavdelningen, tillväxtavdelningen, samt kommunikationsavdelningen. Respektive avdelning ansvarar för stöd och service till de olika förvaltningarna. Inom kommunstyrelsen finns lagstadgad verksamhet som omfattar arkiv, diarium och bibliotek.

Överförmyndarenheten har tidigare varit en del av kommunstyrelsens ansvarsområde, med start 1 januari 2025 sorterar enheten organisatoriskt in under överförmyndarnämnden.

1.1 Utgångspunkter

Kommunens årsplan med budget antas av fullmäktige. Genom beslutet om årsplanen fördelar fullmäktige uppdrag och medel (budget) i organisationen. En övergripande omvärldsanalys och politiskt prioriterade områden ligger till grund för Årsplanen.

Verksamhetsplanen är en beskrivning av de aktiviteter som planeras att genomföras med syfte att nå de uppdrag som tilldelats genom årsplanen. Verksamhetsplanen anger mål och hur den budget som tilldelats ska fördelas inom den egna organisationen.

Verksamhetsplanen följs upp i fyramånadersrapport (enbart ekonomisk uppföljning), delårsrapport och verksamhetsberättelse.

2 Viktiga händelser

Kommunens ekonomiska utmaningar inför 2025 är stora trots minskade pensionskostnader och ökade skatteintäkter. Kommunstyrelsens budget är oförändrad i förhållande till 2024 och i den oförändrade budgetramen behöver ett antal nödvändiga kommunövergripande satsningar avseende bland annat arbetshälsa, verksamhetsystem, informations- och IT-säkerhet och civil beredskap genomföras. Bedömningen är trots ovanstående att arbetet utifrån mål och nyckelaktiviteter samt tilldelade uppdrag ändå kommer att kunna genomföras men att någon/några tidplaner kan komma att justeras.

3 Planerad verksamhet

3.1 Uppdrag som tilldelats i årsplan

- **Uppdrag till kommunstyrelsen och nämnderna att gemensamt verka för målsättningen att bli Sveriges bästa offentliga arbetsgivare:** Kommunledningsgruppen (KLG) leder arbetet vidare, bland annat utifrån analys av styrande dokument som ringar in uttalade politiska inriktningar såsom Målprogram 2024-2027, Platsvarumärket, Tillväxtstrategin och Personalpolitisk policy. De insatser och utbildningar som införts för chefer fortlöper och bedöms skapa förutsättningar för ett gott och tryggt ledarskap. Ytterligare exempel på satsningar är utbildningen "Aktivt medarbetarskap" som genomförs av samtliga arbetslag, förbättrade introduktioner för medarbetare och chefer samt arbetet mot en än mer hälsofrämjande arbetsplats.
- **Uppdrag till kommunstyrelsen att utifrån jämställdhetsperspektiv förbättra förutsättningarna för minskad sjukfrånvaro inom skolnämndens och socialnämndens verksamheter:** Kommunstyrelsens verksamheter kommer även under 2025 att medverka i arbetet med att sänka de höga sjukskrivningstalen bland framförallt anställda kvinnor. Strukturella förutsättningar för schemalagd återhämtning och avskaffande av oönskade delade turer har utarbetats tillsammans med hemtjänst och SÄBO och prövas nu i skarpt läge. Kort- och långsiktiga effekter ska följas upp i nära dialog med verksamheten. Inom skolnämndens verksamheter har orsaker till korttidsfrånvaro kartlagts, och under 2025 kommer aktiviteter att utarbetas för att vända trenden. Heltid som norm har införts inom skolförvaltningen och modellen kommer att utvärderas.
- **Uppdrag till samtliga nämnder och styrelser att tillsammans stärka arbetet med att erbjuda företagen högklassig företagsservice och ytterligare förbättra företagsklimatet i Härnösands kommun:** Vidareutvecklingen av "En väg in" kommer att prioriteras. Utifrån framtagna nulägesanalys ska inspel tillvaratas från näringsliv, chefer och representanter från *Tillsammans för Mitt Härnösand* för att vidareutveckla såväl kultur som struktur i kommunens arbete med att förbättra företagsklimatet.
- **Uppdrag till samtliga nämnder att tillsammans säkerställa de statsbidrag och övriga intäkter kommunen har rätt till:** Samtliga förvaltningar kommer att ansöka om medel utifrån SKR:s "Specificering av övriga statsbidrag", det vill säga statsbidrag som ej är generella. Den struktur som utarbetats för att säkerställa att ansökningar ska prövas och utvärderas.
- **Uppdrag till kommunstyrelsen att intensifiera arbetet med ökade möjligheter att åka kollektivt i hela Härnösands kommun:** Fler turer har införts och även kommit landsbygden till del och avgiften för Härnösandskortet har höjts. Effekten behöver utvärderas som en utgångspunkt för kommande förslag och ställningstaganden.
- **Uppdrag till kommunstyrelsen och Invest i Härnösand AB att fortsätta det strategiska arbetet med att iordningsställa ytterligare mark för industriändamål eller annan arbetskraftsintensiv verksamhet samt mark för bostadsändamål:** Planarbete för förvärvad mark i Saltvik, Saltvik Västra etapp 2 och Antjärn fortsätter. Ytterligare iordningsställande av mark längs hamnleden ska påbörjas.
- **Uppdrag till kommunstyrelsen, övriga nämnder och helägda bolag att genom strategisk samverkan förbättra förutsättningarna för att nå de antagna målen i kommunens**

tillväxtstrategi, samt för att möta behoven utifrån de etableringar som sker och väntas ske i närområdet: Det arbete som pågår inom ramen för samverkansprojektet *Tillsammans för Mitt Härnösand* fortlöper under 2025.

- **Uppdrag till kommunstyrelsen att stärka teckenspråkskompetensen vid kommunens servicecenter:** Från och med 2024 finns teckenspråkskompetens tillgänglig via Servicecenter. Teckenspråkstolkning kan erbjudas i realtid via digitala plattformar. Under 2025 kommer information om tjänsten att stärkas för både medarbetare och allmänhet.
- **Uppdrag till kommunstyrelsen att identifiera behov av och möjligheter till samverkan för en ny kulturscen på Mellanholmen:** Utifrån de studiebesök som genomförts på likartade anläggningar ska en förstudie genomföras för att kartlägga behov. (Förstudien har fått stå tillbaka till förmån för andra prioriteringar under 2024.)
- **Uppdrag till den kommunala organisationen att i samverkan med andra aktörer skapa förutsättningar för ett strukturerat samarbete i syfte att identifiera och stödja barn och unga i riskzonen för att hamna i kriminalitet:** För att förebygga att barn och unga rekryteras in i kriminella miljöer träder kommunstyrelsen in i en regional samverkansöverenskommelse. Överenskommelsen har tecknats med Polismyndigheten, Länsstyrelsen Västernorrland, Region Västernorrland samt övriga kommuner i länet. Samverkan ska ske utifrån gemensamma prioriteringar, åtgärder och mål. Vidare kommer kommunstyrelsen både medverka i och följa det förebyggande samarbetet utifrån SSPF (Socialtjänst, Skola, Polis och Fritid) som är en evidensbaserad metod. Socialnämnden ansvarar för att leda arbetet och kommunstyrelsen tillhandahåller kompetenshöjande insatser för skolpersonal om rekrytering av barn och unga. Kommunstyrelsen ansvarar för att uppföljning av arbetet sker.
- **Uppdrag till den kommunala organisationen att tillsammans med andra aktörer stärka arbetet med suicidprevention och tillhandahålla samordnade insatser för individer som befinner sig i suicidal kris:** Det suicidpreventiva arbete som inletts för skolnämndens verksamheter fortsätter. Den så kallade Förebyggandetrappan (kopplad till lagen om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete) implementeras inom skolförvaltningen med start höstterminen 2025. Förebyggandetrappan innefattar tidiga och på varandra följande insatser från förskola till gymnasium. Målsättningen är att etablera en form för suicidpreventivt arbete även inom socialnämnden verksamheter. Kommunstyrelsen samordnar och driver arbetet.

3.2 Målstyrning

Beskrivning av målprogram 2024-2027

Härnösands kommuns vision, *Ett starkt och hållbart Härnösand med plats för alla*, har sin grund i Agenda 2030. Sex lokala inriktningar konkretiserar visionen och definierar ett önskvärt framtida tillstånd som organisationen ska bidra till.

De lokala inriktningarna leder organisationen i planering och beslutsfattande. Kommunstyrelsen har omsatt innehållet i inriktningarna till mål för den egna verksamheten samt nyckelaktiviteter som kommer att genomföras för att nå målen. Kommunstyrelsen har även beslutat om indikatorer som beskriver utvecklingen inom valda delar av arbetet.

Med målprogrammet som ramverk för styrning och planering skapar nämnden, tillsammans med övriga delar av kommunorganisationen och de helägda bolagen, en socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar välfärd.

För verksamhetsåret 2025 har kommunstyrelsen följande mål med tillhörande nyckelaktiviteter. De indikatorer som följs listas under respektive mål och redovisningen av dessa kommer att ske könsuppdelat i alla fall där det inte finns särskilda skäl där emot.

Plats för alla

Mål: Inkluderande, levande och trygga kommundelar där alla invånare, såväl kvinnor som män, flickor som pojkar, känner sig delaktiga i samhället och samhällsutvecklingen

Nyckelaktivitet

Trygga och personliga livsmiljön i alla kommundelar

Bidra till levande och attraktiva livsmiljöer

Prioritera och genomföra främjande och förebyggande insatser utifrån kommunstyrelsens övergripande ansvar för social hållbarhet

Indikator

Möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter *

Andel som uppger att kommunen sköter sina olika verksamheter bra *

Medborgarnas nöjdhet när det gäller trygghet *

Upplevelsen av kommunen som en bra plats att bo och leva på *

Andel som kan rekommendera andra som inte bor i kommunen att flytta hit *

Kommuninvånarnas, såväl kvinnors som mäns, upplevelse av gott bemötande och tillgänglighet vid kontakt med kommunen *

Tillgång till bredband om minst 100 Mb/s

Skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) som förvärvsarbetar *

Plats för tillväxt

Mål: En attraktiv och företagsvänlig plats med livskraftiga företag och ideella aktörer som främjar hållbar tillväxt. Här vill man vara!

Nyckelaktivitet

Främja och stärka hållbar tillväxt

Stärka platsens identitet och attraktionskraft genom platsvarumärket

Indikator

Andel företag som ägs av kvinnor

Andel skatteintäkter som genereras av anställda inom småföretag

Företags nöjdhet med kommunens myndighetsutövning

Sammanfattande omdöme, Svenskt näringslivs undersökning

Befolkningsutveckling, nettoförflyttning

Antal anställda totalt i kommunens geografiska område

Antal företag, nettoförflyttning

Modig miljökommun

Mål: Alla invånare, såväl kvinnor som män, bidrar till ökad hållbarhet och minskad miljöpåverkan i Härnösands kommun

Nyckelaktivitet

Öka medvetenheten hos alla om hur de kan bidra till ökad hållbarhet och minska sin miljöpåverkan

Bidra till att bekämpa klimatförändringarna

Indikator

Avfall som återvinns eller återanvänds, inkl. biologisk behandling

Befolkning, utanför tätort, i kollektivtrafikhöga läge

Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen

Skyddad natur totalt, andel

Utsläpp till luft av växthusgaser, totalt ton Co2-ekv.

Offentliga åtaganden och beslut bidrar till minskad miljöpåverkan

Jämställd och jämlik välfärd

Mål: I Härnösand har kvinnor och män, flickor och pojkar, samma makt att forma samhället och sina egna liv.

Nyckelaktivitet

Bidra till kunskap och dialog för att skapa en mer jämn fördelning av makt och inflytande i samhället

Indikator

Andel kvinnor i kommunfullmäktige

Andel kvinnor i ledande politiska positioner

Sysselsättningsgrad *

Antal i befolkningen med eftergymnasial utbildning, 3 år eller mer *

Medborgarnas nöjdhet när det gäller trygghet *

Andel dagar med föräldrapenning som tas ut *

Andel i ekonomisk utsatthet

God självskattad hälsa *

Fall av våld i nära relationer *

Löneskillnad mellan kön i kommunorganisationen *

Attraktiv arbetsgivare

Mål: Medarbetare, såväl kvinnor som män, har ett hållbart och utvecklande arbetsliv med en välfungerande fysisk, organisatorisk och social arbetsmiljö, och god kompetens för sitt uppdrag.

Nyckelaktivitet

Starka och samspelande stödfunktioner

Främjande och förebyggande arbete för ett hållbart arbetsliv

Nyttja digitaliseringens möjligheter

Säkerställa robusta stöd- och styrprocesser

Indikator

Möjlighet till kompetensutveckling i arbetet, totalvärde*

Antal sökande per utannonserad tjänst, medelvärde

Möjlighet till återhämtning, totalvärde *

Ledarskapsindex, sammanvägt

Frisktal *

Sjuktal *

*) Indikatorn kommer att redovisas könsuppdelad.

3.3 Planerad verksamhet inom ramen för social hållbarhet

Inom kommunstyrelsens olika verksamheter, och mellan kommunstyrelsen och andra nämnder, prövas steg för ökat samarbete kring frågor kopplade till social hållbarhet. Bland annat samverkar funktioner nämndsöverskridande inom ramen för civil beredskap för att säkra tillgängligheten i informationsmaterial som kommunen behöver förmedla vid kriser. Samarbeten kommer också att ske för att sociala hållbarhetsaspekter ska beaktas vid planering av samlings- och trygghetspunkter i kommunen.

Kommunstyrelsen fortsätter att samordna och stödja kommunens verksamheter att genomföra relevanta och prioriterade insatser inom social hållbarhet. Tonvikten vilar på folkhälsa i livets alla åldrar, trygghetsskapande och brottsförebyggande insatser med särskilt fokus på barn och unga och våld i nära relationer samt civil beredskap. Kommunstyrelsen kommer också under 2025 att samordna och driva kunskapshöjande insatser specifikt kopplade till kriminell ekonomi och välfärdsbrottslighet. Genom att bidra till att organisationen förbättrar rutiner, riktlinjer, delegationsordningar och arbetssätt kan risker för välfärdsbrott förebyggas.

Jämställdhet är både ett mål och ett medel i allt utvecklings- och hållbarhetsarbete och en grundförutsättning för övriga målsättningar inom Agenda 2030. I februari 2025 löper kommunens deltagande i SKR:s modellkoncept för jämställdhetsintegrering ut. Förutsättningarna för att självständigt driva arbetet vidare bedöms vara goda. En översiktlig handlingsplan upprättas och ska kommuniceras med politiska företrädare och kommunledningsgrupp. Det samarbete som etablerats med framförallt Kramfors kommun och Länsstyrelsen Västernorrland kommer att upprätthållas.

Undertecknandet av CEMR-deklarationen var en förutsättning för deltagande i konceptet. Deklarationens utvärderingskriterier kommer att införlivas i kommunens uppföljningsprocess och ett nuläge väntas kunna delges samtliga nämnder samt kommunfullmäktige i samband med årsredovisning 2024.

4 *Planerad verksamhet för kommande år*

De uppdrag som tilldelats genom Årsplan 2025 bedöms till stor del löpa också under 2026 och framåt. Likaså kommer arbetet utifrån nämndens nyckelaktiviteter att vidareutvecklas och fortgå under resterande mandatperiod. Under 2025 behöver Härnösands kommun framförallt bygga ett stabilt ekonomiskt överskott. Detta ger kommunen möjligheter att öka utvecklingshastigheten inom de områden som bedöms mest angelägna kommande år. Bland annat behöver kommunens civila försvar vidareutvecklas med avseende på förmågor, organisationen behöver fortsätta anpassningen utifrån de nya förutsättningar som digitaliseringen skapar, och arbetet mot målbilden "Sveriges bästa offentliga arbetsgivare" behöver givetvis kommunstyrelsens fulla uppmärksamhet – både i rollen som stödorganisation och arbetsgivare. Kommunstyrelsen kommer fortsatt att driva förbättringsarbete utifrån styrning och ledning med fokus på lärande och ökat koncerngemensamt samarbete.

5 Ekonomiskt sammandrag

5.1 Nämndens budget

Nämndens budget per konto (mnkr)	Utfall 2023	Budget 2024	Årsprognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Intäkter	212,5	207,8	212,0	205,8	210,9	217,7
- skattemedel	185,2	184,9	184,9	184,3	187,2	193,5
- övriga intäkter	27,4	22,9	27,1	21,5	23,7	24,2
Kostnader	-201,0	-207,8	-211,7	-205,8	-210,9	-217,7
- köp av huvudverksamhet	-1,1	-1,1	-1,1	-1,6	-1,6	-1,6
- personal	-112,8	-120,0	-121,9	-117,2	-120,2	-124,0
- lokalhyra	-22,1	-22,2	-22,4	-21,9	-22,5	-23,2
- avskrivningar	-3,2	-3,6	-3,8	-5,1	-5,2	-5,4
- övriga kostnader	-62,0	-61,0	-62,5	-60,0	-61,5	-63,4
Resultat	11,5	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0

Kommunstyrelsen har till budgetåret 2025 tilldelats 184,3 mnkr i skattemedel från kommunfullmäktige. Vilket är en minskning med 0,6 mnkr jämfört med 2024 års tilldelade skattemedel. I budgetramen ryms både nya och fortsatta satsningar samt kostnadsökningar som uppräknade på grund av inflation.

Prioriterade satsningar:

- Central scanningsfunktion
- Arbete med minskad korttidsfrånvaro
- Enhetlig samverkansplattform (Teams)
- IT- och informationssäkerhet
- Underhåll av lokaler
- Projektledare inom mark och exploatering

Utöver det övergår överförmyndarenheten från kommunstyrelsens verksamhet till kommunfullmäktige och överförmyndarnämnden vilket minskar skattemedelstildelningen till kommunstyrelsen 2025.

Intäkterna minskar totalt sett med 1,4 mnkr 2025 i jämförelse med 2024. Det beror till stor del på att intäkter från Kramfors kommun för överförmyndarenheten från och med 2025 istället tillfaller kommunfullmäktige. Lägre bidrag från omställningsfonden samt att kommunens engagemang i Fritisbåtsmuséet avvecklats under 2024 är också bidragande faktorer till mindre budgeterade intäkter 2025.

Samtidigt som intäkterna totalt sett är lägre under verksamhetsår 2025 så ökar intäkterna inom några områden. Där intäkterna för Hamnleden, projekt, ny hyresmodell i Sambiblioteket främst är bidragande.

Personalkostnaderna minskar med 2,8 mnkr 2025 i jämförelse med budget 2024. I budget 2025 förväntas löneökningar uppgå till 3,5 procent för perioden april- december samt att personalomkostnader beräknas till 41,39 procent.

Kostnaderna för lokalhyror minskar med 0,3 mnkr 2025. De stora förändringarna i jämförelse med 2024 beror på flytt av överförmyndarenheten samt avvecklingen av fritidsbåtsmuséet. I övrigt har lokalhyrorna räknats upp enligt underlag/bedömningar från lokalförsörjningsenheten.

Avskrivningskostnaderna ökar med 1,6 mnkr under verksamhetsår 2025, bidragande till det är främst arbetet inom IT infrastruktur.

Posten för övriga kostnader förväntas att bli totalt sett 1,0 mnkr lägre för verksamhetsåret 2025. Under verksamhetsår 2025 så flyttas medlen för Technichus från kommunstyrelsen till kommungemensam verksamhet samt att överförmyndarenheten flyttas till kommunfullmäktige och överförmyndarnämnden. I övrigt tillkommer kostnader för prioriterade satsningar och ökade kostnader som härleds till inflationen.

5.1.1 Budget per verksamhetsområde

Budget per verksamhetsområde (mnkr)	Verksamhetens intäkter 2025	Skattemedel 2025	Verksamhetens kostnader 2025	Verksamhetens kostnader 2024
Politisk ledning	0,0	6,3	-6,3	-7,1
Förvaltningsledning	0,0	2,5	-2,5	-2,4
HR-avdelning	0,7	17,4	-18,1	-18,0
Ekonomi- och kommunledningsavdelning	3,4	55,2	-58,5	-65,8
Tillväxtavdelning	12,5	51,6	-64,1	-59,1
Kommunikationsavdelning	0,1	12,1	-12,2	-11,3
IT-avdelning	4,7	26,4	-31,1	-25,7
Utveckling och bidrag	0,1	12,8	-12,9	-18,5
Totalt	21,5	184,3	-205,8	-207,9

Kommunstyrelsens kostnadsförändring mellan åren är totalt en minskning om 2,1 mnkr.

Politisk ledning har en kostnadsminskning om 0,8 mnkr. Omprioritering av medel har gjorts till verksamhetsår 2025. Tidigare avsatta medel för e-förslag prioriteras i stället till insatser under HR-avdelningen i syfte att öka arbetshälsan och minska sjukfrånvaron inom kommunens verksamheter.

HR-avdelning ökar sina kostnader med 0,1 mnkr jämfört med 2024. Kostnaderna ökar till följd av den satsning som görs för nämndsövergripande insatser i syfte att öka arbetshälsan och minska sjukfrånvaron inom kommunens verksamheter. Särskilt fokus ägnas de ojämställda hälsoförhållanden som idag ses bland medarbetare inom hemtjänst och förskola. Samtidigt har HR-avdelningen en projektanställd medarbetare, vilket bidrar till att kostnaderna inte ökat i lika stor utsträckning som de prioriterade satsningarna.

Ekonomi- och kommunledningsavdelningen minskar sina kostnader om totalt sett 7,3 mnkr jämfört med 2024. Överförmyndarenheten som under budgetår 2024 låg under denna avdelning flyttar till kommunfullmäktige och överförmyndarnämnden, vilket är den stora påverkansfaktorn till kostnadsminskningen. Utöver flytten finns några ökade kostnader inom avdelningen som avser prioriterade satsningar för en central scanningsfunktion och underhåll av lokaler.

Tillväxtavdelningen ökar sina kostnader med 5,0 mnkr i jämförelse med 2024. Den stora anledningen till att kostnadsposterna ökar är relaterat till personalförändringar i samband med externt finansierade projekt, som även genererar en intäkt. Samtidigt har ytterligare en tjänst tillkommit 2025 för en projektledare inom mark och exploatering. Andra påverkansfaktorer till kostnadsökningarna inom

avdelningen är indexering av lokalavtal, tilläggsavtal, lämnade bidrag samt konsultkostnader inom mark och exploatering.

Kommunikationsavdelningen ökar sina kostnader med 0,9 mnkr i jämförelse med verksamhetsår 2024. Den kostnadspost som ökar mest är posten för lokaler. Det beror på att kommunikationsavdelningen från och med verksamhetsår 2025 kommer betala för den del av ytan de använder i sambiblioteket i enlighet med den nya hyresmodellen. Utöver det förväntas bland annat konsult- och systemkostnaderna att öka något under 2025.

IT-avdelningen ökar sin kostnadsbudget med 5,4 mnkr. Den stora anledningen till det är på grund av satsningen som görs för en enhetlig samverkansplattform (Teams) samt fortsatt satsning på IT- och informationssäkerhet, som i sin tur leder till att avskrivningskostnaderna ökar.

Utveckling och bidrag minskar sin kostnadsbudget för verksamhetsåret 2024 med 5,6 mnkr. Minskningen kan främst härledas till att medlen för Technichus flyttas till kommungemensam verksamhet under verksamhetsår 2025. Ytterligare påverkansfaktorer är avvecklingen av kommunens engagemang i Fritidsbåtsmuséet.

5.1.2 Personalbudget

Personalkostnader per verksamhetsområde (mnkr)	Utfall 2023	Budget 2024	Årsprognos 2024	Budget 2025
Politisk ledning	-4,6	-4,8	-4,8	-5,0
Förvaltningsledning	-1,7	-1,8	-1,8	-1,8
HR-avdelning	-10,7	-12,2	-12,2	-11,7
Ekonomi- och kommunledningsavdelning	-47,9	-51,0	-50,7	-44,3
Tillväxtavdelning	-30,3	-29,4	-31,3	-32,0
Kommunikationsavdelning	-7,8	-9,4	-9,4	-9,1
IT-avdelning	-9,8	-11,5	-11,7	-13,4
Utveckling och bidrag	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt	-112,8	-120,0	-121,9	-117,2

Personalkostnaderna är totalt sett 2,8 mnkr lägre 2025 jämfört med 2024. Budgeten för 2025 utgår från den planerade organisationen för verksamhetsåret, inklusive löneökning för 2025 om 3,5 procent för perioden april-december samt att personalomkostnader beräknas till 41,39 procent.

Den stora kostnadsförändringen inom posten för personal beror på att överförmyndarenheten flyttar från kommunstyrelsen till kommunfullmäktige och överförmyndarnämnden. Några kostnadsökningar finns även inom posten för personal, som främst härleds till ytterligare tjänster inom IT- säkerhet, IT-support, systemförvaltare, central scanningsfunktion samt projektledare inom mark och exploatering. För den centrala scanningsfunktionen har en ramjustering skett mellan kommunstyrelsen och arbetslivsnämnden i samband med flytt av tjänsten.

5.1.3 Kommungemensam verksamhet

Nämndens budget per konto (mnkr)	Utfall 2023	Budget 2024	Årsprognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Intäkter	216,8	244,4	298,4	254,8	261,2	269,6
- skattemedel	69,9	133,4	133,4	134,0	134,8	136,9
- övriga intäkter	146,9	111,0	165,0	120,8	126,4	132,7
Kostnader	-151,7	-244,4	-254,2	-254,9	-261,2	-269,6
- köp av huvudverksamhet	-25,3	-72,5	-71,8	-80,2	-82,2	-84,8
- personal	-153,6	-155,9	-165,3	-112,2	-115,0	-118,7
- lokalhyra	94,9	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0
- avskrivningar	-50,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- övriga kostnader	-16,8	-16,1	-17,0	-62,5	-64,1	-66,1
Resultat	65,1	0,0	44,2	0,0	0,0	0,0

Under kommungemensam verksamhet redovisas kommunens pensioner, Kollektivtrafikmyndigheten, semesterlöneskuld, klimatkompensation, avgifter till STIM, intern leasing av datorer, försäljning av tillgångar, ersättning till Räddningstjänstförbundet, Länsmuseet Murberget, Technichus, SKR och kommunförbundet Västernorrland.

Kommungemensam verksamhet har till budgetår tilldelats 134,0 mnkr i skattemedel från kommunfullmäktige.

Verksamhetens intäkter har ökat i jämförelse med budget 2024. Vilket främst förklaras av att kollektivavtalad pension (KP) i budget 2024 är för lågt budgeterad. Till budgetår 2025 minskar dock intäkten i jämförelse med 2024 års prognos. Det beror på att personalomkostnadspålägg (PO) för att täcka de kollektivavtalsenliga pensionskostnaderna minskar. I takt med att personalkostnaderna minskar på förvaltningarna så genereras en lägre KP-intäkt för kommungemensam verksamhet. Vilket i sin tur hör ihop med minskningen av kommunens totala pensionskostnader som återfinns under kostnadsposten för personal.

Inom posten för "köp av huvudverksamhet" beror kostnadsökningen på att kostnaderna till Kollektivtrafikmyndigheten och Räddningstjänsten har räknats upp.

Utöver ovanstående har posten för "övriga kostnader" ökat i jämförelse från 2024. Kostnadsökningen beror framförallt på budgeterade medel för särskilda initiativ tillförs om 39,2 mnkr. Även bidraget till Technichus (6,0 mnkr) återfinns under denna post.

5.2 Investeringsbudget

Investeringsbudget (mnkr)	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Lokaler och verksamhetssystem	1,5	5,0	5,1	3,6
IT infrastruktur	3,2	2,1	6,0	4,6
Kulturverksamhet	1,0	0,8	1,6	0,8
Strategisk samhällsutveckling	8,3	5,0	13,5	3,5
Totalt	14,0	13,0	26,2	12,5

Kommunstyrelsen har tilldelats 13,0 mnkr i investeringsbudget 2025. Dessa medel kommer bland annat att användas till att rusta upp och/eller förändra i de lokaler förvaltningen hyr. Två av lokalerna som har större behov är sambiblioteket och teatern. På Sambiblioteket behöver bland annat armaturerna bytas ut samt att yttertaket behöver rustas upp. Ljudsystem och belysning på teatern är ytterligare planerade investeringar under 2025.

IT-avdelningen kommer att genomföra en del investeringar under 2025 där utrustningen anses föråldrad. Som synes i tabellen ovan går investeringarna i cykler av investeringar går i cykler vilket innebär lägre investeringsbehov under 2025 som sedan förväntas att öka nästkommande år.

I övrigt finns 5,0 mnkr 2025 avsedda för strategisk samhällsutveckling, där arbetet med avloppet på Smitingen samt markinköp och markutveckling ingår.

6 Internkontroll

Kommunstyrelsen ansvarar dels för kommunstyrelsens egna internkontroller, dels för kommunens övergripande internkontroller. Under 2025 planeras totalt tio internkontroller att genomföras varav tre på kommunövergripande nivå.

6.1 Kommunstyrelsens internkontroller

Risk	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
Risk för bristande digital kompetens hos medarbetare vilket leder till minskad effektivitet och ökad sårbarhet.		4	3
Risk för bristande kunskap och följsamhet till riktlinje vid rekrytering vid chefstillsättning		2	4
Risk för bristande dokumentation och diarieföring vid delegationsbeslut		4	2
Risk för att beslut tas på felaktiga grunder och subjektiva bedömningar		4	3
Risk att direktupphandling inte dokumenteras korrekt		4	3
Risk för bristande kunskap om det egna beteendes betydelse för att minska risken för digital sårbarhet		4	3
Risk för bristande kommunövergripande rutin vid organisationsförändringar		3	3

Kontrollmoment

Risk för bristande digital kompetens hos medarbetare vilket leder till minskad effektivitet och ökad sårbarhet.

Kontroll av självskattad kompetensnivå

Risk för bristande kunskap om det egna beteendes betydelse för att minska risken för digital sårbarhet

Kontroll av i vilken grad medarbetare tagit del av utbildningsinsats.

Risk för bristande kunskap och följsamhet till riktlinje vid rekrytering vid chefstillsättning

Kontroll av om riktlinjer följs vid rekrytering.

Risk för bristande dokumentation och diarieföring vid delegationsbeslut

Kontroll av dokumentation och diarieföring.

Risk för att beslut tas på felaktiga grunder och subjektiva bedömningar

Kontroll av grund för löneskuld och uttagande av avgifter.

Risk att direktupphandling inte dokumenteras korrekt

Kontroll av dokumentation vid direktupphandlingar.

Risk för bristande kommunövergripande rutin vid organisationsförändringar

Kontroll av efterlevnad av kommunövergripande rutiner vid organisationsförändringar.

6.2 Kommunövergripande internkontroller

Risk	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
Risk för att Lagen om offentlig upphandling (LOU) inte efterlevs.		4	3
Risk för förekomst av korruption eller andra oegentligheter		3	3
Risk för bristande efterlevnad av styrdokument och beslut		3	4

Kontrollmoment

Risk för att Lagen om offentlig upphandling (LOU) inte efterlevs.

Kontroll av efterlevnad av Riktlinjer för inköp avseende direktupphandling.

Risk för förekomst av korruption eller andra oegentligheter

Kontroll av att granskningen av representationsfakturor i ekonomisystemet fungerar

Risk för bristande efterlevnad av styrdokument och beslut

Kontroll av om processbeskrivning och rutiner för implementering av styrande dokument finns.